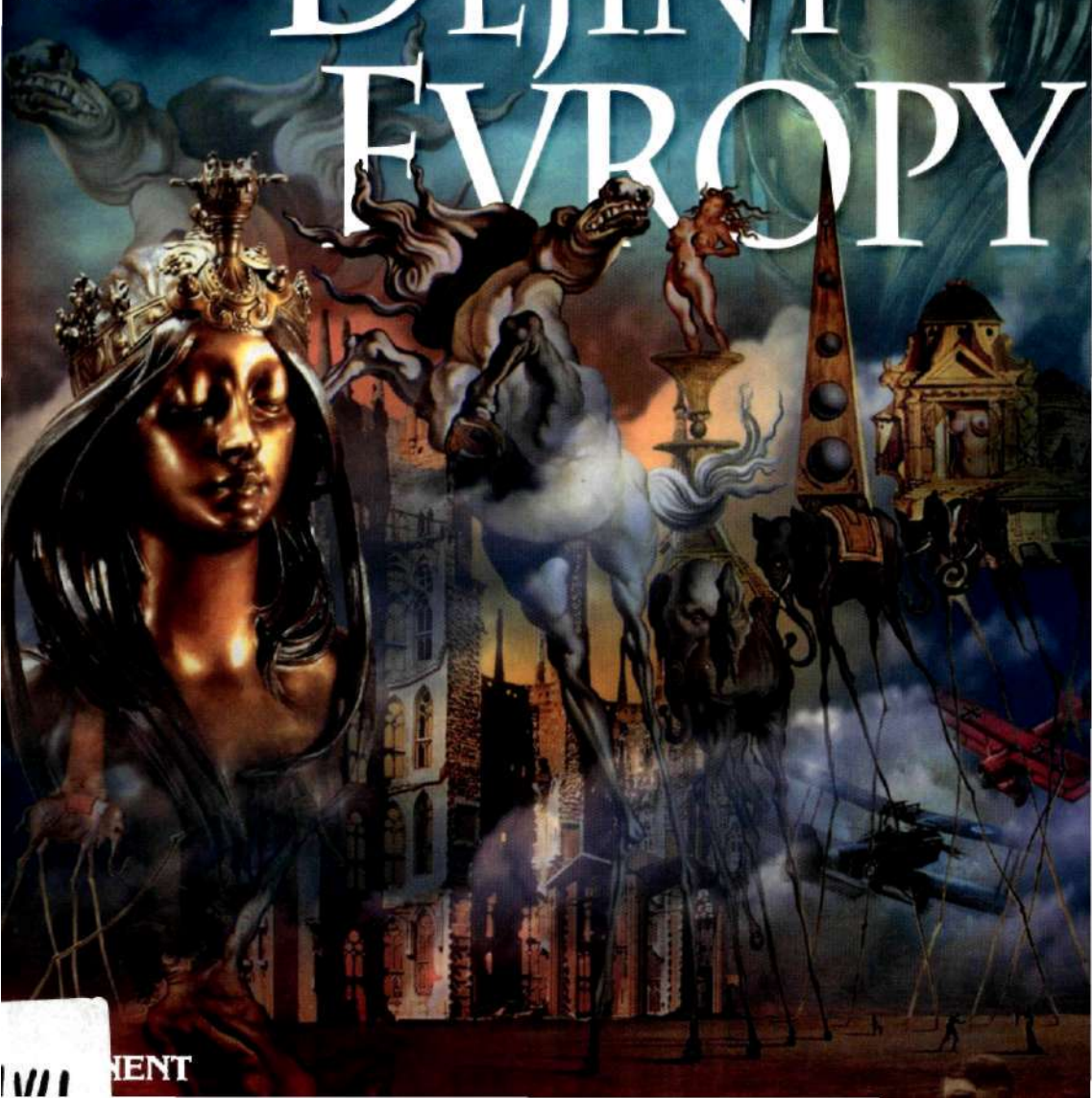

BOHUMIL
VURM
XX. STOLETÍ

TAJNÉ / 3 DĚJINY EVROPY

BOHUMIL
VURM
XX. STOLETÍ

TAJNÉ / 3 DĚJINY EVROPY

Třetí díl trilogie *TAJNÉ DĚJINY EVROPY* uzavírá komplexní pohled na skrytou tvář evropské historie. Autor v něm upozorňuje na často podceňovaný vliv tajných společností a výjimečných postav na historické události 20. století. Poodhaluje tajemství známých osobností, jako byli Rasputin, Hitler, Hess, Mucha, Kupka a Jung, ale i méně známých jmen, jako jsou Crowley, Gurdjieff, Roerich, Messing či Meyrink. Odkrývá skrytou roli nejen rosenkruciánských a zednářských organizací, nýbrž i Vatikánu a evropských mocenských dynastií. Ukazuje pozadí dvou světových válek a některé méně známé skutečnosti takzvané studené války.

Kniha hledá odpověď na znepokojivou otázku: Je současná Evropa výsledkem přirozeného civilizačního vývoje - anebo se nachází a vždy nacházela na poli jakéhosi šachového utkání, jehož skuteční hráči jsou skrytí před zraky nic netušících davů? *Tajné dějiny Evropy* jsou knihou, která chce alespoň trochu znejistit zažitě konstruované popisující historii našeho kontinentu. Chce upozornit na to, že naše historie je živou součástí nás, Evropanů. Pokud ji přijmeme za neživou, ukončenou a odezřenou, pak ve své duši umrtvujeme důležitý zdroj informací a poučení.

ISBN 80-7281-046-4

9 788072 810468

BOHUMIL VURM

TAJNÉ / 3
DĚJINY 3
EVROPY

scan, ocr, korekcia - kpxx
verzia 1.0

© *Bohumil Vurm, 2000*

ISBN 80-7281-046-4 [Eminent]

ISBN 80-242-0431-2 [Knižni klub]

OBSAH

Předmluva

8

ČÁST PÁTÁ – DVACÁTÉ STOLETÍ

I EVROPA POČÁTKU 20. STOLETÍ		IV G. I. GURDJIEFF	
Proměna Evropy	12	Rozporuplná osobnost	42
Rosenkruciánské dědictví	13	Záhadný život	43
Anglie a Francie	14	Gurdjieffova škola	44
Tři evropské dynastie	15	Čtvrtá cesta	45
Evropské střety	17	Náhoda či osud?	46
		Vývojový žebřík	48
		Enneagram	49
II RAKOUSKÁ ROZBUŠKA		V ALEISTER CROWLEY	
Rakousko-Uhersko	20	Příšera z Apokalypsy	52
Naděje reforem	20	Okultní kariéra	52
Neuskutečněná vize	22	Thelema	54
Tragédie v Mayerlingu	23	Zlatý úsvit, Crowley a tarot	55
Sarajevský atentát	24	Umělecké ambice	59
Spiklenci, Černá ruka	25	Nebezpečí magie	61
Dědictví 1. světové války	27		
III MODERNÍ ROSENKRUCIÁNI		VI NOVODOBÍ TEMPLÁŘI	
Tajná tradice	30	O.T.O	64
Rosenkruciáni 20. století	31	Zakladatelé řádu	64
A. M. O. R. C. & spol.	34	Slavní členové	66
Rudolf Steiner	37	Řád nových templářů	68
Rosenkruciánský odkaz	37		

VII RASPUTIN		XIII HYPERBOREA A ÁRIJCI	
Nepohodlný mystik	72	Atlantida ve 20. století	124
Ruský adamita	72	Nakloněná planeta	125
Francouzská spojka	73	Lemurie a H. P. Blavatská	126
Charismatický mnich	75	Tula a René Guénon	127
Rasputinův konec	76	Árijci	128
Muž, který odmítal zemřít	78	Julius Evola	131
Konec Ruska	78		
VIII RUSKÁ REVOLUCE		XIV SPOLEČNOST THULE	
Ruský paradox	82	Temná tvář Evropy	136
Papus	83	Třetí říše a okultismus	136
Ruská okultní renesance	83	Ultima Thule	137
Rudá, nebo zednářská		Založení společnosti	139
revoluce?	85	Rasa a krev	140
Bolševická revoluce	86	Árijci, zednářství a alchymie	141
		Zánik společnosti Thule	144
IX NICHOLAS ROERICH		XV SVASTIKA	
Ruský mystik a vizionář	90	Germánská runa	148
Dolarová bankovka	91	Negativní svastika	149
Pohanské rituály	92	Další runy	150
X UMĚLCI A OKULTISMUS		XVI ČERNÝ ŘÁD SS	
Zrod moderního umění	96	Záhadná SS	154
Poslední velké umělecké směry	98	Pod symbolem lebky	154
Teozofie a moderní umění	99	Himmlerův Rasputin	156
Mondrian	100	Wewelsburg	157
Malevič	101	Neumírající řád	159
Drtikol	101		
František Kupka	103	XVII HITLER JAKO ČERNÝ MÁG	
XI GUSTAV MEYRINK		Několik let v absolutním jinde	162
Pražský mystik	108	Hitler a umění	163
Cestující v čase a prostoru	108	Samozasvěcení	164
Neviditelná Praha	109	Sexuální magie	165
Teozofie a antropozofie	111	Okultní učitelé	167
Mystikův konec	112	Wagnerův Parsifal	168
XII ALFONS MUCHA		Kopí sv. Longina	169
Mucha styl	116	Antikristův pád	173
Zasvěcenec	116	Temné síly dnes	175
Zednář	117	XVIII HIMMLER & SPOL.	
Nejjasnější svrchovaný velitel	118	Věrný Heinrich	178
Slovanská epopej	119	Démon zvrácenosti	179
Zakázaný umělec	121	Velký svůdce	181
		Göring	183
		Architekt třetí říše	184

XIX RUDOLF HESS		Zvláštní schopnosti	216
Čarodějův učeb	188	Nástupce	217
Výjimečná osobnost	189		
Let do Anglie	190	XXIII KONSPIRAČNÍ TEORIE	
Soud a vězení	191	Úkladné vraždy	220
Okultisté a válka	192	Vatikánská tajemství	220
		Zednáři ve Vatikánu	224
XX ZEDNÁŘI VE 20. STOLETÍ		33 dní papežem	226
Nejednotná organizace	196	UFO a supermani	227
Dnešní velkolóže	196	Světová vláda	229
Kdo jsou dnes		Altruismus, peníze,	
skuteční zednáři?	199	či touha ovládat?	231
Zednářství ve 3. tisíciletí	200	Spojené lidstvo	233
XXI ZA ŽELEZNOU OPOU		XXIV C. G. JUNG	
Šedesátá léta	204	Gnostik 20. století	238
Renesance psychotroniky	205	Život plný poznání	238
Fotografie aury	206	Osamělá cesta	239
ESP a PSI	207	Ženy a okultismus	240
UFO	208	Vize a nevědomí	241
Jasnovidci a léčitelé	210	Individuace	243
		Synchronicita	245
XXII WOLF G. MESSING		Tajná řeč mysli	246
Sovětský Nostradamus	214	Tajné organizace	247
Jasnovidecká kariéra	214	Zasvěcení	251
Estrádní umělec	215	Bůh a láska	252

Použitá literatura	254
Abecední rejstřík	256

PŘEDMLUVA

Tajné dějiny Evropy jsou knihou, která chce alespoň trochu narušit zažitý výklad historie našeho kontinentu. Chce upozornit na to, že naše historie je živou součástí nás Evropanů. Pokud ji vnímáme jako mrtvou, strnulou a neschopnou života, pak ve své duši umrtvujeme nezbytný zdroj informací a poučení.

Za psanou historií našeho kontinentu se totiž skrývá pravda o nás, a je užitečné snažit se ji hledat. Už sám proces hledání nás obohacuje a otázky, které jsme si nuceni na takové cestě do minulosti klást, považuji za nadmíru důležité.

Jak vzdálení jsou dnešní Evropané od těch prapůvodních? Nebo k nim mají blíže? Je dnešní Evropa ve své podstatě stejná jako ta před šesti stoletími nebo šesti tisíciletími? Je vývoj našeho kontinentu spontánní, nebo je manipulován? Je obraz současné Evropy přirozeným výsledkem civilizačního vývoje, nebo se Evropa nachází a vždy nacházela na poli jakéhosi šachového utkání, jehož skuteční hráči jsou skryti před zraky nic netušících davů?

Při hodnocení historie — a se vši úctou k její psané podobě v učebnicích dějepisu — nesmíme zapomínat na to, že vše, co čteme nebo co slyšíme, je pouze interpretací minulosti, názorem někoho jiného. Mnohá fakta sice zůstávají, ale názor na ně se mění. Myslím, že ani většina odpůrců socialismu by před časem nebyla schopna přijmout tezi o tom, že Lenin byl fakticky německým špiónem, a přesto se to dnes můžete dočíst ve všeobecné encyklopedii. Příkladů je více a mnohé z nich najdete v následujících kapitolách.

OBDOBÍ ZMATKŮ A NEJISTOT

Dvacáté století, kterému je tento díl věnován, můžeme nazvat obdobím zvrátů a zmatků, obdobím světových válek. Je to epocha, ve které se vše neustále zrychluje. A ve zrychlené době je nesnadné se orientovat. Tok informací je toho dobrým příkladem. Kdo dnes stačí vstřebat veškeré informace, jež jsou mu nabízeny? A kdo je schopen rozlišit, které z nich jsou podstatné?

Proto je dobré zastavit a ohlédnout se, pokusit se rozlišit hodnoty trvalé a pomíjivé, oddělit podstatné od nepodstatného a nalézt pevný bod — stát se sám sebou — jak nás k tomu měl velký švýcarský psycholog C. G. Jung.

Určitou útěchou nám může být i vědomí toho, že zmatky a nejistoty doprovázejí evropskou civilizaci již delší dobu. Na obrazech Hieronyma Bosche nalezneme stejné lidi ve stejných situacích a se stejnými problémy, strachy a vášněmi, jaké nalézáme kolem sebe i dnes. Naše budoucnost je skryta v minulosti.

Většina našeho putování po záhadách evropské historie končí v polovině dvacátého století. Jen v několika kapitolách se dostaneme i do období studené války a naší současnosti. To neznamená, že by současnost a nedávná minulost neměla své »tajné dějiny«. Mnoho archivů z nedávné doby však stále ještě není zpřístupněno, a možná ani nikdy nebude. Hlavní aktéři stále žijí, tajné organizace stále fungují a přirozeně není v jejich

zájmu podobné informace zveřejňovat. Opravdové příčiny mnoha dějinných událostí jsou stále skryty. Nicméně doufám, že vnímavý čtenář nalezne další informace i mezi řádky a objeví své vlastní souvislosti.

VÝJIMEČNÉ OBDOBÍ

Podle křesťanského kalendáře je konec 20. století, kterému je tato kniha věnována, zároveň změnou milénia a to je dobrou příležitostí k určitému hodnocení. Pokud se na 20. století podíváme jako na celek, nemůžeme přehlédnout skutečnost, že zvláště od dob 2. světové války je Evropa svědkem jakéhosi zrychlení historie. Nikdy předtím se tvář světa neměnila tak rychle. Dramatické události a změny, ke kterým docházelo v řádu stovek či dokonce tisíců let, se odehrávají v řádu let. Přidáme-li k tomu rychlost šíření informací a možnost vidět mnoho z lidského dění »v přímém přenosu«, pak se musíme považovat přinejmenším za privilegované svědky. My všichni současní obyvatelé této poněkud neobvyklé planety máme neuvěřitelnou příležitost sledovat klíčové období historie.

Během jednoho lidského života jsme svědky zvrátů ještě nedávno nepředstavitelných. Kdo by před několika desetiletími tušil, že dva nesmiřitelné tábory se zcela rozdílnou ideologií, kvůli níž byli jejich představitelé ochotni nechat své občany umírat či zabíjet, se náhle stanou spoluhráči na hřišti tržního hospodářství? Existovali snad jedinci, kteří to věděli, či dokonce takovou změnu plánovitě připravili? Jaké jsou skutečné příčiny velkých historických zvrátů? Jsou někým tajně připravovány? Na tyto otázky se pokusíme, byť někdy jen v náznaku, odpovédět.

Autor, říjen 2000

Fotomontáž z dobových snímků zachycuje atmosféru 1. světové války.

ČÁST PÁTÁ - DVACÁTÉ STOLETÍ

KAPITOLA I.

EVROPA POČÁTKU

20. STOLETÍ

Vláda této země musí brát v úvahu nejen vlády, krále a ministry, ale také tajné společnosti, které mohou na poslední chvíli znemožnit naše plány a které mají všude své agenty schopné organizovat úkladné vraždy a masakry.

Benjamin Disraeli, britský ministerský předseda, 1856

Nový obraz světa

V sedmnáctém století vznikl nový obraz vesmíru, v němž byla příroda strojem, který se sám pohání. Ze zdvořilosti bylo v tomto systému ponecháno místo pro Boha, který stroj navrhl a uvedl jej do chodu, avšak ani on ani ďábel už nezasahovali do záležitostí světa, ať už v kladném či záporném slova smyslu. Tato mechanická koncepce vesmíru se pomalu šířila od vzdělaných kruhů k méně vzdělaným lidem.

Richard Cavendish

PROMĚNA EVROPY

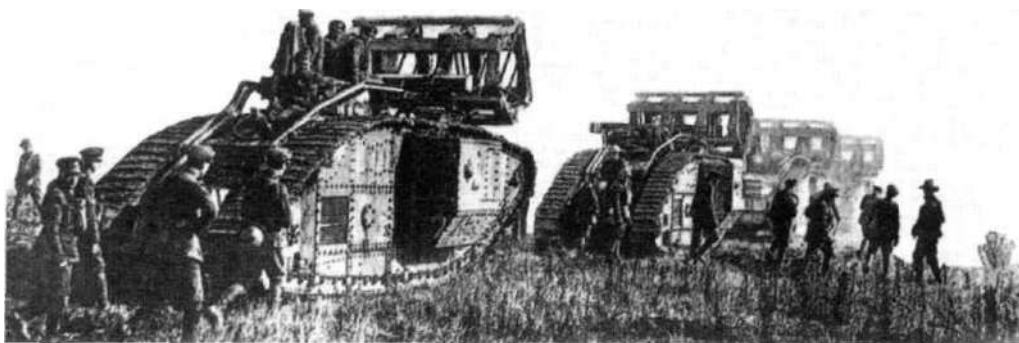
Dramatické změny, které v Evropě dvacátého století nastaly, mají původ v předešlých dvou stoletích, kdy vzrůstá nejen zájem o okultní nauky, ale také vliv okultních organizací. Paradoxně jde tento vývoj ruku v ruce s nástupem racionalismu a materialismu, jenž je daleko viditelnější, neboť jeho doménou je povrchnost.

Na první pohled je dvacáté století doslova v zajetí přísně racionální vědy a zjednodušených ekonomických a politických modelů světa; pod povrchem však bují mocné a často ničivé okultní proudy, které tu a tam vyvěrají na povrch.

Vědecká revoluce sedmnáctého století a Descartova filozofie odstartovaly »věk rozumu a osvícení«. Nová vědecká koncepce světa odsunula teorii makrokosmu a mikrokosmu stranou. Vesmír už nebyl odvozován od obrazu člověka. Přestal být chápán jako živý organismus prostoupený proudy skryté energie a stal se neživým strojem, jehož kolečka se točí podle neměnných přírodních zákonů. Novodobí mágové-vědci se začali věnovat především zdokonalování technologií, jež pomáhají ovládat životní prostředí a přírodní síly. Svět se stal černobílou šachovnicí, na níž rozhoduje především obratnost hráče.

Přesto během 18. a 19. století došlo k velkému rozmachu tajných společností, které umožňovaly, především lidem z vyšší společnosti, bezprostřední přístup k ezoterickému, tedy nevědeckému a mimo oficiální vědu stojícímu vědění. Vůdčím hnutím proti přehnanému racionalismu a materialismu bylo bezesporu svobodné zednářství, které rychle dobylo evropský kontinent i Ameriku. Vatikán a ně-

Tanky, které měly za 1. světové války premiéru, byly vyvinuty jako nový prostředek k prorážení obranných postavení zákopové války.

kteří další evropské absolutistické vlády zednářství od-
suzovaly — činnost zednářů považovaly za podvratnou
a v zednářství spatřovaly snahu změnit přirozený stav svě-
ta a uplatnit nové mocenské ambice.

ROSENKRUCIÁNSKÉ DĚDICTVÍ

Z hlediska okultního byl evropský vývoj vrcholného stře-
dověku a renesance korunován snahou rosenkrucián-
ských mágu a filozofů o všeobecnou reformaci. Tento
vlivný duchovní proud jsme podrobně popsali ve druhém
díle *Tajných dějin Evropy*. Veškeré naděje na všeobecné
osvětlení však pohřbila devastující třicetiletá válka. Násled-
ná doba temna, na povrchu charakterizovaná barokní
pompézností, byla prosvětlena dvěma velkými revoluce-
mi. Evropští emigranti dovršili svůj boj za svobodu myš-
lení a konání v duchu rosenkruciánských ideálů v ame-
rické revoluci roku 1776 pod vedením svobodných zedná-
řů. Ve stejném duchu, pod stejným vlivem a jen o něco
málo později vzplála revoluce francouzská, která svrhla
nefunkční monarchii a pokusila se zcela změnit vžitý způ-
soby a hodnoty.

Přestože první z revolucí uspěla, mohli bychom si po-
zvdechnout, jak často se ušlechtilé rosenkruciánské ideá-
ly ztrácejí pod povrchností požitkářského a materialistic-
kého životního stylu. Ale ať je jejich pragmatický přístup
ke světu jakkoli rozporuplný, jsou Spojené státy stále šam-
piónem svobody lidského ducha a podnikání. Druhá
z revolucí měla konec méně šťastný. Krvavý teror fran-
couzské revoluce pozřel většinu jejích vlastních vůdců
a umožnil nástup nového diktátora — císaře Napoleona.

Během 19. století se pod vlivem politických hnutí, eko-
nomických tlaků a rozvoje vědy evropská společnost radi-
kálně proměnila. Volnomyšlenkářské vlády se stále častěji
dostávaly do čela států a liberalismus byl stále více po-
kládán za projev i nezbytnou podmínku vývoje moderní
civilizace. Situace monarchií, které existovaly souběžně
s režimy republikánskými, byla rok od roku složitější.

Ačkoli se na první pohled soubor mezi demokratiemi
a monarchiemi odehrával v rovině ekonomické a poli-
tické, šlo v podstatě o soubor protikladných duchovních
proudů a filozofií.

Geniální německý myslitel konce 19. století Friedrich Nietzsche (1844-1900) byl horlivým zastáncem starořeckého filozofického konceptu věčného návratu a příchodu nadčlověka. Odmítal poznávací sílu rozumu, jež straní falešné ctnosti a zjednodušuje bohatou a živou skutečnost. Za skutečný pramen poznání považoval intuici. Jako úkol filozofie stanovil přehodnocení všech, zejména křesťanských hodnot.

Po jeho smrti vytvořila Nietzscheova sestra z filozofova archivu komerční podnik a později místo nacistického kultu. Těsně před smrtí v roce 1935 předala Hitlerovi vycházkovou hůl svého bratra.

Královský patronát nad svobodným zednářstvím má ve Velké Británii dlouhou tradici. Princ Edward, jenž je na malbě oblečen do obřadního šatu zednářského velmistra, sloužil v nejvyšší anglické zednářské funkci v letech 1874-1901.

ANGLIE A FRANCIE

Jednou ze světlých výjimek soužití demokratické vlády a monarchie je dodnes Velká Británie, kolébka svobodného zednářství. Připomeňme si, že to bylo již v roce 1717, na den svatého Jana Křtitele (24. června), kdy zde byla vytvořena první zednářská velkolóže slučující několik londýnských lóží.

Jedním z významných britských politiků 19. století byl konzervativní ministerský předseda Benjamin Disraeli, který se zasloužil o mnohé významné sociální reformy a jehož vláda měla zásadní vliv na vývoj země. Je méně známým faktem, že Disraeli, který měl důvěrné kontakty v okultních kruzích, byl blízkým přítelem Bulwera-Lyttona, autora rosenkruciánského románu *Zanoni*, a sám napsal několik novel týkajících se tajných společností a politických konspirací.

Když ve své řeči k britskému parlamentu roku 1856, jejíž část citujeme v úvodu této kapitoly, varoval před činností tajných spolků a před podporou italských revolučních hnutí, měl k tomu zřejmě oprávněné důvody. Změna starých poměrů však byla nezadržitelná. Již v závěru 19. století prosadila konkurenční liberální strana, představující odlišnou filozofii, převahu britské dolní sněmovny nad sněmovnou lordů.

Obdobně ani organizační a ideový monopol britských zednářů netrval dlouho. Byla to soupeřivá Francie, která

*L. N. Tolstoj na svém koni Děmirovi v roce 1908. Aristokratický spisovatel, filozof a mystik se oblékal jako rolník. V době, kdy napsal *Vojnu a mír* a *Annu Kareninu*, začal propagovat vlastní pojetí etiky, jež spočívalo v neodporování zlu násilím.*

Detail hada z pomníku Jednoty Německa, vztyčeného jako hold císaři Vilému I. roku 1897 ve městě Koblenz nad soutokem Rýna a Mosely, na místě starobylého shromaždiště křižáckého řádu teutonských (německých) rytířů, jejichž organizace zde vznikla na přelomu let 1190-91.

Pomník, ze kterého byla po 2. světové válce odstraněna jezdecká socha Viléma I., byl postaven jako symbol kosmického řádu pod teutonskou nadvládou.

se brzy stala rychle se rozvíjející zednářskou velmocí. Republikánské zřízení této země rozvoji zednářství přálo a zednářské symboly přešly i do státní heraldiky. Zde má svůj původ i slavné motto *Volnost, rovnost, bratrství*.

V roce 1875 vznikla ve Francii takzvaná Třetí republika, která trvala až do okupace Německem v roce 1940. Ve druhé polovině 19. století se však musela francouzská republika tvrdě vypořádat s radikálními komunardy, kteří toužili po něčem, co historikové nazývají »sociální utopií«. Nicméně již po třech desetiletích, které uplynuly od porážky Komuny, slavili ve volbách roku 1902 vítězství radikálové, kteří v zednářském duchu uskutečnili odluku církve od státu.

TŘI EVROPSKÉ DYNASTIE

Další tři významné tradiční mocenské síly Evropy 19. století byly zosobněny třemi velkými dynastiemi: ruskými Romanovci, Habsburky ovládajícími Rakousko-Uhersko a pruskými Hohenzollerny, kteří se stali německými císa-

Starý hrad na východní straně Balduinbrucke v německém městě Koblenz je údajně místem, kde byl na konci 12. století založen křížácký řád teutonských rytířů. V 19. a 20. století se řád stal symbolem německé nadřazenosti.

ři. Tyto tři monarchie se dokonce roku 1873 spojily ve *Spolku tří císařů* a v případě útoku další mocnosti se zavázaly ke vzájemné pomoci. Smlouva zmírnila rakousko ruské napětí a izolovala Francii. Nestálá situace však změnila sdružení již v roce 1879 na *Dvojspolek* Rakousko-Uherska s Německem a po přistoupení Itálie na *Trojspolek*. Kromě Francie bylo tak v mocenských hrách izolováno i carské Rusko, které promptně uzavřelo *Dvojdohodu* s Francií. Ta však v roce 1904 navíc podepsala takzvanou *srdečnou dohodu* s Velkou Británií. Tím byly připraveny podmínky pro celoevropský konflikt.

Pod povrchem tohoto dění pilně pracovaly tajné organizace. Kupříkladu v Rusku nastoupili Romanovci k moci na počátku 17. století po období anarchie a zmatku údajně za značné pomoci tehdejší britské tajné služby. A o dvě století později, v roce 1820, se ruský car Alexandr a habsburský císař František spojili, aby zabránili revoluci v Itálii, kterou řídila tajná společnost karbonářů.

O dva roky později zakázal Alexandr v Rusku svobodné zednářství, neboť se domníval, že spolu se svými anglickými a polskými bratry chtějí ruští zednáři svrhnout carský režim. Tím však nevyhnutelný pád tuhého režimu jen od-

dálil. Také poněkud liberálnější Rakousko považovalo svobodné zednáře za své nepřátele.

S přispěním politických intrik Otto von Bismarcka byl v lednu 1871 korunován císařem druhé německé říše pruský král Vilém. Zrodilo se tak nejen nové Německo, ale i německé nacionalistické hnutí, které svou sílu čerpalo z okultismu a ideologií z nauk tajných společností. Nejen mocenské choutky, ale i rasové doktríny daly ve dvacátých letech 20. století vzniknout národnímu socialismu zkráceně nazývanému *nacismus*. Připomeňme si, že jako první zavedl zdravotní a sociální pojištění právě Bismarck a že to byl on, kdo se snažil omezit moc katolické církve, kterou považoval za spojence Rakušanů a Poláků.

Určitě není bez zajímavosti, že třem velkým monarchiím 19. století — Německu, Rakousko-Uhersku a Velké Británii — vládli mimořádně dlouhověcí vladaři. Německý císař Vilém I. (1797—1888) zemřel dva týdny před svými jedenadevadesátými narozeninami, rakouský císař František Josef I. (1830-1916) se dožil úctyhodných 86 let a britská královna Viktorie (1819—1901) opustila svět čtyři měsíce před svými osmdesátými druhými narozeninami.

Pomník německého císaře Viléma I. ve městě Koblenz. Místo císařovy jezdecké sochy zde dnes vlaje německá vlajka.

EVROPSKÉ STŘETY

Na evropské jeviště vstupovaly uvedené mocenské síly na úsvitu nového století. Jejich vzájemný střet za účasti dalších světových velmocí vedl v prvních padesáti letech hned ke dvěma velkým světovým válkám, které našly své pokračování v takzvané studené válce. Konec studené války, způsobený především vnitřním rozkladem Sovětského svazu a symbolizovaný pádem berlínské zdi, přinesl evropskému vývoji nové možnosti. Otázkou zůstává, zda se Evropané dokáží oprostít od starých problémů, a také to, kde se dnes vlastně nacházejí nová evropská mocenská centra a jaké síly určují další vývoj našeho kontinentu.

Zcela zvláštním prvkem konfliktů dvacátého století je vliv mystiky, okultismu a tajných společností na vůdčí osobnosti velkých evropských mocností. Osobní zaměření jednotlivých aktérů evropského dramatu mělo často zásadní a přímý vliv na mocenskou politiku. Některé události a tragédie naší doby se nakonec bez těchto skrytých motivací nedají ani zcela pochopit.

Kresba znázorňující sarajevský atentát, při kterém přišel o život rakousko-uherský následník trůnu František Ferdinand d'Este.

KAPITOLA II.

RAKOUSKÁ ROZBUŠKA

Čekají na nás temné a ošklivé časy.

Dá se věřit, že stará Evropa se přežila a začíná se rozpadat.

Musí přijít velká a pořádná reakce, sociální pozdvižení,
ze kterého po dlouhém čase vzejde a rozkvetne celá nová Evropa.

Rakouský korunní princ Rudolf, 1882

První světová válka, nazývaná také Velkou válkou, začala 28. 7. 1914. Na jedné straně stála koalice Německa, Rakouska-Uherska a Turecka, k níž se po roce připojilo Bulharsko. Na straně druhé se Trojdohoda Francie, Spojeného království a Ruska rozšířila roku 1914 o Belgie, Srbsko, Černou Horu a Japonsko, roku 1915 o Itálii, o rok později o Rumunsko, v roce 1917 o USA, Portugalsko, Čínu a několik amerických států a roku 1918 o Řecko. Války se celkem zúčastnilo 28 států, které do vojska povolaly přes 70 milionů osob.

Ztráty byly nesmírné: 10 milionů mrtvých a 22 milionů raněných.

RAKOUSKO-UHERSKO

Na počátku 20. století tvořilo mnohonárodní Rakousko-Uhersko mocný územní útvar o rozloze téměř 700 tisíc čtverečních kilometrů sahající od Čech po Bosnu a Hercegovinu a od Tyrolska po Sedmihradsko. Patřily k němu rakouské země, Uhry (dnešní Maďarsko), Morava, Slovensko, Chorvatsko, Slovinsko a také části Polska, Rumunska, Ukrajiny a Itálie. Spolu s Německem představovalo ve středu Evropy sílu s ambicí ovládnout celý kontinent.

Příčiny velkých konfliktů bývají hledány v situaci ekonomické, politické a vojenské, zatímco vliv skrytých sil záhadného až mystického charakteru v potaz brán nebývá, a tak je skutečný impuls nesvářů, které zásadně ovlivnily osud Evropy, často přehlížen. V této souvislosti není od věci připomenout, že ztratili-li silné velmoci, které jsou jinak na vysoké úrovni organizační, ekonomické a vojenské, svůj ideový či ideologický náboj, svůj »smysl života«, snadno zanikají pod tlakem i mnohem méně rozvinutých společenství, jak tomu bylo například při stěhování národů ve 3. - 6. století po Kristu, kdy mohutná a vyspělá Říše římská podlehla tlaku primitivnějších Hunů, Germánů a Slovanů.

Na přelomu 19. a 20. století se v Německu probírala k životu prastará germánská pohanská tradice a zhoubně se rozrůstala. Zde leží počátek ideologie třetí říše, založené na čistotě a nadřazenosti árijské rasy a na touze po vytvoření celogermánského státu ovládajícího svět, která se zřetelně projevila až o několik desetiletí později. V obskurních okultních skupinách jako Thule či O. T. O. by před vypuknutím 1. světové války jen málokdo hledal nebezpečí pro svět.

NADĚJE REFOREM

Prislušníci evropských tajných organizací měli na přelomu 19. a 20. století plné ruce práce. Jejich cílem bylo zničit staré režimy a nastolit nový pořádek. To se o století dříve podařilo pouze zednářským vůdcům americké revoluce. Úspěchy jejich evropských kolegů — ať už se jednalo

o francouzské zednáře či o italských karbonáře — byly pouze dočasné.

Hlavním terčem revolucionářů byly tři velké monarchie: Německo, Rusko a Rakousko-Uhersko. Různé pokusy o zvrát dějinného vývoje vyvrcholily 1. světovou válkou. Teprve celosvětový konflikt způsobil pád všech tří.

V Rakousku-Uhersku vládli Habsburkové železnou rukou. Vynucená abdikace starého císaře a nástup osmnáctiletého Františka Josefa I. na habsburský trůn v roce 1848 nepřinesly očekávanou změnu.

Zjevnou nadějí na zvrát poměrů symbolizoval o několik desetiletí později jeho syn, korunní princ Rudolf. Ten byl sice znám jako lehkovážný svůdce žen a člověk, který se nevyhýbá alkoholu ani drogám, na straně druhé však pilně studoval Descartesovo rosenkruciánské dílo a knihy zednáře Voltaira. Na formování Rudolfových názorů měla vliv i jeho matka, svobodomyšlná císařovna Alžběta, která jako učitele najala synovi Josepha Latoura von Thurnburg, muže se silnými liberálními a humanistickými názory. Rudolf též studoval historii, botaniku, fyziku a sociologii, cestoval po Dálném východě a napsal čtyřiadvacetisvaz-

John Singer Sargent zobrazil hrůzné následky války na obraze Zasažení plynem, kde ukazuje oslepené oběti bojového plynu yperitu.

Korunní princ Rudolf ve slavnostní uniformě.

kové dílo o habsburské dynastii. O tom, že podporoval revoluční myšlenku jednotné světové vlády, jeden z hlavních zednářských ideálů, svědčí i jeho výrok:

Války budou trvat tak dlouho, dokud národy nedokončí svůj vývoj, dokud se nakonec nespojí a lidstvo se nestane jednou rodinou.

Byl zastáncem sjednocené Evropy a tajně podporoval uherské vlastence. Podle jeho představ si měla rakouská monarchie naklonit své slovanské poddané sblížením s Ruskem. Měl také v úmyslu přetřhat dávné a silné vztahy Habsburků s Vatikánem. Císař se synovými názory ostře nesouhlasil, a dokonce prý prohlásil, že Rudolf není hoděn být jeho nástupcem.

NEUSKUTEČNĚNÁ VIZE

Přes veškeré neshody se svým absolutistickým otcem měl korunní princ Rudolf o vládnutí v Rakousku a o situaci v Evropě velký zájem. V článcích, kterými přispíval do radikálních vídeňských novin založených jeho přítelem, stavěl autoritářskou habsburskou monarchii do protikladu k sílícím tužbám po svobodnějším a sociálně spravedlivějším politickém zřízení. Jeho články v *Neues Wiener Tagblatt* sice nebyly podepsány, nicméně záhy bylo jasné, kdo je jejich autorem. Rudolfovy názory vzbudily nelibost německého kancléře Bismarcka, který ho nechal sledovat svými agenty.

Rudolf doufal v novou Evropu sjednocenou duchem tolerance a spolupráce. Ačkoli byly Rudolfovy názory trnem v oku zastáncům starých pořádků, zdálo se na konci devatenáctého století, že přichází doba, která je jeho vizi nakloněna. Spolu s Rudolfem čekali na následnictví ještě další dva nadějní pretendenti: v Německu princ Bedřich a v Británii princ Edward.

Skutečnou šanci však dostal jen posledně jmenovaný, byť na trůn dosedl až mnohem později — v roce 1901, po smrti své matky královny Viktorie — a setrval na něm pouhých devět let. Další dva čekal tragický osud: liberálně založený Bedřich z rodu Hohenzollernů podlehl necelý rok po své korunovaci, v roce 1888, rakovině a konec Rudolfův byl ještě dramatičtější.

Říše se stala jednou ohromnou zříceninou. Sice ještě stojí, ale je odsouzena ke konečnému zhroutilí. Monarchie se udržela po staletí. Svět se však změnil. Lid už slepě neposlouchá rozkazy. Všichni lidé jsou svobodní a při první bouři se tato zřícenina sesype.

Patnáctiletý korunní princ Rudolf ve slohové práci

TRAGÉDIE V MAYERLINGU

Dodnes panují dohady o tom, co se 30. ledna 1889 opravdu stalo; jisté však je, že o den později ohlásily palcové titulky rakouských novin, že korunní princ Rudolf skončil. Postupně spatřilo světlo světa několik verzí jeho smrti, od mozkové mrtvice přes selhání srdce až po náhodný výstřel z pistole. Že se jedná o sebevraždu zastřelením, a to dokonce dvojnásobnou, se veřejnost dozvěděla teprve se značným zpožděním.

Třicátého dne roku 1889 zastřelil korunní princ v loveckém zámečku Mayerling nejprve svou mladičkou milenkou, baronku Mary Vetserovou, a pak sám sebe. Tak znělo oficiální prohlášení; podle další verze však byl k sebevraždě dohnán, a podle jiné byl dokonce zavražděn odpůrci liberálních myšlenek.

Pravdou je, že byl Rudolfův život silně nevyrovnaný — nešťastné a bezdětné manželství s belgickou princeznou Stephanií, zásadní neshody s otcem, problémy s alkoholem a drogami a nevyrovnaný milostný život, to vše zajisté mohlo být důvodem k sebevraždě. Korunní princ zanechal i několik dopisů na rozloučenou. A Mary Vetserová, kterou Rudolfovi představil britský korunní princ Edward, napsala své bývalé guvernance:

Kdyby má smrt učinila Rudolfa šťastným, ráda bych ji podstoupila, neboť si života necením.

ANARCHISTÉ

Neuběhlo ani deset let a ve Švýcarsku zemřela násilnou smrtí i Rudolfova matka, císařovna Alžběta, která byla i přes svou svobodomyslnost a očividný nesouhlas s habsburskými zvyklostmi symbolem starého režimu. Byla zavražděna v roce 1898 při procházce nedaleko svého hotelu v Ženevě. Vrahem byl Ital Lucheni, nepřítel monarchie a stoupenec ruského anarchisty a zednáře Michaila Bakunina (1814-1873).

Bakunin věřil, že Evropa je degenerovaná a lze ji očistit pouze prostřednictvím ateismu a anarchie. K tomu, že byl

Vize Evropy sjednocené duchem tolerance a spolupráce se mohla uskutečnit díky vládě tří liberálně založených korunních princů: rakouského Rudolfa, německého Bedřicha a britského Edwarda. Rudolf spáchal sebevraždu, dříve než dosedl na trůn. Bedřich podlehl rakovině ani ne rok po své korunovaci a Edward se dostal na britský trůn až v roce 1901, kdy zemřela jeho matka, královna Viktorie.

Sedmnáctiletou baronku Mary Vetserovou, jejímiž předky byli Řekové, Češi i Rakušani, představil Rudolfovi následník britského trůnu princ Edward.

Kromě sebevraždy jediného syna Rudolfa postihla Františka Josefa I. (1830-1916) rada bolestných rodinných ztrát.

V době, kdy ve Spojených státech zuřila občanská válka, dosadila Francie na mexický trůn jako svoji loutku císařova bratra Maximiliana. Když však Francouzi o Mexiko ztratili zájem, skončil Maximilian před popravčí četou.

Jeho milovaná žena Alžběta zahynula rukou italského anarchisty a císařův synovec František Ferdinand byl zavražděn v Sarajevě. Poslední jmenovaná událost byla rozbuškou I. světové války, kterou nepřežil ani císař, ani jeho říše.

nakonec odsouzen jako satanista, zajisté přispěly i jeho výroky, ze kterých se ozývá ozvěna starých gnostických nauk, například:

Satan byl prvním volnomyšlenkářem a spasitelem světa. Osvobodil Adama a vtiskl pečeť lidskosti a svobody na jeho čelo tím, že ho přiměl k neposlušnosti.

Za zmínku určitě stojí, že Bakunin byl generálním tajemníkem I. internacionály, koalice nihilistů, anarchistů a komunistů, a také politickým spojencem Karla Marxe.

SARAJEVSKÝ ATENTÁT

Tragédie spojené s nástupci rakouského trůnu však neskončily smrtí korunního prince Rudolfa v Mayerlingu. Ta, která následovala o čtvrt století později, měla následky dalekosáhlejší.

Dne 28. června 1914 padly na ulici bosenského Sarajeva dva osudné výstřely, které symbolicky zahájily 1. světovou válku. Jeden z nich zasáhl krk arcivévody Františka Ferdinanda, nástupce a synovce rakouského císaře Františka Josefa I., druhý břišní krajinu jeho české manželky Žofie, hraběnky Chotkové a vévodkyně z Hohenbergu. Během několika minut oba postřelení zemřeli. Krátce předtím hodil jiný atentátník, Nedeljko Čabrinovič, na jejich jedoucí auto bombu; ta však ublížila jen okolostojícím

lidem. Teprve osudné střely z pistole Gavrila Principa ukončily život budoucího císařského páru.

Paradoxem je, že právě František Ferdinand připravoval rozsáhlou modernizaci monarchie. Odmítal expanzivní politiku na Balkáně a nesouhlasil s válkou proti Srbsku. V letech 1912—1913 se zasadil o udržení míru a dával přednost opětovnému sblížení s Ruskem. Tím se velice podobal svému bratranci, korunnímu princovi Rudolfovi. Dobový tisk však Ferdinanda představoval jako hlavu válečné strany, která chce rozpoutat válku se Srbskem.

Zatčení Gavrila Principa.

SPIKLENCI

Atentátníci Princip a Čabrinovič byli členy protimonarchistické revoluční skupiny Mladá Bosna a plánovali atentát již dlouho. Spolu s Trifkem Grabežem, třetím spiklencem, byli prostřednictvím učitele a spisovatele Danila Iliče propojeni s tajnou teroristickou organizací s názvem *Jednota či smrt*, známé také jako *Černá ruka*.

Všichni tři spiklenci byli spolu s dalšími dvěma desítkami podezřelých zatčeni a odsouzeni. Před trestem smrti je zachránil jen jejich věk. Žádný z nich v té době nedovršil dvacátý rok života. Nicméně všichni tři zemřeli ve vězení ještě před koncem 1. světové války, kterou uvedl jejich čin do pohybu. Princip a Čabrilovič zemřeli na tuberkulózu, Grabež na chronickou podvýživu. Jejich duchovní vůdce Ilič byl popraven v únoru 1915.

Později se k zodpovědnosti za atentát přihlásil sám vůdce Černé ruky plukovník Dragutin Dimitrijevič, šéf rozvědky srbského generálního štábu, známý pod přezdívkou Apis. Je zřejmé, že skuteční viníci se nacházeli v Srbsku a chtěli Bosnu a Hercegovinu přičlenit ke své zemi.

ČERNÁ RUKA

Srbská nacionalistická tajná organizace, někdy též zvaná řád Černé ruky, byla založena kolem roku 1911. Znakem řádu byla pěst, lebka se zkříženými hnáty a také nůž, bomba a láhev s jedem. Mezi členy se nacházeli důstojníci, stát-

„Nejsem zločinec, jen jsem odstranil zlo. Chtěl jsem udělat dobrý skutek,“ prohlásil Gavrilo Princip při soudním přelíčení.

*Lebka se zkříženými hnáty,
znak Černé ruky.*

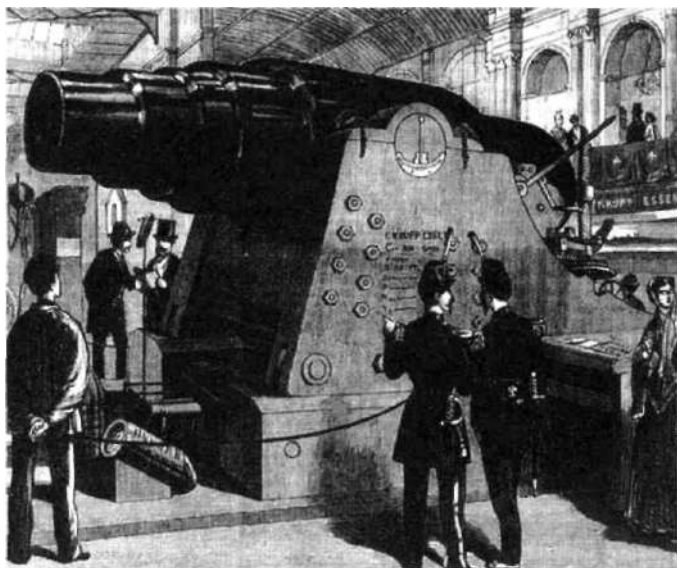
ní úředníci, právníci i univerzitní profesoři. Při přijetí každý z nich přísahal „na Slunce, které ho hřeje, na Zemi, která ho živí, na krev svých předků, na Boha, na svou čest a na svůj život“, že bude bojovat za srbskou věc.

V duchu tradice starších tajných organizací museli být členové připraveni hájit tajemství řádu i za cenu vlastního života. Nakonec i oba sarajevští atentátníci, Princip a Čabrilovič, u sebe měli kapsle s kyanidem a po činu chtěli spáchat sebevraždu. V tom jim však zabránil okolní dav.

Černá ruka byla finančně podporována i carským Ruskem, které v srbských nacionalistech vidělo spojení. V té době kolovaly fámy o setkání zástupců Černé ruky se členy francouzské zednářské lóže Velký Orient v toulouském hotelu St. Jerome v lednu 1914, při němž se údajně projednávaly vraždy císaře Františka Josefa a arcivévody Františka Ferdinanda.

Pokud tomu tak bylo, mohlo by to znamenat, že určité kruhy kolem ruského cara spojily ve společné válce síly s částí francouzských zednářů. Tajní spojenci vyprovokovali rakouskou invazi do Srbska proto, aby vznikl konflikt, který by vedl k pádu rakouské monarchie, nebo dokonce k pádu obou dynastií. Pak by nešlo jen o územní nároky či o boj za samostatnost, ale především o přerušeni mystické krevní linie, po staletí reprezentované rody Romanovců a Habsburků.

Po skončení 1. světové války nechtěly přirozeně vítězné velmoci připustit znovuzrození silného středoevropského

1. světová válka přinesla výrazně zdokonalení zbraní masového ničení. Již v roce 1867 se Německo mohlo na výstavě v Paříži pochlubit padesátitunovým dělem značky Krupp.

státu, jakým bylo Rakousko-Uhersko. Zvláště z pohledu amerických vizionářů mohl být takový stát potenciálním rivalem na budoucím světovém kolbišti. Rozdělení monarchie dalo ve střední Evropě vzniknout mnoha samostatným, nikoli však silným státům. Existují i hlasy, které tvrdí, že americké tajné spolky, především zednářské, aktivně na rozčlenění Rakouska-Uherska pracovaly a že do sféry jejich vlivu spadal i náš první prezident.

DĚDICTVÍ 1. SVĚTOVÉ VÁLKY

Čtyři roky světové války, která začala v roce 1914 a skončila v roce 1918, jsou jedním z nejdůležitějších období moderní historie. Evropa byla v té době svědkem pádu tří velkých imperiálních mocností, jež dominovaly předešlému století. Dynastie Habsburků, Romanovců a Honenzolernů byly během velice krátké doby zničeny a další mocnosti, v čele s britským impériem, silně oslabeny. Spojené státy a sovětské Rusko se z války vynořily jako nové velmoci — ty budou rozhodovat o budoucím uspořádání světa.

První světová válka byla též jedním z vrcholů německého nacionalismu, jehož hrůzné pokračování rozpoutal o dvacet let později falešný spasitel, Rakušan Adolf Hitler. Toto pokračování zrodilo »atomový věk« a s ním i velice reálnou hrozbu naprostého zničení naší planety.

T. E. Lawrence (1888-1935), britský plukovník, bojoval v 1. světové válce v řadách Arabů proti turecké Osmanské říši a svým osobním hrdinstvím výrazně ovlivnil průběh války na Středním východě. Jeho představy o arabské samostatnosti byly zmařeny tajnou dohodou Británie s Francií v roce 1916. Ani poté se však Lawrence nepřestal snažit o ovlivnění poválečného uspořádání arabských zemí. Jeho náhlá smrt v březnu 1935 při havárii motocyklu je dodnes obestřena různými teoriemi, včetně možné sebevraždy či vraždy. Na snímku je třetí zprava za emírem Fajsalem.

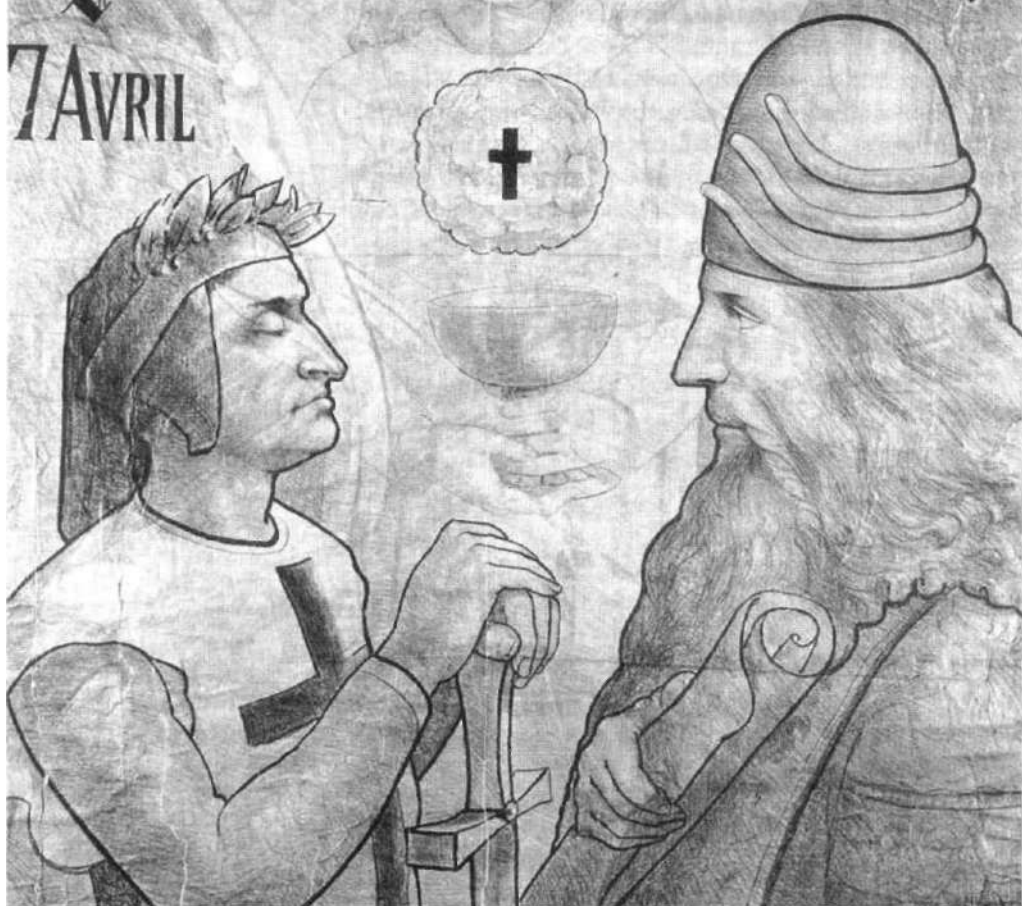
8, Rue de SEZE, 8

SALON

Rose

Croix

7 AVRIL

Plakát na Salon Růžového kříže (Salon Rose-Croix), Albinet, 1894.

KAPITOLA III.

MODERNÍ ROSENKRUCIÁNI

Závazkem prastarého bratrstva Růže bylo plnění povinností přátelství, srdečnosti, charity, míru, štedrosti, střídmosti a cudnosti.

Přísně se naopak chtělo vyvarovat neřesti, nadutosti, nenávisti, hněvu a všech dalších druhů nectností.

Svou filozofii čerpali rosenkruciáni ze starého egyptského náboženství tak, jak to dělali Mojžíš i Šalamoun, a své znaky a šifry si vypůjčili od Hebrejců. Jejich hlavními zásadami bylo dobročinně a bez poplatků vykonávat lékařskou profesi, zvyšovat význam ctnosti, zdokonalit vědu a přimět lidi, aby žili jako v prvotních časech světa.

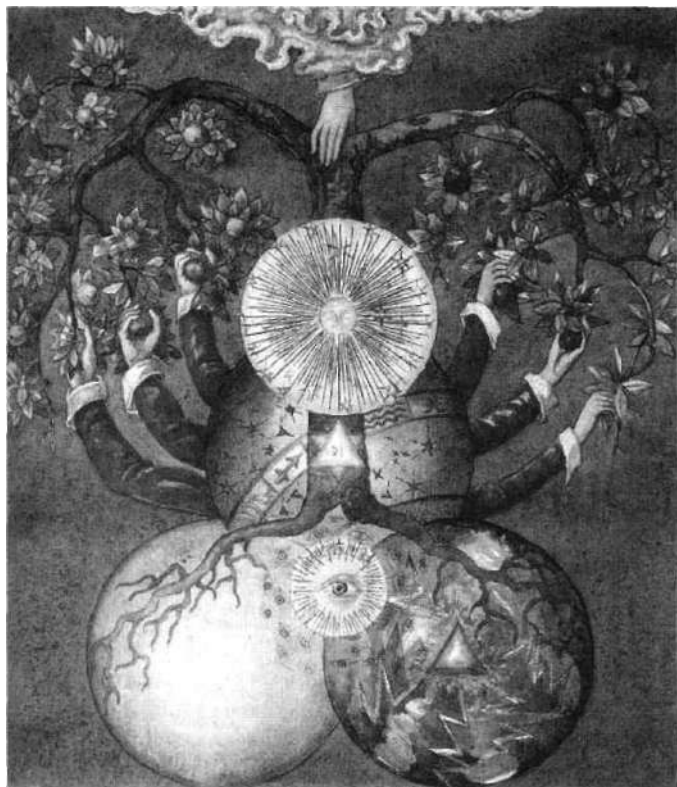
Albert Pike, 1906

Původ slova *rosenkrucián* není jasný. Může být odvozeno od jména údajného zakladatele bratrstva Christiana Rosenkreutze. Rovněž může být složeno z latinských slov *ros* (rosa) a *crux* (kříž); rosa reprezentuje alchymickou rosu filozofů, nejsilnější rozpouštědlo světa, a kříž symbolizuje světlo.

TAJNÁ TRADICE

Bratrstvo rosenkruciánů, kterému jsme věnovali hodně prostoru ve druhém dílu knihy, od 17. století zásadně ovlivňovalo vývoj okultních organizací. Bratrstvo navazovalo na pradávnu tradici tajných společenství. Tajné společnosti starověku měly pro utajování své existence vážné důvody. Vědomosti, které střežily, byly údajně tak radikální a významné, že bylo nutno je skrývat, a to jak pro možnost úmyslného zneužití, tak pro jejich sílu, která by nepřipravenému mohla škodit. Rituály a učení tajných společností vedly k postupnému zasvěcování do univerzálních mystérií života, které bylo založeno na vnitřní přeměně zasvěcovaného a na znalosti a ovládnutí tělesné, citové, duševní a duchovní síly.

Zformování rosenkruciánského hnutí počátkem 17. století můžeme bez rozpaků nazvat duchovní revolucí. Původ »růžových křížáků«, jak jsou někdy bratři růže a kříže na-

Ilustrace z anonymního iluminovaného rukopisu z r. 1943, inspirovaného tajnými symboly rosenkruciánů z 18. století. Je zde zobrazen boj mezi dobrem a zlem, reprezentovaný rajským stromem poznání.

zývání, je dodnes záhadný. Někteří badatelé v nich vidí organizovanou tajnou společnost, jejíž kořeny sahají až do nejuvzdálenější minulosti lidstva, jiní je považují za transformovaný templářský řád, který musel po svém zrušení na počátku 14. století přejít do ilegality a přežil dvě století. Existují také názory, že celé rosenkruciánské hnutí bylo jen volným sdružením myslitelů, kteří zveřejňovali své myšlenky v literární podobě. Frances Yatesová, členka Britské akademie a Královské společnosti pro literaturu, pohlíží na rosenkruciánské hnutí jako na protipól snah Katolické ligy brzdit společenské, školské a náboženské reformy.

Rosenkruciánští filozofové, v čele s Janem Amosem Komenským, jsou často považováni i za přímé předchůdce svobodných zednářů. Světlo do nejasné situace nevnáší ani fakt, že i dnes existuje několik organizací, které se k rosenkruciánskému odkazu hlásí, aniž by bylo jasné, do jaké míry jejich nynější činnost s původním posláním záhadného bratrstva souvisí.

O původní rosenkruciánské filozofii můžeme říci, že nepatří žádné ideologii ani náboženskému směru. Rosenkruciánství sedmnáctého století bychom mohli definovat jako touhu po lepším životě. Závoje, jimiž rosenkruciánští filozofové halili svá tajemství, ať už to jsou symboly nebo alegorie, nesloužily k zamaskování nevědomosti, nýbrž k ochraně moudrosti. Rosenkruciánské učení směřovalo k »morální obnově a dokonalosti« lidstva.

Roku 1875 byla v New Yorku založena Teozofická společnost. Ve stejném roce - byl to jakýsi »annus mirabilis« okultního oživení - zemřel Elifas Levi a narodili se Carl Gustav Jung a Aleister Crowley. Teozofické společnosti vévodila osobností i schopnostmi ruská emigrantka Helena Petrovna Blavatská (1831-1891), která bývala spiritistickým médiem.

ROSENKRUCIÁNI 20. STOLETÍ

Nejvlivnější rosenkruciánskou organizací se na přelomu 19. a 20. století stal evropský Hermetický řád zlatého úsvitu, jemuž jsme věnovali samostatnou kapitolu ve druhém díle Tajných dějin Evropy. V té době našlo bratrstvo různého kříže a další rosenkruciánské skupiny živnou půdu pro svou činnost v Americe. Právě tam se hnutí začalo větvit a vytvářet nejrůznější odnože. A odtud zpětně ovlivňovalo vývoj evropských organizací, které se také hlásily k rosenkruciánskému odkazu.

Těžko říci, kdy se vlastně rosenkruciánská tradice dostala do Spojených států. Nejspíše koncem 17. století, kdy se v Pensylvánii objevily usedlosti německých mystiků, ovliv-

Asi v polovině minulého století, tak bohatého na pozoruhodné lidi okultně vyvinuté, žil v jižních amerických státech muž jménem P. B. Randolph, v mládí svém holič, později vykonávající všemožná menší povolání, který se zvláštní pýchou o sobě tvrdil, že zosobňuje v sobě sedm lidských ras: Indy, černochy, bělochy, egyptské fellahy, Turkmeny, kreoly a Armény.

*Gustav Meyrink
v předmluvě
k Randolphovu románu
Dhoula Bel*

něných nejrůznějšími skupinami tajných a polotajných hnutí. Patřily sem skupiny vedené Johanesem Kelpiem a Konradem Beisselem.

První veřejný propagátor myšlenek rosenkruciánů na americké půdě se jmenoval Paschal Beverly Randolph; mimochodem, patřil ke skupině osobních přátel amerického prezidenta Abrahama Lincolna a během americké Občanské války velel jednotce černých vojáků. Okultní činnost začal rozvíjet kolem roku 1858. Pustil se do budování rosenkruciánské organizace. K poměrně rychlému vzestupu mu pomohl řečnický a organizační talent.

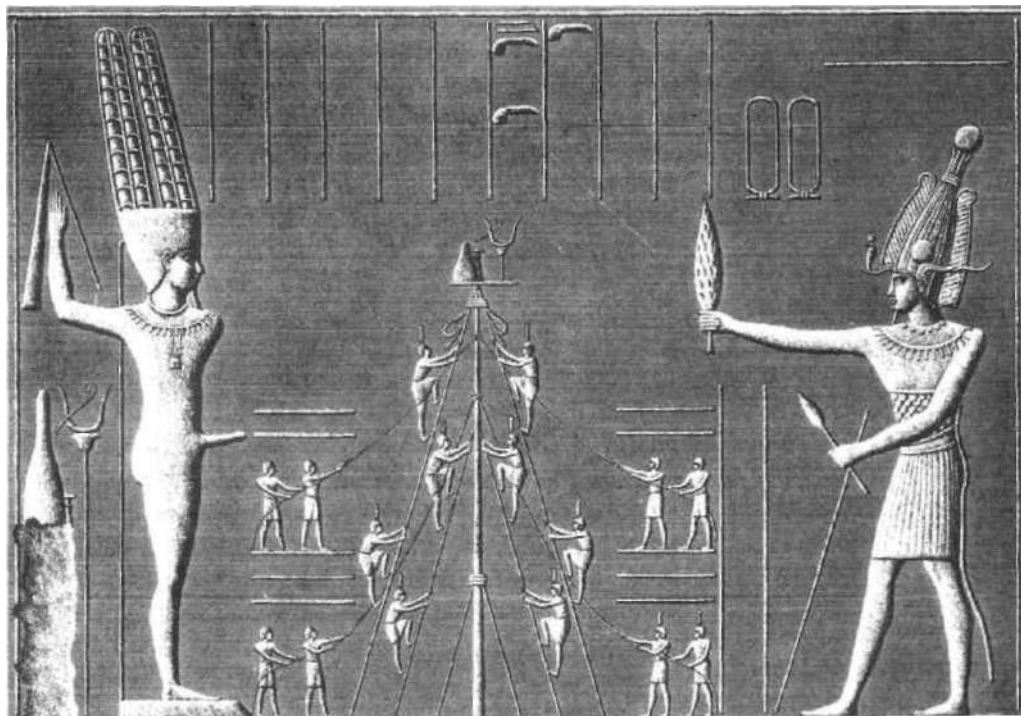
Znal se i se zakladatelkou Teozofické společnosti madame Blavatskou, se kterou si údajně posílal telepatické vzásky. Známost se však brzy změnila v nepřátelství. Tradují se zvěsti o tom, že ji chtěl Randolph mentálně ovládat a dokonce se pokusil o telepatickou vraždu, která se nakonec obrátila proti němu samému. Tuto příhodu zaznamenal německý okultista a spisovatel Gustav Meyrink v předmluvě k Randolphovu románu *Dhoula Bel*.

Puritánská Amerika 19. století však nebyla ještě schopna volnomyšlenkářského filozofa přijmout a pochopit. V roce 1872 byl Randolph v Bostonu zatčen a postaven před soud za to, že ve svých knihách údajně propagoval volnou lásku. Žalobce ho popsal jako »nejnebezpečnějšího muže a spisovatele v Americe, pokud ne dokonce na celém světě«. Spor soudil asi rozumný soudce, filozof byl zproštěn žaloby a mohl se dál věnovat svému hnutí a jeho záj-

*„Jedné noci - snad v dalekém Jeruzalémě či Betlémě, skutečně si nepamatuji kde - jsem se miloval a byl jsem milován snědou dívkou arabského původu. Skrze ni a onu zkušenost, jsem poznal - ne přímo, nýbrž v náznacích - základní princip bílé magie lásky,“ píše P. B. Randolph v knize Eulis! Magie lásky byla známa i řeckému bohu Diovi.
Guilio Romano, Jupiter svádí Olympii, kolem roku 1520.*

navé specializaci propojování rosenkrucciánské filozofie se sexuální magií. Není divu, že mnoho lidí ho mělo za šarlatána, a možná nebyli daleko od pravdy, zvláště, když Mistr sám sobě udělil trochu záhadný titul Vel mistr jediné svatyně rosenkrucciánského řádu na této planetě. Učení, které nastínil v knize *Eulis!*, se převážně zabývá sexuálními praktikami a používáním moci sexu. Nicméně byl alespoň natolik poctivý, že přiznal hlavní zdroj svých rosenkrucciánských pravidel — zrodily se v jeho vlastní fantazii:

Zabýval jsem se studiem rosenkrucciánství, shledal jsem je nad jiné sugestivním a zamiloval si jeho mysticismus. Sám jsem se proto začal nazývat rosenkrucciánem a předložil své myšlenky světu jako myšlenky bratra rosenkrucciána. A hle! S jakým potleskem svět uvítal to, o čem se domníval, že pochází z exotičtějších krajů, nežli je duše páně Randolpha!

V roce 1879 obdržela skupina amerických svobodných zednářů zakládající chartu od skotské *Societas Rosicruciana* pro svou první lóži ve Filadelfii. Vzniklo tak další bratrstvo na americkém kontinentě. Lóže se brzy usadila v dalších místech Spojených států. Působí dodnes a stejně jako její sesterské organizace ve Skotsku a Anglii přijímá

Obět egyptskému bohu Minovi překreslená okolo roku 1799 ze stěny chrámu v Denderě jedním z umělců účastnících se Napoleonova válečného tažení do Egypta. Bůh Min byl starými Řeky ztotožňován s jejich bohem Panem.

Po mnoha letech soustavného vědeckého a psychologického bádání jsem se poprvé setkal s dílem rosenkruciánů — prostřednictvím kopií tajných rukopisů prvních amerických rosenkruciánů, kteří se roku 1694 usídlili v oblasti Filadelfie. Členka anglické větve, jež hnutí v Americe sponzorovala, paní May Banks-Stacey, mezi jejíž předky patřili třeba Oliver Cromwell a francouzský rod D'Arcy, mi osobně vložila do ruky materiály, které oficiálně přijala od posledního z prvních amerických rosenkruciánů, spolu s Klenotem a Klíčem pověření, který jí předal sám Velmistř řádu v Indii, když tam pracovala jako úřednice.

*H. Spencer-Lewis
v rosenkruciánském
bulletinu A. M. O. R. C.*

za své členy pouze svobodné zednáře, a to jen v hodnosti mistra. Stala se z ní jakási zednářská literární společnost, která dokonce vydává vlastní časopis *The Rosicrucian Fama*.

A. M. O. R. C. & SPOL.

Zajímavou postavou rosenkruciánského hnutí 20. století je Američan dánského původu Max Heindel, vlastním jménem Max Grashof. Tento student okultismu tvrdil, že byl během své cesty po Evropě zasvěcen v roce 1907 do tajemství bratrstva růžového kříže. Mělo se tak stát přímo v tajném chrámu bratrstva, situovaném kdesi na hranicích Čech a Německa. Podle vzoru mnoha svých předchůdců a následovníků našel v Americe příznivce, založil rosenkruciánské hnutí a pojmenoval ho. Spolek úspěšně odolával zubu času, a dokonce ještě dnes můžete nalézt v kalifornském Oceanside mezi Los Angeles a San Diegem skromný kostelík s nápisem »Rosicrucian Fellowship«, jenž je stále v provozu. Tato svatyně ve tvaru dvanáctistěnu dominuje širokému okolí.

Max Heindel sepsal své učení v knize *The Rosicrucian Cosmo-Conception*, která se stala biblí jeho následovníků. Podle Heindla existuje tajné třináctičlenné bratrstvo, jehož sedm členů putuje kolem světa a koná dobré skutky a zbylých šest nikdy neopustí tajnou svatyni. Okolo těchto bratrů prý existuje mnoho laických bratří, kteří jsou schopni opouštět svá těla a duchovně se účastnit nočních bohoslužeb ve svatyni.

Američané jsou proslulí mánií zakládat nejrůznější spolky, organizace a hnutí. K jejich chvále budiž řečeno, že to, co založí, většinou funguje a má se k životu. Podobně tomu bylo i s rosenkruciánskými společnostmi. Některé zanikly, většina jich funguje a z některých se staly mocné a vlivné organizace. K těm posledním se řadí *The Ancient and Mystical Order Rosae Crucis* (starobylý a mystický řád růžového kříže), známý pod zkratkou A. M. O. R. C. Jeho zakladatel Spencer Lewis (1883—1939) si odjel pro chartu společnosti do Evropy, za německým okultistou, zednářem a dobrodruhem Theodorem Reussem (1855—1924), který kolem roku 1900 založil organizaci O. T. O., (*Ordo Templi Orientis*). Jak velela okultní tradice, Lewis očividně potřeboval »posvěcení« svých aktivit nějakou již existující

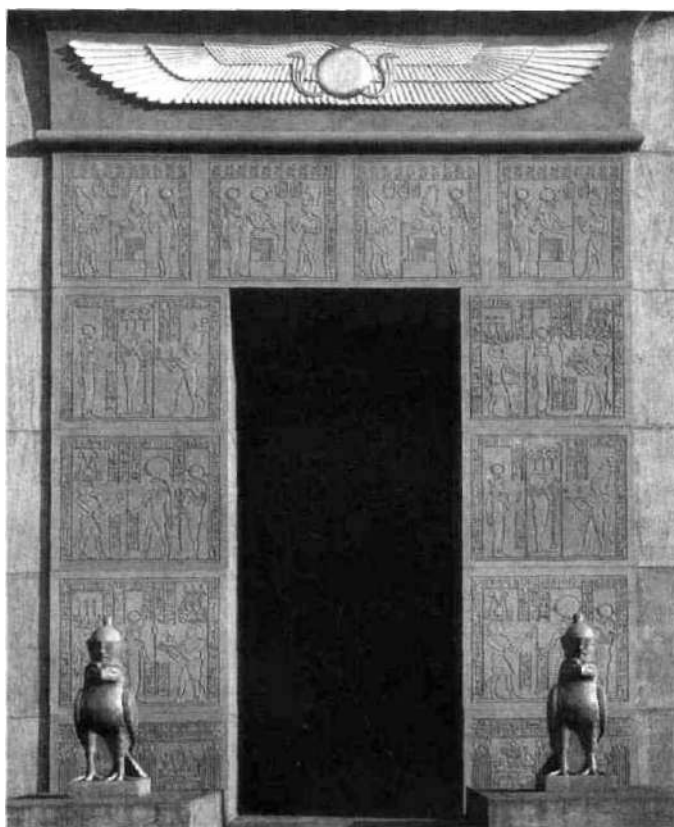
okultní organizací. Toho se mu v roce 1921 skutečně od Reusse dostalo. Reuss udělil podobnou chartu i nechvalně známému anglickému představiteli černé magie Aleisteru Crowleymu, který se odtrhl od hermetického řádu Zlatého úsvitu. Protože chartu získal od stejného okultisty a zednáře Reusse, musel se Lewis od spojení s Crowleyem distancovat. Lewis měl i další kontakty s různými evropskými rosenkruciánskými skupinami, od kterých obdržel další potvrzení svého statutu.

Dnes je A. M. O. R. C. i přes nedávný skandál s jedním z jeho velmistřů, velkou a vlivnou organizací se členskou základnou po celém světě, včetně České republiky. Řád původně vznikl na Floridě, ale později přesídlil do San José v Kalifornii. Tam se nachází jeho rosenkruciánský park, který zabírá celý blok a skládá se z několika budov postavených v pseudoegyptském stylu.

Z dnešních evropských rosenkruciánských skupin má nezanedbatelný vliv *Lectorium Rosenkrucianum*. Sídli v nizozemském Harlemu a pobočky má v mnoha evrop-

Pro rosenkruciánské společnosti všeho druhu byla přímo typická urputná snaha neustále dokazovat vlastní kompetenci a zamezovat rivalům, aby jakýmkoli způsobem haněli oprávněnost jejich rosenkruciánské korouhve.

Christopher McIntosh
Rosenkruciáni

Portál administrativní budovy A. M. O. R. C. v kalifornském San José, kam se řád v roce 1927 přestěhoval.

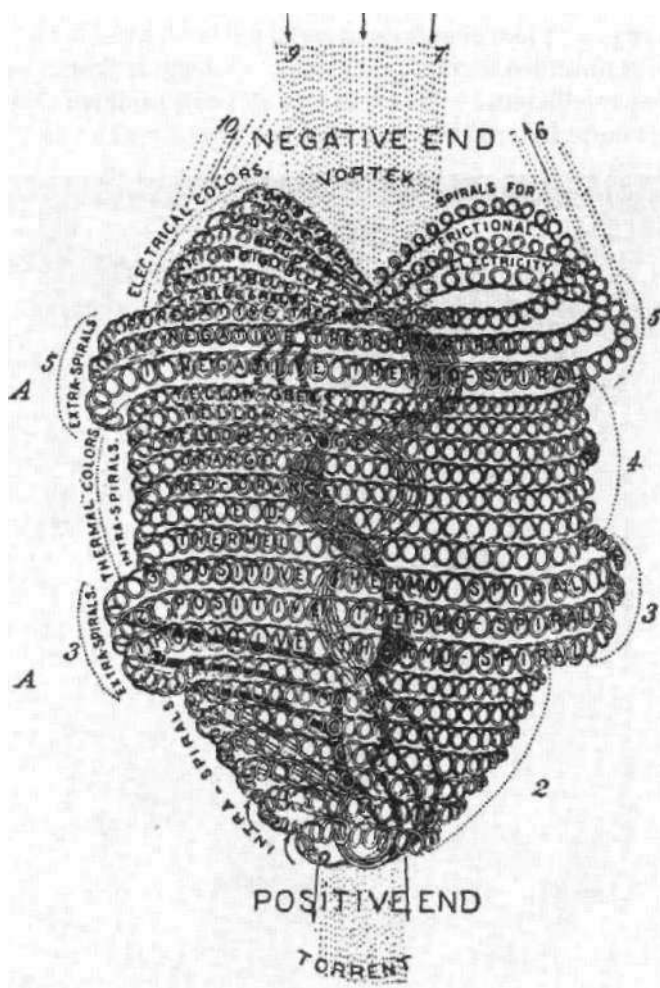
Jen v naší době se znovu objevila možnost odkrýt prameny rosenkruciánské moudrosti a nechat je volně vplynout do obecné kultury. Pokud naši kulturu pozorně prozkoumáme, zjistíme, že v minulosti tomu tak nemuselo být.

Rudolf Steiner

ských zemích, včetně České republiky, ve Spojených státech, Brazílii, Austrálii a na Novém Zélandu. Řečeno slovy vlastní deklarace organizace:

Náboženská společnost Lectorium Rosenkrucianum má za cíl obnovení a oživení původního trojitého božího chrámu, který existoval v prehistorii lidstva a který se vyjevil veškerému lidstvu, aby mu sloužil; tento trojitý chrám přinesl lidstvu původní královské a kněžské náboženství, původní vědu a původní umění konstrukce.

Lectorium Rosenkrucianum má svou vlastní nakladatelskou sekci, která vydává knihy s rosenkruciánskou tematikou ve vlámštině a angličtině. Vydává také čtvrtletník *The Topstone*.

Struktura atomu podle okultní vize byla publikována již v roce 1878 v knize Principy světla a barvy, jejímž autorem byl Edwin Babbitt.

RUDOLF STEINER

Na světě nyní existuje nepřeberné množství organizací a spolků, které se buď za rosenkruciánské označují, nebo tvrdí, že na původní rosenkruciánské bratrstvo navazují. V této oblasti však působí i mnoho jednotlivců ovlivněných rosenkruciánskou mytologií a inspirovaných rosenkruciánským ideálem tajného dobročinného spolku.

Příkladem je Rudolf Steiner (1861-1925), zakladatel celosvětové Antropozohcké společnosti. Nelze ji v žádném případě charakterizovat jako rosenkruciánskou. Steiner upřesnil, že jeho hnutí zahrnuje daleko širší oblast, přestože je rosenkruciánskými ideály silně poznamenáno:

Skrze náš proud je možné vniknout do skutečného rosenkruciánství, avšak naše cesta necht' se nenazývá »rosenkruciánskou«, neboť náš směr sleduje širší cíle, než rosenkruciánství, jmenovitě anthroposofii v celé její šíři.

Steinerovy spisy a přednášky obsahují četné odkazy na Christiana Rosenkreutze, v němž viděl skutečnou osobu, zasvěcence objevujícího se v historii lidstva v mnoha převtěleních. Považoval ho za „pokročilé duchovní individu-um vtělené do lidského tvora, jež vneslo do světa 15. století zcela nový duchovní proud“. V jedné přednášce například prohlásil, že v jednom ze svých převtělení navštívil Rosenkreutz jako hrabě de Saint Germain Marii Antoinetru, aby ji varoval před budoucí francouzskou revolucí.

ROSENKRUCIÁNSKÝ ODKAZ

Jak je z našeho přehledu patrné, nenacházíme dnes na světě jedinou »pravou a spravedlivou armádu růžových křížáků«, ale mnoho různých skupin a jednotlivců, jejichž skutečné propojení s původními rosenkruciány zůstává otázkou a kteří přes různost svých názorů, každý svým způsobem, nesou dále praporek Christiana Rosenkreutze, na němž září růže a kříž. Přes veškerou rozdílnost, rozporuplnost a občasnou řevnivost existujících bratrstev zůstává původní ideál rosenkruciánského bratrstva, sepsaný před čtyřmi sty lety ve dvou manifestech, nezměněný a čistý.

Rudolf Steiner.

Slavné bruselské Atomium není jen pomníkem moderní vědy, ale také okultním symbolem připomínajícím kabalistický Strom života.

Mezi jednotlivými prvky vnější sochařské výzdoby pařížského chrámu Notre-Dame lze najít i pelikána. Tento alchymický symbol patří k rosenkrucciánským figurám znázorňujícím Ježíše Krista.

Je pravdou, že se k rosenkrucciánské tradici hlásili a stále hlásí mnozí falešní adeпти a šarlatáni a často není snadné rozlišit, kdo je podvodník a kdo skutečný zasvěcenec. Navíc je docela možné, aby jeden člověk byl současně obojím. Tento paradox popsal německý spisovatel žijící v Praze, Gustav Meyrink (1868—1932), ve své novele *Mistr Leonhard*. Meyrink píše o šarlatánském doktorovi Schrepferovi, který

... šidí lidi a zároveň jim tím pomáhá, lze a v jeho řeči se skrývá nejvyšší pravda.

Okultní vědomosti jsou často rozšiřovány nevěrohodnými zdroji. Tento paradox se velice silně projevuje i v historii rosenkrucciánských organizací, a značně tak komplikuje jejich objektivní hodnocení.

Rosenkrucciánská vize nového věku má smysl i dnes. Začínáme si uvědomovat nezbytnost těsnějšího sepjetí vědy s vírou a jsme svědky obnovené snahy o propojení vědy s duchovnem. Tato vize zahrnuje i další oblasti: umění, architekturu, technologii, politiku a ekologii. Vede nejen k osobnímu osvícení, ale především k zodpovědnos-

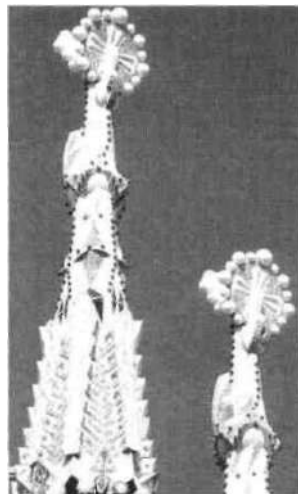
ti za rodinu, za národ a nakonec za celý svět. A tak jsme se nakonec dostali až k jedné z dalších možných definic rosenkruciánských ideálů: je to sen o lepším světě.

Dodnes přesně nevíme, zda skutečně v 17. století, kdy vyšly tři základní rosenkruciánské spisy (*Fama, Confessio a Chymická svatba*), existovala nějaká organizovaná skupina rosenkruciánského bratrstva. Někteří badatelé se domnívají, že se mohlo jednat pouze o literární aktivity různých reformátorů či filozofů. Nakonec i Jan Amos Komenský, který často bývá za rosenkruciána a někdy i za zednáře považován, si ve třinácté kapitole *Labyrintu světa* pozvedchl nad iluzi, kterou rosenkruciáni vytvářejí.

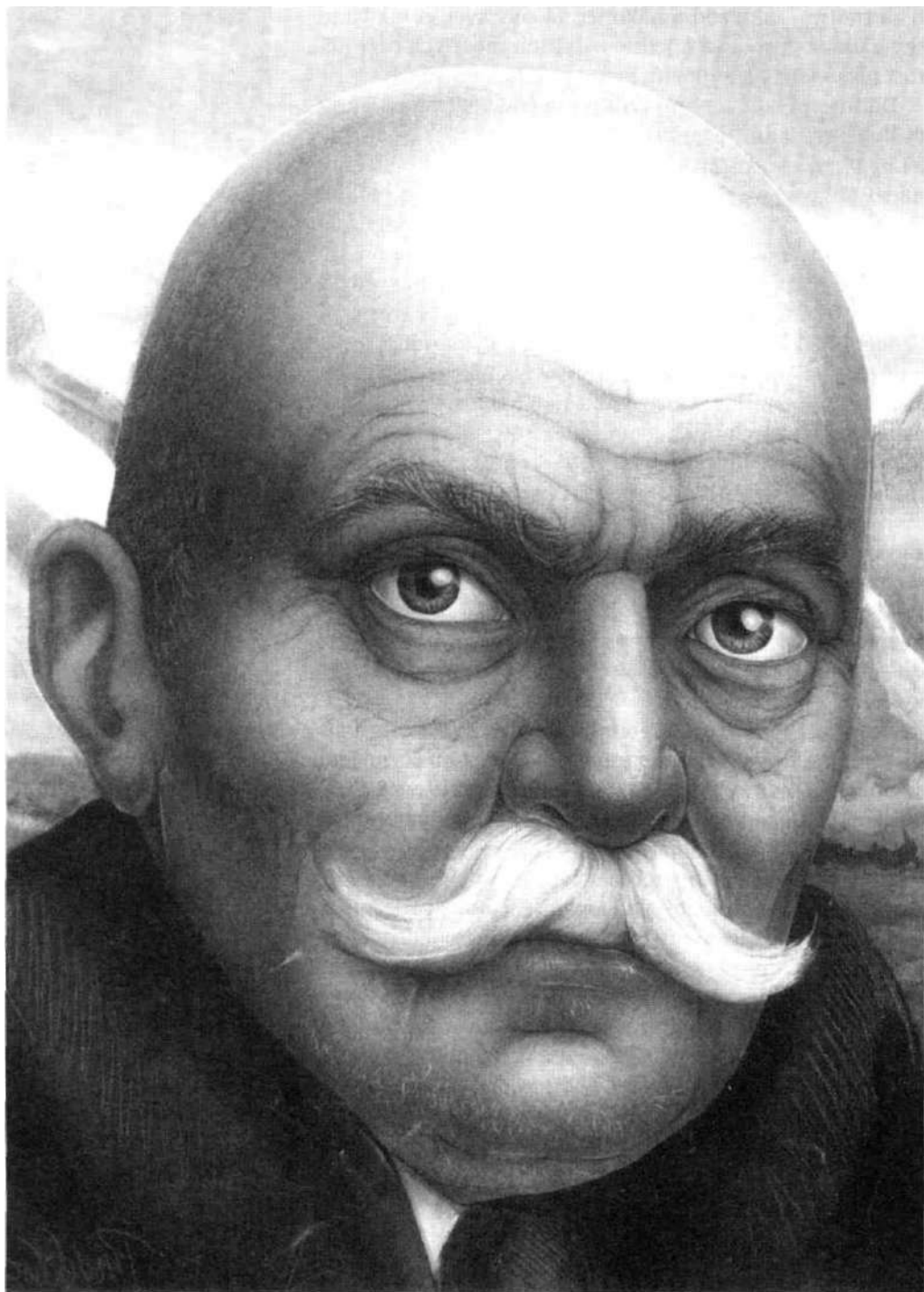
V obecnějším slova smyslu jsou za rosenkruciány považováni osvícení lidé, kteří svou existencí a svým působením pozitivně ovlivňují chod světa. Rád říkávám, že skutečný rosenkrucián se pozná podle toho, že se nepozná. Jinými slovy: neprohlašuje se za rosenkruciána a nepředvádí veřejně své schopnosti. V základních pravidlech rosenkruciánů ze 17. století stojí, že členové bratrstva žijí v různých zemích, přijímají šat a zvyky země, v níž žijí, a jsou tudíž »neviditelní«. Další jejich důležitou zásadou je bezplatné provozování činnosti (»uzdravování«). A tak lze dnešním rosenkruciánům, kteří vybírají členské příspěvky, věřit jen těžko.

Podle mého názoru nepotřebují skuteční rosenkruciáni ani tajná hesla, ani znamení či stisky rukou. Navzájem se poznají snadno, neboť se svou vnitřní kvalitou značně odlišují od ostatních lidí. Jejich vnitřní světlo je viditelné těm, kteří mají schopnost vidět je.

Hlavní rozdíl mezi rosenkruciány 17. století a ostatními tajnými organizacemi tkví nejspíše v tom, že rosenkruciáni chtěli »zasvěcení pro všechny« neboli všeobecnou duchovní reformu světa, která by nebyla pouze pro vyvolené, ale byla by veřejně dostupná. Pravděpodobně si mysleli, že doba dozrála k tomu, aby se s ostatními podělili o svůj sen o lepším světě. Třicetiletá válka jim však nedala za pravdu.

Motiv růže a kříže můžeme nalézt i na barcelonské katedrále Sagrada Familia, kterou začal stavět slavný architekt Gaudi v roce 1884.

Georges Ivanovič Gurdjieff, Phoebe Gloeckner, 1991.

KAPITOLA IV.

G. I. GURDJIEFF

Přijeli jsme do malé kavárny na hlučné ulici.

Viděl jsem muže orientálního typu, již žádného mladíka, s černým knírem a pronikavými očima, který mě nejprve uvedl v úžas, protože vypadal jako v převleku a zcela v nesouladu s místem a jeho atmosférou...

Byl to muž s tváří indického rádži či arabského šejka, kterého jsem náhle viděl jakoby v bílém beduínském plášti nebo se zlatým turbanem na hlavě, jak sedí v této malé kavárně.

P. D. Ouspenský o svém setkání s Gurdjieffem

„Navenek bud' vždy ke všem vládný bez rozdílu, ale uvnitř zůstaň svobodný a nikdy nikomu a ničemu příliš nevěř, " zněla prý jedna z rad, jež dal Gurdjieffův otec synovi.

ROZPORUPLNÁ OSOBNOST

Georges Ivanovic Gurdjieff (1877—1949) byl bezpochyby jedním z nejpozoruhodnějších, nejrozporuplnějších a nejzáhadnějších duchovních učitelů naší doby. Autor jeho životopisu ho nazval »podvodníkem, lhářem a ničemou«, a hned poté se zmínil o jeho »sympatičnosti, soucitu, dobročinnosti« a »výstředních pravidlech cti«. Gurdjieff je nejznámější svým výjimečným, komplikovaným a obtížně pochopitelným okultním systémem, jemuž dal název Čtvrtá cesta.

Rozporuplný kavkazský mystik pro nás dodnes zůstává záhadou, přestože o něm bylo napsáno několik set knih. Jeho život se geograficky dělí na »východní« a »západní« polovinu. V první polovině svého života cestoval, studoval a vstřebával zkušenosti z Blízkého i Dálného východu. V té druhé své poznatky a zkušenosti vtělil do svého učení, které předával žákům v Evropě a Spojených státech.

Gurdjieffovi předcházela pověst svůdce i osvíceného muže. Důležitou součástí jeho nauky byla i praktická fyzická práce a cvičení. Se svými žáky zacházel přísně, až bezohledně, jeho nároky byly tvrdé, téměř surové. Tyto skutečnosti lze však vykládat jako součást výuky, jinak velmi bohaté na vzrušující poznatky. O tom nakonec svědčí i neustále rostoucí počet jeho žáků.

Patřili mezi ně většinou intelektuálové unavení teoretickými činnostmi — P. D. Ouspenský, skladatel Thomas

*Gurdjieff stodoval tanec dervi-
šů v tajném bratrstvu.*

de Hartmann, slavný architekt Frank Lloyd Wright spisovatelka Katherine Mansfieldová, divadelní a filmový režisér Peter Brook či Einsteinův žák John G. Bennet.

ZÁHADNÝ ŽIVOT

O Gurdjieffově mládí víme jen velmi málo. Není vyloučeno, že se původně jmenoval Gurdjian, nebo dokonce Georgiades. Ani datum jeho narození není známo. Jeho cestovní pas uváděl rok 1877, je však možné, že Gurdjieff spatřil světlo světa již roku 1873 či 1866, nebo dokonce až v roce 1886. Narodil se pravděpodobně v malém městě Alexandropolu na rusko-tureckých hranicích. Jeho otec byl Řek a matka Arménka. To jsou jediná víceméně spolehlivá fakta z prvních třiceti sedmi let jeho života. Zbylé informace o tomto období máme pouze z Gurdjieffových knih, především z autobiografie *Setkání s pozoruhodnými lidmi*, podle níž byl v sedmdesátých letech natočen celovečerní film.

Gurdjieff tvrdil, že procestoval Řecko, Turecko, Egypt, Súdán a Etiopii. Jeho další cesty ho měly přivést do Arábie, Sýrie, Mezopotámie, Persie, Afghánistánu a Indie a dále přes Bucharu, Samarkand a Taškent až do Tibetu, do pouště Gobi a na Sibiř. Nejzajímavější část jeho cest se týká pobytu v súfijském a derviškém klášteře kdesi ve Střední Asii. Tam, v nedostupném klášteře ukrytém před světem, údajně sídlilo bratrstvo, o jehož existenci vědělo jen pár zasvěcenců. Gurdjieff se tam seznámil s tajnou naukou a později se o své poznatky děлил s mnoha svými žáky.

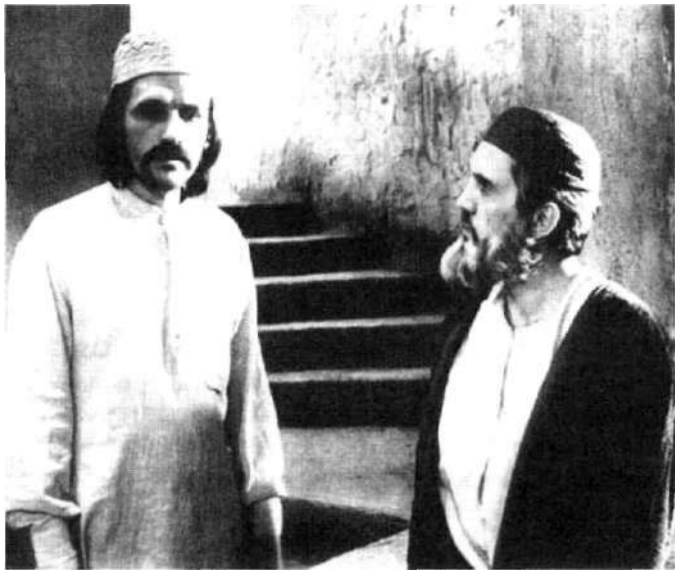
Gurdjieff údajně prostudoval »dvě stovky náboženství«, hledal pradávno vědění u pyramid v Gize, v troskách Babylonu, navštívil islámská posvátná místa Mekku a Medinu, zúčastnil se expedic, pátrajících po stopách zmizelých měst a zapomenutých civilizací. Cesty mnicha, jogína a fakíra, dervišské praktiky i rituály Zaratuštrových přívrženců znal stejně důvěrně jako všechny druhy psychologických, meditativních, tělesných i okultních technik, čtení myšlenek, výklad snů, hypnózu, rozšiřování paměti či účinky drog.

Historický Gurdjieff se objevil někdy kolem roku 1912 v Moskvě a Petrohradě. Tehdy už své učení zformuloval a předával je svým studentům, byť zpočátku pouze ústně.

Matematik a okultista Petr Děmjanovič Ouspenskij byl Gurdjieffovým nejnámějším stoupencem.

Dragan Maksimovič (vlevo) si ve filmu Petera Brooka Setkání s pozoruhodnými lidmi zahrál Gurdjieffa. Roli jeho přítele, prince Juriho Lubovedského, ztvárnil Terence Stamp.

V roce 1915 potkal svého nejslavnějšího žáka, vědce a matematika Petra Děmjanoviče Ouspenského (1878—1947). Ten se právě vrátil z cesty po Indii, kde se marně snažil najít pradávnu tajnou moudrost. Ouspenský byl po setkání s Gurdjieffem přesvědčen, že našel člověka, jenž takovou moudrost zná. Věřil ve věčné vracení (převtělování duší, které není vylepšováním, ale věčným opakováním), v Nietzscheho teorii nadčlověka a Gurdjieffův systém považoval za způsob, jak prolomit bludný kruh převtělování a dosáhnout dokonalosti.

Mystické cesty jsou vždy otevřené pro muslima, křesťana či vyznavače hinduismu, který si přeje zdokonalit své náboženství... A pak je zde Čtvrtá cesta, kterou vystopoval Gurdjieff... a po které vede ty nešťastníky, monstra bez náboženství... Základní Gurdjieffův trik spočívá v tom, že v jeho učení je náboženství skryté a psychologie zjevná.

*Robert Amadou
Gurdjieffa sůfismus*

GURDJIEFFOVA ŠKOLA

Aby unikl před bolševickou revolucí, přesunul v roce 1917 Gurdjieff svou školu na Kavkaz. Tam jeho žáci, většinou intelektuálové a příslušníci vyšších společenských vrstev, namáhavě fyzicky pracovali a věnovali se komplikovaným tanečním cvičením. Mistr jim přednášel o vědě, jazycích, hypnotismu a hudbě. Učili se i sůfiským technikám dýchání a tance. V komunitě žili velmi skromně, i když je Gurdjieff čas od času přizval k hostinám a pitkám.

Gurdjieff opustil Rusko v roce 1922 a usadil se poblíž Paříže u Fontainebleau na starém zámku Prieuré. Tam založil Institut pro harmonický vývoj člověka, který fungo-

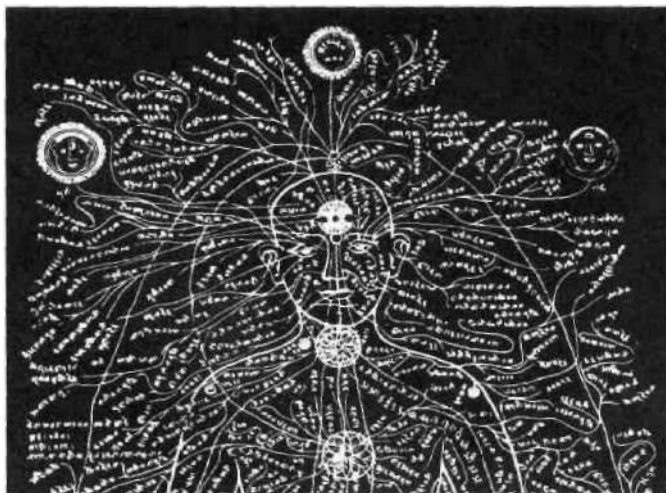
val dva roky jako komunální škola. Jeho nejslavnější stoupenec a nejbližší spolupracovník Petr Děmjanovič Ouspenský se od Gurdjieffova životního stylu distancoval, a formálně se s ním v roce 1923 dokonce rozešel. O osm let později zavrhl i Gurdjieffovo učení.

Od roku 1924 Gurdjieff již nevyučoval a věnoval se sepisování svých teorií. Vydal několik knih (*Vše a úplně všechno*, *Belzebubovy příběhy*, *Herold přicházejícího dobra* a *Setkání s pozoruhodnými lidmi*), jejichž rukopisy vážily podle Gurdjieffa deset tisíc tun. Na sklonku života, který již postrádal lesk a slávu, se živil hypnotickým léčením a zčásti byl odkázan na podporu bohatých vdov.

Dnes najdeme Gurdjieffovy skupiny téměř po celém západním světě, v Japonsku i v Jižní Americe. Gurdjieffovy spisy byly přeloženy do mnoha jazyků a počet knih o něm překročil pět set.

ČTVRTÁ CESTA

Gurdjieff prohlásil, že existují tři celkem běžné způsoby dosažení duchovního osvětlení. První je cesta fakíra, tedy jedince, který zvládne své tělo natolik, že je schopen zůstat stát „bez pohnutí ve stejné pozici hodiny, dny, měsíce nebo roky“. Druhou cestu ukazuje mnich, který zvládne své city prostřednictvím modliteb a obřadů. Třetí je cesta jogína — ten dokáže ovládnout svou mysl.

Jogín ovládá svou mysl, jeho cesta je však podle Gurdjieffa neúplná.

Podle Gurdjieffa je nutné odpírat si vše nadbytečné. Potrava a řeč, dvě z nejdůležitějších stálíc lidské existence, se pozvedají do vědomí a jejich rytmika, naučená již v nejranějším dětství, je nově reflektována půstem a mlčením. Nejdůležitější roli zde hraje nepozorované, nenápadné, vnitřním okem neustále sledované odpírání si všeho, co je nadbytečné. Toto »navíc«, toto »přebytečné«, »více než nutné« je pro toho, kdo usiluje o vývoj, hříchem.

Gurdjieff učil, že nejostřeji řeže břitva praktické psychologie tam, kde žák musí riskovat naučenou identitu — šlechtic má žebrať, zbabělec projevovat odvalu, lakomec rozhazovat, váhavec rozhodovat.

Gurdjieff nicméně pokládal tyto cesty za neúplné. Podle něj může být člověk pánem své mysli, ale to vůbec neznamená, že by byl schopen přetvořit své myšlenky v konkrétní činnost. Stejně i jeho city mohou být zušlechtěné a dokonalé, ale jeho intelekt se stále může nacházet v primitivním stadiu. Všechny tři cesty vedoucí k dosažení duchovního osvětlení (fakír, mnich, jogín) vyžadují stažení se ze světa, z každodenního života, izolaci a askezi.

Existuje však ještě čtvrtá cesta, »cesta mazaného muže«. Nevyžaduje opuštění světa a může být sloučena s normálním každodenním životem. Místo práce pouze s tělem, city nebo mysli pracuje systém se všemi komponentami současně, což podle Gurdjieffa vede k duchovnímu osvětlení rychleji a účinněji než použití ostatních tří cest. Říkal:

Chytrák zná tajemství a s jeho pomoci překoná fakíra, mnicha a jogína.

NÁHODA ČI OSUD?

Gurdjieff věřil, že je člověk ve svém nevyvinutém stadiu podřízen zákonu náhod, a tvrdil, že každý musí vzít vlastní život do svých rukou s plným vědomím a za použití vůle, jinak s ním život třese jako s drobnými mincemi v kapse. Čtvrtá cesta má člověka vymanit ze zákona náhod a učinit ho pánem svého osudu.

V souvislosti s tímto přesvědčením se událost z 5. července 1924 jeví jako velmi podivná. Gurdjieff toho dne přijížděl z Paříže do Fontainebleau. Jeho auto narazilo do stromu a on upadl do bezvědomí, které trvalo několik měsíců. Velký mistr se tak stal sám obětí zákona náhod. A nebo to bylo něco jiného?

Boris Mouravieff zaznamenal, jak na tuto událost reagoval jeho dosavadní žák Ouspenský:

Ouspenský přijel z Londýna do Paříže; spolu jsme se byli podívat na místě nehody. Zoufalý, zdrcený mi po dlouhém tichu řekl: Obávám se... Je to hrozné... Institut Georga Ivanoviče byl vytvořen proto, aby se dalo uniknout vlivu zákona náhod, který vládne našim životům. A zde on sám se stal obětí tohoto zákona...

Gurdjieff ke konci života.

Gurdjieffův Institut harmonického vývoje člověka, plakát z roku 1923.

Zajímalo by mne, zda je to opravdu pouhá náhoda. Gurdjieff vždy zlehčoval poctivost, stejně jako lidskou osobnost. Nezašel příliš daleko? Řeknu vám, hrozně se bojím!

Krutě zasáhl zákon náhod do Gurdjieffova života ještě jednou. V roce 1948 byl sražen opilým řidičem a utrpěl těžká vnitřní zranění. Přestože se uzdravil, nebyl již stejný jako dříve. Zemřel 29. října 1949, pravděpodobně jako dvaasedmdesátiletý. Jeho poslední slova určená žákům měla údajně znít:

Tak jste v pěkné bryndě.

Když se jeden z Gurdjieffových životopisců ptal očitého svědka, zda to opravdu řekl, dostal odpověď:

Ne, neřekl, ale byla to pravda.

Podle Gurdjieffa je člověk v duševním spánku a probudit ho může jen práce, diskuse, hudba, tanec a objevení vlastního základního, neměnného »já«.
V Gurdjieffově systému »probouzení« pomocí hudby a tance dnes pokračuje mnoho různých skupin.

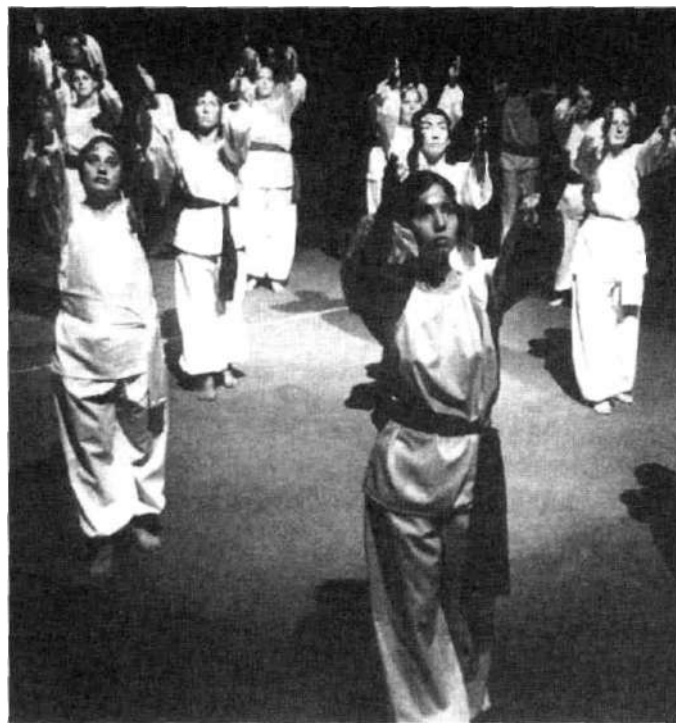
VÝVOJOVÝ ŽEBŘÍK

Gurdjieff učil, že člověka ovládají tři centra — emotivní, intelektuální a fyzické. Většina lidí podle něj trpí nerovnováhou těchto center a jeho systém ji měl odstranit. U svých žáků se snažil změnit postoj k životu, nikoli životní styl.

Tvrdil, že každý člověk se nachází na jednom ze sedmi stupňů vývoje. Na prvním stupni je člověk poháněn svými instinkty. Tam se nachází většina lidí. Těm nevadí, že jimi celý život cloumají vášně, zvířecí touhy a pudy. Na druhém stupni stojí takzvaný emotivní člověk, který dokáže tyto zvířecí touhy ovládat.

Na třetím stupni stojí intelektuální člověk. Gurdjieff touto kategorií silně opovrhoval, protože si prý tito lidé myslí, že všechno vědí a znají. Na čtvrtém stupni si je člověk vědom toho, že se chce změnit.

Na pátém stupni stojí uvědomělý člověk, který je neobvykle silný duševně i fyzicky. Celý člověk se pak ocitá na stupni šestém a posléze sedmém. V tomto posledním stadiu je dosaženo nesmrtelnosti.

Současná skupina amerického institutu SAT předvádí Gurdjieffovy tance.

ENNEAGRAM

Enneagram je v Gurdjieffově systému nejdůležitějším symbolem či diagramem. Gurdjieff o něm tvrdil:

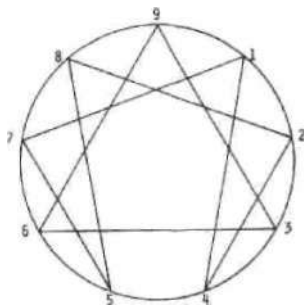
Člověk, který dokáže použít enneagram, nepotřebuje knihy a knihovny.

Běžnou lidskou řeč považoval Gurdjieff za naprosto nedostatečný prostředek ke sdělování obsahů vyššího vědomí. Vypěstování objektivního vědomí, cíl jeho snah, vede k vytvoření tří různých forem sdělování: mýtů, symbolů a verbálních formulací.

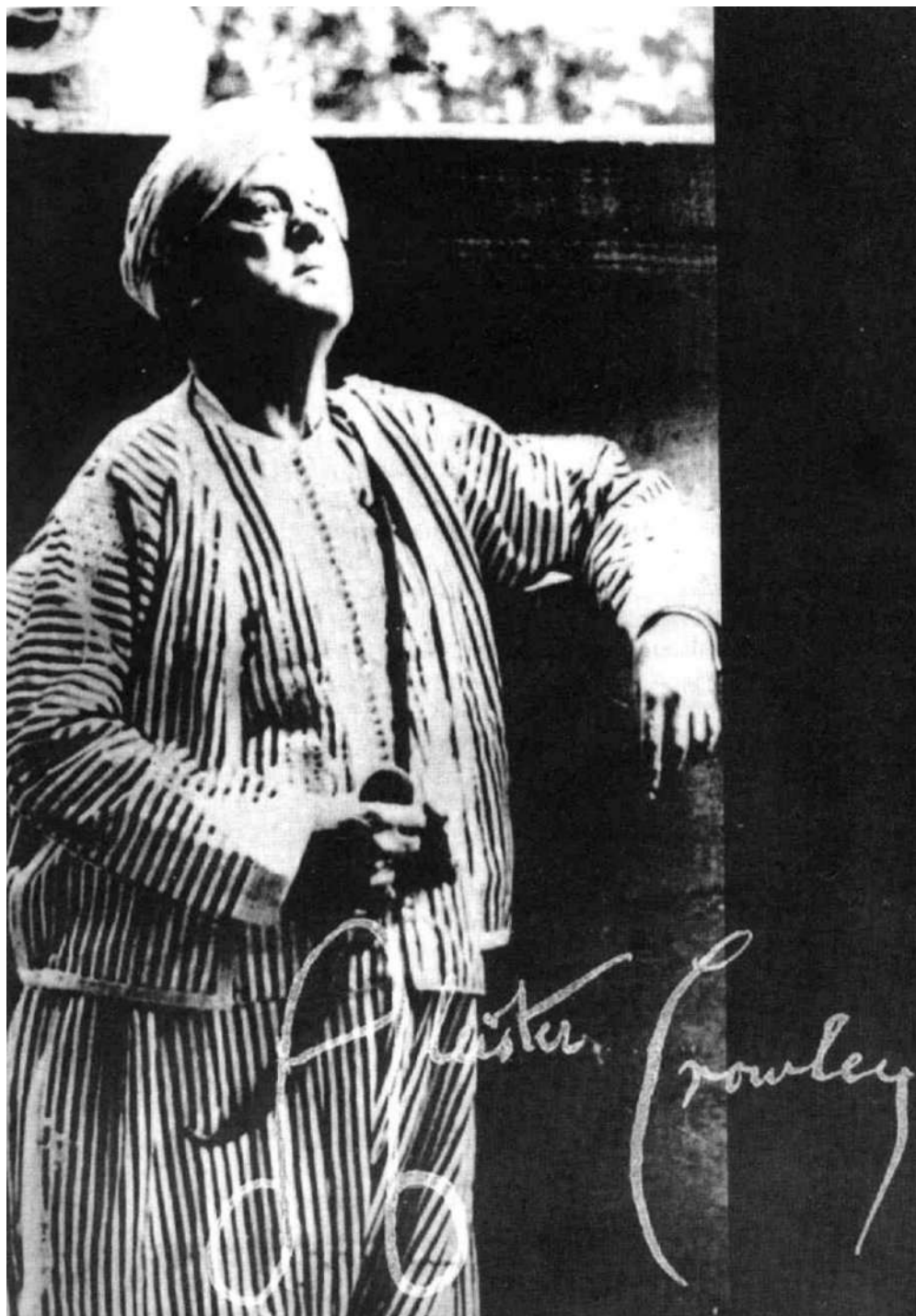
Jestliže mýty představují komunikační formu pro vyšší citové centrum, pak symboly jsou řečí vyššího intelektuálního centra. Mezi symboly, které Gurdjieff používal k objasnění svého systému, měl výsostné místo právě enneagram. Tento geometrický obrazec považoval zároveň za perpetuum mobile, alchymický kámen mudrců a za »základní hieroglyf univerzálního jazyka«.

Podle některých badatelů vznikl tento symbol ve 14. století, avšak Gurdjieff jej považoval za mnohem starší a jeho původ přisuzoval tajnému sarmanskému bratrstvu, v jehož klášteře údajně strávil několik let a od něhož získal svůj okultní systém.

V devítiúhelníku je kruh rozdělen na devět stejných dílů. Jestliže jeho vrcholy označíme čísly 1 až 9, přičemž nejvyšší cifra bude stát na vrcholu obrazce, spatříme uprostřed kruhu mezi čísly 9, 3 a 6 vepsaný trojúhelník. Tento trojúhelník, tato základní trojnost, reprezentuje *zákon trojnosti*, tedy teorii, v níž je veškerý svět — od molekulárního až po hvězdný — proniknut aktivní, pasivní a neutralizující silou. Tyto síly však lze plně pochopit jen ve vzájemné souhře, v jednotě.

Enneagram neboli devítiúhelník byl pro Gurdjieffa symbolem perpetua mobile, kamene mudrců a univerzálního jazyka. V devítiúhelníku je kruh rozdělen na devět stejných dílů. Mezi čísly 9-3-6 vepsaný trojúhelník představuje takzvaný zákon trojky.

Sedmačtyřicetiletý Aleister Crowley pózuje při rituálu vzývajícím egyptského boha Ra.

KAPITOLA V.

ALEISTER

CROWLEY

Ve své vzpouře proti Bohu se Crowley postavil na jeho místo.
Nebyl to jenom dočasný postoj, ale přesvědčení,
které mu vydrželo a které ovlivnilo celý jeho život.

John Symonds

Aleister Crowley, který mimo jiné psal i básně, se stejně jako William Shakespeare narodil ve Warwickshire. Se skromností sobě vlastní k tomuto faktu poznamenal: „Je zvláštní, že tento malý kousek země dal Anglii dva největší básníky. Pro toho většího z nich by se na Shakespeara nemělo zapomínat.“

PŘÍŠERA Z APOKALYPSY

Jedním z neznámějších okultistů 20. století je bezesporu nechvalně proslulý Aleister Crowley (1875—1947), který sám o sobě prohlašoval, že je Antikristem, příšerou z poslední knihy bible Apokalypsy. Pomocí jógy údajně zjistil, v jakých převtěleních žil své předcházející životy. Tvrdil, že v minulosti byl papežem Alexandrem Borgiou, alchymistou Edwardem Kelleyem, hrabětem Cagliostrem a Elifasem Levim, který, jen tak mimochodem, zemřel v den Crowleyho narození. Zlé jazyky však tvrdí, že Crowley přizpůsobil právě datum svého narození dnu smrti slavného teoretika magie.

Byl členem jedné z nevlivnějších okultních organizací naší doby, řádu Zlatého úsvitu, a také hlavou anglické větve řádu O. T. O. Crowley byl a dodnes je vlivnou osobností, která inspirovala i zničila bezpočet následovníků.

Poslední léta Crowleyho života byla poznamenána špatným zdravím, drogovou závislostí a nedostatkem peněz. Na svou chudou existenci si vydělával publikováním spisů. Většina z nich je dnes považována za klasiku okultní literatury a některé patří k nejlepším, jaké kdy byly v tomto oboru publikovány. Přes všestranný talent a určitou genialitu, nebo právě pro ni, si Crowley oprávněně vysloužil slavnou přezdívku »nejhříšnější muž světa«.

OKULTNÍ KARIÉRA

Crowley se narodil 12. října 1875 v anglickém městě Leamington Spa, Warwickshire. Jeho rodiče byli členy fundamentalistické protestantské sekty Plymouth Brethren. Jejich přehnaná zbožnost, která se promítala do výchovy, měla naprosto opačný efekt. Crowley se vzbouřil proti svým rodičům a dokonce se začal považovat za »velkou příšeru apokalypsy«, Antikrista, jehož číslem je 666. Vzpomínky na své dětství shrnul v knize s vše říkajícím názvem *The World's Tragedy* (Světová tragédie).

Crowley studoval filozofii, psychologii, ekonomii a klasickou filologii. Místo vědy se však začal věnovat okultismu. *The Hermetic Order of the Golden Dawn* (Hermetický řád

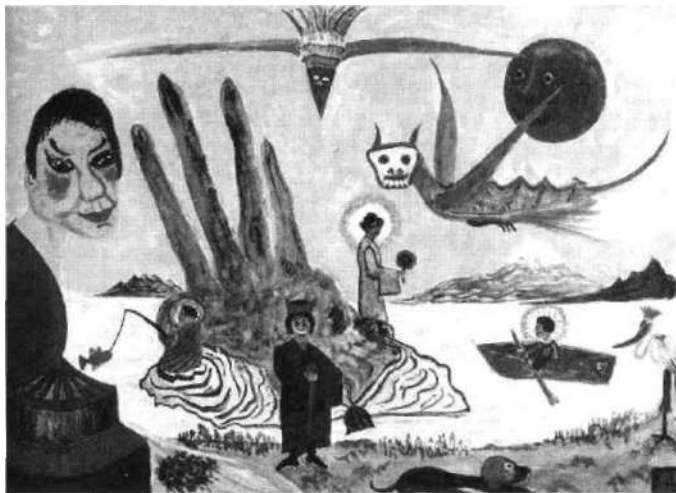

V díle Gargantua a Pantagruel je popisováno ideální společenství, které renesanční spisovatel Francois Rabelais nazývá Thelemským opatstvím. Ve společném klášteře pro obojí pohlaví bylo hlavním heslem Fay Ce Que Vouldras (dělej, co chceš), jenž převzal o několik století později jako Do what thou wilt slavný anglický mág Aleister Crowley, který založil svou vlastní nechvalně známou verzi Thelemského opatství. Na rozdíl od Crowleyho stoupců byli Rabelaisovi obyvatelé opatství osobami s přírodním instinktem, vedoucím k ušlechtilému chování, a vyhýbali se hříchu. Řecký výraz thelema znamená vůli a Crowley povýšil vůli na zákon, neboť Rabelaisovské heslo rozšířil: Dělej co chceš, je veškerý Zákon (Do what thou wilt, is the whole of the Law). Aleister Crowley, autportrét.

Zlatého úsvitu), založený v roce 1888, patřil v jeho době k nejvýznamnějším okultním společnostem. Crowley do něj vstoupil deset let po jeho založení a přijal řádové jméno Frater Perdurabo (bratr vytrvám-až-do-konce). Jeho kariéra v řádu byla závratná, a to až do roku 1900, kdy mu byla v Paříži jedním ze zakladatelů Zlatého úsvitu Samuelem Mathersem udělena vysoká hodnost Adeptus Minor. Proti tomu se však postavila londýnská část řádu, a tím vlastně začal i postupný rozpad Zlatého úsvitu.

V roce 1904 sepsal Crowley dokument, o kterém tvrdil, že mu jej nadiktovala nevtělená inteligence zvaná Aiwass. Tento spis, známý jako *Knihy zákona*, se stal základem jeho magického systému. Aleister Crowley nazval své náhožen-

Obraz *Ostrov mágů* namaloval Crowley v roce 1921 při svém pobytu v Cefalu. Obraz prozrazuje jeho nejistou techniku. Slunce v pravém horním rohu - v originále modré—má tvůrčovu podobu.

ství *thelema* (slovo odvozené z řeckého výrazu označujícího vůli) a jeho základní teze se dala vyjádřit velmi prostě:

Konání vůle tvé je veškerý zákon.

S touto myšlenkou si pohrával již v 16. století spisovatel Francois Rabelais.

O tři roky později založil Crowley skupinu, kterou nazval *Argentium Astrum* (AA) neboli Stříbrná hvězda. V roce 1911 se dostal do kontaktu s další významnou evropskou okultní organizací zvanou Ordo Templi Orientis, známou pod zkratkou O. T. O. Tuto organizaci založili kolem roku 1900 němečtí okultisté dr. Karl Kellner a Theodor Reuss. Řád se zabýval především sexuální magií. Členové řádu věřili, že sex je klíčem k lidské přirozenosti a orgasmus spojený s příslušným magickým rituálem se stává nadpřirozeným zážitkem. V rejstříku obřadů nechybělo ani obětování zvířat. V roce 1912 se Crowley stal hlavou anglické větve této skupiny.

THELEMA

Crowleyho zaujetí pro sexuální magii se však začalo projevovat již před tím, než se setkal s O. T. O. V roce 1909 si při putování s mladým básníkem Viktorem Neubergem, se kterým ho údajně pojal homosexuální vztah, uvedomil, že sex by mohl být využit jako součást magických rituálů.

Po krátkém pobytu ve Spojených státech se v roce 1920 i se skupinou následovníků přestěhoval na Sicílii. Tam, v bývalém statku na kopci nad Cefalu, založil *The Sacred Abbey of the Thelemic Mysteries* (Posvátné opatství thelemických mysterií).

Do komunity přivedl i své dvě milenky se třemi dětmi (jedno z dětí byla vlastní Crowleyova dcera). Na první pohled působilo »opatství« skutečně klášterním dojmem. Ale jeho pravá činnost byla naplněna sexuálními rituály, požíváním drog a rituálními vraždami zvířat. Několik Crowleyových následovníků, včetně jeho první manželky, skončilo v útulcích pro choromyslné a jeden z nich, Raul Loveday, dokonce na sicilském statku zemřel. Lovedayova smrt i další zprávy o dění v thelemském opatství přiměly italskou vládu k akci. Fašistický vůdce Benito Mussolini, pro něhož byl Crowley zednářem, ho v květnu 1923 vykázal z Itálie.

ZLATÝ ÚSVIT, CROWLEY A TAROT

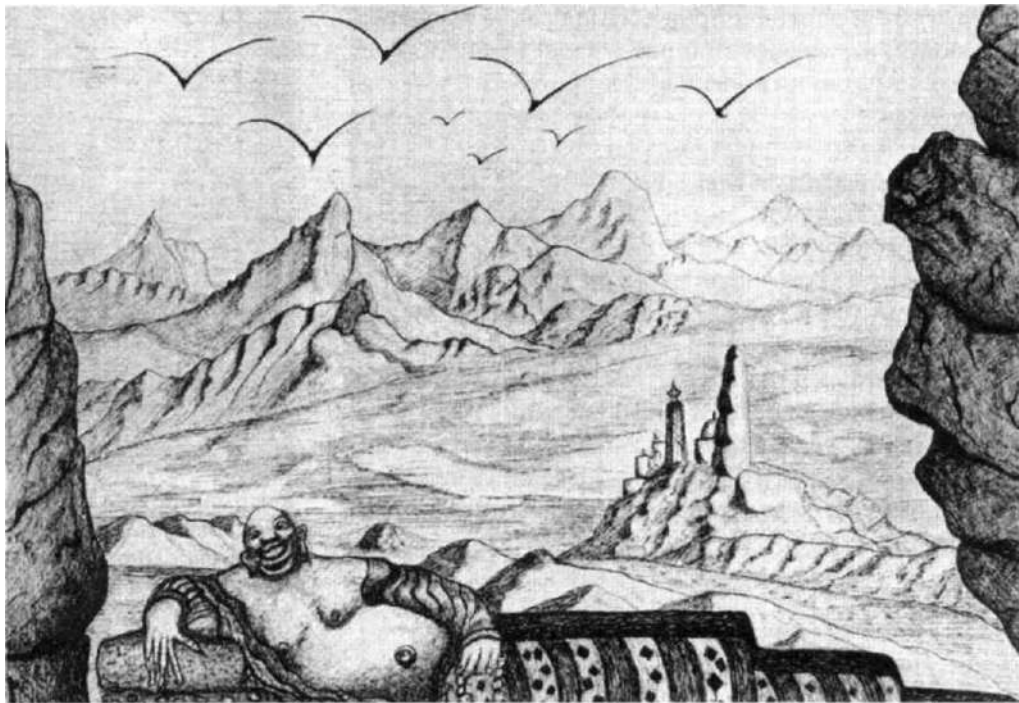
Hermetický řád Zlatý úsvit, jehož byl Crowley členem, zásadně ovlivnil vývoj tarotu. Členové této skupiny vytvořili nejlivnější interpretace tarotu a dvě z nejpoužívanějších a nejpoužívanějších tarotových her dneška. *Crowley Tarot* a *Rider-Waite Tarot* vděčí za svůj vznik právě Zlatému úsvitu.

Byl to právě tarot, který přivedl MacGregor Mathers mezi zakladatele Zlatého úsvitu. V roce 1888 vydal pamflet, ve kterém shrnuje dosavadní teorie o tarotu. Poukazuje v něm na souvislosti tarotu s hebrejskou abecedou, spekuluje nad lingvistickým původem výrazu *taro*, vysvětluje symbolismus Malých a Velkých arkán, uvádí tři způsoby výkladu, a dokonce vysvětluje pravidla lidové karet ní hry, kterou je možno s kartami tarotu hrát. Další ze zakladatelů Zlatého úsvitu, Westcott, byl do tarotu zasvěcen nejspíše Kenethem Mac Kenziem, zakládajícím členem Societas Rosicruciana, který získal znalost tarotu přímo od Elifase Leviho při návštěvách Anglie.

V systému Zlatého úsvitu obohatil Mathers tarot řadou souvztažností, jež načerpal z nejrůznějších okultních tradic, a dal tak tarotu komplexní ezoterický kontext; ten byl pak tvůrčím způsobem členy řádu používán jako základ-

Karta tarotu číslo 11 (Síla) byla Crowleyem přejmenována na Chtíč. Karta v tomto pojetí ukazuje tvůrčí energii nezávislou na rozumu a magickou formuli k dosažení Velkého díla. Crowley zde ukazuje Šarlatovou ženu či Velkou děvku s jejím »pohárem plným ohavností Apokalypsy« v poněkud jiném světle než Bible. Kartou namalovala Frieda Harrisová podle Crowleyova návrhu.

*Crowley byl také známý svým úspěchem u žen. Ten měl údajně zaručen díky »parfému nesmrtelnosti«
přípravku, jehož vůně ženy neodolatelně vzrušovala. Stinnou stránkou tohoto parfému lásky bylo to, že také dokázal plašit koně drožkařům.*

A. Crowley: Strážce pustiny, perokresba.

ní pomůcka pro jejich činnost. Členové Zlatého úsvitu byli povzbuzováni, aby podle Mathersových karet a jeho díla vytvořili svůj osobní tarot. Výsledkem byla široká škála karet poznamenaných individualitou dotyčného člena nebo členky. Jelikož se původní Mathersův tarot nedochoval, dnešní pokračovatelé tradice Zlatého úsvitu přidávají vlastní úpravy a interpretace do svých verzí toho, jak asi původní tarot řádu mohl vypadat.

Trumfy, také nazývané klíče, byly v systému Zlatého úsvitu používány jako brány, kterými se procházelo za pomoci představivosti do nehmotných oblastí bytí. Členové řádu se takto snažili obnovit spojení mezi hmotným a nehmotným světem. Nešlo jim však o abstraktní znalosti, ale o konkrétní, praktický zážitek.

Různé karty odpovídaly různým úrovním nebo stupňům řádu a byly používány v rituálech a zasvěcovacích obřadech. Například čtvrtou úroveň symbolizovaly prvek voda a karta Luna. Zasvěcovací rituál obsahoval zamaskované postavy, které měly vztah k Měsíci, jako třeba bohyně Isis, a které pronášely zaříkadla vztahující se k významu karty.

Ať už byl Crowley jakýkoli, stal se nejaktivnějším a nejdynamičtějším představitelem Zlatého úsvitu. Technicky

byl pouze členem *Vnějšího řádu*, neboť jeho zasvěcení do *Vnitřního řádu* nebylo uznáno londýnskou skupinou. To ovšem Crowleymu nezabránilo v jeho vzestupu.

Rozkol uvnitř Zlatého úsvitu ironicky započal období značné produktivity týkající se tarotu. Z trosek řádu vzniklo několik nových ezoterických společností, z nichž každá vytvořila svůj vlastní »opravený« a »vylepšený« tarot doplněný vlastní interpretací.

Nejvlivnější a dnes možná nejpoužívanější tarot byl vytvořen Arthurem Edwardem Waitem (1857—1942). Waite přeložil do angličtiny díla Papuse a Leviho a byl také autorem několika knih zabývajících se alchymii a rosenkruciánstvím. V roce 1903 se stal hlavou londýnské skupiny, změnil jméno řádu z *hermetického* na *svatý* a jeho orientaci z magie na mysticismus. Yeats a většina členů Zlatého úsvitu však zůstala věrná magické cestě a založili vlastní řád nazvaný *Stella Matutina*.

V roce 1910 vydal Waite dodnes vlivnou knihu *Obrazový klíč k tarotu*, ve které odmítl teorie o egyptském původu tarotu stejně jako další pseudohistorické varianty včetně těch, které obhájovali Etteila a Levi. Spolu s knihou vydal vlastní »opravený« tarot, který byl pod jeho vedením zpracován výtvarnicí Pamelou Colman Smithovou.

Karty vydané nakladatelstvím Rider & Co. — podle vydavatele a autora nazývané *Rider-Waite Tarot* — obsahova-

Velekněžka, Rider-Waite Tarot, karta č. 2.

„Je možné, že jsem černým mágem, každopádně jsem však mágem zatraceně dobrým,“ prohlásil Aleister Crowley.

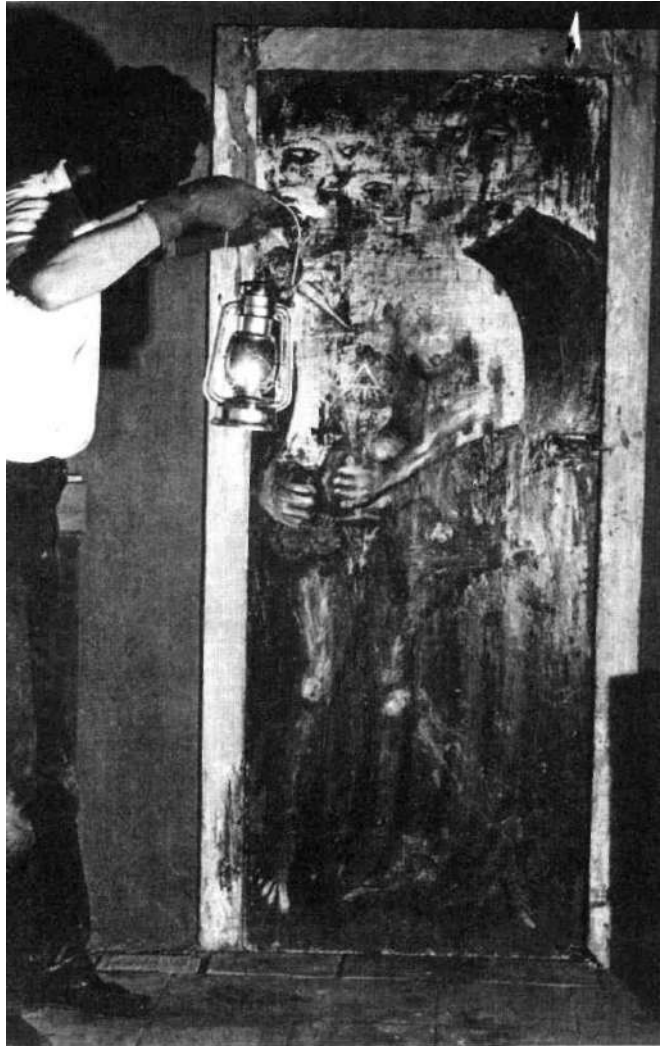

Karta č. 1 Kejklíř (Mág),
Crowley Tarot.

ly oproti tradičnímu tarotu výraznou změnu: individuální ilustrace pro jednotlivé karty Malých arkán vysvětlující jejich divinační význam.

Rider-Waitův tarot také obsahuje významnou změnu týkající se číslování dvou karet Velké arkány — Spravedlnosti a Síly. V tradičním číslování má karta Spravedlnost číslo 8 a karta Síla číslo 11. Waite toto pořadí přehodil, a tím dodnes studenty tarotu mate.

Druhý nejznámější tarot, který vzešel z řad členů Zlatého úsvitu, je *Aleister Crowley Thoth Tarot*. Výtvarné řešení těchto karet bylo také svěřeno ženě, malířce Lady Friedě Harrisové, která je namalovala pod vedením Crowleyho.

Americký filmař Kenneth Anger si prohlíží Crowleyovy malby v Thelemském opatství v sicílském Cefalu.

V souladu s jeho magickými praktikami jsou ilustrace plně erotického symbolismu. Interpretace karet je obsažena v *The Book of Thoth* (Kniha Thovtova), kterou Crowley vydal v roce 1944. Navzdory titulu nepředpokládal Crowley historický vztah mezi Egyptem a tarotem; o původu tarotu totiž tvrdil:

Původ tarotu je bezvýznamný, neboť tarot je grafickým znázorněním sil přírody a vědomou snahou o přeložení kabaly do vizuální formy.

Kniha Thovtova — syntéza kabaly, orientální mystiky a evropské mytologie — není jednoznačně spolehlivým zdrojem informací, nicméně je provokativní a inspirující.

Pokračování tradice Zlatého úsvitu ve Spojených státech je spojeno především se dvěma jmény: Paul Foster Case (1884-1954) a Francis Israel Regardie (1907). Case byl přijat za člena řádu v New Yorku roku 1910. Později však založil vlastní organizaci, kterou nazval The Builders of the Aditum, obecně známou jako B. O. T. A. V roce 1947 vydal knihu *The Tarot: A Key to the Wisdom of the Ages* (Tarot: Klíč k moudrosti věků), ve které rozebírá symboliku karet Velké arkány a jejich spojení s kabalou. Case také vytvořil další »opravený« tarot, který pro něj namaloval Jesies Burns Parke. Tyto karty jsou vytvořeny podle Rider-Waitova tarotu s malými odchylkami.

V Anglii narozený Regardie, člen Zlatého úsvitu a žák Aleistera Crowleyho, se přestěhoval do Spojených států, kde v letech 1937—1940 vydal ve čtyřech svazcích interní dokumenty řádu včetně lekcí o tarotu. Veřejnost tak měla možnost nahlédnout do kompletního magického systému Zlatého úsvitu. V roce 1978 namaloval na základě Regardieho instrukcí Robert Wang *Golden Dawn Tarot Deck* (Tarot Zlatého úsvitu). V předmluvě k těmto kartám Wang uvádí:

Jde o jediný opravdu ezoterický tarot namalovaný na základě vnitřní tradice formulované S. L. MacGregor Mathersem.

Aleister Crowley.

UMĚLECKÉ AMBICE

Je zřejmé, že Crowley nikdy netrpěl komplexem méněcennosti. Považoval se nejen za génia v oblasti magie, ale i za

Augustin Spare, *Je mým přáním získat sílu tygra.*

skvělého umělce. Jako malíř se často srovnával s Paulem Gauguinem a jako básník s Williamem Shakespearem.

Crowleyova poezie bývá nicméně považována za druhořadou — co se mu nedostávalo v kvalitě, doháněl kvantitou. Sepsal stohy poezie věnované magii, sexu a ďáblu i také několik tvrdě pornografických děl (např. *Bílé skvrny* a *Sněhové vločky z vikářovy zahrádky*). V roce 1922 vydal částečně autobiografickou novelu *The Diary of a Drug Fiend* (Deník drogového zloducha).

V pozdějších letech se věnoval malování. Stěny statku v sicilském Cefalu pokryl démonickými a pornografickými obrazy. S oblibou také maloval sám sebe. Jeho obrazy byly poněkud neprofesionální. Sám přiznával, že mu schází „mechanická dokonalost“. Jeho výtvořiny měly přesto určitou primitivní sílu a vykazovaly i jakýsi smysl pro barvy.

Po shlédnutí výstavy obrazů Aleistera Crowleyho v Berlíně roku 1930 jeden kritik prohlásil:

Jeho obrazy jsou zajímavé výlučně pro svou schopnost vyjevit komplexní duši, pronásledovanou mnohostí fantastických vizí.

NEBEZPEČÍ MAGIE

Málokdo dnes uslyší o talentovaném a originálním anglickém malíři jménem Augustin Osman Spare, který byl úzce spjat s řádem Zlatého úsvitu a Crowleyem. Jeho osud, podobně jako osud Crowleyho, dobře ukazuje, kam až lze zajít po temných stezkách magie.

Spare své magické rituály dokonce zachytil na svých plátnech. Jeden obraz, nazvaný *Je mým přáním získat sílu tygra*, je přímým záznamem takového rituálu. Spare zde potřeboval nadlidskou sílu, aby mohl nadzvednout něco opravdu těžkého. Na obraze vidíme tygra, jehož sílu vyvolal pomocí magického rituálu ze svého podvědomí. Můžeme spatřit i popis magického rituálu na hořícím papíru s namalovanou tygří hlavou a ochranná znamení proti negativnímu vlivu astrálních bytostí na umělcově čele. Podle vlastního svědectví skutečně Spare po provedení rituálu na krátkou dobu požadovanou sílu získal.

O nebezpečnosti magických rituálů se osobně přesvědčili dva zájemci o magii, kteří vyprovokovali umělce k vyvolání takzvaných elementálů, jakýchsi duchů či energií spojovaných s »elementy« — čtyřmi živly.

Spare varoval zvědavce, že takový rituál může být nebezpečný. To ovšem jen zvýšilo jejich zájem. Údajně se malířskému mágovi podařilo zhmotnit zelenou mlhu, a ta se zformovala do jakéhosi silně páchnoucího zvířecího tvaru s náznakem tváře, v níž žhnuly dvě ohnivé oči.

Vystrašení okultisté se dožadovali zahrnutí děsivého ducha, což Spare učinil. Seance však měla tragickou dohru: během několika týdnů jeden z dvojice zvědavců zemřel, aniž šlo určit příčinu smrti, a druhý jako pomatenec skončil v blázinci.

Augustin Spare, autoportrét.

Templářský symbol Bafomet, Transcendentální magie, Elifas Levi, 1896.

KAPITOLA VI.

NOVODOBÍ TEMPLÁŘI

Členové O. T. O. tvrdili, že objevili „velké tajemství“ templářů
čili magii sexu, která byla podle nich nejenom klíčem
k pochopení starověkého Egypta a hermetické tradice,
ale vysvětlovala „všechna tajemství Přírody,
všechnu symboliku zednářů a všechny náboženské systémy“.

Richard Cavendish, Dějiny Magie

Diplom členství v Ordo Templi Orientis vydaný Theodorem Reussem 18. srpna 1912.

O. T. O

Okultní spolek *Ordo Templi Orientis* (Řád východního chrámu) se stal při svém vzniku na přelomu 19. a 20. století křížovatkou hned několika ezoterních organizací a významných osobností okultního světa. Některé prameny uvádějí, že povstal z řádu Iluminátů, který byl po zrušení v Bavorsku obnoven roku 1880 v Drážďanech Leopoldem Engelem. O patnáct let později měl být spolek přejmenován jeho novým vůdcem dr. Karlem Kellnerem na *Ordo Templi Orientis*; známější je však pod zkratkou O. T. O.

Na konci 19. století znovu ožila sláva středověkého křižáckého řádu templářů, který se stal v okultních kruzích uznávaným zdrojem tajných nauk. Do jaké míry však měly zednářské a jiné tajné společnosti přístup k původnímu učení řádu a do jaké míry se jednalo o syntézu dosavadní okultní tradice a vlastních představ jejich zakladatelů, zůstává otázkou. Obecně se má za to, že rituály O. T. O. byly odvozeny od obskurních zednářských lóží Memfis a Misraim, inspirovaných Cagliostrovy Egyptským řádem a založených Angličanem Johnem Yarkerem. Jisté je, že Kellner obohatil okultní tradici Iluminátů o prvky tantrické jógy a magie. Tantrické sexuální rituály se nakonec staly nejvýraznějším okultním prvkem, který je s O. T. O. spojován.

ZAKLADATELÉ ŘÁDU

S již zmíněným Kellnerem byli v letech 1895—1906 spoluzakladateli O. T. O. Theodor Reuss (1855-1924) a Franz Hartmann (1838—1912). I tato organizace obsahovala silný prvek rosenkruciánství, používala symbolu růžového kříže a její hierarchie zahrnovala hodnost »ezoterického rosenkruciánství«. A jak jsme již uvedli, Reuss udělil v roce 1921 oprávnění provozovat rosenkruciánskou organizaci A. M. O. R. C.

Příležitostný zednář a dobrodruh Theodor Reuss, který se po Kellnerově smrti v roce 1905 stal druhým vůdcem O. T. O., byl nadmíru zajímavou osobností. Podle všeho byl špiónem pruské tajné služby a za svého pobytu v Londý-

ně sledoval německé socialisty, včetně Karla Marxe. Stal se dokonce i členem Socialistické ligy, v jejíchž řadách se nacházel také Bedřich Engels. V roce 1912 obvinil pozdějšího vůdce anglické odnože O. T. O. Aleistera Crowleyho z toho, že v *Knize lži* zveřejnil řádové rituály. Crowley se bránil tím, že rituály jsou starší a pocházejí od Adama Weishaupta, zakladatele Iluminátů; to Reusse uspokojilo.

Významnou a vlivnou okultní osobností byl i třetí spoluzakladatel O. T. O., novodobý rosenkrucián a okultista Franz Hartmann, významný člen Teozofické společnosti,

Zakladatel zednářského řádu Memfis a Misraim John Yarker je zmateným člověkem se spoustou nepřesných informací a množstvím nejasných hypotéz, jež si odnesl z hromady knih, které nepochopil.

*Arthur Waite,
významný člen
řádu Zlatého úsvitu*

V roce 1916 přijal Aleister Crowley nové jméno Bafomet a oblékl zednářskou uniformu O. T. O.

„Magie je božské umění čili uplatňování duševní síly, jejímž prostřednictvím ovládá duch probuzený v člověku neviditelné živé prvky v duši - v substantci vesmíru; nade vše však ty prvky v jeho duši, které jsou mu nejbližší,“ uvádí ve svém díle *Magie bílá a černá* Franz Hartmann.

kterého H. P. Blavatská poněkud hanlivě přezdívala „špatný los“. Hartmann tvrdil, že se mu dostalo zasvěcení od utajených pokračovatelů původního rosenkruciánského bratrstva.

V krátké době se O. T. O. rozšířil za hranice Německa do Francie, Británie a Skandinávie. V roce 1922 se stal předsedou O. T. O. kontroverzní okultista Aleister Crowley, což způsobilo rozštěpení organizace na dvě frakce. Obě byly v Německu potlačeny nacistickou vládou v roce 1937. V Německu, Švýcarsku, Spojených státech a Velké Británii dodnes existují skupiny, které o sobě tvrdí, že jsou přímými pokračovateli O. T. O.

SLAVNÍ ČLENOVÉ

V řadách O. T. O. se objevila široká škála významných členů. Na jedné straně spektra stál dříve zmíněný a neslavně proslulý mág Aleister Crowley, který dovedl do extrému tantrické sexuální rituály při svém pobytu v sicilském Cefalu. Na straně druhé to byl Rudolf Steiner (1861-1925), člen Teozofické společnosti a zakladatel Antropozofické společnosti. Ten přijal od mateřské O. T. O. chartu pro vlastní lóži nazvanou *Mysteria Mystica Aeterna*.

Steiner se od sexuálních rituálů O. T. O. striktně distancoval. Ve své autobiografii popisuje spolek jako „zednářskou instituci takzvaných vyšších stupňů“. A dodává, že „neměl žádné úmysly pracovat v duchu takové společnosti“ a že od O. T. O. „nepřevzal absolutně nic, kromě pouhého formálního práva pokračovat v historickém následnictví symbolicko-rituální činnosti“. I přes Steinerovo vysvětlení si, díky jeho spojení s touto organizací, vysloužila Antropozofická společnost mnoho kritiky.

S exponenty O. T. O. byl spojen i stoupenec krajní pravice Guido von List (1848—1919), který snil o novodobé germánské říši založené na duchovních principech pohanského náboženství. O něm bychom mohli říci něco podobného jako o Hitlerovi: ač rodem Rakušan, duší Germán. Von List obdivoval německou mytologii a folklór, uctíval boha Wotana a praktikoval takzvanou runovou magii. Byl také zakladatelem okultní společnosti zvané *Armanenschaft*, jejíž ústřední tezí byla rasová nadřazenost Indo-evropanů čili Árijců. Rakouský okultista věřil, že když katolická církev potlačila pohanské náboženství, pohanská zasvětitelská tajemství byla tajně předávána prostřednictvím alchymistů, templářů, rosenkruciánů a zednářů.

Pečeť Ordo Templi Orientis.

Podle některých badatelů pochází sexuální magie O. T. O. z Indie, stejně jako tato německá kresba z 19. století, která zobrazuje spojení protikladů.

Ilustrace z časopisu *Ostara* v roce 1922.

Zatímco templáři a rosenkruciáni byli nositelé duchovního a aristokratického aspektu těchto tajemství, politicky radikální zednáři zdělili demokratickou část.

Von List je úzce spjat se dvěma organizacemi, které měly přímý vliv na okultně ideologický základ nacismu, s Řádem nových templářů a se společností Thule.

ŘÁD NOVÝCH TEMPLÁŘŮ

Kolem roku 1907 založil rakouský antisemita Jörg Lanz von Liebenfels, vlastním jménem Adolf Lanz (1874—1954), silně rasistickou okultní organizaci zvanou Řád nových templářů (*Ordo Novi Templi* — ONT). Noví templáři, ke kterým patřil i dramatik August Strindberg, vykonávali rituály spojené se svatým grálem v romantických ruinách zámku u Dunaje. Lanzovy teorie ovlivnily nacistické postoje. Velkým čtenářem Lanzova časopisu *Ostara* byl také Adolf Hitler. O tomto vlivném extrémně pravicovém časopisu Lanz tvrdil, že měl v roce 1907 náklad neuvěřitelných 100 000 výtisků.

Původní pečeť templářského řádu.

Těžko hodnotit skutečný vliv Řádu nových templářů, neboť mnohé je zahaleno v mlze polopравd a skutečných konspirací. Lanz kupříkladu tvrdil, že britský vojevůdce lord Kitchener, který zemřel za podivných okolností při potopení lodi v Severním ledovém oceánu, byl tajným stoupencem řádu. Totéž údajně prohlásil i o Leninovi. Rád měl prý také těsné kontakty s krajně pravicovými skupinami okultního zaměření a podporoval maďarský a zvláště srbský nacionalismus, který, jak jsme ukázali v druhé kapitole, hrál zásadní roli v rozpoutání 1. světové války.

Ve svých rasových teoriích si Lanz neváhal vypůjčit myšlenky i od madame Blavatské, která tvrdila, že antropoidní opice nejsou předky dnešních lidí, nýbrž degenerovanými potomky takzvané třetí rasy neboli Lemuřanů, respektive těch z nich, kteří se začali pářit se zvířaty. Lanz přetvořil tuto teorii vskutku tvůrčím způsobem. Podle něj byly všechny neárijské rasy důsledkem páření některých Árijců se zvířaty poté, co opustili dávný ráj, který se nacházel kdesi na severu. Neárijsci pro něj byli pololidé. Navrhl několik způsobů, jak s nimi nejlépe zacházet: nucená sterilizace a kastrace, deportace na Madagaskar, zotročení nebo použití těchto lidí jako zápalných obětí Bohu. Ačkoli nám to může připadat jako perverzní neuskutečnitelná fantazie, historie nám říká něco jiného.

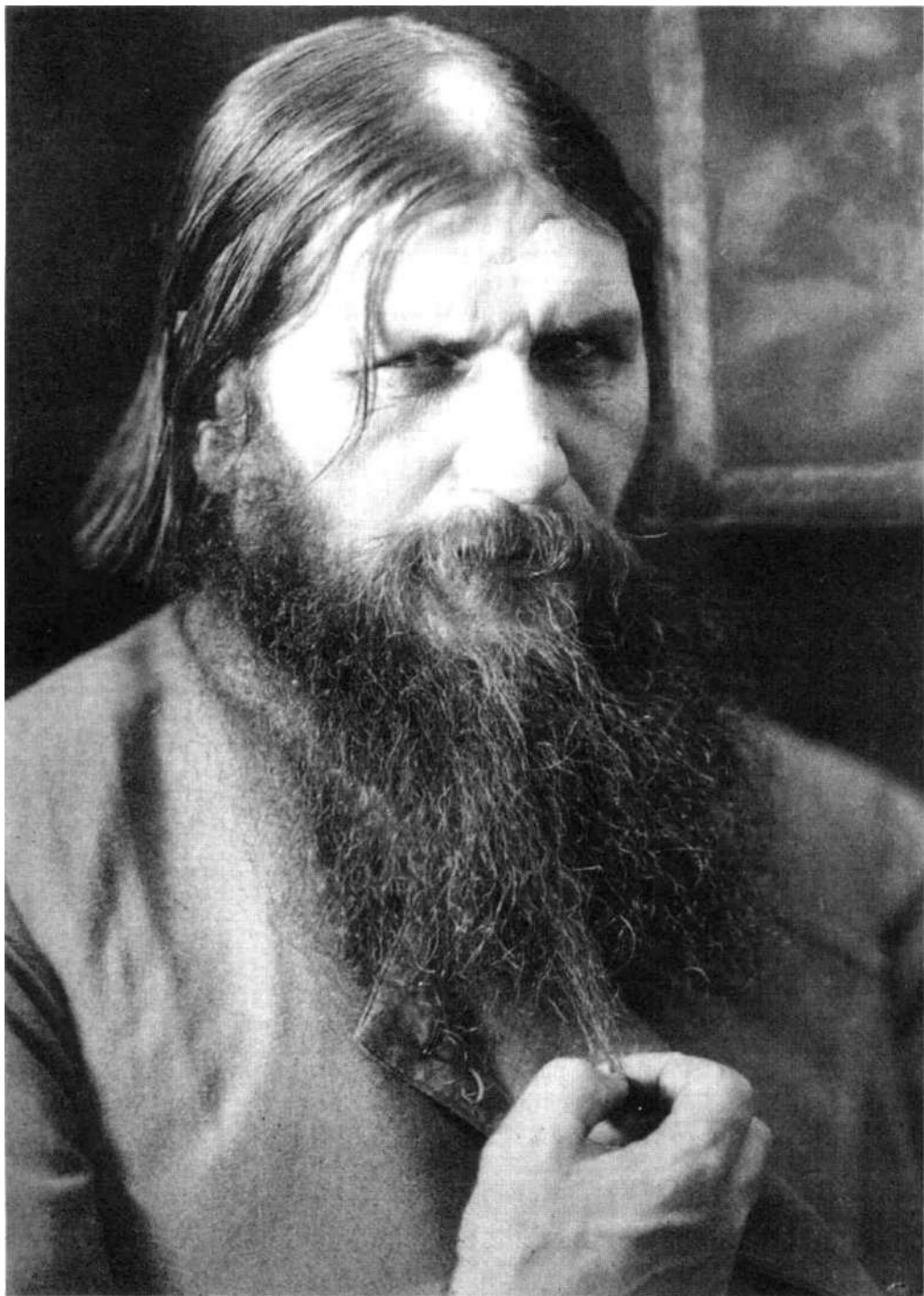
Lanz a Guido von List byli též vyznavači teorie o původním ráji, domovině Árijců. Podle nich se jednalo o zmizelý polární kontinent zvaný Artogaa (z řeckého severní země). Pro zmírnění negativního dojmu z těchto dvou nebezpečných podivníků dodejme, že byli také vyznavači přírodního způsobu života, vegetariánství, stavěli se proti industrializaci, uctívali dávné megalitické monumenty a oceňovali genialitu jejich stavitelů, inklinovali k astrologii a věřili v energie Země a přírodní cykly.

V hodnocení Řádu nových templářů se můžeme připojit k badateli Nicholasu Goodrich-Clarkovi:

Význam řádu tkví spíše v tom, co hlásal, než v tom, čeho dosáhl. Stal se mluvčím skrytých temných sil a podvědomých obav Německa a Rakouska. Jeho cílem nebylo nic menšího než spása světa, a to prostřednictvím výběru geneticky vhodných jedinců a vyhlazením jedinců rasově podřadných.

Templářský symbol na zdi katedrály v Chartres.

Grigorij Jefimovič Rasputin na fotografii z roku 1916.

KAPITOLA VII.

RASPUTIN

Je to láska, má holubičko.

Rasputinova odpověď na otázku princezny Lucien Murat,
co je tajemstvím jeho síly.

Podle očitých svědků byly na Rasputinovi okamžitě patrné dvě věci: jeho pronikavé oči a požívačná smyslnost.

NEPOHODLNÝ MYSTIK

Grigorij Jefimovič Rasputin (1872?—1916) byl slavným ruským mystikem, léčitelem a prorokem, který předpověděl smrt cara Mikuláše II. a jeho rodiny a následný pád Ruska, jehož osud sám do jisté míry ovlivnil. Mnozí ho měli za svatého muže, který dokáže léčit dotykem, v očích jiných byl především pijanem a rváčem, který žije nezřízeným sexuálním životem. Pro některé byl natolik nepohodlný, že musel být zavražděn.

I Rasputinovi protivníci nicméně uznávali jeho neobvyklé schopnosti. Každý, kdo se s ním setkal, si zapamatoval pronikavý pohled. Jeden z úkladných vrahů, kníže Jusupov, označil jeho oči za „třpytivé, fosforeskující paprsky světla“. Mladá žena, kterou se Rasputin pokusil svést, vzpomínala, jaká hrůza se jí zmocnila při pohledu na „tajemného úskočného a vypočítavého“ muže, na výraz v jeho očích zářících zprvu jen dobrotou a vlídností. Popis Rasputinova pohledu francouzským velvyslancem na carském dvoře se hodí i na celou mnichovu osobnost:

Byl pronikavý i laskavý, naivní i prohnaný, nepřítomný i soustředěný.

RUSKY ADAMITA

O Rasputinově životě toho do roku 1903, kdy se objevil v Petrohradě, víme velice málo. Sibiřský venkovan známý pod přezdívkou Rasputin (zpusťlík) se narodil pravděpodobně ve vesnici Pokrovskoje jako třetí dítě mongolské dívky Anny. Rodiče byli chudí sedláci. Jedna z mnoha nepodložených zvěstí zmiňuje Danilovnu Kubasovu, ženu ruského generála, která měla za pomoci svých šesti služek připravit Rasputina o panictví. Byl prý i ženat s místní dívkou Fedorovnou Praskovjou. Poněkud pravděpodobnější informací pak může být jeho členství ve staré ruské sektě nazývané Klišti či Chlysty nebo někdy Flagelanté (mrskači). Podle francouzského autora Arkona Daraula se o této sektě vyjádřil Rasputinův vrah Jusupov následujícím způsobem:

Tvrdí, že jsou inspirováni Božím Slovem a že jsou vtělením Krista... příšerná kombinace křesťanství, pohanských rituálů a primitivních pověr... Účelem jejich rituálů je vyvolat náboženskou extázi a erotické šílenství. Po vzývání a zpěvech utvoří kruh a začnou se rytmicky pohybovat, krouží ve vířivých pohybech dokola stále rychleji a rychleji... ceremoniář šlehá bičem každého, kdo by zpomalil. Rituál končí příšernou orgií, kdy se všichni válejí po zemi v extázi nebo v křečích.

Tento popis zní jako kombinace rituálů gnostických Adamitů a tanců Gurdjieffových vířivých dervišů. Ať je tomu jakkoli, sám Rasputin prohlásil, že cesta ke spáse vede přes hřích a následné pokání. Zdá se, že touto cestou procházel opakovaně. Některá svědectví o Rasputinovi uvádějí, že se mu zjevila Panna Marie, následkem čehož se vydal na dvouletou poutní cestu na posvátnou horu Athos v Řecku. Z poutě se měl vrátit již jako svatý muž vládnoucí léčitelstvími a prorockými schopnostmi.

Rasputinův portrét od princezny Lucien Muratové.

FRANCOUZSKA SPOJKA

Zájem o okultní vědy se na přelomu století stal módou nejen mezi ruskými šlechtici, ale také v samotné carské rodině. Francouzský okultista a zednář dr. Gerard Encausse (1865—1916) zvaný Papus navštívil Rusko, aby zde pořá-

Grigorij Rasputin ve společnosti svých obdivovatelek a obdivovatelů kolem roku 1915. Ženy z dobrých rodin fascinoval Rasputin hrubými způsoby a ještě hrubším jazykem.

Carská rodina na dobovém snímku: car Mikuláš, carevna Alexandra (uprostřed), velkokněžny Olga, Marie, Anastázie, Tatána a carevič Alexej.

dal okultní seance pro cara Mikuláše. Během těchto seancí měl Papus údajně vyvolat ducha carova otce Alexandra III. V roce 1905 bylo Rusko na pokraji revoluce. Pouliční demonstrace a stávky cloumaly režimem a přicházely i zvěsti o vzpouře v armádě. Mikuláš se ptal mrtvého otce, jak se má zachovat. Odpověď zněla — odolávat změnám. Papus zůstal s carem v kontaktu prostřednictvím dopisů i po svém návratu do Paříže. Zdá se však, že carova pověřivost byla přílišná i pro francouzského mága, neboť se nechal slyšet, že se car příliš spoléhá na okultní zdroje a nevšímá si rad své vlastní vlády. Papus byl údajně velmi rozrušen, když se dozvěděl, jaký vliv má na cara a carevnu mnich Rasputin. Měl snad dokonce cara před temným vlivem Rasputina varovat:

Kabalisticky vzato je Rasputin nádoba jako Pandořina skříňka. Obsahuje v sobě všechny hříchy, zločiny a špínu ruského lidu. Pokud by byla tato nádoba rozbita, její obsah by se rozlil po celé Rusi.

G. J. Rasputin s kapitánem von Lochmanem a princem Pontiatinem.

CHARISMATICKY MNICH

Rasputinův vstup do carského života byl dobře načasován. Na počátku dvacátého století prožívalo Rusko období plné nejistot. Zvedl se zájem o okultní vědy a procházel prakticky všemi vrstvami společnosti. Nicméně náboženské sekty, potulní svatí mužové, okultisté a spiritualisté přitahovali především vyšší společnost. Zvláště carevna Alexandra byla Rasputinem a jeho schopností zlepšovat zdravotní stav jejího syna okouzlena. Pronikavý pohled a určitý sexuální magnetismus zajistily Rasputinovi přízeň mnoha vlivných žen. Jedna žena z vysoce postavené rodiny dokonce tvrdila, že Rasputin byl schopen při milování s ní tak dlouho oddalovat vlastní vrchol, až omdlela slastí. Charismatický mnich měl být údajně zasnovatelem do sexuálních mystérií přinášejících duchovní osvícení. V tom ovšem nebyl ojedinělý. Ve stejné době se o totéž snažil v Anglii Aleister Crowley. Někteří z Rasputinových nepřátel o něm tvrdili, že patří mezi členy tajné organizace jejíž cílem je oslabení carské moci. Podle nich měl být Rasputin nástrojem spiknutí zosnovaného v roce 1905 v Bruselu na zednářské konferenci, kde se zástupci různých evropských tajných společností dohodli na svržení Romanovců. Přesto, že byl Rasputin spojován se zednářskými snahami, které o století dříve zbavily Ameriku a Francii monarchistické vlády, radil carovi v roce 1914, kdy vypukla 1. světová válka, aby se jí Rusko neúčastnilo. Grigorij

Čtyři mladé romanovské princezny (zleva Olga, Taťána, Marie a Anastázie) byly v roce 1906 nejvýhodnějšími partiemi v Evropě. Po roce 1917 bylo však všechno jinak - bolševici zavraždili každého Romanovce, který se jim dostal do rukou, děti nevyjímaje.

Felix Jusupov se svou ženou, carovou neteří Irinou na snímku z roku 1910. Jusupov byl floutek a jako chlapec experimentoval s transvestismem. Sám o tom později prohlásil: „Ve dne jsem byl školák a v noci elegantní dáma.“

Rasputin předpověděl, že pokud car do války vstoupí, bude to konec všeho. Tvrdil, že se Rusko musí vyhnout válce, protože přinese jen „pohromu, hoře... celý oceán slz a příliš mnoho krve“. Car Mikuláš proroctví ignoroval a Rusko se vydalo na cestu zkázy, která dovedla zemi až k bolševické revoluci.

Jinak jasnovidný mnich pravděpodobně nevěděl, že car tajně podporuje srbskou nacionalistickou organizaci Černá ruka. Ta zorganizovala zavraždění nástupce habsburského trůnu Františka Ferdinanda d'Este a jeho ženy Sofie. Car podpořil organizaci finančně a zavázal se, že se v případě války přidá na jejich stranu. Černá ruka měla být údajně podporována i některými disidentskými zednářskými organizacemi.

RASPUTINUV KONEC

V roce 1916 se pravicově smýšlející skupina ruských šlechticů rozhodla Rasputina zbavit. Motivem jim měla být obava z vojenské vzpoury proti carovi v případě, že bude

Carevna v oděvu zdravotní sestry s nemocným carevičem Alexejem. Rasputinův vliv, založený na jeho léčebných schopnostech, vzrostl, když se Mikuláš stal vrchním velitelem a odjel do hlavního stanu armády v Mogilevu.

Carevič Alexej s námořníkem Děrevenkem, který ho veze na zvlášť upraveném kole, aby se carevič neunavil. Alexej trpěl hemofilií a vnitřní krvácení mu působilo silné bolesti. Carevna věřila, že Rasputin má na jeho zdraví blahodárný vliv.

Rasputin nadále ovlivňovat carskou politiku. Rasputin měl nepřátele také ve svobodných zednářích. Ti proti němu často veřejně vystupovali a mohli tak přímo motivovat skupinu spiklenců. Zednářství mělo v Rusku hluboké kořeny. V minulosti byli v jejich řadách například generál Suvorov, maršál Kutuzov, proticarští děkabristé a v neposlední řadě i Puškin. Rasputin předpověděl vlastní smrt v dopise, ve kterém píše, že bude mrtev před 1. lednem 1917. Předpověděl, že pokud jej zabijí sedláci, monarchie bude vzkvétat, ale pokud jej zabijí šlechticové, carská rodina zemře během dvou let a aristokraté se dostanou do velkých nesnází, které potrvají po dobu příštích dvaceti pěti let, a posléze budou zcela zlikvidováni. Netřeba připomínat, že tato slova se naplnila. Za rok a půl byli Mikuláš, jeho žena, syn a čtyři dcery zavražděni bolševiky, kteří se mezitím v Rusku chopili moci.

Někteří Rasputinovi nepřátelé dokonce tvrdili, že svérázný mnich byl agentem tajné společnosti, která ho pověřila úkolem oslabit carovu vládu. A dokonce dodávali pikantní detail, že v roce 1905 se v Bruselu údajně sešla konference různých tajných společností, která naplánovala svržení Romanovců za pomoci Rasputina. At už tomu bylo jakkoli, v červnu 1914 se odehrály dva atentáty a údajně oba ve stejný den. Jeden se stal osudným rakouskému následníku trůnu, zatímco druhý, který měl ukončit Rasputinův život, byl neúspěšný. Prostitutka Gusijeva v černomořské Jaltě sice zdařile bodla nožem mnicha do břicha, ale ten přežil a atentátnice skončila v útulku pro choromyslné.

MUŽ, KTERÝ ODMÍTAL ZEMŘÍT

Okolnosti Rasputinovy vraždy jsou pravdivé, přesto zcela neuvěřitelné. V noci z 29. na 30. prosince 1916 byl Rasputin pozván dekadentním aristokratem, se kterým sdílel náklonnost ke stejnému pohlaví a který obdivoval Oskara Wilda, na pozdní večeři. Obvykle zanedbaný mnich se pro tuto příležitost vymydlil laciným mýdlem a oblékl si vyšívanou hedvábnou košili a sametové kalhoty.

Devětadvacetiletý princ Felix Jusupov, dědic ohromného jmění a manžel carovy neteře, krmil Rasputina celý večer otrávenými koláči a napájel ho otráveným vínem. K jeho ohromnému překvapení však mnich nejevil vůbec žádné známky otravy, přestože podávané dávky jedu by stačily usmrtit několik osob.

Když zjistil, že na mnicha obvykle spolehlivý kyanid nezabral, kníže se omluvil a po poradě s dalšími spiklenci se vrátil s ukrytou pistolí. Požádal Rasputina, aby se pomodlil ke kříži na stěně. Když tak mnich učinil a odvrátil se od něj, střelil ho pistolí z bezprostřední blízkosti do zad. Jakmile se Rasputin zhroutil na bílou medvědí kůži na podlaze, vtrhli do místnosti ostatní spiklenci. Jeden z nich, lékař, prohlásil oběť za mrtvou. Zatímco si všichni navzájem blahopřáli, Rasputin otevřel oči. Chtěl uniknout na dvůr, ale než se dostal k bráně, střelili jej několikrát do zad a do hlavy. Jusupov pak bušil do ležícího těla holí, aby se ujistil, že tentokrát je mnich opravdu mrtev. Tělo bylo nakonec zabaleno do plachty a vhozeno do díry v zamrzlé řece Něvě. Když byla mrtvola objevena, našli v Rasputinových plicích vodu. To znamená, že když byl vhozen do řeky, ještě dýchal.

KONEC RUSKA

Umírněný revolucionář a zednář Alexandr Fjodorovič Kerenský prohlásil:

Kdyby nebylo Rasputina, nebyl by ani žádný Lenin.

Možná tím chtěl vyjádřit nutnost rovnováhy oponujících sil. Jaké síly ale oba zmínění muži reprezentovali? Byl

Po neúspěšném pokusu o revoluci si v létě roku 1917 Lenin z konspiračních důvodů oholil bradku a nasadil paruku.

Rasputin prodlouženou rukou tajných organizací, anebo byl silným jedincem, který jednal na vlastní pěst?

O Leninovi bezpečně víme, že na vlastní pěst nejednal. Žil dlouhá léta ve švýcarském exilu, kde zosnoval jedno spiknutí. A víme, že to byla německá tajná služba, která umožnila Leninovi návrat do Ruska, aby tak ovlivnila další vývoj znepřátelené země. To se Němcům rozhodně podařilo, ale zda výsledek splnil očekávání, je otázkou. Víme však, že po prohrané válce hodnotil německý císař Vilém její výsledek jako spiknutí ruského cara, anglického krále a tajných organizací. V březnu 1917 došlo v Petrohradě v souvislosti se špatnou situací v zemi k lidovým bouřím. Vojáci, kteří měli bouře potlačit, se přidali k nespokojenému davu. Car Mikuláš abdikoval ve prospěch svého mladšího bratra Michala. Ten zakrátko předal moc do rukou prozatímní vlády. Celá událost byla v Evropě přijata s nadšením. Další pád monarchie měl znamenat novou demokratickou společnost. Nestálá demokracie v Rusku však trvala pouze do 7. listopadu 1917, kdy bolševici zorganizovali přepadení Zimního paláce v Petrohradě a zatkli členy demokratické prozatímní vlády. Krvavé boje o Rusko trvaly ještě několik let, ale nakonec se přeci jen naplnilo Rasputinovo proroctví o konci všech věcí.

Zasedání vojenské sekce Petrohradského sovětu ve Státní dumě.

KAPITOLA VIII.

RUSKÁ REVOLUCE

Z rodičů člověk povstává a k rodičům se vrací,
do útroby Matky Země. Během jeho pozemského života
je jeho celá existence určována rodiči, vůlí živých
a tradicí již zemřelých. Pro svobodu a vůli jednotlivce
zbývá jen málo místa. Vědomí osobnosti, vlastní osobitosti,
potřeb a práv se vyvíjelo liknavě a pomalu na ruské půdě,
a to jak za pohanských, tak i za křesťanských dob.
To je nejhlubší náboženský kořen ruského kolektivismu.

George Fjodorov, Ruská náboženská mysl, 1946

Název »bolševici« (většina) si dali členové největší frakce v ruské sociální demokracii. Jejich radikální politika je však postupně proklamované většiny zbavila a v roce 1917 paradoxně byli jednou z nejmenších ruských politických stran, přičemž většina jejich vůdců, včetně Lenina, žila ve švýcarském exilu.

RUSKY PARADOX

Zdá se, že některé historické události se mohly odehrát pouze v Rusku. Bolševická revoluce v roce 1917 byla pouze jedním z mnoha unikátních paradoxů historie této výjimečné země, která je geograficky i duchovně spojnicí mezi Asií a Evropou. Kde jinde by se mohl neomezený vládce stát z vlastní vůle holičem a vlastní rukou stříhat vlasy a vousy dvorním šlechticům, jak to učinil Petr Veliký? Který národ by přijal nové náboženství nikoli pro jeho vnitřní pravdu či morálku, ale kvůli nádheře jeho rituálů? A ze kterého národa by vzešla taková kombinace osobností jako byli excentričtí mudrci Tolstoj a Solověv, zasvěcenci s tendencí šálit a obluzovat jako Blavatská a Gurdjieff či svatý intrikán a požívačnický Rasputin?

Potomci původních Slovanů smíšených s různými národy odolávali ve své často bolestivé historii statečně a s různou mírou úspěchu nájezdům mongolských Tatařů, Napoleonových Francouzů a Hitlerových Němců. Rusové jsou považováni za národ velkých emocí a citů, pevně spjatý se svou zemí. I přes zjevné imperiální ambice je jejich válečnictví založeno spíše na obraně a výdrž. Jejich sociální chování inklinuje ke kmenovému a kolektivnímu principu. Jsou považováni za snadno ovladatelné svými vůdci. Jejich duchovnost je zřetelně spjatá s rodnou hroudou, je pozemská, ale má hluboké mystické kořeny.

Car Mikuláš se svou ženou a dětmi v bolševickém zajetí. Jedné červencové noci roku 1918 je na příkaz vedení strážci postříleli.

PAPUS

Na přelomu 19. a 20. století se okultní nauky staly důležitou součástí kulturního života Ruska. Vedle teozofie madame Blavatské a antropozofie Rudolfa Steinera jej ovlivnilo i francouzské okultní obrození popsané v druhém díle Tajných dějin Evropy. Úzké diplomatické vztahy obou zemí měly svou paralelu i v ezoterické oblasti.

Vliv dr. Gérarda Encausse, více známého pod přezdívkou Papus, na ruský carský dvůr jsme zmínili již v předěšlé kapitole. Francouzský okultista navštěvoval Petrohrad opakovaně v letech 1901—1905, tedy v době revolučních nepokojů a stávek. Jeho spojení s carskou rodinou trvalo až do jeho smrti.

Ať už Papus vyvolával pro cara a carevnu duchy zemřelých předků či nikoli, rozhodně měl na jejich život velký vliv. Papus byl obnovitelem Martinistického řádu, jehož členem se stal i sám car Mikuláš II., stejně jako jeho dva strýcové a další příbuzní. Mnoho příslušníků carského dvora litovalo, že vliv Papuse na cara byl později zastíněn vlivem Rasputinovým.

Podle pověstí předpověděl Papus, že dynastie Romanovců zůstane ochráněna tak dlouho, jak dlouho bude on sám žít. Když se v roce 1916 carevna dozvěděla o jeho smrti, obratem zaslala svému manželovi, v té době velícímu ruské frontě, telegram:

Papus zemřel, náš osud je zpečetěn!

Gérard Encausse, více známý pod pseudonymem Papus.

RUSKÁ OKULTNÍ RENESANCE

Významným krokem k rozvoji okultních nauk v Rusku bylo státní povolení činnosti Teozofické společnosti v roce 1908. Společnost madame Blavatské, která působila v ezoterních kruzích Petrohradu již dříve, spolu s pozdějším působením Steinerovy Antropozofické společnosti se stala hlavní hybnou silou svého druhu.

Byli to především umělci, kteří přijímali okultní nauky jako důležitý impuls duchovního života. Teozofie a antropozofie nabízely propracovaný systém a světový názor,

Nahoře: Britský tajný agent o Leninovi řekl, že spíše připomíná venkovského obchodníka než politického vůdce, zatímco pro francouzského velvyslance byl Ješitným bláznem".

Dole: Josif Džugašvili, alias Rjaboj (Podobaný), alias Koba, alias Zachar Melikjanc, alias Nišardze - lépe známý pod jménem Josef Vissarjonovič Stalin.

Neomezený vládce Sovětského svazu Stalin, syn gruzinského nevolníka, s prezidentem USA Trumanem, který pocházel z venkovské obce v Missouri, a s britským ministerským předsedu Churchilllem, synem vévody z Marlborough. Na snímku pořízeném v Postupimi v červenci 1945 je patrná Stalinova zakrnělá ruka.

kteřý zahrnoval prakticky veškeré formy mystiky. V nich byla všechna náboženství chápána jako vyrůstající z jednoho společného kořene, tudíž nebyly namířeny proti křesťanství, které bylo pro carský systém tak důležité.

Nicméně s příchodem bolševické revoluce v roce 1917 byl rozvoji okultních nauk učiněn konec. V materialistické filozofii vyznávané Leninem nebylo pro ezoterická učení místa. Otázkou zůstává, zda to byl zatvrzelý materialistický názor odsuzující okultismus jako iracionální a zcestný, který byl hlavním důvodem nepřátelského postoje. Nebo zda se, obdobně jako v případě nacistického Německa, nejednalo spíše o obavu z konspirační činnosti okultních organizací, jejichž cílem bylo bojovat proti omezování lidské svobody a vytváření nadnárodních struktur. Okultní organizace nakonec mohly být Leninem chápány, ať už oprávněně či nikoliv, i jako konkurence v boji o světovou nadvládu.

RUDA, NEBO ZEDNARSKA REVOLUCE?

Atentát v Sarajevu a jeho mezinárodní dopad způsobil pád všech velkých vládnoucích dynastií: Habsburků, Hohenzollernů a Romanovců. Romanovci se stali první dynasticou obětí světové války v tom pravém smyslu slova. Celá rodina posledního cara Mikuláše II., včetně dětí, podstoupila roku 1918 mučednickou smrt z rukou ruských bolševiků na příkaz Lenina. Byla to přirozená etapa ve vývoji lidstva, kde již nebylo místo pro monarchii? Anebo se jednalo o pečlivě naplánované spiknutí, které rozpoutalo nesmírné síly schopné změnit dosavadní evropský řád?

Vraťme se ale o pár let zpátky. Ačkoli byly zednářské lóže od dob děkabristického povstání v romanovské říši zakázány, počátkem 20. století se zde začaly opět objevovat. K nejaktivnějším ruským zednářům působícím ve Francii patřil historik a sociolog Maxim Kovalevskij, mezi jehož korespondenty patřili i Marx a Engels. Kovalevskij otevřel v Paříži roku 1887 lóži Kosmos, která se stala významným centrem ruské emigrantské opozice. Po revoluci roku 1905 se vrátil domů a za podpory francouzské zednářské velkolóže Velký Orient otevřel v Petrohradě vlastní lóži. Doposud tvrdě pronásledované ruské zednářství začalo silít.

Po rozpoutání první světové války vznikla v Petrohradě na zednářských základech tajná opoziční organizace s názvem Výbor národní spásy. V jeho čele stála řada budoucích protagonistů prozatímní vlády, včetně jejího pozděj-

Na jaře 1918 zůstaly je dinou organizovanou jednotkou v ruském chaosu československé legie, které se v rámci dohody s bolševiky přesunovaly sibiřskou magistrálou do Vladivostoku, aby odtud odpluly do Francie. V květnu téhož roku však došlo k jejich přepadení bolševiky. Českoslovenští legionáři tento útok nejen odrazili, ale na své cestě likvidovali bez větších problémů bolševickou vládu na většině území Sibíře.

Leninova žena Naděžda Konstantinovna Krupská trpěla poruchou štítné žlázy; pro vypoulené oči se jí říkávalo Ryba.

Právnick a zednář Alexandr Fjodorovič Kerenský byl nejprve ministrem války, pak ministerským předsedou prozatímní vlády a nakonec exulantem ve Spojených státech.

šího předsedy A. F. Kerenského (1881—1970), který byl zednářem od roku 1912 a hlavním tajemníkem nejvyšší rady ruských zednářských lóží od roku 1916.

Rok poté, co vypukla 1. světová válka, byla největší opora carského režimu, ruská armáda, fakticky zdecimována. Carská vláda se postupně hroutila a v roce 1917 byl car Mikuláš II. donucen vzdát se trůnu. V březnu byla vyhlášena republika a nově ustavená prozatímní vláda měla připravit demokratické volby. K těm však nedošlo, neboť prozatímní vláda nedokázala zvládnout chaotickou situaci v Rusku. Ještě téhož roku toho využila strana rudých revolucionářů. Říkali si bolševici.

BOLŠEVICKÁ REVOLUCE

Rok před koncem 1. světové války, dne 7. listopadu 1917, se bolševikům podařilo učinit první krok k převratné změně Ruska. Listopadovou, takzvanou Velkou říjnovou revolucí (podle ortodoxního kalendáře se odehrála v říjnu, a proto »říjnová«) započal běh událostí, které vedly až k vytvoření Sovětského svazu. V osudový listopadový den petrohradští vojáci za pomoci námořníků a dělnických Rudých gard obsadili Zimní palác a zatkli prozatímní vládu. Její předseda, zednář Kerenský, emigroval v následujícím roce do Francie a od roku 1946 žil v USA.

Spontánnost říjnové bolševické revoluce byla, přinejmenším zčásti, dílem německé tajné služby, která již od roku 1916 podporovala ruské radikální sociální demokraty. Cíl byl jednoduchý. Pokud by bolševici zvítězili, stáhli by ruskou armádu z východní fronty, a to by umožnilo Německu přesunout své vojáky na frontu západní. A i kdyby nezmohli, mohli uvnitř Ruska alespoň způsobit zmatek.

Vladimír Iljič Lenin (1870-1924, vlast. jm. Uljanov), byl od 90. let devatenáctého století profesionálním revolucionářem. Po březnové revoluci 1917 se vrátil ze švýcarského exilu do Ruska fakticky jako agent německé tajné služby. Spolu s dalšími třiceti dvěma revolucionáři byl ve speciálně vypraveném vlaku a s revoluční pokladnou, obsahující údajně okolo pěti milionů dolarů, dopraven do Ruska, kde spolu s dalším revolucionářem Trockým organizoval a řídil listopadové povstání v Petrohradě.

»Pověstný vůdce banditů a výtržníků«, profesionální revolucionář Lev Trocký byl popsán jedním britským tajným agentem jako „ztělesnění měšťácké karikatury revolucionáře“.

Role Spojených států byla v ruských revolucích poněkud rozporuplná. Výše zmíněný vůdce bolševické revoluce Lev Davidovič Trocký (1879—1940), vlastním jménem Lev Bronštejn, který žil jako exulant v New Yorku, se vrátil na jaře 1917 spolu s velkou skupinou revolucionářů do Ruska údajně s finanční podporou dvaceti milionů dolarů od amerického bankéře Jacoba Schiffa a morální podporou alespoň některých členů americké vlády. Avšak v občanské válce mezi bolševiky a bělogvardějci se USA postavily na stranu druhých, těch, kteří podporovali obnovu monarchie. Spojené státy od října 1919 do ledna 1920 blokovaly spolu s Francií, Británií a Itálií východní ruské pobřeží, odkud zásobovaly odpůrce bolševiků zbraněmi a vojenskou technikou. Bílá armáda však podlehla a bolševici vytvořili jimi centrálně ovládaný Sovětský svaz.

Konec kariéry profesionálního revolucionáře, který usiloval o světovou komunistickou revoluci, tvůrce Rudé armády a jednoho z architektů Velké říjnové revoluce Lva Trockého započal již za Leninova života. Jeho boj proti Stalinovi skončil vyloučením z bolševické strany v roce 1927. O dva roky později byl vyhoštěn ze Sovětského svazu. Žil v exilu a publikoval stati zaměřené proti Stalinovi, který ho nechal roku 1940 v Mexiku zavraždit.

Ke konci života Lenin utrpěl několik záchvatů mrtvice a byl upoután na kolečkové křeslo. Na snímku z roku 1923 je zjevné, že v té době již nemohl pracovat.

Věk rozumu, kresba tužkou, Alfons Mucha, 1936-38.

KAPITOLA IX.

NICHOLAS ROERICH

Hledání — ať už se jedná o Ztracené zednářské slovo, Svatý pohár
nebo o možnosti budoucího věku — je nejvyšším cílem.

Vše ostatní je karmickou povinností.

Není snad každý z nás potenciálním Galahadem?

Nechť tedy usilujeme o ten Pohár a plamen nad ním.

Henry Agard Wallace, americký viceprezident

RUSKY MYSTIK A VIZIONÁŘ

Detail s motivem poutníka na obraze N. Roericha.

Nicholas Roerich se narodil v Petrohradě roku 1874. Studoval právo, historii, filozofii, umění a archeologii. Poslední dvě jmenované oblasti se staly náplní jeho života. Studium nejstarší ruské historie se stalo Roerichovi trvalou inspirací. Stejně jako přesvědčení, že skutečné umění vyjadřuje vývoj lidstva směřující k vyššímu duchovnímu vědomí. Celý život pevně věřil, že budoucností lidstva je dosažení vyššího duchovního vědomí.

Byl autorem několika tisíců obrazů a kreseb, vytvářel návrhy kostýmů a scén, napsal třicet knih a bezpočet novinových článků. Za „snahu o pozvednutí kulturní úrovně národů a neustálé propagování všelidského bratrství“ byl v roce 1929 nominován na Nobelovu cenu za mír. Ve stejném roce vznikl takzvaný Roerichův mírový pakt, smlouva mezi národy, která zajišťovala zachování kulturních institucí a neničení kulturního dědictví v dobách

Portrét Nicholase Roericha od Světoslava Roericha (1937).

Roerichovy obrazy připomínají díky svým jasným a výrazným barvám německý expresionismus, nicméně jsou jemné a neagresivní.
Nicholas Roerich, Tibet, 1933.

válek. Roerich našel ve svých snahách nadšené spojence v osobnostech, jakými byli Rabíndranáth Thákur, Albert Einstein, H. G. Wells a G. B. Shaw.

Spolu se svou manželkou Helenou vytvořil duchovní učení založené na myšlence věku Šambaly — nového věku míru, krásy a pravdy. Svou duchovní cestu nazvali *Agni jóga* neboli jóga ohně. Jednalo se o syntézu buddhismu, hinduismu, ruského ortodoxního náboženství, panteizmu, teozofie a Einsteinovy teorie relativity. Helena Roerichová dokonce přeložila *Tajné učení Blavatské* do ruštiny.

Konec svého života dožil Roerich v údolí Kulu v západním předhůří Himaláje, kde v roce 1947 zemřel. Legendy praví, že toto místo bylo navštíveno takovými osobnostmi, jakými byli Buddha a Alexandr Veliký, a že zde bylo sepsáno velké indické dílo *Mahábhárata*.

DOLAROVÁ BANKOVKA

Na dolarové bankovce se nachází vyobrazení rubové strany státní pečeti USA. Jedná se o symbol egyptské pyramidy, jejímž vrcholem je zářící Boží oko. Pod pyramidou čteme latinský nápis *Novus Ordo Seclorum*, který můžeme přeložit jako nový světový řád. Umístění starého zednářského symbolu na světově nejrozšířenější a nejznámější bankovku prosadil Henry Wallace, v letech 1933—1941 ministr zemědělství a v letech 1941—1945 viceprezident Spojených států, se souhlasem prezidenta Roosevelta. Kromě úřadu pojilo tyto dva politiky i členství v organizaci svobodných zednářů.

Líc a rub velké pečeti Spojených států.

Nicholas Roerich se zúčastnil archeologických expedicí na Sibiř, do Mongolska, Tibetu, Indie, Střední Asie a různých míst Evropy.

V cestopisu *Altaj-Himálaje* popsal jedno z prvních pozorování UFO ve 20. století: Událost se odehrála v roce 1926, kdy celá expedice viděla zářící disk, který se velkou rychlostí pohyboval po obloze.

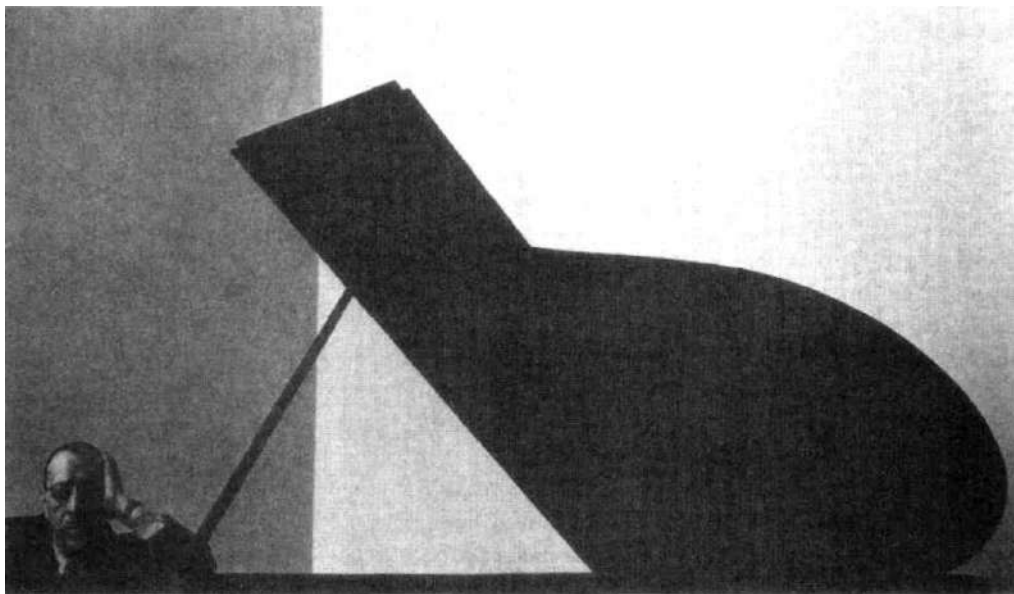
Wallace byl Roerichovým přítelem a patrně i žákem. Oba dva se angažovali ve světovém federalismu a oba cítili, že příchod nového věku je blízko. Jejich spolupráce se ale nakonec obrátila proti americkému politikovi. Přátelství s ruským mystikem jej částečně diskreditovalo v kampani na úřad amerického prezidenta, neboť Wallaceovi nepřátelé vykreslili Roericha jako konspirátora tajné světové vlády a komunistického sympatizanta.

Důvodem pro umístění zednářské pyramidy na dolarovou bankovku bylo Wallaceho přesvědčení, že Spojené státy sehrají klíčovou úlohu v duchovní proměně světa. Jednalo se o motivaci podobnou té, jakou měli rosenkrucciáni před třemi sty lety. Wallace věřil, že dvacátá a třicátá léta 20. století přinášejí světu duchovní probuzení, které povede k založení celosvětového státu.

POHANSKÉ RITUÁLY

Roerich figuroval ve velkém uměleckém skandálu, kterým byla pařížská premiéra baletu *La Sacre du Printemps* (Svěcení jara) v roce 1913. Dokonce ani avantgardní pařížské obecenstvo nebylo připraveno na to, co ho při premiéře čekalo. Kontroverzní balet Igora Stravinského (1882—1971)

Arnold Newman: *Portrét Igora Stravinského*, 1946.

s podtitulem *Obrazy z pohanského Ruska* byl oslavou kultu plodnosti a měl v podtextu sexuální magii. Všechny součásti revoluční premiéry byly prezentací skrytých vášní a přírodních sil v člověku. Tvůrci se inspirovali pohanskými magickými rituály a přenesli na jeviště tu část podvědomí, která čerpá přímo z animálních instinktů. Stravinského hudba, tanec a choreografie Václava Nižinského a Roerichovo scénické řešení se spojily v pohanský svátek "zahrnující tance, atletické hry, tajná učení dávných mudrců a dokonce i inscenovanou lidskou obět.

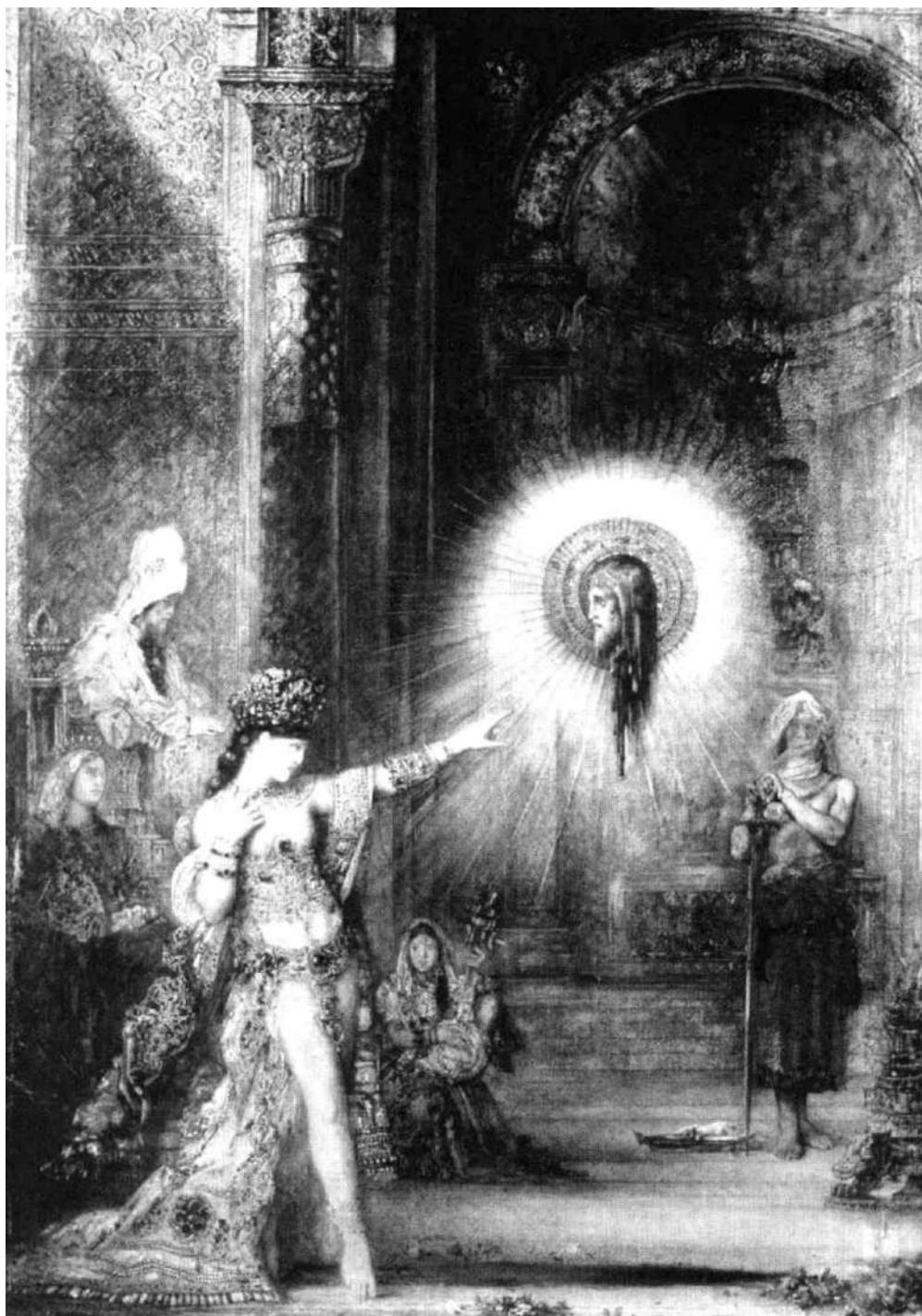
Jinak otevřené pařížské obecnstvo bylo baletem Svěcení jara doslova šokováno. Kombinace moderního umění s magickými rituály byla příliš velkým soustem. Premiéra baletu se zvrhla ve vášnivou demonstraci proti tomuto druhu umění a dílo bylo dokonce komentováno jedním spisovatelem jako „válka o umění". Součástí legend o představení je i tvrzení, že skutečným autorem myšlenky projektu nebyl Stravinský, ale Roerich. Skladatel prý použil původní Roerichovu synopsi popisující ruskou mystiku.

Celá slavná událost byla ve skutečnosti i poodhalením již déletrvajícího trendu. V období po francouzské revoluci, které můžeme nazvat okultní renesancí, se umělci začali opět obracet k ezoterním naukám a nechali se jimi inspirovat.

V oblasti umění a okultismu měl na Roericha velký vliv organizátor slavného Ruského baletu a vůdčí osobnost ruské umělecké avantgardy Sergej Ďagilev.

Baletní guru byl do tajných okultních nauk zasvěcen svou tetou, jednou z prvních prominentních členek Teozofické společnosti.

Roerich pro Ďagilevův balet navrhoval scénu a kostýmy, které proslavily výkony tanečníka Václava Nižinského.

Zjevení, Gustave Moreau, 1875.

KAPITOLA X.

UMĚLCI A OKULTISMUS

Jak strašný je pohled na lidskou samolibost
dohnanou až na hranice šílenství.
Někdo by měl panu Pissarovi důrazně říci,
že stromy nejsou nikdy fialové,
že nebe nemá nikdy barvu čerstvého másla,
že nikdo na světě nikdy nevidí takové věci, jaké on maluje.

Umělecký kritik novin Le Figaro k výstavě impresionistů v roce 1876

Vynález tuby jako obalu na malířskou barvu v roce 1841 znamenal revoluci ve způsobu malování.

Praktická a lehce přenosná tuba umožnila míchání barev přímo v přírodě a umělcům dala možnost zachytit i přechavý vjem.

ZROD MODERNÍHO UMĚNÍ

Britský satirik Samuel Butler napsal okolo roku 1880, že »dějiny umění jsou dějinami znovuožívování«. Tato cyklická obnova v sobě nese opětovné objevování skrytých tajemství lidstva. Po pěti staletích, na přelomu 19. a 20. století, došlo v umění k jevu, který můžeme nazvat další renesancí. Obdobně, jako obraceli svůj zrak umělci patnáctého století k antickým vzorům a původním tajným naukám, tak i umělci přelomu století znovu objevovali učení renesančních mágů. Na konci 19. století vstoupili na scénu velikáni evropského moderního umění, jejichž dílo ovlivnilo celé další století.

V roce 1863 namaloval francouzský malíř Edouard Manet dnes slavný obraz *Snídaně v trávě*. Ve své době však vyvolal skandál. Ztvárněné téma nahé ženy snídající na trávníku se dvěma oblečenými muži bylo oficiálními uměleckými kruhy zavrženo a Manetovi nezbývalo, než vystavit obraz v takzvaném Salonu odmítnutých.

O rok později byla vydána dvě literární díla, která spojuje ponor do hlubokého nitra, jenž je ozvěnou tajných nauk a zasvěcovacích rituálů. V prvním z nich hrdinové odkrývají »paralelní svět« ve skrytých dutinách země, ve druhém prochází hrdina labyrintem vlastní duše. Jules Verne se svou *Cestou do středu země* a Fjodor Michajlovič Dostojevský s povídkou *Zápisky z podzemí* otevřeli novou etapu literární tvorby.

Francouzského malíře Maneta bychom mohli nazvat »otcem moderního umění«. Přestože bývá řazen mezi impresionisty, jeho umění je většinou realistické a s impresionismem ho spojuje spíše vliv na mladší umělce. Manet byl vzdělaným a vysoce kulturním mužem a inspiraci nacházel v renesančních malířích. Jeho slavná Snídaně v trávě byla inspirována Rafaelem. Jako by zde prosakovala do všedního života realita jiného světa. Nahá žena je zároveň nadčasovou bohyní i někým, koho můžete potkat na ulici. Její pohled jako by říkal: V každodenním životě se skrývají posvátná tajemství.

Edouard Manet, Le Déjeuner sur l'Herbe, 1863.

Výraz »impresionismus« se začal používat po první kolektivní výstavě v roce 1874, kde byl mimo jiné vystaven i obraz Clauda Moneta Imprese, východ slunce (1872). Obraz byl podroben drtivé kritice oficiálních estétů, a skupině kolem Moneta se dostalo hanlivého názvu impresionisté.

V té době píší básně též Baudelaire, Verlaine a Rimbaud a používají symboly ve stejném duchu jako antičtí zasvětitelé v mysterijních školách. Nejinak tomu bylo i v hudbě, ať už se jedná o Richarda Wagnera, Clauda Debussyho či v předchozí kapitole vzpomenutého Igora Stravinského. Umělci konce 19. století znovu oživovali pradávnoú tradici, která odhaluje podstatu lidského života skrytou za hmotným světem. Pro materialisticky smýšlející osoby byl nástup moderního umění velkým šokem, což dokládá i citát z francouzských novin na počátku kapitoly. Pro takové lidi je fialový strom šílenstvím a myšlenka nehmotného světa skrývajícího se za hmotou nesmyslem. Mysterijní školy antiky však učily vnímat svět i vnitřním zrakem a učily také tento »neviditelný svět« odhalovat. A pokud vnímáme stromy a květiny vnitřním zrakem, má jejich aura často právě fialovou barvu.

Dnes můžeme jen spekulovat o tom, jakou roli hrála schopnost nahlížet do světa duchovních energií při zrodu malířského směru zvaného impresionismus. Jeho představitelé ukazovali svět v jiných barvách, než na jaké jsme ze všední reality zvyklí. Na svá plátna nanášeli čistou barvu proto, aby více svítila. Tahy štětcem byly velmi zřetelné. Různé světelné vjemy zachycovali jediným chvatným tahem štětky. Jejich obrazy jsou jakoby poseté pestrými barevnými vločkami a dělají dojem nedokončenosti. Byli snad impresionisté schopni vidět náš svět jako soubor barevných energií a jako neustále dokončované a nikdy nedokončené dílo?

František Kupka: Kosmické jaro, 1911/23.

Je to koruna a květ kouzla 19. století, krystalizace eonů a tápavých okouzlení. V jejich užitečných, slunných a pochopitelných zákonech se skrývají možnosti, o nichž se nesnilo okultním naukám východu.

*Američtí filmaři
W. K. L. Dichson
a Antonia Dicksonová
o první filmové kameře
roku 1891*

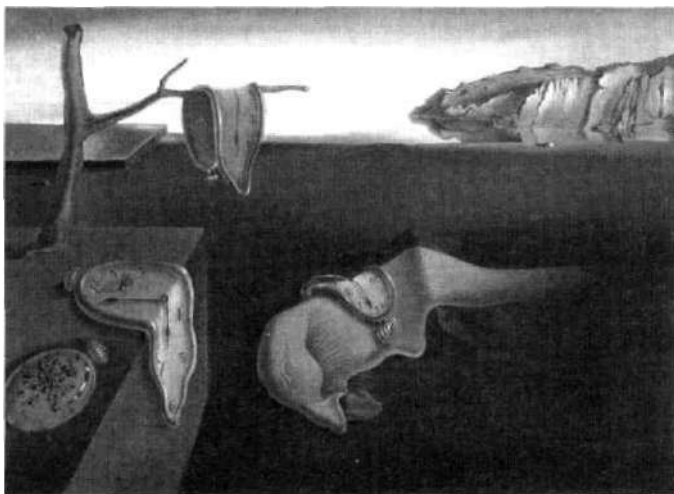
POSLEDNÍ VELKÉ UMĚLECKÉ SMĚRY

Po impresionismu a symbolismu přišel umělecký směr u nás známý jako secese. *Art nouveau* se objevilo po roce 1890 a dnes je chápáno jako dekorativní styl vyznačující se rozvlněnými vzory, často s rostlinnými nebo květinovými náměty.

Secesi je možno vidět jako poslední velký umělecký směr, který postihl veškeré druhy umění od malířství přes architekturu, sochařství, nábytkářství, šperkařství až po hudbu. Ve své podstatě je to směr hluboce mystický, čerpající nejen z dávné tradice našeho kontinentu, ale i z východních vzorů.

V roce 1907 došlo k dalšímu dramatickému vývoji v historii umění. V Paříži se konala první kubistická výstava. Kubismus se projevoval jako umělecké hnutí, v jehož čele stáli španělský malíř Pablo Picasso a jeho francouzský kolega Georges Braque. Pro kubismus jsou typické geometrické, často »krychlovité«, tvary.

Určitou paralelu s kubismem má abstraktní umění, které se rozvíjelo v různých uměleckých proudech od počátku 20. století. Abstraktní umělci se snažili hledat jinou realitu za takzvaným reálným světem. Chtěli porozumět skrytému obsahu barev, linií či forem. Zatímco některé z abstraktních děl jsou jakousi improvizací a více či méně zdařilým hledáním, jiné jsou skutečným pronikáním do okultního světa.

Salvador Dali, Trvalost vzpomínek.

Ve dvaceti šesti letech namaloval Picasso obraz považovaný za základ umění 20. století. Skupina pěti nehezkykých, geometricky pojatých žen ovlivnila výrazný proud evropského umění známý jako kubismus. Před kubismem si Picasso prošel sebelitujícím »modrým« a »růžovým« obdobím. Někteří mají za to, že velký vliv na jeho tvorbu měly zkušenosti s vnímáním světa ve stavu rozšířeného vědomí, kterého dosahoval kouřením opia. To by mohla dokládat i vize pěti prostitutek na obraze, který nese jméno po nevěstinci. Pablo Picasso, Les Demoiselles d'Avignon, 1907

Skutečnou exkurzí do světa jiné — snové — reality byl směr zvaný surrealismus. Jeho objevení, stejně jako to, že vyšel ze symbolistického umění, šlo ruku v ruce s prudkým rozvojem vědy o duševním životě — psychologie. Surrealismus se stal propagátorem iracionální složky lidské podstaty. Sny, skryté impulsy, intuice, kolektivní paměť lidstva byly zdrojem inspirace, stejně jako Boschovy a Goyovy obrazy.

TEOZOFIE A MODERNÍ UMĚNÍ

Během deseti let od založení v New Yorku v roce 1875 se stalo učení Teozofické společnosti, o které jsme psali ve druhém díle Tajných dějin Evropy, globální silou ovlivňující duchovní proudy celého světa. Okultistka ruského původu Helena P. Blavatská použila pro jméno své filozofie řecký výraz pro »božskou moudrost«. Společnost se také přirozeně stala hybnou silou v oblasti umění.

Členové Teozofické společnosti chtěli dosáhnout »božské moudrosti« prostřednictvím zkoumání zákonů světa a vesmíru, a to jak ve světě hmotném, tak duchovním. Teozofové nacházeli ve svých výzkumech společný základ

Piet Mondrian v roce 1910.

všech náboženství a objevovali symboly, pramenící z dávné historie lidstva. K pochopení moderního světa jim sloužily hluboké duchovní nauky hinduismu a buddhismu. K základní teozofické literatuře patřily *Tajné učení* Blavatské a *Myšlenkové formy* britských pokračovatelů společnosti Besantové a Leadbeatera. Knihy inspirovaly další obdobně smýšlející Evropany, například Rudolfa Steinera, který založil vlastní Antropozofickou společnost.

Mnozí umělci byli přitahováni teozofickým mystickým symbolismem a vírou ve vyšší duchovní svět. Ať už pracovali v Amsterdamu, Mnichově, Paříži, Moskvě, Londýně nebo v Praze vzhlíželi ke stejnému cíli: prožít a poznat skrytou podstatu světa. To je skutečné tajemství moderního umění.

MONDRIAN

Mondrianův triptych Evoluce je teozofickou vizí vývoje od pozemského těla přes tělo astrální až po božské poznání. Střední část triptychu zobrazuje vrcholné poznání.

Nizozemský malíř Piet Mondrian (1872—1944) byl s Teozofickou společností spjat více než kterýkoli jiný představitel moderního umění. V roce 1909 se totiž stal přímo jejím členem. Pilně studoval knihy Heleny Blavatské a později i dílo Rudolfa Steinera.

Když se v roce 1910 přestěhoval do Paříže, bylo z jeho díla zřejmé, že hledá pomocí abstraktních geometrických tvarů vyšší duchovní pravdu, jakousi skutečnou esenci života. I jeho život byl věčným hledáním. V roce 1914 se vrátil do Amsterdamu, kde spolu s T. van Doesburgem a dalšími přáteli založil De Stijl, skupinu ideově propojených umělců a architektů. Společně pak, prostřednictvím své tvorby, hledali univerzální harmonii podle teozofických teorií. Jejich touha po harmonické rovnováze předmětných, funkčních prvků s abstrahovanými formami a barvami je zřejmá především v architektuře, kterou vytvořili.

Mondrianovo hledání duchovního osvětlení pokračovalo i v dalších velkoměstech světa. Nejprve se znovu objevil v Paříži, pak v Londýně a nakonec se usadil v New Yorku, kde také v roce 1944 zemřel. Dnes je Mondrian znám především svými geometrickými abstraktními obrazy, které nezaskvěnému divákovi mnoho neřeknou. Těžko by hledal za změtí čar a čtverců duchovní touhu po odhalení záhad vesmíru, snahu o překonání protikladů mezi

mužským a ženským principem, mezi statickou a dynamickou silou, mezi duchem a hmotou. K tomu je zapotřebí znát celé Mondrianovo dílo a nakonec i teozofickou filozofii. Stále platí, že egyptská bohyně Isis odhalí svou tvář jen tomu, kdo je toho hoden.

MALEVIČ

Dalším příkladem abstraktního malíře, jehož obrazy se jeví jako pouhý experiment s barvami a formami, je ruský umělec Kazimír Malevič. Jako většina umělců žijících v Moskvě ve dvacátých letech 20. století, byl i on fascinován východními filozofiemi a především jógou. Ve svém abstraktním umění hledal především univerzální řeč umožňující pochopení podstaty života. Snažil se převádět trojrozměrné předměty do čtvrtého, duchovního rozměru. Velkou inspirací v této snaze mu bylo dílo ruského teozofa P. D. Ouspenského.

Malevič dokonce vymyslel pro svůj abstraktní styl nové jméno — suprematismus. Označovalo schopnost člověka povznést se z úrovně individuálního vědomí na úroveň vědomí kosmického, univerzálního a se vším propojeného. Vývoj v ruské společnosti však Malevičovým myšlenkám nepřál. Malevič zemřel v roce 1935, v době, kdy v sovětském Rusku nastupoval umělecký směr založený na zcela jiné filozofii — socialistický realismus.

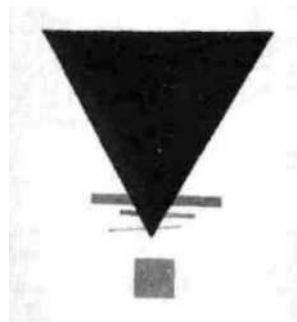
DRTIKOL

Příkladem mystického umělce je i František Drtikol. Dnes je považován za jednoho z nejvýznamnějších českých i světových fotografů počátku 20. století. Veřejnosti jsou známy především jeho secesní akty, méně pak jeho hluboká duchovní filozofie.

Narodil se v roce 1883 v Příbrami. Skutečný zlom v jeho životě představovalo studium fotografie v Mnichově, které započal ve věku osmnácti let. Zde se setkal s tehdy nastupující secesí; v Německu byl tento umělecký směr nazýván Jugendstil podle uměleckého týdeníku *Jugend*.

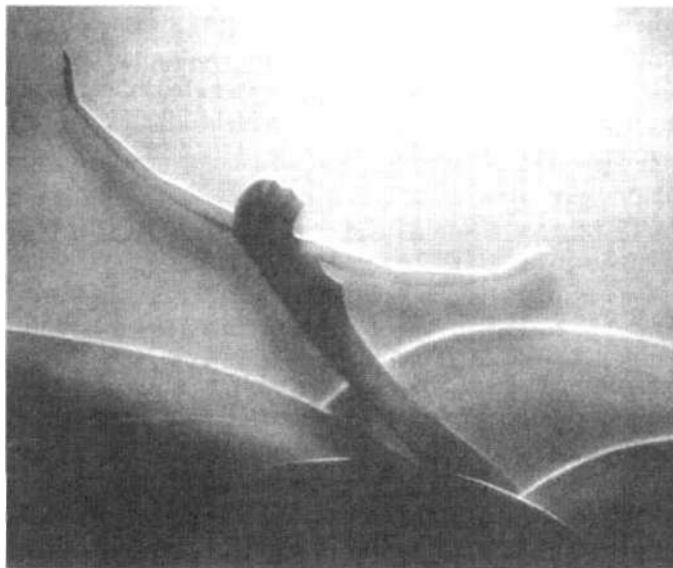

Příklad umění, kterému Kazimír Malevič říkal suprematismus. Umělec chtěl s jeho pomocí negovat racionální svět, aby pronikl za něj a zahlédl skutečnou realitu.

František Drtikol, autoportrét, 1937.

O svých dílech Drtikol říhal: „Mým obrázkům přijde se na chvíli během, doby, a podle stupně inteligence trvá to někomu krátce, někomu déle. Někdo nepochopí moji práci za celý život. Má práce není pro dav.“ František Drtikol, Svět duše I., 1934.

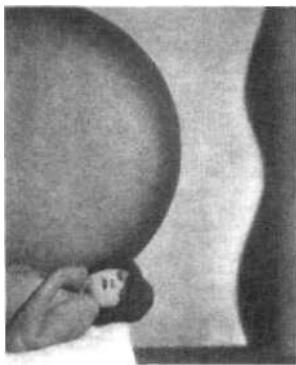

V tomto prostředí se seznámil s teozofickými myšlenkami. Jeho zájem o teozofii vyústil v osobní kontakt s Rudolfem Steinerem, kterého posléze také fotografoval a který se stal jeho přítelem. Mezi mnoha portrétovanými se objevil i velký indický básník, skladatel a malíř Rabíndranáth Thákur, T. G. Masaryk, E. Beneš, M. Gorkij, A. Mucha a mnohé další slavné osobnosti.

Na vrcholu své slávy se Drtikol obrátil ke studiu východní filozofie. Přeložil několik děl o józe, zabýval se kontrolou myšlenek, meditoval, cvičil jógu, otužoval se a vytvářel kolem sebe okruh podobně orientovaných lidí. Drtikol nepatřil k převratným reformátorům a šířitelům okultních nauk. Nevytvořil ani žádná vlastní nová učení. Byl spíše trpělivým adeptem, který se o své poznatky dělil se svými nejbližšími.

V roce 1935 zanechal definitivně fotografování, prodal svůj ateliér ve Vodičkově ulici a vrátil se ke své lásce — k malování. Přestože namaloval několik tisíc obrazů, jsou podstatně méně známy než jeho fotografie. Na Drtikolovy obrazy se můžeme dívat jako na deník jeho mystické cesty nebo jako na zasvěcovací pomůcku.

V květnu roku 1945 se František Drtikol aktivně zúčastnil Pražského povstání a o měsíc později vstoupil do Komunistické strany Československa. Ani v padesátých letech neztratil zájem o jógu a východní filozofie, nicméně jeho zdravotní stav se zhoršoval. Zemřel upoután na lůžko ve své spořilovské vile v roce 1961.

František Drtikol, Kompozice, 1925.

FRANTIŠEK KUPKA

František Kupka se narodil v roce 1871 v Rakousko-Uherském mocnářství. Dnes ho známe jako jednoho ze světově proslulých Čechů. Všeobecně je považován za průkopníka moderního umění. Symbolické obrazy, které vytvořil, se postupem času staly v abstrakci mezinárodně uznávanými. Právě u Kupky je patrné, jak významnou roli hrály ve vývoji jeho umění okultní vědy.

Již jako velmi mladý v sobě objevil schopnosti spiritistického média. Toho si povšiml i jeho sedlářský mistr Josef Šiška a představil ho skupině spiritistů, kteří se u něj scházeli na seancích. Mladý Kupka pro ně začal fungovat jako výtečné médium.

Svá pozdější studia v Praze a ve Vídni nakonec částečně financoval z peněz, které dostával za seance, v nichž se stával prostředníkem s říší mrtvých. S teozofií se jedenadvacetiletý Kupka seznámil právě ve Vídni. Kosmopolitní velkoměsto přelomu století nabízelo zájemcům o okultní síly velmi mnoho. Od svého přítele, umělce Karla Diefenbacha, získal patřičné instrukce týkající se vegetariánské stravy a jejího vlivu na rozvoj výjimečných schopností. Zasloužil si také do meditačních technik a naučil jogínské cviky, prováděné bez oděvu v přírodě. Nahá cvičení způsobila Kupkovi určité problémy během pobytu v Mnichově.

„Poznal jsem sám na sobě pocity skvělé citlivosti k barvě, vyvolané výlučně hygienickou péčí. Ráno se sprchuji a potom, v létě v zimě, cvičím úplně nahý na zahradě. Je to otužování těla a zároveň modlitba, v níž se obracím k vycházejícímu slunci, když je za krásného počasí jako velký ohňostroj doprovázeno zpěvem ptáků a do celého mého těla pronikají vůně a paprsky světla. Prožívám tak překrásné chvíle, které tryskají z obrovské klávesnice barev.“

František Kupka, Meditace, 1899

„Sbohem, ubozí malíři, již se musíte uchylovat ke kostýmům ze šaten, abyste mohli pokrýt plátna skvrnami smělných barev! Sbohem, umělcimalíři, kteří urovnáváte látky a barevné předměty v harmonické celky - čalounici a modistky činí tak rovněž - zapoměli jste, že smysl barev je ve vás samých! Tam jej musíte hledat.“

František Kupka, Sen, 1906/9.

„... a u mne - Pán Bůh se mnou - chladný rozum ustupuje, jsem dočista to, co cítím...“ (František Kupka)

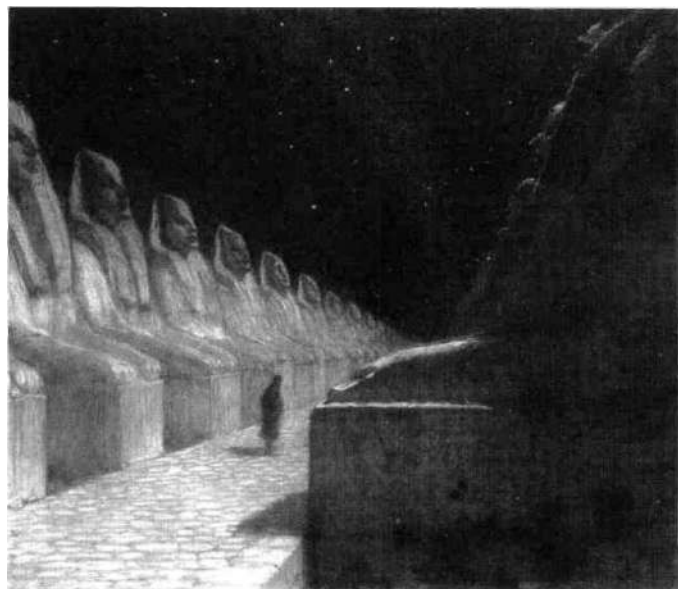
vě, kde kvůli nim dokonce krátce pobyl ve vězení, neboť je soud označil za nemravná. Kupku to ale od cvičení neodradilo a pokračoval v něm až do smrti v roce 1957.

Za svého pobytu v Paříži se naučil částečně hebrejsky, řecky a latinsky. Odsud jezdil studovat Schliemanovy nálezy do Berlína. Zajímal se o chaldejské a fénické vykopávky, četl knihy o starověku a samozřejmě i Bibli. Na Sorboně navštěvoval přednášky fyziky a biologie.

Z Paříže měl možnost jezdit i do mystických míst jakými jsou například Chartres se svou katedrálou či Bretaň, kde se dodnes nachází neuvěřitelné množství megalitických staveb z rané prehistorie lidstva. Navštívil i jeskyně na jihu Francie, aby mohl shlédnout nejstarší známé evropské kresby.

Již Kupkovy rané symbolistické obrazy prozrazovaly spojení s teozofickou filozofií. Sfingy stojící v řadách, známé z obrazu *Cesta ticha*, který namaloval okolo roku 1900, skrývají teozofický názor, že člověk, stejně jako kamenná sfinga, patří do nižšího hmotného světa, ale pokud otevře oči a upře svůj zrak k vyšším duchovním rovinám, může odhalovat záhady vesmíru.

Upírání zraku k nebesům však nebylo pro Kupku jen meditování. Stejně jako teozofům a ostatním okultistům té doby, šlo umělci o konkrétní zážitek. Některé jeho obrazy prozrazují osobní zkušenost podobnou té, kterou jsme popsali v prvním díle *Tajných dějin Evropy*. Šlo o astrální

František Kupka, *Cesta ticha*, 1903.

František Kupka, Černá modla,
1900/3.

bitvy svatého Antonína Egyptského s démony. Kupka zřejmě praktikoval něco, čemu se říká »astrální cestování«. Z lidského těla se při tom vyčlení jeho duchovní podstata a ta je schopna během zdánlivého spánku cestovat ve hmotném světě na nejrůznější vzdálenosti. Cestovatel nehybně leží na původním místě a je pasivním svědkem toho, co prožívá jeho »astrální dvojník«.

Kupkova mysl byla díky tělesným i duchovním cvičením disciplinovaná a vyrovnaná. Proto je většina jeho obrazů harmonická a přijatelnější než abstraktní díla autorů, kteří mají nesoustředěnou mysl a žijí ve vnitřním zmatku.

Mnohé Kupkovy obrazy se mohou nezasvěcenému divákovi jevit jako fantazie nebo vykonstruované abstrakce. Přesto však Kupka ve své podstatě maloval jen to, co doopravdy viděl, ať už při pozorování nehmotného světa jemných energií, či ve svých vizích nebo při astrálním putování. V tomto smyslu byl Kupka nikoliv abstraktním malířem, ale realistou, který maluje realitu skrytou za běžným hmotným světem.

Ilustrace Hugo Steinera z roku 1916 k Meyrinhovu románu Golem.

KAPITOLA XI.

GUSTAV MEYRINK

Se mnou to bylo tak: jednoho rána — když mi bylo jedenadvacet let —
jsem se probudil úplně změněný.

Co jsem měl dosud rád, to mi bylo najednou lhostejné:
Život mi připadal hloupý jako knížka o indiánech a ztratil svou reálnost;
sny se staly jistotou — apodiktickou, průkaznou jistotou.

Rozumějte mi dobře: průkaznou, reálnou jistotou,
a denní život se stal snem.

Gustav Meyrink, Golem

V roce 1891, kdy se konala Jubilejní zemská výstava, přijeli do Prahy zástupci vídeňské teozofické lóže. Setkání byl přítomen i bankéř Gustav Meyer, který proslul pod jménem Gustav Meyrink, a hrabě Jan Harrach. Z jejich podnětu vznikla později pražská lóže U modré hvězdy.

PRAŽSKÝ MYSTIK

Gustav Meyrink, vlastním jménem Gustav Meyer, se narodil 19. ledna 1868 ve Vídni jako nemanželský syn württemberského ministra a bavorské herečky. Část svého života prožil v Praze, ve městě, ze kterého čerpal nejvíce inspirace. Praha pro něj ovšem byla i místem nejtěžšího životního období. Začal si zde budovat kariéru bankéře. Díky krivému nařčení z bankovního podvodu však záhy nespravedlivě skončila. Jeho dílo, které bylo nacisty zakázáno, zahrnuje romány *Golem*, *Zelená tvář*, *Valpuržina noc*, *Bílý dominikán* a nesčetné množství povídek.

V Meyrinkových fantastických románech a povídkách se silně projevuje autorův zájem o okultismus a inspirace magickým kouzlem prastaré Prahy, přetvořeným do romantických vizí. Tak bývá hodnoceno kritiky Meyrinkovo dílo. A někdy dodávají, že jde o útěk z reality, způsobený neúspěchem v praktickém životě, do vnitřního světa stínů. Zdá se však, že skutečnost je jiná a poněkud více znepokojující. Meyrink byl mystik v plném slova smyslu. Nešlo mu o snová dobrodružství, hledal skutečné a hmatatelné spojení se skrytými silami našeho světa.

Meyrink čerpal látku pro své romány z bohaté studnice mytologie lidstva, tajných učeních zasvětitelských organizací a nakonec i z vlastních praktických okultních zkušeností. Byl obeznámen s kabalou, buddhismem i hinduistickými magickými rituály. Jeho nejúspěšnějším románem je bezesporu *Golem*, jehož děj se odehrává v Praze na přelomu devatenáctého a dvacátého století.

CESTUJÍCÍ V ČASE A PROSTORU

František Drtíkol: Z dvorů a dvorečků staré Prahy, 1911.

V Meyrinkových románech se prolíná skutečnost se snem, přítomnost s minulostí a jednotlivé postavy jsou často převtělením postav jiných. Na Meyrinkovy příběhy se můžeme dívat jako na rozpomínání jednotlivých hrdinů na minulé životy. Znovu se vracejí, aby naplnili svůj osud, uzavřeli spirálu opakujících se událostí, kruh života.

Meyrink často nechává své hrdiny procházet z hmotného a viditelného světa do míst, kde nevládne hmota a kam

lze dohlédnout jen vnitřním zrakem mystika. Jedním z takových míst je i »zed' u poslední svítilny« objevující se v románu Golem. Praha, ve které se román odehrává, je považována okultisty za jeden z pupků světa, za místo, kde lze vstoupit do »jiného světa«, za »práh«. Konkrétní místo, které Meyrinka inspirovalo, lze spatřit i dnes. Nachází se skutečně ve Zlaté uličce Pražského hradu, jak Meyrink píše v Golemovi. Je to místo, kde je možné „spadnout do Jeleního příkopu a zlomit si vaz“, místo, odkud je možné oknem vidět „mramorový dům podobný chrámku“. Na konci Zlaté uličky můžeme i dnes nalézt malou komůrku s číslem 13. Je to bývalá veřejná latrína pro místní obyvatele, kterou používal i Franc Kafka. Její odpadní otvor míří hluboko do Jeleního příkopu a z okénka můžeme vidět skvost renesančního stavitelství, Letohrádek královny Anny. V něm se Rudolf II., císař a velký zsvěcenec, setkával s takovými osobnostmi, jako byli astrologové Tycho Brahe či Hájek nebo alchymista Edward Kelley.

V románu *Anděl západního okna* dochází k propojení autorovy současnosti s ještě starší evropskou historií sahající až do počátků křesťanství. Jedna z postav románu, kněžna Assja Chotokaunginová, chce získat „drahocenné vykládané kopí“, které má mít vypravěč ve své sbírce. V Praze skutečně takové kopí bylo, a to v době císaře Karla IV. Dnes je součástí rakouského státního pokladu a je uloženo ve Vídni. Jedná se o kopí svatého Longina.

NEVIDITELNA PRAHA

Meyrinkova povídka *Neviditelná Praha* popisuje založení Prahy asijskými zsvěcenci. V této legendě navázal Meyrink na tradici vnímání Prahy jako brány mezi dvěma světy a propojil ji s pronikáním pradávnych asijských vlivů.

Záhadnou, v historických pramenech neuváděnou skupinu mnichů tvoří příslušníci prastarého asijského bratrstva Sat-Bayů zakládající v západním světě města se jménem »práh«. Meyrink dále uvádí, že bratrstvo či řád existuje ještě v jeho době pod jmény Sat Bhai a Sikha a že jedním z jeho dřívějších členů byl italský básník a humanista Petrarca, který v Praze navštívil císaře Karla IV. Zmiňuje i lóži založenou roku 1760, kterou vedl hrabě Špork a která se nacházela v místech dnešní hlavní pošty. Tam je zednář-

Sat-Bayové však mají jisté zajímavé historické tradice, které jsou ve spojení s naší zemí, vlastně s Prahou. A to je právě nejzajímavější. V této tradici se praví, že Sat-Bayové byli ve střední Evropě a v Čechách v dobách šerého dávnověku a že založili Prahu. Tvrdí také, že jméno Praha je odvozeno od »prahu«, ale ve smyslu okultním. Práhem je míněn vstup do nebes či do ráje nebo také do říše neviditelné...

Tento mystický práh je velmi důležitou etapou ve vnitřním životě každého člověka, neboť »překročením prahu« se lidská duše dostane do jiné oblasti vědomí a do jiného světa.

*Karel Weinfurter
Tajné společnosti*

Praha nemá své jméno nadarmo — je ve skutečnosti prahem mnohem užším než na jiných místech země... pak kráčíme jakoby pod jakýmsi vlivem, nevidíme a neslyšíme nic, co bychom už dávno nevěděli, ale odnášíme si pocit, na který nelze zapomenout do pozdního stáří — podivný pocit, jako bychom nějakým způsobem překročili práh.

*Gustav Meyrink
Neviditelná Praha*

skými historiky situována první česká lóže svobodných zednářů.

V této souvislosti není bez zajímavosti, že Praha se nachází na 50. rovnoběžce, jež protíná planetu Zemi v místě, kde je nejvíce zemského povrchu. Mystická tradice hovoří o tom, že v dávných dobách vyšla skupina zasvěcenců z Bagdádu a zamířila na sever. Když dosáhli zasvěcenci 50. rovnoběžky, vydali se podél ní směrem na západ, aby založili své svatyně na významných místech.

Zajímavou spojitost povídky s existující okultní organizací uvádí pražský okultista Karel Weinfurter ve své knize *Tajné společnosti okultní, mystické a náboženské*. Píše v ní

*Steinerova ilustrace k románu
Golem (1916).*

mimo jiné i o »sektě Sat-Bayů«, o níž získal informace přímo od Gustava Meyrinka.

Podle Weinfurtera byl Meyrink jediným evropským členem jmenované tajné asijské organizace se sídlem v Indii a přináležel mu titul »censor«, který označuje hierarchický stupeň platící pro celou Evropu. Dále píše:

Skutečností jest, že Meyrink byl přijat do řádu a že obdržel »charter«, to jest jakýsi diplom, který nám jednou zběžně ukázal. Na diplomu bylo zobrazeno mnoho zvláštních symbolů, kterým jsme tehdy vůbec nerozuměli... Pamatuji si, že mezi symboly na diplomu byl také papoušek a sedm letících ptáků. Papoušek, jak dnes vím, znamená mluvící duši (poněvadž vůbec pták je symbolem duše), a značí tudíž také vnitřní Slovo. To je výraz, užívaný všemi mystiky k označení vnitřní, božské intuice a ve vyšším smyslu je to slovo prorocké.

To je znak — stigma — všech těch, které uštkl »had duchovní říše«. Skoro se zdá, jako by v nás musel být napojen jeden život na druhý — asi jako ušlechtilý roub na divoký strom — než může nastat zázrak probuzení. Rozdělení, jež jinak nastává smrtí, se zde uskutečňuje vyhasnutím vzpomínky; často jen náhlým vnitřním přerodem.

Gustav Meyrink

TEOZOFIE A ANTROPOZOFIE

Meyrink roku 1891 spoluzaložil a předsedal okultní lóži U Modré hvězdy, první pražské odnoži Teozofické společnosti. Jejimi členy postupně byli i básník Julius Zeyer, spisovatel Emanuel z Lešehradu a mystik Karel Weinfurter. Poslední ze jmenovaných o tom píše:

Také my v našem pražském okultním kroužku, který byl založen nedávno zemřelým německým spisovatelem Gustavem Meyrinkem a mnou roku 1890, jsme přistoupili k Theosofické společnosti, což se stalo hlavně přičiněním barona Adolfa Leonardiho, který byl již dávno předtím vyškoleným okultistou a rovněž theosofem.

Na naši žádost přijeli tehdy do Prahy vídeňští theosofové a zasvětili nás. Zasvěcovací obřady se neděly ovšem v doprovodu nějakých rituálů nebo ve zvláštní síni a také ne v doprovodu nějakého obřadného nářadí, nýbrž prostě u společenského stolu v bytě Gustava Meyrinka. Nejprve jest vysvětlen kandidátům účel Theosofické společnosti, poté jsou jim sdělena tajná znamení...

Po těchto formulkách následovalo tajné podání ruky. Oba si podali pravice, ale tak, že palec a ukazováček každého z obou sevřely se vzájemně kolem palců. To je takzvaný tajný brahmínský pozdrav, který byl zakryt položením obou levých rukou dlaněmi dolů na podané ruce pravé...

František Drtíkol fotografoval také Rudolfa Steinera. K jeho portrétu Steiner vlastnoručně vyřezal dřevěný rám.

Po smrti Blavatské se ucházeli dva vynikající theosofové o vedení celé Společnosti Theosofické, a sice Annie Besantová a dr. Rudolf Steiner. Protože Besantové se podařilo uchvátit vrchní vedení, vystoupil dr. Steiner z Theosofické společnosti a přetvořiv theosofické nauky, napsal řadu svých vlastních spisů a založil Společnost Anthroposofickou. Ta je však pouhým napodobením theosofie a od začátku do konce padělkem.

Zmíněný Rudolf Steiner, se kterým se Meyrink setkal osobně, skutečně založil po svém odchodu z Teozofické společnosti společnost vlastní. K setkání obou okultistů však nedošlo v Praze, neboť Meyrink opustil nadobro Prahu v roce 1904 a Steinerova první návštěva města se uskutečnila až v únoru 1907. Nicméně Meyrinkova teozofická lóže U modré hvězdy vlastně připravila půdu pro Steinerovo působení v Praze. Rudolf Steiner navštívil Prahu mnohokrát a setkal se zde s různými osobnostmi, například s Albertem Einsteinem, Franzem Kafkou či Maxem Brodem, který o Meyrinkovi napsal:

... buduje svůj systém, nové theosofie promyšleně a se vkusem. Jeho mluva je mnohem jasnější a klidnější než mluva Blavatské, poněkud rozkošacená, ale logicky členěná, v základě nevyvratitelná. Jak jemně zdůrazňuje, duchovní žák musí být především střízlivý a fantazírování nemá s vyšším světem nic společného. Odmítá všechn fanatismus, zdůrazňuje cenu námitek, zkrátka pracuje ve stylu vědy, ne víry... Dělá na mne dojem člověka, který zcela splývá se svým ideálem.

MYSTIKŮV KONEC

Meyrink ve svých dílech vyjádřil názor, že mystik může své hmotné tělo proměnit do jemnějšího produchovnělého těla. Za pomoci východních tantrických cvičení se spolu se svou druhou ženou Filomenou o takou přeměnu skutečně snažil. Možnost »vystoupení« ze života tímto způsobem nemá nic společného se sebevraždou, i když —jak Meyrink ve svých dopisech varoval—je to cesta nebezpečná. »Vystoupení z těla« se totiž podle něj může odehrát příliš brzy; adept v takovém případě ukončí svůj duchovní vývoj v současném vtělení zároveň se svým pozemským životem.

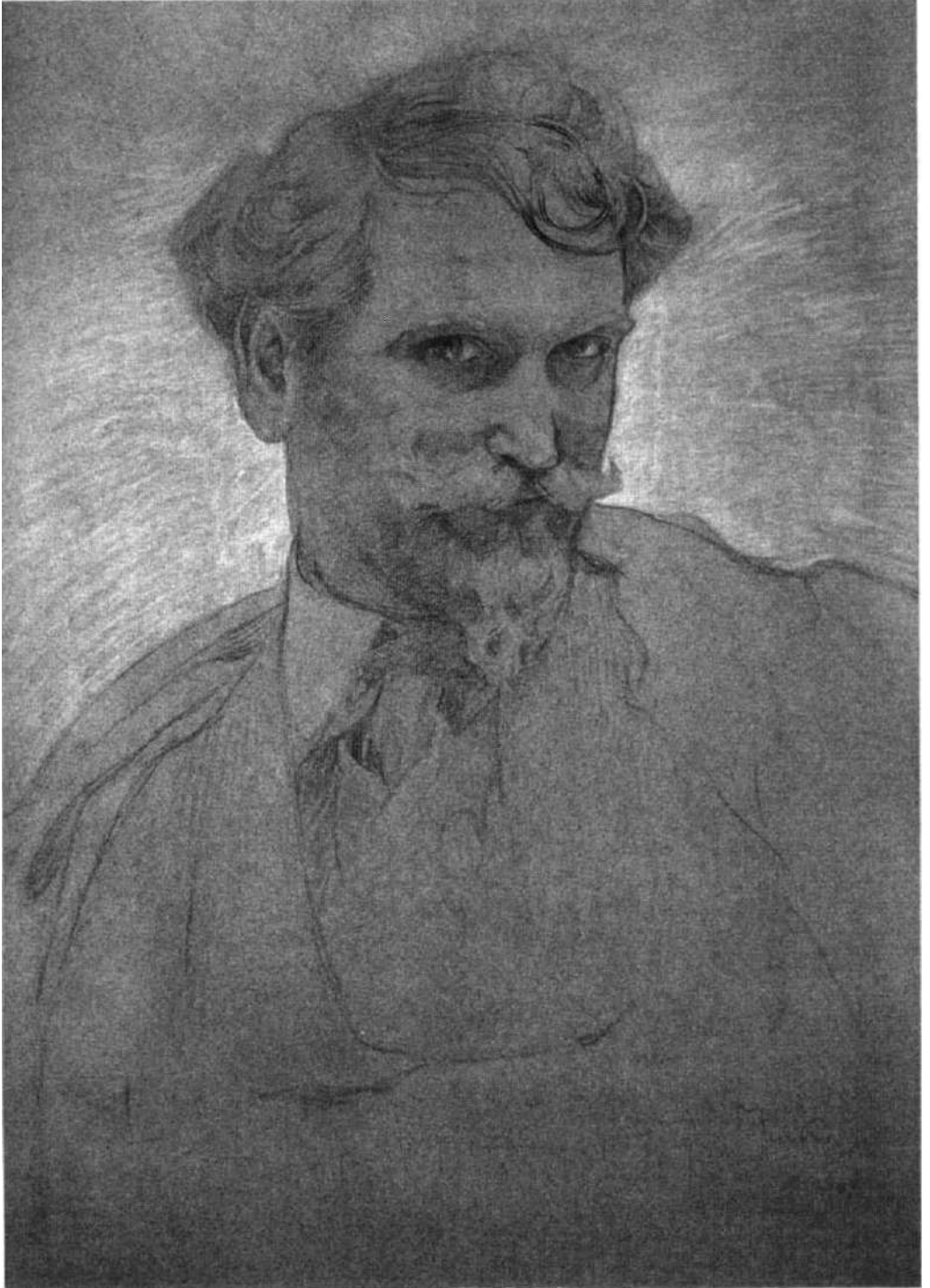
Spisovatel a mystik Gustav Meyrink zemřel ve Stranbergu 4. prosince 1932. V dopise z roku 1934 tuto událost popisuje jeho žena:

Manželova smrt — té velikosti umírání říkám vzkříšení — byla pro nás svrchovanou náboženskou slavností neobyčejné velikosti. Od otřesné smrti našeho milovaného chlapce neměl Gustík už žádnou chuť žít — jeho duch dlouho už pobýval toužebně na druhém břehu — oči měl stále zářivější, těla ubývalo.

V té době toho vůbec mnoho nenamluvil — stále jen zasněně posedával a díval se do dálek. 2. prosince v 11 hodin večer mi řekl doslova: Ted zemřu, prosím nevymlouvej mi to, to odpoutání je nadmíru veliké a důležité — a prosím, kdybych měl ještě sebevíc trpět, nedávej mi nic utišujícího — já chci přejít na druhou stranu zpřímá a při vědomí. — Atak zpřímá, s jasnou myslí, bez všeho stesku, bez zasténání očekával smrt.

Člověk neustále musí mít před očima: život na zemi je jako trest v káznici; místo aby chom se ze srdce radovali, když vycházíme z vězení na svobodu, na kterou jsme už dočista zapomněli, jen pláče-me a bědujeme. Člověk se naprosto a dočista zvrhl!

*Gustav Meyrink
v dopisu z 25. 7. 1932*

Alfons Mucha, autoportrét, 1907.

KAPITOLA XII.

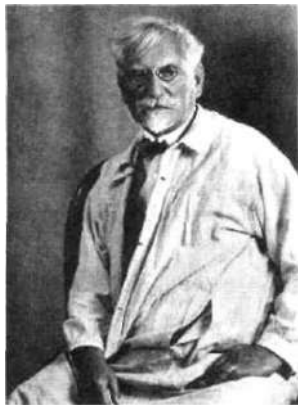
ALFONS MUCHA

Věda nezná hranic.

Dnes není jiné vědy, které by se to více týkalo, než věda okultní,
která vlastně není vůbec okultní,
neboť je přinášena do střízlivého světa racionálního studia
těmi nejpovolanějšími mozky.

Člověk ve své zvědavosti nadzdvihává okraj závoje
a může pouze žasnout!

Alfons Mucha

Alfons Mucha v roce 1928.

MUCHA STYL

Alfons Mucha se narodil 24. července 1860 v moravských Ivančicích. Do dějin umění vstoupil na přelomu devatenáctého a dvacátého století v Paříži, kde žil od roku 1888. Zde proměnil dekorativní plakát na umění. Plakáty slavné herečky Sarah Bernhardtové z něj učinily nejslavnějšího představitele tehdy nového směru zvaného secese nebo někdy dokonce »Mucha styl«.

Jak již bylo řečeno, secese byla posledním velkým evropským uměleckým směrem, který zasáhl veškeré druhy umění, projevil se v módě, životním stylu a promítl se i do řemesel. V secesi lze také vidět návrat k duchovním kořenům Evropy, pokus odejít (*secesio* — odchod) od zkosnatělého, příliš racionálního pohledu na svět. Můžeme ji také chápat jako ukončení velké etapy evropského vývoje, po které přichází — ve své podstatě destruktivní — 20. století.

ZASVĚCENEC

Mucha ovšem nepovažoval své plakáty za skutečné umění. Tím pro něj byly jeho obrazy, které měly velmi hluboký duchovní charakter a odrážely Muchův zájem o spiritismus, astrologii a rosenkruciánské ideály. Podle vlastních slov se těmito obrazy „odškodňoval za lehkomyšlné módní hříčky“.

Mnohá Muchova díla odrážejí hlubokou mystickou znalost. Prostřednictvím symbolů se ponořil do dávné moudrosti lidstva, odkud čerpal svou inspiraci. K pochopení skutečného smyslu těchto symbolů mu zajisté pomohlo jeho zasvěcení do zednářských tajemství, cesty po posvátných místech a v neposlední řadě osobní zážitky při okultních experimentech.

Pokud má někdo zájem Muchova mistrovská mystická díla vidět, stačí se vypravit do Obecního domu v Praze. Zde vyzdobil stěny a strop primátorského salonu. Na strop umístil zajímavou kompozici jakéhosi »tunelu ke světlu«, ve kterém se vznáší holubice. Dílo je svým způsobem obdobou Boschova benátského obrazu *Výstup do Emyrea*, o kterém jsme psali v 2. díle Tajných dějin Evropy.

Alfons Mucha: zednářský odznak lóže Pravda vítězí

Slovanská epopej byla vystavena v pražském Klementínu v roce 1919.

ZEDNÁŘ

Alfons Mucha ve své závěti napsal:

V zednářství hledám sílu bratrství, sílu lásky a sílu nadšení, která by mě uschopnila k práci pro osvobození a povznesení našeho národa českého.

Velký malíř se seznámil se zednářstvím v Paříži, kde se v roce 1898 stal členem lóže *Les inséparables du progrès*.

Před první světovou válkou neexistovala žádná česká národní zednářská lóže. Čeští zednáři byli členy zahraničních lóží, anebo domácích lóží německých. Mucha obě možnosti kombinoval. Právě v roce, kdy se natrvalo vrátil do Prahy, tedy v roce 1909, se zde ustavila nová lóže *Hiram zu den drei Sternen*, jejímiž členy se vedle Němců stali i Češi. Krátce po jejím vzniku do ní byl Mucha uveden. S velkou pravděpodobností byl členem této lóže i spoluzakladatel československého státu M. R. Štefánik.

Dva dny před vyhlášením samostatné republiky, 26. října 1918, se v Praze sešli členové společnosti Hiram, aby

Alfons Mucha v zednářské uniformě.

Edvard Beneš, prezident a svobodný zednář, na fotografii Františka Drtikola.

vytvořili skutečnou českou národní lóži, která pod předsednictvím dramatika Jaroslava Kvapila nesla název *Jan Ámos Komenský*. Jejím členem se stal i tehdejší ministr zahraničí Edvard Beneš. Svoji zakládací chartu odvodila lóže z francouzského Velkého Orientu.

Rozhodující roli v Muchově zednářské kariéře sehrálo jeho spojení s francouzskými zednáři a zkušenosti z Francie. Právě v počátcích vzniku samostatného Československa byli naši zednáři napojeni především na výše zmíněnou francouzskou velkolóži *Grand Orient* (Velký Orient). Byl to sám Mucha, kdo přihlášku do Velkého Orientu formuloval.

NEJJASNĚJŠÍ SVRCHOVANÝ VELITEL

Spolu s lóží Jan Ámos Komenský vznikla i lóže pod záštitou Italské národní lóže uplatňující zednářský ryt skotský. Obě soustavy se v roce 1923 spojily v československou ústřední zednářskou organizaci — *Národní velikou lóži československou*. V polovině 30. let existovalo u nás sedm lóží s jednou tisícovkou členů. Členskou základnu tvořily především vysoce postavené osobnosti: politici, diplomaté, průmyslníci, velkoobchodníci, bankéři, advokáti, umělci a univerzitní profesori.

V roce 1923 se stal Alfons Mucha předsedou nejvyšší rady československých svobodných zednářů s titulem

První obraz Slovanské epopeje Slované v pravlasti.

Nejjasnější svrchovaný velitel. Funkci zastával až do okupace Československa nacisty.

Kromě ceremoniální role předsedajícího sjednotitelskému orgánu byl Mucha aktivní ve svých lóžích Jan Ámos Komenský a Pravda vítězí. Jako umělec byl tvůrcem zednářských šperků a lóžových dekorací, ale také přispíval do zednářských časopisů či přednášel bratřům zednářům.

Mucha byl také autorem několika zednářských spisů. V roce 1923 vydal *Zásady a cíle svobodného zednářství*, ve kterém obhajuje smysl a poslání zednářství v Československé republice. Další, pod názvem *O duchu zednářství*, vyšel v roce 1932 a o dva roky později byl vydán spis *O lásce, rozumu a moudrosti věnovaný lóži Sibi et posteris*.

SLOVANSKÁ EPOPEJ

Muchovo dílo nalezlo ocenění nejen ve Francii, ale i za mořem ve Spojených státech, které několikrát navštívil. Mucha hodně cestoval a poznával. Mnohé z jeho cest do slovanských států byly motivovány právě přípravou jeho největšího, nejkompexnějšího a nejmystičtějšího díla — *Slovanské epeje*.

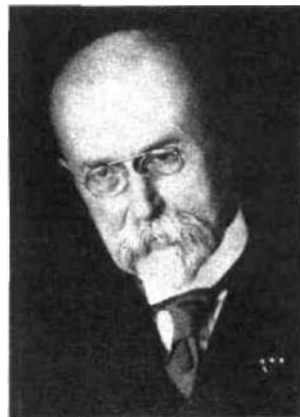
Již roku 1900 se v Paříži zabýval myšlenkou vytvoření velkého díla, které by oslavovalo historii slovanských národů, v nichž viděl budoucnost. Sám o svém úmyslu prohlásil:

Předsevzal jsem si zasvětit druhou polovici svého života práci, jež by pomáhala budovati a utužovati v nás cit národního uvědomění.

Výsledkem byla právě *Slovanská epeje* — 20 ohromných pláten symbolicky zobrazujících minulost Slovanů.

Krátce před 1. světovou válkou procestoval Mucha slovanské země, aby shromáždil podklady pro svou práci. Skicoval, zaznamenával, fotografoval. Pak ve Zbirohu po dobu dvaceti let vytvářel cyklus dvaceti gigantických obrazů. Prvních sedm obrazů má rozměr 6x8 metrů. Ostatních třináct měří »jen« 6x4 a 4x4 metry.

Ve *Slovanské epeji* se realita prolíná s fantazií. Téma prvních tří obrazů sahá do nejstarších časů. Plátno *Slovane v pravlasti* ukazuje Slovanů jako mírumilovné oběti divokých sousedů — Avarů a Germánů. Dalšími obrazy jsou

Když byl obviněn z příslušnosti k zednářům, reagoval Tomáš G. Masaryk takto: „Nemá už smyslu organizovat se pro cíle kulturní v tajných a obřadnických spolcích, chceme dnes ve všem světle veřejnosti; také politicky minula doba tajných spolků, demokratism je také veřejný a vystupuje již pod veřejnou kontrolou. V každém ohledu je zednářství dnes zastaralým; vykonalo mnoho dobrého, ale dnes již nemá značného významu... jen katolická církev šíří o něm svou pověrečnou a slabošskou pověst.“
František Drtího, TGM, 1925.

Návrh pro strop Primátorského salonku v Obecním domě v Praze. Bílý sokol rozpíná svá křídla nad otvorem ke světlu. Menší kruh za sokolem září jako svatozář. Obraz lze chápat jako symbol slovanské jednoty, ale i jako jednotu, do které se všichni vracejí po ukončení své pozemské pouti.

Slavnost Svantovítova a Zavedení slovanské liturgie. Na všech třech vidíme vznášející se postavy bohů a svatých.

Celou polovinu obrazů věnuje Mucha české historii. Poslední tři obrazy epopoje vyjadřují příslib slovanské budoucnosti. Předposlední obraz *Přísaha Omladiny pod slovanskou lípou* naznačuje prolínání zednářské a slovanské tradice. Omladina — sdružení mládeže jak v Praze, tak v Srbsku — vznikla koncem 19. století. Toto hnutí bylo ale obviněno z konspirace a velezrady a okolo sedmi desítek jeho členů bylo odsouzeno při procesu v roce 1894.

Apotéosa z dějin Slovanstva je završením epopoje a její rekapitulací. Čtyři různá období zachycuje Mucha čtyřmi hlavními barvami. Modravá — mytický dávnověk, červená — slavný středověk, černá — poroba, žlutá — předzvěst svobody, a to nejen Slovanů, ale celého lidstva v duchu zednářských ideálů, kterým svůj život zasvětil.

V roce 1928 věnoval svůj cyklus městu Praze. Díky nedostatku příhodného prostoru pro ohromná plátna, ale i ochoty ze strany města, nebyla Slovanická epopoje v Praze nikdy trvale instalována. V poválečných letech byla plátina převezena do zámku v Moravském Krumlově, a tam se nacházejí dodnes.

A. Mucha, *Studie pro Apotéosu z dějin Slovanstva.*

ZAKÁZANÝ UMĚLEC

V sedmdesátém osmém roce svého života prodělal Alfons Mucha těžký zápal plic, který výrazně zhoršil jeho celkový zdravotní stav. Muchův konec byl symbolicky spjat s osudem první československé republiky. Rok 1938 byl totiž i rokem podpisu Mnichovské smlouvy, která ukončila také předválečnou kariéru jeho kolegy, svobodného zednáře a prezidenta Edvarda Beneše.

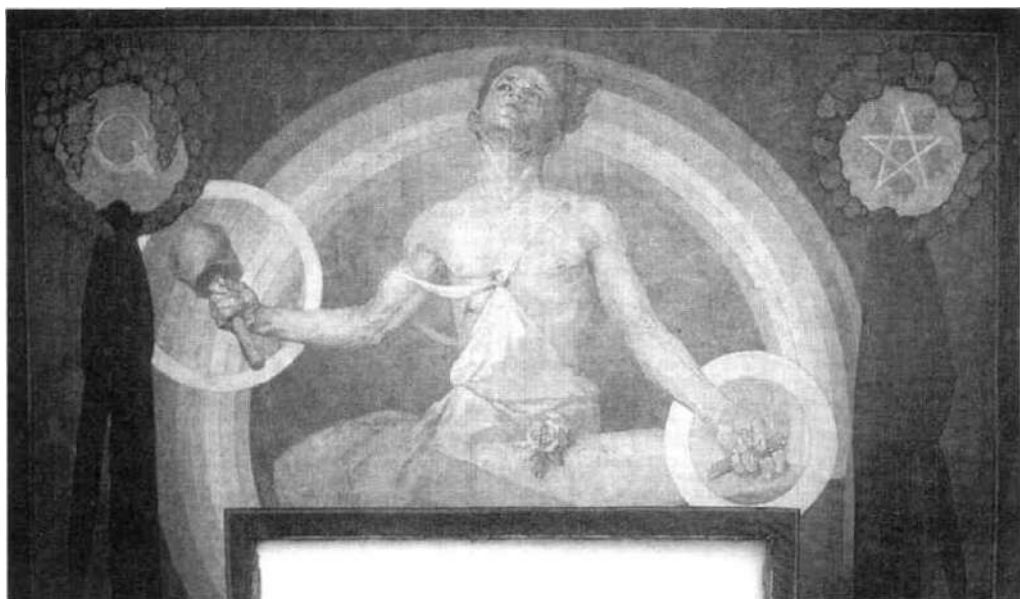
Po obsazení Československa v následujícím roce se stal Mucha terčem útoků nacistů. Byl zatčen a vyslýchán gestapem v souvislosti s vytvořením Slovanské epopoje a zednářským členstvím. Zemřel v Praze 14. července 1939, deset dní před svými devětasedmdesátými narozeninami, a je pohřben na vyšehradském Slavíně. Gestapo zakázalo veřejný pohřeb.

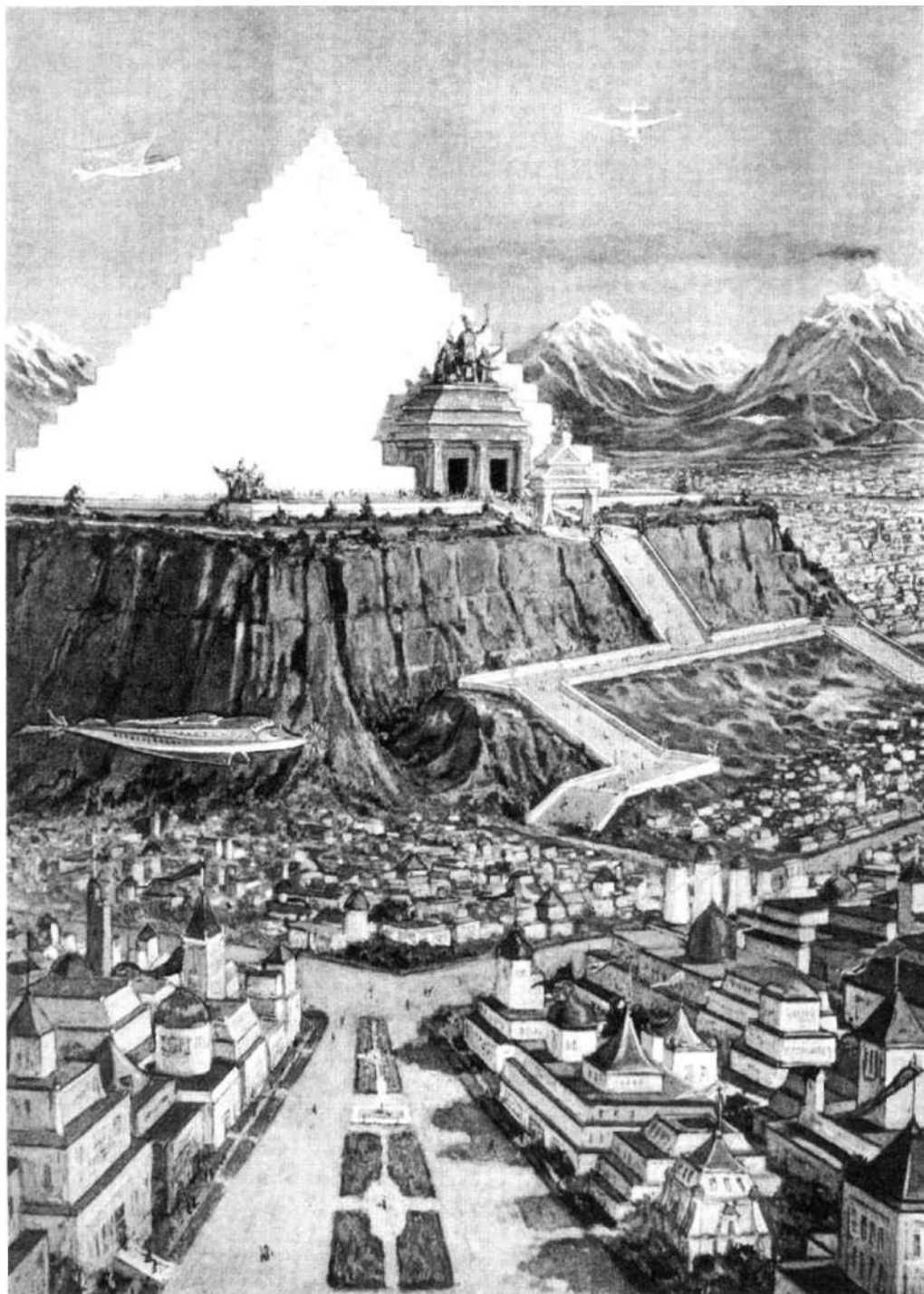
Dodejme jen, že mystické zaměření díla Alfonse Muchy a malířovo členství v organizaci svobodných zednářů samozřejmě nevyhovovalo ani komunistickému režimu, který převzal vládu nad tehdejší Čkoslovenskem deset let po podpisu Mnichovské dohody a tři roky po ukončení 2. světové války, v únoru 1948. Pokud byl Mucha propagován, byla vyzdvihována především ta část jeho tvorby, které si cenil nejméně.

Muchův obraz zednáře v lóži Jan Ámos Komenský v Dittrichově ulici v Praze 2.

Obraz zednáře pro lóži Jan Ámos Komenský v detailu

Chrám v Atlantidě, J. A. Knapp 1925.

KAPITOLA XIII.

HYPERBOREA A ÁRIJCI

Kavárenské filozofování,
pokud je napájeno energií archetypu,
může vést k nepředstavitelným následkům.

Joscelyn Godwin, Arktos — polární mýtus

ATLANTIDA VE 20. STOLETÍ

Řecký filozof Platon je hlavním zdrojem informací o Atlantidě.

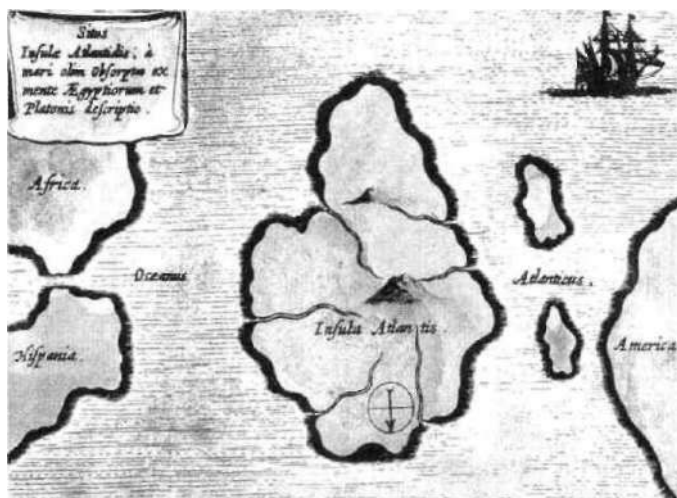
Jedním z velkých ezoterických témat 20. století, o němž bylo sepsáno bezpočet knih a článků, je bezesporu Atlantida. V prvním díle *Tajných dějin Evropy* jsme hovořili o nejstarších zmínkách o tomto bájném kontinentu a různých teoriích s Atlantidou svázaných. Nyní se na tento mýtus podíváme jinak. Přestože se nad tímto tématem mnoho čtenářů jen pobaveně pousměje, chtěli bychom poukázat na fakt, že téma Atlantidy zůstává živé a že ve 20. století hrálo klíčovou roli ve velkých dějinných událostech.

Platonovy dialogy *Timaios* a *Kritias* ze 4. století před naším letopočtem představují nejstarší zdroj psaných informací o Atlantidě. V nich velký řecký filozof popisuje příběh athénskému politika Solona, který při své návštěvě Egypta slyšel od tamních kněží fascinující příběh o zničeném ostrově-kontinentu.

Podle tohoto příběhu byla Atlantida technicky vyspělou a bohatou zemí, nacházející se za Heraklovými sloupy, jak byla tehdy označována Gibraltarská úžina. Dobyvační obyvatelé Atlantidy, kteří vládli severní Africe a části Evropy, chtěli vojensky uchvátit celou oblast Středozemního moře, včetně pradávných demokratických Athén. Zhruba kolem roku 9600 př. Kr. však bylo jejich vojsko Athéňany poraženo a celá Atlantida byla vzápětí zničena zemětřeseními a záplavami.

Podle jedné pověsti byla potopa důsledkem hledání zakázané znalosti týkající se páření andělů s lidmi.

Mapa Atlantidy dle Athanasia Kirchera.
Mundus subterraneus, 1678.

Názory na Platonovu zprávu o Atlantidě se různí. Někteří v ní vidí pouze alegorii a teoretický protipól demokratické společnosti, jiní ji považují za vzpomínku na skutečnou dávnověkou říši. Existují i názory, že se jedná o jeden z mnoha mýtů, které hovoří o takzvaném Zlatém věku lidstva, tedy o dávné době, kdy lidé žili v harmonii s přírodou a všude vládlo věčné jaro.

NAKLONĚNÁ PLANETA

V hodinách zeměpisu se dovídáme, že planeta Země se pohybuje okolo Slunce v podivné poloze, s osou skloněnou o 23, 5°. Díky této zvláštnosti máme různou délku nocí a vždy po půl roce se na jižní a severní polokouli střídá léto se zimou. Existují však i teorie, které tvrdí, že tomu tak nebylo vždy. Zemská osa údajně v minulosti změnila svou polohu. Podle jedné z těchto teorií nebyla osa naší planety nakloněna, oběh kolem Slunce trval přesně 360 dní, dny a noci měly neměnnou délku a roční období neexistovala — bylo jen věčné jaro.

Oba dva póly Země by se podle této teorie ocitly v neobvyklé situaci, neboť Slunce by zde nikdy nezapadalo. A právě na severní pól bývá umísťována mytická země nacházející se »za severním větrem« — Hyperborea. Ta je podle mnohých, stejně jako Atlantida, Lemurie, Tula, Agharta či Šambala, vzpomínkou na ztracený ráj.

K úvahám o lemurském původu Atlantů, které zmínila H. P. Blavatská (na snímku) ve své knize Tajná učení, se připojil i Rudolf Steiner. Ten svou znalost Atlantidy čerpal z takzvané Akašické kroniky, neboli univerzální paměti lidstva. Podle něho se v Atlantidě zrodila řeč; Lemuřané se dorozumívali pouze telepaticky.

LEMURIE A H. P. BLAVATSKÁ

Zakladatelka Teozofické společnosti Helena Petrovna Blavatská (1831—1891) věřila, že Atlantů byli potomky obyvatel jiného, daleko staršího kontinentu — Lemurie. Podle Blavatské se Atlantida nacházela v Severoatlantickém oceánu a zprávy o ní se zachovaly v tajné tibetské knize, ke které měla přístup. Popisovala Atlantů jako několika metrové obry, jejichž kontinent nezanikl kvůli jejich agresivitě a úpadku, nýbrž zcela přirozeně: naplnil svůj osud a katastrofy doprovázející jeho konec byly přirozené.

V knize Tajná učení popisuje ruská mystička sedm základních ras lidstva, které se vyvíjely na sedmi kontinentech. První z kontinentů nazývá *Manvantarou* a umísťuje ho na Severní pól. Jeho obyvatelé neměli fyzická těla. Druhý se rozkládal poněkud jižněji a zřejmě zahrnoval oblast od Grónska po Kamčatku. Obývali ho obojpolhvní pololidé, kteří již měli těla podobná našim. Většina z nich pak zahynula ve velké katastrofě, kdy Grónsko (Zelená země) a ostatní severské „ráje s jejich věčným jarem“ se proměnily v „hyperborejskou Hádes“.

Pro třetí kontinent, rozprostírající se mezi Indickým oceánem a Austrálií, si Blavatská vypůjčila tehdejší geologický termín *Lemurie*. Třetí rasa byla svědkem Zlatého věku, kdy „bohové kráčeli po zemi a volně se míchali se

smrtelníky", a po svém pádu byla transformována na čtvrtou rasu obývající původní Atlantidu.

Pátá, současná hnědo-bílá rasa Arijců se objevila v Asii. Během její existence vzniklo a zaniklo mnoho zemí a ostrovů; jedním z nich byla i Platonova Atlantida. Šestá a sedmá rasa se teprve objeví.

Blavatská se ve svém díle zmiňuje také o hinduistické hoře Meru, mytickém středu takzvaného Bílého ostrova, která stojí na čtyřech podpěrách ze zlata, stříbra, bronzu a železa. Vyvěrají z ní čtyři řeky, jejichž společným pramenem je nebeská Ganga vytékající z nohou boha Višnu blízko Polární hvězdy. Tato Hyperborea je podle Blavatské jedinou zemí, která trvá „od počátku do konce". Nachází se sice na Severním pólu, ale je neviditelná očím normálních smrtelníků.

René Guénon viděl úpadek lidstva již v klasickém Řecku. Renesanci nepovažoval za významnou a vrcholným středověkem opovrhoval, stejně jako myšlenkou hřestanství coby hlavního evropského náboženství.

TULA A RENÉ GUÉNON

Když H. P. Blavatská rozvíjela mýtus o severském ráji Hyperboreji, sotva asi tušila, jaký bude v průběhu 20. století jeho osud. Přestože jeden z nevlivnějších ezoteriků naší doby, francouzský intelektuál René Guénon (1886—1951), považoval učení Blavatské a jejích následovníků za zcestné, jeho vlastní nauky se mu v mnohém podobají. Všimněme si popisu jeho Severského ráje.

Guénon věřil, že takzvaná Adamova éra, která začala v zemi zvané Tula (varianta řeckého a latinského *Thule*), se blíží ke svému konci. Tula byla podle Guénona archetypálním posvátným ostrovem pocházejícím z nejsevernějšího vrcholu Země a „prvním a nejvyšším centrem" současné epochy.

Teorie Blavatské a Guénona se sice rozcházejí v pohledu na Atlantidu (podle francouzského ezoterika se jednalo o jednu z mnoha událostí v existenci naší »páté rasy« a nakonec i jeho datování různých cyklů je časově daleko skromnější), nicméně jejich teorie o minulosti lidstva mají společnou základní myšlenku: Člověk se prvotně vyvinul z duchovní podstaty a teprve postupně se »zhmotňoval«, čímž vlastně upadal do nižší úrovně. Oba okultisté stojí jednotně proti Darwinově teorii vývoje člověka z nižších druhů. Na historii nepohlížejí jako na vzestup a vývoj člověka, nýbrž jako na jeho sestup a degeneraci.

Pravděpodobně nejstarší učení o střídání věků nacházíme v hinduistickém učení o čtyřech jugách neboli časových cyklech. Poslední z nich, takzvaná Kali juga, je nejkratší a v jejím konci je svět zničen ohněm a vodou, aby mohl být znovu zrozen.

V evropské kultuře jsou věky děleny obdobně v díle Práce a dny antického básníka Hesioda (okolo 700 před n. l.). Hesiodos dělí historii lidstva na pět věků: zlatý, stříbrný, bronzový, heroický a železný.

Tím nejenom odmítají to, co je ve školách podáváno jako nezpochybnitelná a vědecká pravda, ale zároveň se staví proti přímočarému a jednosměrnému chápání historie. Podle obou se vývoj lidstva neuskutečňuje v jedné přímce, ale v opakujících se cyklech. Tak radikálně odlišný způsob vnímání historie má své pozitivní i negativní stránky.

Určitě je užitečné čas od času pobořit zažitá schémata, abychom se přesvědčili, zda jsou skutečně platná. Na druhé straně se tím otvírají dveře teoriím, které se mohou změnit v ideologii vedoucí ke zkáze. Hyperborejský mýtus má dramatické pokračování v období 2. světové války. Ale to už je jiný příběh.

ARIJCI

Myšlenka prastaré civilizace typu Atlantidy je v rozporu nejen se současnou oficiální vědou, ale i s Biblií. Hebrejské svaté písmo, jež bylo přijato křesťany, v první knize *Genesis* jasně uvádí, že všechny pozemské rasy jsou potomky mezopotámského ráje a praotce Noa a jeho synů. Teprve pod vlivem východní tradice, především v 18. a 19. století, přichází do Evropy myšlenka jiného původu lidí; ta našla odezvu právě v učení Blavatské a Guénona.

Jak se zdá, osvětlení přišlo ze severu, což je v protikladu k rozšířenému předsudku, že Země byla duchovně osvětlena podle toho, jak byla obydlována, tedy z jihu na sever. Skytové jsou jedním z nejstarších národů; jejich potomky jsou Čiňané. Sami Atlanťané, kteří jsou starší než Egypťané, jsou jejich potomky...

Jean-Sylvain Bailly

V osmnáctém století porovnával francouzský astronom a mystik Jean-Sylvain Bailly (1736—1793) nově objevené východní zdroje s antickou tradicí a s Biblií. Studium ho přesvědčilo o tom, že jak ve starém Egyptě, tak v Chaldecku, Číně či Indii existuje skutečná vědecká tradice, jež je pouhým zlomkem dávno zapomenuté kultury na daleko vyšší úrovni vývoje než všechno, co bylo doposud poznáno. Tato prakultura — podle Baillyho hyperborejská — prý existovala ještě před biblickou potopou.

Bailly byl jedním z francouzských encyklopedistů. A právě ve spekulacích francouzských osvícenských vědců, jako byli Baillyho zednářští bratři Voltaire a de Gébelin, o nichž jsme psali v druhém díle knihy, se objevují zárodky teorií o nadřazené árijské rase. Encyklopedisté byli nakloněni revoluční myšlence, že se původní ráj nenacházel na Biblí zmiňovaném dnešním Středním východě, nýbrž mnohem hlouběji v asijském kontinentu, či dokonce na severu.

Myšlenky francouzských osvícenců se přenesly i do Německa. Immanuel Kant byl přitahován Voltairovou myšlenkou indického původu vědy, nicméně v otázce ko-

Svobodný zednář François Marie Arouet, známý spíše jako Voltaire, byl k Baillyho teoriím o skytském původu lidstva rezervovaný. V jednom dopise mu napsal: „Ať už z evropské, či asijské Skytie k nám nepřišlo nic jiného než tygři, kteří pozřeli naše beránky. Pravda, někteří z těchto tygrů byli amatérskými astronomy, když na to měli čas poté, co vyplenili veškerou severní Indii; ale máme věřit, že vyrazili ze svých skrýší s astrobláby a navigačními přístroji?“

Obrázek ze 16. století ukazuje boha Šivu jak poráží démona. Scéna symbolizuje prohlédnutí - rozboření iluzí, které přináší duchovní osvobození. Podobný motiv - bortící se věž - obsahuje i šestnáctá karta tammu.

Podle některých okultistů jsou padlí andělé původním zdrojem zakázaných nauk využívaných v magických rituálech. John Martin, Pandemonium.

lébky lidstva dával přednost Tibetu. Johann Gottfried von Herder (1744—1803), dvorní kazatel v Goethově Výmaru a muž, pro něhož byla Bible pouze kopií nějakého původního zjevení, také viděl místo zrození lidstva kdesi v asijských horách. Jeho nadšení pro Indii a východní nauky ovlivnilo mnoho německých romantiků, ale také Goetha a Nietzscheho, dva myslitele, kteří však dávali přednost Persii. Obdobně se nechal buddhismem inspirovat filozof Arthur Schopenhauer, a jeho prostřednictvím i Richard Wagner.

Friedrich Schlegel (1772—1829), německý romantický spisovatel, filozof a lingvista, vyslovil ve své knize *O jazyce a moudrosti Indů* myšlenku, že jazyk a tradice dokazují jednotu původní rasy Indů a severských národů. V roce 1819 tuto původní rasu pojmenoval. Zvolil výraz Árijci, který má původ v Herodotově názvu *Arioi* používaném později pro staré Peršany. Schlegel své teorie navíc posunul tím, že výraz Árijec spojil s německým slovem *Ehre* označujícím

cím čest. Další krok pak učinil Schlegelův žák Christian Lassen. V knize *Staré učení Indie* dal do protikladu »čestné« Indogermány a »sobecké a neušlechtilé« Semity. Tyto rasové teorie daly spolu s Darwinovou teorií o přirozeném výběru a přežívání nejsilnějších jedinců zrod myšlenkám rasové nadřazenosti.

JULIUS EVOLA

Teorii o nadřazenosti severské rasy a o jejím původním domově v Arktidě převzal (a až do své smrti v roce 1974 propagoval) vlivný aristokrat Julius Evola. Vedle již zmíněného René Guénona je Evola jedním z nejvýznamnějších představitelů okultní hermetické tradice 20. století. Guénon mu byl v mnohém vzorem.

Svrázný baron s okultními zájmy byl často považován za fašistu, experimentátora v tantrické sexuální magii a za duchovního vůdce extrémních pravicových sil v Itálii a Francii. Nesnášel americký jazz a ženy v džínách. Kromě toho byl i učencem, filozofem, sociálním myslitelem a odborníkem na hermetickou tradici.

Julius Cesare Evola se narodil v Římě roku 1898 v aristokratické a přísně katolické sicilské rodině. Již v mládí bylo zřejmé, že se jedná o výjimečně inteligentního jedince se světlou budoucností. Jeho osud protnul dvě světové války. V té první statečně sloužil v regimentu horských dělostřelců a v té druhé pracoval pro SS jako překladatel a odborník na okultismus. Jeho úkolem bylo třídít a vyhodnocovat zabavené archivy svobodných zednářů a jiných tajných organizací.

Již krátce po 1. světové válce, na počátku 20. let, potkal muže jménem Arturo Reghini (1878—1946), který se živě zajímal o zednářství a Steinerovu antropozofii. Byl to on, kdo Evolu zasvětil do díla René Guénona, do hermetické tradice a staroindické védanty, do taoismu, buddhismu, tantry a magie.

Výsledkem Evolových okultních studií bylo filozofické sblížení s nacismem. Evola věřil, že zdroj hermetických tradic se nachází v severních rasách, které považoval za předky Římanů. Toto přesvědčení bylo posíleno čtením děl jako *Arktický domov věd* a přivedlo ho do písemného kontaktu s proponentem teorií o nadřazené árijské rase

Baron Julius Evola.

Frontispis Romualdiho knihy Julius Evola: Život a dílo.

Jeden z návrhů pro nikdy neuskutečněný projekt »chrámu temných sil« od následovníka Aleistera Crowleyho J. F. C. Fullera.

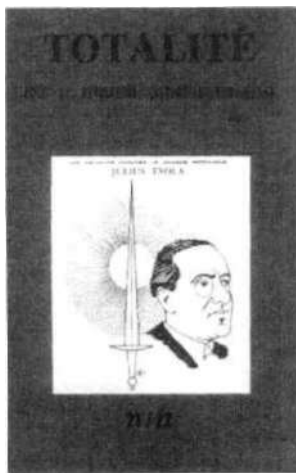
a členem německé okultní společnosti Thule Alfredem Rosenbergem.

V roce 1945 byl Evola náhodně zasažen bombou a exploze paralyzovala spodní polovinu jeho těla. Když se po válce vrátil zpět do Itálie, stal se postupně středem pozornosti nové generace nespokojených mladých lidí, kteří hledali vznešené ideály. Celé dny vyseďával na invalidním křesle ve svém římském bytě a přijímal své přátele a obdivovatele. Mezi jeho blízké patřili například i italský orientalista Giuseppe Tucci a známý znalec světového náboženství Mircea Eliade.

Julius Evola se bouřil proti modernímu světu a věřil, že úpadek duchovních hodnot je přímým důsledkem „dekadentní povahy moderního světa“. Inspiraci a spásu viděl v jednom z křížáckých řádů středověku. Teutonští (němečtí) rytíři pro něj byli modelem elitních jednotek duchovních válečníků schopných vést boj proti „zkorumpovanému modernímu buržoaznímu řádu“. V tomto směru se jeho rétorika příliš nelišila od komunistické propagandy východní části tehdejší Evropy.

Vzpoura proti modernímu světu a nostalgický pohled na minulost přirozeně nezemřely s Evolou. Lze je nalézt v kontrakultuře šedesátých a sedmdesátých let, která se

Zvláštní vydání francouzského pravicového časopisu Totalité z roku 1985, které bylo celé věnováno Evolovi, je důkazem vlivu jeho myšlenek i mimo Itálii.

vracela k secesi, adamtům, dlouhým vlasům a staromódnímu oblečení. Dnes tato vzpoura žije dál v hnutích za životní prostředí a »zelených« stranách. Mezi odpůrce moderního světa patří i monarchisté a opravdoví konzervativci, ale také věční hledači náboženských a duchovních »ztracených rájů«.

Všechny podobně motivované skupiny spojuje odcizení od současné, takzvané moderní společnosti a vize ideálního, méně zkaženého způsobu života, který existoval kdesi v minulosti — ať už to bylo mezi prvními zemědělci, v Atlantidě či v severské Hyperboreji. Na tom přirozeně není nic špatného, dochází zde nicméně ke zvláštnímu propojení duchovnosti a politiky. Podobným hybridem byl i německý a italský fašismus. Nejen Evola, ale i ostatní, o nichž jsme v předcházejících kapitolách hovořili, jsou příkladem toho, jak může z okultní tradice vyrůst politika rasové nadřazenosti. Je vskutku překvapivé, že mohou hluboké a dobře míněné duchovní filozofie ospravedlnit politický boj, který je v přímém rozporu s jejich zásadami. Dokladem toho je i příběh severského ráje Hyperboreje, který našel pokračování v aktivitách společnosti Thule.

Zájem o ztracený kontinent Atlantidu provázel celé 20. století. Americký časopis Fate v padesátých letech ohlásil další odhalení pozůstatků této ostrovní říše.

Seřazené zástupy nacistů vítězoslavně pochodují ulicemi Berlína.

KAPITOLA XIV.

SPOLEČNOST THULE

Členové Thule byli prvními lidmi,
na které se Hitler obrátil
a kteří se s ním jako první spojili.

Rudolf von Sebottendorf, Než přišel Hitler, 1933

Krátce před začátkem II. světové války hovořil Adolf Hitler neustále o nadřazené germánské rase, jež bude vládnout »tisícileté říši«.

Friedrich Nietzsche, filozof 19. století vývoj takové rasy prorokoval. Jeho současník, skladatel Richard Wagner, jehož mytologické opery čerpající z lidového folklóru Hitlera tolik očarovaly, tvrdil, že nástup této rasy je blízko, a určil Němce jako vyvolený národ, který se jí stane. S tím ale Nietzsche nesouhlasil.

*Ken Anderson
Hitler and Occult*

TEMNÁ TVÁŘ EVROPY

Touto kapitolou se dostáváme do nejtemnějšího období 20. století. Druhá světová válka je oprávněně považována za největší katastrofu způsobenou člověkem v moderní historii Evropy i celého světa. Jejím důsledkem byly miliony mrtvých, rozdělený svět, změněné osudy jedinců i celých národů a v neposlední řadě výroba nejhroznějších zbraní hromadného ničení.

Pro historiky není dodnes uzavřeno hledání příčin vzniku této katastrofy. Někteří vidí její zárodky v nedořešeném politickém uspořádání po první světové válce, neboť systém versailleských smluv neuspokojoval všechny národy, o poražených nemluvě, jiní hledají příčiny vzniku největšího válečného konfliktu ve světové hospodářské krizi.

Důvodů pro rozpoutání válečného požáru bylo asi více, působily jistě i souběžně, ale málokdo hledá odpovědi tam, kde by se to zdálo nejlogičtější — v nejtemnější oblasti lidské činnosti: v černé magii, v touze vládnout a ovládat i za tu nejvyšší cenu, ve využívání nejvyšších lidských kvalit a schopností ke službě silám temnot; to vše vede k ničení a ke krvavým obětem.

TŘETÍ ŘÍŠE A OKULTISMUS

Více než sto let po Hitlerově narození (20. dubna 1889) a padesát let po jeho smrti (30. dubna 1945) stále ještě nedokážeme plně zhodnotit a pochopit skutečný původ a charakter nacistické filozofie. Přestože máme k dispozici mnohé informace naznačující opravdový rozměr toho, co se odehrálo, mnohé zůstává utajeno. A není vyloučeno, že svou úlohu sehrává i strach. Třeba bychom našli pod povrchem něco, co tušíme, ale zatím vědět nechceme, třeba bychom mohli otevřít příslovečnou Pandoraovu skříňku...

Mnoho historiků poukázalo na původ nacistické strany • v okultních sektách, na zájem pohlavářů třetí říše o nadpřirozené jevy, na magické rituály SS a Hitlerjugend i na nacistický vládní výzkum okultních teorií. Nicméně většina badatelů se spokojila s povrchním přístupem snad i proto, že okultismus považuje za pseudovědu nehodnou

vážného zájmu. V této knize jsme však chtěli mimo jiné dokázat i to, že při neotřelém ohlednutí lze v dějinách lidstva zahlédnout mocný vliv magie a mystiky.

Stejně jako ve většině totalitních režimů, i v třetí říši byly okultní vědy a tajné organizace přísně zakázány. Nacisté však k tomu měli zcela jiné důvody než například komunisté. Okultní vědy byly v Německu potírány právě proto, že je nacisté brali až příliš vážně, a tak samozřejmě nemohli dopustit, aby je studoval a zabýval se jimi každý — vždyť by tak mohl přijít na řadu věcí, jež měly zůstat před širokou veřejností utajeny. Fašistické špičky navíc v okultismu viděly ohrožení. Magie nebyla pro masy, nýbrž pro vyvolené. Nacisté umožňovali působit v oboru jenom těm astrologům, mágům, alchymistům a jasnovidcům, kteří pracovali pro ně. Ostatní představovali nebezpečí. Co kdyby odhalili skutečné plány nacistických pohlavářů?

Ve zcela jiném světle se nacistické aktivity objeví, podíváme-li se na ně se znalostí dřívějších tajných nauk a kultů. Okultní svět konce 19. a začátku 20. století byl opojen magií a jejím prostřednictvím usiloval o získání mimořádných schopností. Nejrůznější tehdejší organizace, ať už pod vedením Reusse, Gurdjieffa, Blavatské či Crowleyho, měly mnoho společného: poslušnost charismatickému vůdci, utajení, víru ve výjimečnost své skupiny, v převtělování. Tito lidé věřili, že mohou být zasvěceni do způsobů, jak používat nadpřirozené schopnosti, byli přesvědčeni o existenci pradávných civilizací, které dosáhly vyšší úrovně než naše společenství. Přirozeně, že ne všechny tajné a okultní organizace inklinovaly k černé magii a satanismu. Některé z nich se oddaly službě dobru a světlu. Faktem však zůstává, že podobné organizace vytvořily podhoubí, z něhož vyrostla filozofie třetí říše.

ULTIMA THULE

Jak tvrdí badatel a spisovatel Trevor Ravenscroft, prohlásil v roce 1923 Dietrich Eckart (1868-1923), jeden z prominentů nacistické strany:

Následujte Hitlera! Bude tancovat, ale jsem to já, kdo udává tón. Já jsem ho zasvětil do tajného učení a otevřel jeho energetická centra, aby mohl přijímat vize, a ukázal mu způsob, jak komunikovat se skrytými silami.

Emblém společnosti Thule.

Guido von List (1848-1919), jeden ze zakladatelů společnosti Thule.

Za žoviální a bonvivánskou fasádou světáka a důstojnického veterána by málokdo hledal adepta černé magie a člena společnosti okultistů Thule. Činnosti skupiny se aktivně zúčastnili i další lidé, kteří hráli při formování nacistické strany klíčové úlohy, například Alfred Rosenberg, Rudolf Hess, Gottfried Feder a Karl Harrer. V osobě Adolfa Hitlera našla skupina svého *führera* a začala uskutečňovat své velkorysé sny.

Společnost přijala jméno podle mytické země Ultima Thule, považované za pradávny pozemský ráj. Společnost měla vytvořit protiváhu k pomyslnému mezinárodnímu židovskému spiknutí, které bylo popsáno v dříve zmíněných Protokolech mudrců ze Sionu. Eckart však společnost Thule nezakládal — přidal se k ní, aby ji využil pro své politické cíle.

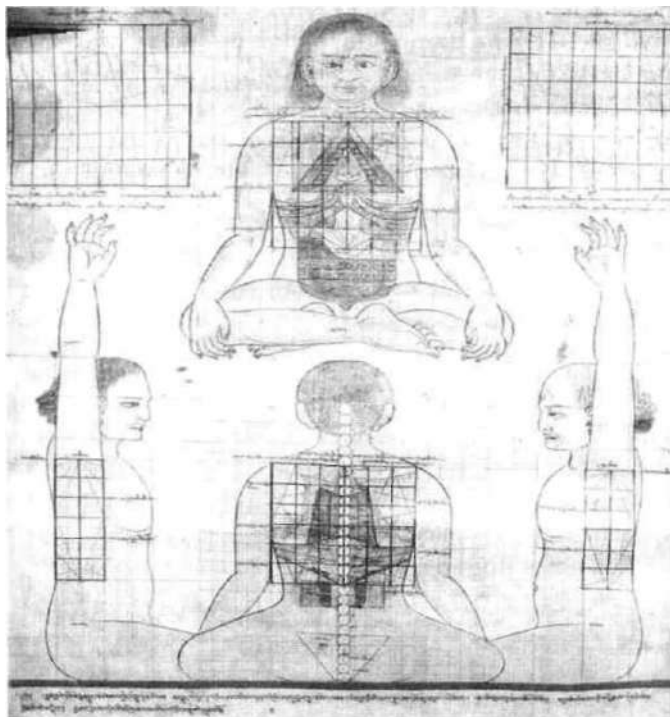
ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI

Klíčové pozice ve společnosti Thule zaujali dva obdivovatelé germánské mytologie, o kterých jsme již psali v kapitole v souvislosti s Řádem nových templářů, Jörg Lanz von Liebenfels a Guido von List. Třetím zakladatelem byl jejich obdivovatel Rudolf von Sebottendorf (1875-1945). Ačkoli nebyli šlechtici, přidali si tito tři muži ke svým civilním jménům ušlechtilé znějící přídomek *von*. Pod honosným pseudonymem »von Sebottendorf« se skrýval zakladatel společnosti Thule Adam Rudolf Glauer. Koncipoval ji jako odnož antisemitské zednářské lóže starobylého germánského řádu. Glauer se inspiroval knihou H. P. Blavatské Tajné učení a Sexuální magií Aleistera Crowleyho.

Na konci 19. století prorokoval:

Skryté nadpřirozené síly spící v árijské krvi se probudí ve 20. století spolu s objevením supermanů — nadlidí, vyšších bytostí, které povedou národ Germánů ke světové nadvládě.

A měl, bohužel, pravdu.

Rakouský antisemita Jörg Lanz von Liebenfels, vl. jménem Adolf Lanz (1874-1954).

*Tajné tibetské nauky tvořily část učení společnosti Thule. Znalost skryté fyziologie lidského těla umožňovala adeptům pronikat do astrálního světa.
Tibetská závěsná malba, okolo rohu 1800.*

Rituální setkání příslušníků řádu Armanen v antické ruině Carnuntum v Rakousku, nedaleko moravsko-slovenských hranic, v červnu 1911.

Někdy okolo roku 1910 se skupina lidí kolem Glauera rozhodla založit lóži podle zednářského vzoru, která měla být jakousi protiváhou »židovského spiknutí«. Glauer totiž věřil, že Židé chtějí ovládnout svět prostřednictvím nejrůznějších organizací, včetně zednářských. Výsledkem jeho boje proti tomuto světovému spiknutí byl vznik Řádu Germánů (*Germanenorden*).

Jeho okultní kolega, umělec a válečný invalida Walter Hauhaus navrhl pro řád nové jméno: společnost Thule (*Thule Gesellschaft*). Zakládací rituál společnosti se odehrál 17. srpna 1918. Znakem se stala dýka obklopená dubovými ratolestmi se zahnutým hákovým křížem v pozadí.

Členové se scházeli v mnichovském hotelu Vierjahreszeiten, který se stal ohniskem politické agitace. Když bylo v dubnu 1919 sedm členů Thule včetně Hauhause brutálně zavražděno komunisty, prestiž spolku značně vzrostla.

RASA A KREV

Nacistická ideologie spojila mýtus o prapůvodní polární civilizaci Thule a domnělou, i když pro nacisty jasně danou árijskou nadřazenost s nadřazeností germánské rasy. Utkvělá představa o germánské nadřazenosti sahá hluboko do minulosti; obhájce proroka si nacisté našli dokonce až v antickém historiku Tacitovi, který uvedl:

Souhlasím s názorem těch, kteří se domnívají, že Germáni se nikdy neženili s příslušnicemi jiných národů, aby tak zůstali čistou nesmíchanou rasou s výrazným charakterem. Tudíž jejich rodová podoba poznamenává celou rasu, přestože je jich tak mnoho: oči přísné a modré, rzivé vlasy, mohutná těla...

Přes obdiv nacistů k vysokým, blondatým, modrookým severským Árijcům se většina vůdců třetí říše, a především sám Adolf Hitler, tomuto ideálu ani zdaleka nepřibližovali. Mohli se pyšnit tmavší pletí a menším vzrůstem, typickým spíše pro alpské oblasti.

V časopise *Runen* v červenci 1918 Glauer napsal:

My neuznáváme bratrství lidí, jenom pokrevní bratrství. Chceme svobodu týkající se nikoli stáda, nýbrž povinnosti. Nenávidíme propagandu rovnosti. Boj je otcem všeho. Rovnost je smrtí.

Rasistický Glauer považoval moderního zednáře, stejně jako Žida, za příživníka neschopného jakýchkoli změn. Během svého pobytu v Turecku studoval orientální filozofii a teozofické spisy a praktikoval meditaci. Přiznal, že byl rytířem Konstantinova zednářského řádu. Domníval se, že jen turecké zednářství bylo nositelem původní árijské moudrosti:

Orientální zednářství zachovává dodnes věrně starobylá učení moudrosti, kterou moderní zednáři, jejichž konstituce z roku 1717 byla odbočením ze správné cesty, zapomněli.

Adam R. Glauer alias Rudolf von Sebottendorf.

ÁRIJCI, ZEDNÁŘSTVÍ A ALCHYMIE

Glauer alias Sebottendorf znal velmi dobře astrologii, alchymii, ovládal magickou práci s kyvadlem a rozuměl severským runám. Nostalgicky zbožňoval středověk, dobu, kdy byli Židé v Evropě otevřeně pronásledováni. Glauer byl zosobněním konfliktu, který Pauwels a Bergier popsali v knize *Jitro kouzelníků jako „severskou a nacionálně socialistickou vědu stojící proti liberální vědě židovské“*. Tento výraz údajně pochází přímo z Hitlerových úst.

Nejvyšší nacistický šéf byl přesvědčen, že Židé ovlivňovali nejen katolickou církev, ale také protestanty a svobodné zednáře. V evropském zednářství měli být Židé vůdčí silou, osnující světovou konspiraci pod rouškou proklamo-

Boje 2. světové války se odehrávaly i na poli astrologickém. Ve snaze ovlivnit dění uvnitř třetí říše britská tajná služba dokonce vyráběla falešné německé astrologické časopisy.

*Když nechal Šalamoun postavit chrám v Jeruzalémě, údajně zašifroval do jeho architektury veškerou tajnou znalost dávných věků. Chrám, který je dodnes svědkem nepokojů hýbajících světem, byl a je inspirací jak zednářským, tak nej-různějším dalším okultním rá-
dům.*

vané volnosti, rovnosti a bratrství. Glauerův vztah k zednářství nebyl jednoznačný:

Staré zednářství bylo nositelem tajemství. Árijské moudrosti se naučilo od alchymistů a zabývalo se stavěním katedrál.

Glauer předpokládal, že když byly postaveny všechny katedrály, zednářství zmizelo a s ním i árijská moudrost.

V roce 1918 vytvořil Glauer vlastní lóži, společnost Thule, a sám se ustanovil jejím velmistrem. Nebylo zapotřebí, aby se příliš namáhal s vymýšlením obsahu činnosti a struktury své organizace. Co nepřevzal od zednářů, na-

šel jinde. Inspiroval se Tajným učením H. P. Blavatské a oživil starý mýtus o Atlantidě. Stejně jako Atlantida, i Thule představovala dávno zaniklou, ale vysoce rozvinutou společnost. Blavatská spekulovala, že Atlantida zmizela během první potopy před 850 000 lety. Ve srovnání s touto katastrofou byla potopa, kterou přežil Noe, pouhou kaluží. To, jak asi Atlanťané vypadali, můžeme prý odvodit od soch na Velikonočním ostrově. Tam, jak Blavatská věřila, se nacházely pozůstatky obrů »čtvrté rasy«. Pouze Atlanťan si zasloužil název člověk, neboť jenom on byl zcela lidský. Po něm přišel biblický pád člověka. Mimo jiné ho připravil o »třetí oko«, které prý umožňovalo duchovní rozlet. A co bylo příčinou pádu? V Tajném učení nacházíme odpověď:

Obrové z Atlantidy se pářili s pololidskými bytostmi, o tom se nakonec zmiňuje i Bible.

Své poslání viděl Glauer v odhalení některých základních okultních tajemství, čímž chtěl vytvořit protiváhu rozsáhlé sítě alchymistů, moderních zednářů a Židů, kteří uskutečňovali nekalý plán zničení civilizovaného světa. Viděl jen jednu cestu, jak předejít chaosu, který by vehnal svět do propasti. Počítal se zásahem duchovních vůdců západní civilizace a propagoval ho. Ideologie čistoty krve a jejího očišťování byla založena na okultní alchymické teorii Velkého díla. Árijští kandidáti se na toto poslání připravovali pomocí magických cvičení. Jejich výsledek výstižně popsals francouzský okultista René Alleau:

Když mystickomagická cvičení skončí v meditaci nad odstínem červeně granátového jablka, stal se orientální zednář dokonalým mistrem. Kvádr je zcela otesán. Orientální zasvěcenci tyto úkony nazývají duchovní práce, věda Klíče a sebe nazývají synové Klíče.

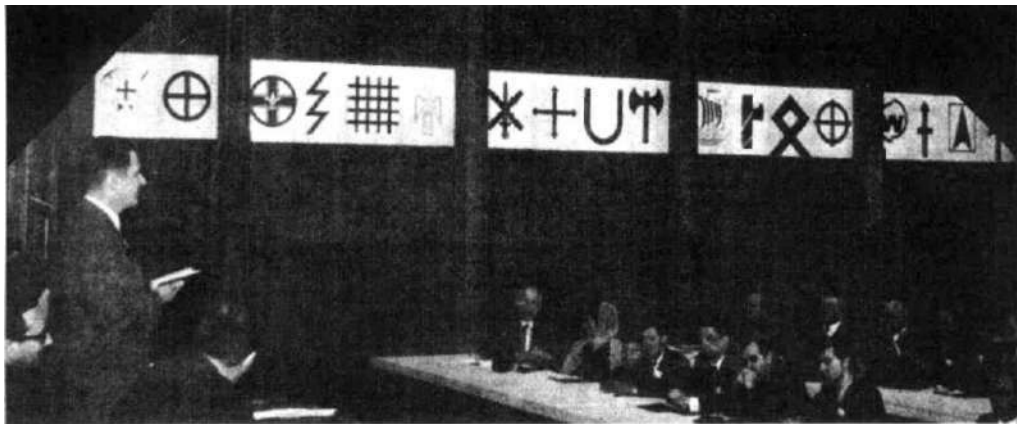
Pozdrav *Sieg Heil* (vítězství zdar), který Glauer od svých následovníků vyžadoval, symbolizoval určitý druh slepé poslušnosti, vyjádřené arabskou formulí:

Bud v rukou svého šejka jako mrtvola v rukou toho, kdo ji omývá.

Podle ezoterické nauky je okultní mistr, stejně jako šejk, božím poslem, jehož rozkazy je nutno slepě plnit. Tento koncept má kořeny v tajné sektě asasínů, o které jsme se zmínili v souvislosti s templářským křižáckým řádem a jeho působením na Středním východě.

Kultovní místo Exterstein,

Skupiny podobné společnosti Thule existovaly a existují i po jejím zániku.

Například v Barceloně byla roku 1969 uspořádána konference dnes již neexistujícího Nového evropského řádu, složeného z krajně pravicových a nacionalistických skupin. Výzdobu konferenčního sálu tvořily nejrůznější starogermánské runy, keltské kříže a jiné dávné symboly.

ZÁNİK SPOLEČNOSTI THULE

Nejslavnější člen společnosti Thule byl nakonec příčinou jejího zániku. Adolf Hitler se plně seznámil s učením společnosti Thule v roce 1924, kdy společně s Rudolfem Hessem (1894—1987) seděl v landsbergsčém vězení, odsouzen za nezdařený »pivní převrat« v Mnichově. Z řad původních nacistů patřil Hess k nejhrolivějším stoupencům Lista, Lanze a Glauera. Jedl jen biodynamickou stravu (i Hitler byl vegetarián) a patřil ke stoupencům Steinerovy antropozofie. Hess se také aktivně zajímal o magii, astrologii, nauku o souvztažnostech a o léčbu bylinami. O okultním zázemí nacistického Německa bychom se jistě dozvěděli daleko více, kdyby Hess mohl na toto téma promluvit. Byl však norimberským tribunálem odsouzen k doživotnímu žaláři a až do své smrti v roce 1987, tedy více než čtyřicet let, pobýval ve vězení bez jakékoli možnosti komunikace.

V duchu tehdejších okultních věd vykládají někteří badatelé i Hessův odvážný a stále záhadný let do Anglie. Měl to prý být pokus tehdy již zaniklé společnosti Thule ovlivnit proti Hitlerově vůli historii světa. Ať už tomu bylo jakkoli, vůdce třetí říše se vymkl z vlivu společnosti. Viděno očima jejích pravověrných členů, hodnoty a vize společnosti Thule svými činy zdeformoval. V době, kdy Hitler a jeho nacistická strana NSDAP kráčeli k moci, okultní společnosti už nebylo třeba a Hitler neměl zájem na tom, aby byl s touto organizací jakkoli spojován.

Glauer zmizel z Mnichova. Vydal se opět do Istanbulu a pak do Mexika. V roce 1933 se znovu objevil v Mnicho-

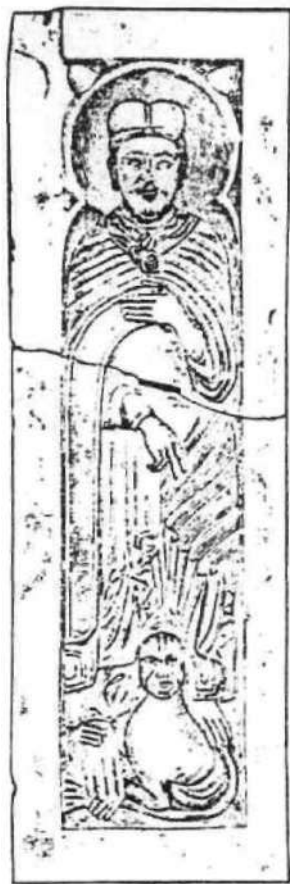
vě, aby společnost Thule obnovil. V té době však síla a moc NSDAP rostly, Hitler se stal říšským kancléřem, příslušníci nacistické strany obsazovali nejdůležitější státní posty a strana už Glauerovu pomoc nepotřebovala.

Někteří členové společnosti se stali příslušníky složité stranické hierarchie a měli příležitost v praxi uskutečnit vše, o čem ve společnosti snili. NSDAP získala v Německu absolutní moc a téměř se jí podařilo zničit Evropu. Zdroj této absolutní moci, která nemá v moderních dějinách obdoby, výstižně odhalil francouzský okultista Alleau:

... fanatická autohypnóza, jež přesvědčila stoupence, kteří se podrobili totalitní disciplíně kvůli slibu dosažení vyšší reality, podle které jsou právě oni novými lidmi, na něž čeká doba. Jim byla dána tajná energie, která jim umožní ovládnout Německo a svět. Jestliže budou správně připraveni, budou jim odhalena tajemství, jež jim dají satanskou moc.

Ač to dnes zní možná neuvěřitelně, osoby spojené se společností Thule a nacistickou stranou se samy o sobě domnívaly, že jsou budoucími vládci světa, chráněni proti všem nebezpečím nadpřirozenými silami. Jejich vláda měla trvat tisíc let, až do příští potopy. Někteří z těchto fanaticů a okultistů zastávali klíčové posty v nacistické straně: Max Ammann působil jako obchodní ředitel nacistického stranického vydavatelství a nakladatelství, Anton Drexler a Karl Harrer byli významnými činovníky NSDAP, K. H. Frank byl nechvalně známým říšským protektorem v protektorátu Čechy a Morava, Gottfried Feder byl ekonomickým poradcem, Rudolf Hess Hitlerovým tajemníkem, dr. Heinz Kurz vedl SS, Friedrich Krohn sice jen spravoval zuby, ale navrhl svastiku jako nacistický znak, Ernst Röhm (později zavražděný během »noci dlouhých nožů«) vedl elitní jednotky SA, Alfred Rosenberg působil jako komisař pro východní politiku, Julius Streicher byl oblastním vůdcem NSDAP. To je jen stručný výčet prominentních nacistů, kteří buď byli se společností Thule v kontaktu, nebo byli přímo členy společnosti. Hitler k nim pochopitelně patřil také.

Filozofie skrývající se za společností Thule, o níž se při norimberském procesu s předními nacistickými zločinci nehovořilo, vrhá nové světlo na hrůzy, jež se během druhé světové války odehrály, a na falešného spasitele, který vedl německý národ.

Náhrobní kámen s rytířem a podivným zvířetem byl vykopán v opatství Heiligenkreuz v roce 1894.

Am Ende steht
der Sieg!

Plakát s říšskou orlicí nad norimberským stadionem a heslem »Na honci je vítězství«.

KAPITOLA XV.

SVASTIKA

Zatímco členové Thule se rekrutovali převážně z řad vyšší a střední třídy, Sebottendorf měl díky žurnalistice, která zasahovala masy, vliv i na třídu pracujících. Uvnitř Nacionální socialistické strany (NSP) Antona Drexlera zformoval podskupinu, která se na konci února 1920 změnila na Národní socialistickou německou stranu pracujících (NSDAP), jejímž prezidentem se brzy stal Adolf Hitler. Všechny tyto tři skupiny používaly jako svůj emblém svastiku.

Joscelyn Goodwin, Arktos — polární mýtus

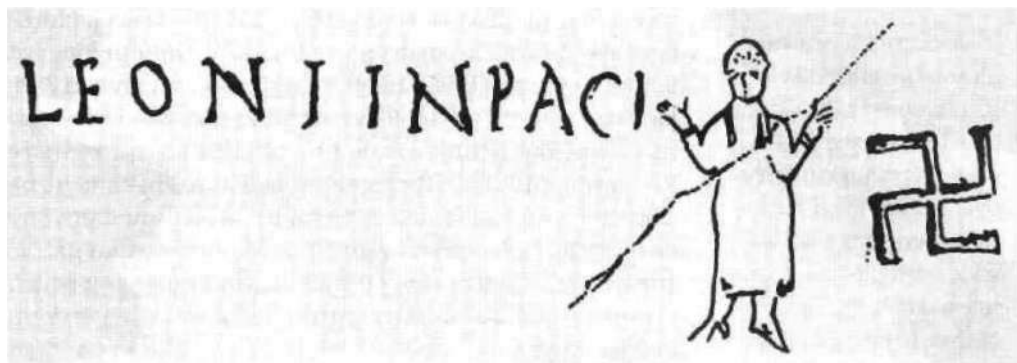

Osobní standarta vůdce a říšského kancléře s hákovým křížem ve věnci z dubového listí, říšskými orlicemi a orlicemi branné moci. Nacionalistickou a protizidovskou pověst však měla svastika dávno předtím, než si tento prastarý symbol přisvojil Hitler - velké hákové kříže si na své helmy malovala například už Ehrhardtova Dobrovolnická brigáda (Freikorps Brigade), která zasáhla na začátku roku 1920 v Berlíně v době takzvaného Kappova puče.

Hákový kříž je dnes neodmyslitelně spjat s nacistickým Německem a jeho neblahým dědictvím. Nicméně, tento symbol má daleko starší historii. Hákový kříž, *hakenkreuz*, je starobylym symbolem používaným již dávno v Indii a na Dálném východě. Zde je obecně považován za dobré znamení. Sanskrtský výraz *swastika*, složený z výrazů *su* a *asti*, znamená něco dobrého či přízeň osudu. S tímto symbolem se setkáváme i v mnoha mimoasijských prakulturách — v Egyptě, Řecku, Itálii, Španělsku, Británii i v Americe.

GERMÁNSKÁ RUNA

Jelikož se někteří okultisté domnívali, že svastika je árijského původu, přivlastnila si tento symbol některá nacionální hnutí minulého století v Rakousku a v Německu. Spoluzakladatel společnosti Thule, Guido von List (1848—1919) tvrdil, že vůdčí silou původní germánské rasy byla kasta kněžů z kmene Hermion zvaných Armanen. Von Listův zájem o okultní vědy ve vztahu k historii teutonských kmenů se začal projevovat krátce po operaci očí v roce 1902, která ho na několik měsíců oslepila. Během doby útlumu tělesného zraku mu měla být vyjevena mystéria run a také mu prý bylo vyššími silami dovoleno nahlédnout do okultní historie Árijců. Něco podobného se nakonec přihodilo i Adolfu Hitlerovi během 1. světové války. Von Listovy knihy *Německé mytologické krajiny* a *Tajemství run* měly značný vliv v okultních a nacionalistických kruzích konce minulého století. Von List tvrdil, že jedním ze svatých symbolů Armanenů byla runa svastika, kterou nazýval *fyrfos*. Z toho odvodil, že prastará moudrost severských kmenů byla základem křesťanské mytologie a symboliky. Podle něj byly runy jako tajné struktury obsaženy prakticky ve všech významných symbolech. Křesťanský maltézský kříž byl prý ze svastiky odvozen, jsa tedy jen další formou fyrfu. Ve snaze oživit starou germánskou tradici vedl v době letního slunovratu roku 1875 von List skupinu podobně smýšlejících osob na vrchol kopce mezi Vídní a Bratislavou, kde se původně nacházelo římské město Carnuntum. Zde zapálili rituální oheň a v jeho řevavých uhličích seskupili osm lahví vína do tvaru svastiky. Tento rituál můžeme přirovnat k zasetí dračího sémě, ze které-

ho v následujícím století vzešly armády temnot. Spojení mezi německými armádami a mysticismem dovedlo von Lista až k významným prococtvím, která byla jedním ze stimulů německé nadřazenosti. Pro svá prococtví použil von List jméno ze starého nordického mýtu *Edda*, které mohlo být poukazem na Krista. Von List však toto jméno přeložil jako *der Starke von Oben* (ten silný shora) a pozdější výraz *führer* (vůdce) byl jen jinou interpretací tohoto jména. Na konci 1. světové války von List tento termín interpretoval znovu, tentokrát jako »duch Germánů zabitých ve válce«, kteří mají být údajně znovuzrozeni v roce 1932, aby se zapojili do hnutí řízeného vědomím germánské nadřazenosti.

O deset let později, v roce 1942, se Hitlerovi podařilo něco, o čem von List jen snil. Nacistický symbol levotočivé svastiky otočené o 45° — takzvaného hákového kříže — vlál na vlajkách nad říší, která se rozprostírala od Severního pólu k pískům afrických pouští, od francouzského pobřeží Atlantského oceánu až po Kaspické moře na hranicích Asie.

NEGATIVNÍ SVASTIKA

Svastika jako symbol štěstí naznačuje pohyb ve směru hodinových ručiček. Její negativní forma ukazuje pohyb opačný. V Indii a Tibetu se svastika objevuje v obou formách, což by mohlo představovat existenci dvou navzájem na sebe působících opačných sil či energií, graficky vyjádřených dobře známou monádou. Symbol svastiky byl v Evropě na konci minulého století používán i mimo ně-

Křesťanská svastika z hrobky římských katakomb. Vedle ní je namalován muž (podle nápisu jménem Leon čili Lev) se zdviženými pažemi. V egyptských hieroglyfech znamenají vztyčené paže životní sílu nebo duši člověka. Mohou zde tedy symbolizovat někoho, kdo je sice fyzicky mrtev, ale dále žije v duchovním světě. Podobný symbol se nachází i ve svobodném zednářství, kde je používán jako znamení ohrožení života.

Poslední ruská carevna Alexandra nakreslila levočivou svastiku s datem 1918 na zed domu v Jekatěrinburku, kde byla s celou svojí rodinou zavražděna bolševiky. Pro tento fakt existuje několik vysvětlení. Možná, že kněžna přijala svastiku jako svůj talisman díky kontaktům s Teozofickou společností v jejím rodném Darmstadtu či v Rusku, nebo si ji osvojila prostřednictvím svého lékaře Badmajeffa, který praktikoval tibetskou medicínu. Mohla ji také spatřit během svých dovolených u Baltu, kde svastiku často používali jako dekoraci venkovských domů. Mohla ji poznat i u cikánů předpovídajících budoucnost, které za tímto účelem povolala k carskému dvoru.

mecké nacionalistické kruhy. Helena P. Blavatská ji použila ve své Teozofické společnosti, britský astronom Richard James Morrison (1795—1874), známý pod přezdívkou Zadkiel, oznámil v roce 1869 vytvoření Prastarého řádu svastiky. Svastika se objevovala i na obálkách knih zednáře Rudyarda Kiplinga. Obrácenou svastiku nacházíme již na starých řeckých mincích ze Syrakus, které jsou datovány do čtvrtého století před našim letopočtem. Svastiku nacházíme v různých formách i u starých Římanů. Jednu z nich je možné vidět na mozaice z druhého století v kyperském Pafosu. Když v roce 1920 přijal Hitler svastiku za emblém nově vytvořené nacistické strany, považoval ji za nordický symbol odvozený z germánských run, a byl to údajně právě on, kdo pozměnil návrh dr. Friedricha Krohna tak, aby nacistická svastika naznačovala pohyb proti směru hodinových ručiček. Bylo to magickým vyjádřením nacistických úmyslů postavit se do opozice proti jiným okultním organizacím používajícím svastiku opačnou? Sám Hitler o svastice napsal v knize *Mein Kampf*:

Zubař ze Stranbeku (*míněn Krohn - pozn. aut.*) přišel s návrhem, který nebyl špatný a byl velmi blízký mému vlastnímu návrhu. Měl však jednu chybu, a to, že svastika se zahnutými rameny byla zakomponována do bílého disku. Já jsem mezitím, po mnoha pokusech, vytvořil konečnou formu: vlajku s červeným pozadím, bílým diskem a černou svastikou uprostřed... Jako národní socialisté vidíme svůj program ve vlajce. V rudé vidíme sociální ideál hnutí, v bílé nacionální ideál a ve svastice naši misi v boji za vítězství Árijského člověka, stejně jako vítězství ideálu tvůrčí práce, která — jako taková — byla a vždy bude protisemitská.

Ve svastice nalezl Hitler symbol, který byl masami identifikovatelný stejně snadno jako muslimský srpek měsíce nebo komunistický srp s kladivem.

DALŠÍ RUNY

Starobylé severské runy byly nacisty použity jako součást jejich teutonské mytologie. Stejně jako si přivlastnili solární runu svastiku, použili i některé další symboly. Jiný z nordických okultních znaků, zneužitý pro cíle SS, je odvozen z runy *sig*, jejíž symbol byl spojován s německým

sieg (vítězství), nechvalně známým z nacistického pozdravu *Sieg Heil* (sláva vítězství). Nacistická mládežnická organizace *Deutsche Jungvolk* přijala runu *sig* jako svůj emblém. Na konci 20. století získaly runy popularitu jako nástroj předpovídání budoucnosti; to však není nic nového. Již římský historik Tacitus popisuje, jak Germáni používali runy k nahlížení do budoucnosti. Větévky ovocných stromů řezali na malé kousky a vyznačovali na ně jednotlivé runy. Ty pak vhodili, za vzývání božstev, do bílé látky. Tři z nich byly postupně taženy a interpretovány. Dnes bývají runy spojovány i s jinými symboly evropské tradice, jak je tomu kupříkladu v systému Wernera Kosbaby, který ve své knize *Das Runen-Orakel* (1982) kombinuje 18 původních run s hermetickými symboly.

Hitler na Templehofském poli v Berlíně 1. května 1934. Jeho osobní stráž tvoří příslušníci SS.

KAPITOLA XVI.

ČERNÝ ŘÁD SS

Můj boj o moc znamená výběr nové vůdcovské rasy.
Kdokoli přísahá svou oddanost mně, právě touto přísahou
a způsobem, jakým je učiněna, se stává jedním z vyvolených.
Velkolepou podstatou našeho dlouhého a urputného boje o moc je to,
že se uvnitř něho zrodí nadřazená třída,
vyvolená být předvojem osudu nejen německého národa,
ale celého světa.

Adolf Hitler

Himmler ve věku 24 let.

ZÁHADNÁ SS

V roce 1896 napsal anglický spisovatel M. P. Shiel příběh o skupině *supermanů* (nadlidí) putujících po Evropě. Na svých toulkách zabíjeli ty jedince, jejichž tělesná a duševní nedokonalost se neslučovala s představami *supermanů* o vývoji lidstva. Shiel nazval svůj příběh *The S. S.* Shielův prorocký příběh se bohužel naplnil. Heinrich Himmler (1900—1945), kterého Hitler nazýval *věrným Heinrichem*, byl fascinován myšlenkou tajné společnosti, jakéhosi elitního jádra nacistické strany. Tou se měla stát *Schutzstaffel* (elitní bezpečnostní jednotka), která si svou temnou slávu vydobyla pod zkratkou »SS«.

Přestože se mnoha badatelům podařilo odhalit nejedno tajemství této nechvalně známé organizace, je pravděpodobné, že mnohá ještě na odhalení čekají. Tato jednoznačně okultní instituce během několika krátkých let přetranformovala více než milion svých členů z řadových občanů na masové vrahy. Nikdo dnes přesně neví, co všechno se uvnitř SS odehrávalo.

POD SYMBOLEM LEBKY

Britský historik Trevor-Roper nazývá Himmlera »velkým inkvizitorem« a sám Hitler ho někdy oslovoval »můj Ignáci«. Podle poznámek z rozhovorů mezi Himmlerem a Hitlerem byl führer toho názoru, že by se esesmani měli podobat samurajům. Hermann Rauschning cituje ve své knize Hitlera:

Hodně jsem se naučil od Řádu jezuitů. Doteď nebylo na zemi nic velkolepějšího než hierarchická organizace katolické církve. Já jsem z ní převzal mnoho do své vlastní strany... Prozdám ti tajemství... Zakládám Řád... V mých řádových hradech vychovám mládež, před kterou se svět bude třást.

Himmler intenzivně studoval historii a zkušenosti jezuitů a dílo zakladatele řádu Ignáce z Loyoly. Jezuitský boj proti kacířům a jejich oddanost papeži byly vzorem pro charakter nově vzniklé organizace. SS byla tajnou společ-

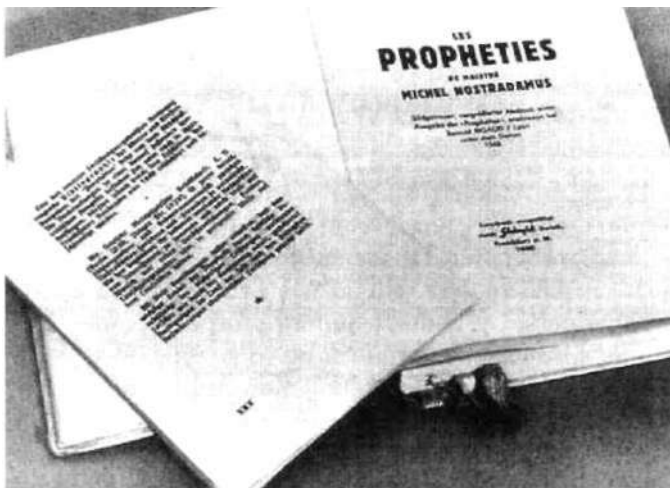

Návrh na prsten SS.

ností. Od samého počátku měl být její charakter záhadný a pro obyčejné lidi neproniknutelný, stejně jako Řád jezuitů, který nacisté oficiálně zcela zavrhovali, ale ve skutečnosti ho věrně napodobovali. Další inspirace zahrnovala křížácké řády templářů a teutonských rytířů, Podvazkový řád, Artušovy rytíře od kulatého stolu, a dokonce i nacisty nenáviděné svobodné zednáře. Příslušnost ke společenství SS určovaly i její symboly. Tím nejnámějším je umrlčí hlava nikoli nepodobná obdobnému symbolu svobodných zednářů. Ta je často považována za barbarický a čistě nacistický symbol. Historie symbolu je ovšem mnohem starší a hlubší. Jezdci s umrlčími lebkami existovali mimo jiné v německé armádě již v době velkého Hitlerova vzoru Fridricha Velikého v roce 1741. V Himmlerově vizi hrála SS roli vzoru německé budoucnosti. Jeho rytíři v černých uniformách se měli stát genetickým základem budoucí společnosti a ideologickou elitou německé říše. Himmler ustanovil, že hlavní ideologickou zbraní nového řádu bude udržování bojového ducha. Proto byl výcvik SS neobyčejně náročný. Stejný důvod mohlo mít i pověstné krvavé mučení obětí SS, při němž šlo spíše o rituální vraždy, než o účinný způsob, jak získat informace. Původním úkolem SS bylo chránit Hitlera a ostatní vůdce NSDAP. Pod vedením Himmlera se organizace nejen rozrostla (v roce 1933 měla již 50 000 členů), ale také rozšířila svoji působnost. Stala se i fanatickou bojovou jednotkou — Waffen SS v roce 1944 čítala 91 000 mužů. Dalších 53 000 příslušníků SS vládlo vyhlazovacím koncentračním táborům, kde skončilo svůj život okolo 14 milionů osob.

Náborový plakát pro vstup do Waffen-SS.

SS vydala v roce 1940 Nostradamova proroctví. V jednom z nich se údajně hovoří o Hitlerově vzestupu.

SS-Oberführer Karl Maria Weisthor v roce 1936.

HIMMLERŮV RASPUTIN

Rakouský mystik Karl Maria Wiligut (1866—1946) byl skutečnou duchovní silou skrytou za SS. Byl také Himmlerovým vrchním poradcem a mentorem v oblasti mytologie. V letech 1933 až 1939 vedl takzvané prehistorické výzkumy SS. Údajně byl nadán schopností rozumět paměti krve a vidět tak do dávné minulosti a tvrdil o sobě, že je pokračovatelem tajného německého královského rodu a že byl svým dědečkem zasvěcen do rodových tajemství a rituálů. Wiligut byl tvůrcem *Totenkopfringu* (prstenu smrtihlava), autorem konceptu řádového hradu Wewelsburgu a mno-

Templářská místnost na hradě Werfenstein.

ha rituálů SS. Ve svém časopise *Železné koště* napadal svobodné zednáře, Židy a katolickou církev. Podle něj tento tajný triumvirát způsobil německou prohru v první světové válce a poválečný rozpad Rakousko-Uherska. V září roku 1933 se pod pseudonymem Karl Maria Weisthor stal členem SS v Mnichově. O rok později měl již hodnost oberführera. Wiligut alias Weisthor měl zásadní vliv na charakter rituálů SS. Patřil mezi ně i pohanský svatební rituál pro důstojníky a jejich nevěsty, ve kterém Weisthor vystupoval jako kněz s hůlkou pokrytou runami a ovázanou modrou stuhou. Byl také organizátorem jarních, dožinkových a rovnodennostních slavností. Sám Himmler požádal Weisthora o vytvoření prstenu smrtihlava, symbolu členství v řádu. Tento prsten uděloval Himmler spolu s osvědčením popisujícím význam jeho symboliky. Prsten byl rituálně spojen s hradem Wewelsburg. Po smrti členů byly prsteny shromažďovány v hradní truhle. Z dosud nejasných důvodů opustil Weisthor řady SS 28. srpna 1939 a zbytek života strávil pod dohledem SS v ústraní. Poslední dva roky války prožil v rodném Rakousku. Zemřel 3. ledna 1946 na následky vyčerpání po návratu do své duchovní vlasti — Německa.

K. M. Wiligut v červenci 1945.

WEWELSBURG

Hrad Wewelsburg byl údajně postaven na zříceninách mnohem staršího středověkého hradu. Jeho vzorem byl Camelot, bájný hrad krále Artuše známý z mýtu o svatém grálu, v němž se Artuš scházel se svými rytíři u kulatého stolu. Pro satanistické rituály, které zde SS údajně prováděla, bývá někdy nazýván Černým Camelotem. Středovou místností hradu byla velká jídelna s dubovým stolem pro dvanáct starších důstojníků — rytířů. Zdi jídelny byly zdobeny erby těchto vyvolených gruppenführerů. Pod jídelnou se nacházel kruhový sklep, známý jako svět mrtvých — byl určen k pohřbu žehem pro rytíře SS. Hrad Wewelsburg se nachází nedaleko městečka Padeborn mezi Kolínem nad Rýnem a Brunšvikem. Himmler dostal na jeho vybudování značné finanční prostředky. V jižním křídle trojúhelníkové pevnosti, přímo nad jídelnou, byly pro Himmlera zřízeny soukromé pokoje. Patřila k nim zbrojnice s rozsáhlou sbírkou exponátů a soukromá kni-

Tato pečeť rodiny Wiligutů pochází z roku 1933.

Přilba s runami SS.

hovna s více než dvanácti tisíci svazky. Vedle se nacházela zasedací síň a sál, kde se konala zasedání Nejvyššího soudu SS. Za účelem duchovních cvičení se údajně na hradě jednou ročně Himmler setkával se svými dvanácti rytíři. Cvičení měla vzor ve cvičeních Ignáce z Loyoly. Po dobu jednoho týdne zde měla tato skupina meditovat. Co bylo účelem meditace, se můžeme jen dohadovat. Americký profesor antropologie C. Scott Littleton tvrdil, že na vlastní oči spatřil ty nacistické výpovědi z norimberského procesu, které se týkaly obětních rituálů. Právě sřatá hlava vybraného příslušníka SS při nich byla používána pro komunikaci s nějakými nadpozemskými tajnými mistry z Kavkazu. Tyto výpovědi nebyly začleněny do konečné verze oficiálního zápisu z procesu. Ať už je předešlá informace pravdivá, nebo nikoli, víme, že ve Wewelsburgu i v jiných hradech SS existovaly instruktážní školy, které ve své výuce zahrnovaly mnohé prvky pohanských rituálů. Francouzský hermetik a Fulcanelliho žák René Alleau popisuje, jak adepti SS procházeli cvičením odvahy a síly tak, že museli polosvlečení a beze zbraně vzdorovat útokům psů vycvičených k zabíjení. Pokud se adept pokusil uprchnout, byl zastřelen. Takový trénink vedl adepta jednak k používání jeho skrytých schopností, jednak ke lhostejnosti ke smrti a utrpení.

Vestfálský hrad Wewelsburg se stal centrem kultu SS.

NEUMÍRAJÍCÍ ŘÁD

V roce 1986 napsal ve svém díle *La Spirale Prophetique* (Pro-rocká spirála) Jean Parvulesco, básník a spisovatel rumunského původu:

Nejjistější cestou k tomu, abyste nerozuměli ničemu, je plést si skutečný Černý řád s jeho politickými padělký, z nichž jeden, jak dobře víme, skončil v zavřehodné noční můře.

Parvulesco má mnoho společného se svým starším kolegou Miguelem Serranem, který byl v šedesátých a sedmdesátých letech velvyslancem Chile v Indii, Jugoslávii a Rakousku. Jeho kniha z roku 1984 *Adolf Hitler, el Último Avatar* (Adolf Hitler, poslední duchovní vůdce) je dedikována vůdcově slávě. Kniha je nejen ódou na Hitlera, kterého autor považuje za desátého avatara Višnu přinášejícího Nový věk, ale i znovuoživením myšlenek a mytologie společnosti Thule.

Oba spisovatelé si sice libují v tématech, jako je »černé slunce«, »zelené paprsky«, »nacismus« či »sexuální jogínské cviky«, nicméně Parvulesco Hitlera nikterak neobdivuje. Vidí v něm někoho, kdo pokroutil skutečné okultní nauky. V Černém řádu SS, v okultistech oblečených do černých uniforem, vidí pouhou imitaci skutečného Černého řádu, ke kterému patří jen ti nejvyšší zasvěcenci. Válečné okultní fantazie však nezemřely s Hitlerem ani s koncem třetí říše. Můžeme nad nimi sice mávnout rukou — „Vždyť jde jen o kavárenské řeči!“ říkalo se před 2. světovou válkou nejen o okultistech z Thule — historie nás však poučila, kam až takové řeči mohou dojít.

Uvědomíme-li si to, pak následující citát z Parvulesca nutně vyvolá mrazení v zádech:

Vojáci již prohráli ve válce, která se stává stále více totální, stále více okultní. Na samém okraji tohoto světa jsme nositeli duchovních zbraní a nejzáhadnějšího osudu vojenských poct ze záhrobí. V řadách Černého řádu, které jsou jak viditelné, tak neviditelné a ke kterým patříme, kráčejí spolu ti, které srazila smrt, s těmi, kteří dosud stojí.

Kurt »Panciř« Meyer z pluhu tělesné stráže SS »Adolf Hitler«.

Adolf Hitler při slavnosti »Praporu zbroceného krvi« v září 1934.

KAPITOLA XVII.

HITLER JAKO ČERNÝ MÁG

Nadčlověk žije mezi námi již dnes! Je zde!
Měl jsem vizi Nového člověka. Je odvážný a mocný.
Měl jsem z něho strach.

Adolf Hitler podle záznamu Hermanna Rauschninga

NĚKOLIK LET V ABSOLUTNÍM JINDE

„Když se setkám s dětmi považuji je za své vlastní. Všechny mi patří,“ prohlásil Hitler v roce 1941.

Jacques Bergier a Louis Pauwels nazvali druhou část knihy *Jitro kouzelníků*, pojednávající o Hitlerově éře, poetickým názvem *Několik let v absolutním jinde*. A opravdu se zdá, že vysvětlení toho, co se odehrávalo v Německu a v celé Evropě před 2. světovou válkou a během ní, je nutné — přinejmenším z části — hledat mimo svět viditelný a hmatatelný.

Hermann Rauschning, bývalý nacist a kvalifikovaný zdroj informací o Hitlerovi, se vzestup k moci tohoto »velekněze tajného náboženství« snažil vysvětlit poukazem:

... již několikrát v historii lidstva celé národy propadly nevy-světlitelnému zmatku. Podnikaly pochody flagelantů a zmítal jimi tanec svatého Víta. Nacionální socialismus je tancem svatého Víta 20. století.

Nicméně dříve, než se pustíme do souvislostí mezi Hitlerem a okultními silami, připomeňme si něco zcela reálného a hmatatelného. Občas se zapomíná na to, že nacisté vedení Hitlerem nezískali v Německu moc zásahem tajemné vyšší moci či vojenským převratem, nýbrž prostřednictvím demokratických voleb.

Ve volbách v roce 1930 získali nacisté 107 křesel v Říšském sněmu, a stali se tak druhou nejsilnější stranou. O tři roky později, spolu se spojenci Nacionalisty, již získali vět-

Obrovský dav se na shromáždění v Norimberku dívá, jak před Hitlerem pochodují početná vojska. Monumentální stavby, jako byl gigantický norimberský stadion, navrhoval a realizoval architekt třetí říše Albert Speer. Necelý roh po převzetí moci nacisty Speer prohlásil: „Je to jedinečná historická událost - se suverénní znalostí věci vytvoří vůdce kamenné stavby, které budou jako doklad politické vůle svědkem své doby po tisíciletí.“

šinu. Německý prezident von Hindenburg vskutku v roce 1933 jmenoval Hitlera kancléřem. Určitou paralelou Hitlerova úspěchu z třicátých let byl i komunistický nástup moci v Československu roku 1948 pod vedením Klementa Gottwalda.

HITLER A UMĚNÍ

Dějiny okultních nauk a organizací jsou současně dějinami umění. Tím je míněno umění v jeho původní funkci — tedy umění jako prostředek k pochopení skrytých souvislostí a zasvěcení. Hudba, divadlo, literatura, sochařství, malířství a architektura byly vždy nedílnou a důležitou složkou tajné okultní znalosti lidstva. Není tedy patrně náhodné, že instinkt přivedl Hitlera k velké životní touze stát se umělcem.

Adolf Hitler se narodil 20. dubna 1889 v rakouském městě Branau na německo-rakouské hranici. Ve své knize *Storm Troopers of Satan* (1990) uvádí Michael Fitzgerald, že měl stejnou kojnu jako známé médium Willi Schneider. Jinak ovšem z jeho raného mládí nevíme o ničem, co by naznačovalo pozdější opojení okultismem.

Jisté však je, že měl skvělou paměť, což na cestě k vrcholům praktické magie bývá nezbytnou podmínkou. Renesančnímu umění paměti a jeho významu jsme věnovali jednu z kapitol druhého dílu knihy. Podle Hitlerovy sekretářky byl vůdce schopen bez problémů citovat Arthura Schoppenhauera i jiné německé filozofy včetně Friedricha Nietzscheho, jejichž učení zdůrazňovalo sílu vůle. A ještě po letech si pamatoval výrobní číslo motorky, na které jezdil v 1. světové válce.

V roce 1907 se Hitler rozhodl pro uměleckou dráhu: stane se studentem vídeňské Akademie umění. Avšak kresby, které předložil přijímací komisi Akademie, byly hodnoceny jako nedostatečné a budoucímu führerovi bylo doporučeno zkusit své štěstí při studiu architektury. Dnes můžeme jen těžko posoudit, jak objektivní rozhodnutí to bylo. Tímto, pro něho zcela nespravedlivým rozhodnutím byl však Hitler zcela šokován:

Nikdo nebyl schopen vidět mé skryté schopnosti, které se projevily později.

Vídeňský Karlskirche namalovaný Adolfem Hitlerem. Kombinace kresby a tempery prozrazuje vůdcovy kreslířské kvality.

Druhá světová válka, na jejímž počátku stál sovětsko-německý pakt ze srpna 1939, je považována za nejstrašnější válku v lidské historii. V boji a při vyhlazovacích akcích v ní zahynulo více než 55 milionů lidí. Válka sice v roce 1945 skončila vítězstvím demokratických principů, ale pouze na západní straně evropské demarkační linie.

SOURAK BOHU

Germánské náboženství má myšlenku konce světa zakořeněnou přímo v mýtu o vzniku světa. Jeden z mýtů vypráví o dvou bytostech pocházejících z kosmického stromu Yggdrasilu, jež osídlují svět. V kmeni stromu naleznou útočiště během velké zimy za ragnaröku. Pár ve stromě přežije zánik světa a zalidní novou zemi, která se vzápětí objeví. Strom Yggdrasil, umístěný do středu, vesmír symbolizuje, a zároveň jím je. Jeho vrchol se dotýká nebe a větve se klenou přes celý svět. Jeden z jeho kořenů se noří do říše mrtvých (Hel), druhý do země obrů a třetí do světa lidí. Od chvíle, kdy se Yggdrasil objevil, mu hrozí záhuba: orel se pokouší pohltit jeho listí, jeho kmen trouchniví a had Nídhögg mu začal nahlodávat kořeny. Jednoho dne Yggdrasil vezme za své — to bude konec světa, ragnarök.

SAMOZASVĚCENÍ

Dnes snad nikdo nepochybuje o Hitlerově mimořádné schopnosti ovlivňovat ostatní. Máme tyto jeho schopnosti přičíst síle osobnosti, hypnotické zručnosti, mediálnímu nadání, nebo dokonce černé magii? Než si ukážeme Hitlerův vztah k okultismu na jednom konkrétním případě, podívejme se nejprve na počátek jeho kontaktů s okultním světem.

Zdá se, že Hitlerovy mimořádné schopnosti se začaly rozvíjet v listopadu 1918, kdy byl jako raněný hrdina první světové války hospitalizován. Za statečnost v první linii,

Plakát s orlem »Krev a půda«.

kdy za odvalu na bojišti zaplatil dočasnou slepotou, byl vyznamenán Železným křížem. Když oslepen yperitem ležel v transu v pasewaldské nemocnici, začal chápat souvislosti mezi psychickými a fyziologickými procesy v organismu. Někteří okultisté tvrdí, že během pobytu ve vojenské nemocnici došlo u Hitlera k samozasvěcení do tajů magie.

SEXUÁLNÍ MAGIE

Mnozí okultní badatelé věří, že Hitler praktikoval obdobné magické sexuální rituály jako dříve zmíněný Aleister Crowley. Někteří dokonce tvrdí, že anglický mág Crowley za svého pobytu v Německu Hitlera přímo ovlivnil. O sexuálním životě Hitlera kolují rozporuplné zvěsti. Jedni věří tomu, že si často dopřával sadomasochistické rozkoše, a jiní, že o sex příliš velký zájem neměl.

Zvláštním argumentem této diskuse je případ Hitlerovy neteře Geli (Angely) Raubalové. Její matkou byla Adolfova starší nevlastní sestra, také Angela. Měli společného otce a jinou matku. Angela se v roce 1928 stala Hitlerovou hospodyní. Velký vůdce, tehdy na počátku své kariéry, se zamiloval do její o dvě desetiletí mladší dcery. Vztah se stal oboustranným a rychle se rozrostl do vášnivého partnerství, které bylo podle svědků „beznadějně zatíženo jeho netolerancí, jeho romantickým ideálem ženy a strýčkovskou blahosklonností“.

Existuje i svědectví Otto Strassera, bratra Hitlerova blízkého kumpána, který tvrdil, že Hitler nutil Geli k sexuálním hrátkám, které ji — na rozdíl od něj — nijak nevzrušovaly, a dokonce jí byly nepříjemné. Strasserovo svědectví pokračuje:

Na Hitlerův příkaz se musela svléci a on si lehl na podlahu. Pak si musela dřepnout nad jeho tvář, aby si ji mohl zblízka prohlédnout, a to ho velice vzrušilo.

Hitlerovo vzrušení pak vyvrcholilo, když ji donutil, aby ho pomočila. Mnozí badatelé ovšem o podobných zvěstech pochybují.

Jistě však víme, že Geli nebyla Hitlerovi věrná. Než tomu Hitler zamezil, stal se na určitou dobu jejím milencem i vůdcův šofér Emil Maurice. Stejně jistě také víme,

Angela (Geli) Raubal.

Hitlerův vztah s Evou Braunovou trval šestnáct let a skončil společnou sebevraždou.

Filmová herečka a vůdcova milenka Renate Müller potkala Hitlera v roce 1932, rok po sebevraždě Geli. O pět let později spáchala i ona sebevraždu.

že se vztah Geli a Adolfa stále zhoršoval, a to až do osudného dne 18. září 1931, kdy se Geli zastřelila Hitlerovým osobním revolverem. Dodnes existují dohady o tom, zda se skutečně jednalo o sebevraždu, či zda došlo k vraždě, kterou inicioval buď sám Hitler, nebo některý z jeho kumpánů. Je ovšem také možné, že Hitlerovy sexuální požadavky už byly pro Geli neúnosné; i osudy některých žen okolo Aleistera Crowleyho byly dramatické. A existuje také určitá paralela se ženou diktátorského vůdce Sovětského svazu — i manželka Josefa Vissarjonoviče Stalina Naděžda Allilujeva, stejně jako Geli o dvacet let mladší než její muž, se za obdobně nejasných okolností zastřelila rok po milence Adolfa Hitlera.

V Hitlerově životě bylo více žen. Všichni znají plnokrevnou Árijku a věrnou družku Evu Braunovou, kterou si vůdce těsně před jejich společnou sebevraždou údajně vzal za ženu. Mezi hlubší vztahy patřila i Hitlerova známost s herečkou Renate Müllerovou, kterou potkal v roce 1932 a která o pět let později spáchala sebevraždu skokem z okna.

Ať už byl Hitlerův sexuální život jakýkoli, jeho veřejná vystoupení měla obdobný sexuální náboj jako některé dnešní rockové koncerty. Vůdce v nich dokázal skvěle využívat erotický náboj a sexuální energii ke vzrušení davů. Existuje i teorie, že jeho nacvičená gesta a řeči pocházejí z tajných nauk, které popisují, jak ovládat sexuální energii pro magické účely. Sám Hitler řekl:

Dav je pro mě ženou a já s ním jako se ženou zacházím.

30. dubna 1945 - v den sebevraždy Hitlera, který končí takzvanou Valpuržinou nocí - Rusové vyměnili rudou vlajku s nacistickou svastikou za rudou vlajku s pěticí hvězdou, srpem a kladivem. Pocházela snad jejich pěticí hvězda z magického pentagramu a kladivo ze symboliky zednářů?

Zvukové záznamy masových shromáždění dokumentují Hitlerovu sexuální moc nad davem. Na začátku je ticho očekávání. Vůdce stojí na pódiu a nechává davy neúměrně dlouho čekat na první slova. Vzrušení roste, lidé tají dech. Hitler začíná mluvit. Dav reaguje, postupně začíná vydávat souhlasné zvuky a osvobozuje se od vnitřního napětí. To vše přechází do šílenství a extáze jakéhosi davového orgasmu vyvolaného zručným manipulátorem a objektem jejich momentálních vášní, řečníkem Hitlerem, který nazval masy svoji »jedinou nevěstou«.

OKULTNÍ UČITELÉ

Louis Pauwels a Jacques Bergier označují za zdroj Hitlerových okultních znalostí Karla Haushofera a již zmíněného Dietricha Eckarta. Eckart, novinář, spisovatel, vášnivý antisemita a účastník aktivit společnosti Thule, byl nejen Hitlerovou inspirací, ale budoucího fűhrera uvedl také do vlivných finančních kruhů.

Karl Haushofer (1869—1946), vojenský přidělenec v Japonsku a velký obdivovatel orientální kultury, vstoupil po první světové válce do akademických kruhů, kde se věnoval geopolitice. Během jeho působení na mnichovské univerzitě mu dělal asistenta Rudolf Hess. Hitler se údajně nechal inspirovat Haushoferovou teorií, podle níž se podmanitel východní Evropy a Ruska stane pánem světa.

Podle Pauwelse a Bergiera předávali tito muži Hitlerovi okultní znalosti získané zprostředkovaně přes společnost Thule a další okultní skupiny:

Thule byla považována za magické centrum zmizelé civilizace. Eckart a jeho přátelé věřili, že ne všechna tajemství Thule nenávratně zmizela. Bytosti spojující člověka a inteligence z jiných světů mohou předat zasvěcencům zdroj sil, které by umožnily Německu ovládnout svět.

Autoři Jitra kouzelníků tvrdí, že Haushofer byl členem tajné buddhistické společnosti v Japonsku a prosazoval

Podle některých badatelů mají Hitlerova gesta a jeho způsob řeči původ v tajných naukách o manipulaci s energií davu a o masové hypnóze.

kolonizaci Asie, aby Německo mělo přístup ke skrytým zdrojům moci a síly na východě. Bohužel, Haushoferovo spojení se společností Thule není nijak doloženo, takže můžeme buď věřit, nebo ne.

Společnost Thule je často popisována jako satanská organizace praktikující černou magii a používající magických rituálů a drog k rozšiřování vědomí a získávání tajných informací. Zde ovšem musíme být velice opatrní a uvědomit si, že někteří spisovatelé a badatelé často zaměňují své domněnky za fakta.

Podle anglického spisovatele Trevora Ravenscrofta měl Hitler — a to dokonce opakovaně — okusit účinky kořene peyotlu dováženého z Mexika. Halucinogen mu prý umožnil nahlédnout do jeho minulých životů. Z vize způsobené drogou se prý dozvěděl, že středověká báseň Parsifal Wolframa von Eschenbacha předpovídá události, které se odehrají v budoucnosti o tisíc let později, tedy v Hitlerově současnosti, a on sám má být převtělením záporného hrdiny eposu, černého mága Klingsora, ztělesněním Antikrista.

WAGNERUV PARSIFAL

Hitler říkával, že ten, kdo chce rozumět národnímu socialismu, musí nejprve poznat Wagnera. Byl německým hudebním velikánem Richardem Wagnerem fascinován a již v mládí, dříve než odešel do Vídně, byl pravidelným návštěvníkem Wagnerových oper.

Wagner použil téma Parsifala ve stejnojmenné opeře. V díle je klíčovým objektem svaté kopí, zázračný předmět s léčivými schopnostmi. Kopí byl propíchnut bok Ježíše Krista při ukřižování a kontakt s tělem Spasitele způsobil, že kopí získalo zázračné schopnosti.

Pro některé okultisty je Parsifalovo svaté kopí alegorií třetího oka, skrytých a povětšinou nevyužívaných schopností našeho mozku — epifýza (šišinka mozková) je žlázou, orgánem, který produkuje záhadnou »vodu života«, tedy něco, co umožňuje pronikat do světa zázraků a magie. Kopí je tak obdobou Merkurovy hůlky zvané kaduceus či Dionýsovy hole *Thyrsos*.

Hora grálu, Montsalvage či Mont Salvat, je pak alegorií lidského těla, na jehož vrcholu se nachází spící začarova-

ný chrám, mozek. Je zde i temné údolí s hradem čaroděje Klingsora, kde se skrývají zvířecí instinkty vábící rytíře do zahrady iluzí a perverze.

KOPÍ SV. LONGINA

V roce 1913 se neúspěšný umělec Hitler snažil ve Vídni prodávat své akvarely. Občas ho chlad zahnal do muzea Hofburg. Tam upoutal jeho pozornost zvláštní předmět, který se ve vídeňské pokladnici umění nachází dodnes. Šlo o železný hrot oštěpu, jenž měl patřit římskému vojákovvi.

Kaprál Hitler za 1. světové války v dubnu 1915 ve Fournes.

J. A. Knapp, Parsifal, svatý grál a svaté kopy, 1925.

Hrot kopí sv. Longina.

kteřý přestoupil na křesťanskou víru poté, co tímto oštěpem probodl Kristův bok. Dvě části špičky pojí zlatý plech, který nechal pro kopí vyrobít císař Karel IV. Uvnitř kopí je zabudován hřeb považovaný za jeden z těch, kterým byl Ježíš ukřižován.

Dnes u oštěpu sice visí tabulka, podle níž předmět pochází z 8. století našeho letopočtu, to ovšem mnoha lidem nebrání ve víře, že se skutečně jedná o svatou relikvii starší přinejmenším o osm set let.

Legenda o svatém kopí pochází z příběhu popsánoho v evangeliu sv. Jana (19: 33-37):

Ale k Ježíšovi přišedše, jakž uźřeli jej již mrtvého, nelámali hnátů jeho. Ale jeden z žoldněřů bok jeho kopím otevřel, a hned vyšla krev a voda. A ten, kterýž viděl, svědectví vydal, a pravé jest svědectví jeho. Oni ví, že pravé věci praví, abyste vy věřili. Stalo se pak to, aby se naplnilo to písmo: Kost jeho nebude zlámána. A opět jiné písmo dí: Uzřít, v koho jsou bodli.

Příběh dále vypráví o tom, jak Josef z Arimateje dostal povolení Kristovo tělo odnést a uložit ho s pomocí Nikodémovou v hrobce.

Podle jiné ústní a písemné tradice shromažďoval Josef různé předměty, se kterými Kristus přišel do styku: kříž, hřeby, trnovou korunu, rubáš a především pohár poslední večeře a zmíněný oštěp — svatý grál a svaté kopí. Podle stop, které po sobě Josef zanechal, měla údajně Helena,

Kopí svatého Longina bylo součástí císařských klenotů, které uchovával císař Karel IV. na hradě Karlštejně; ten je podle okultistů hradem svatého grálu.

Hitlerův triumfální vjezd do Vídně v březnu roku 1938. Jedním z prvních vůdcových činů bylo přemístění habsburského císařského pokladu, jehož součástí bylo i kopí sv. Longina, do Německa.

matka prvního křesťanského císaře Konstantina, tyto vzácné a zázračné předměty objevit. Nenašla však svatý grál, protože jej Josef podle pověsti odvezl do Evropy.

Traduje se, že se kopí sv. Longina objevilo v Antiochu v roce 1098, během první křížové výpravy. Jiná verze vypráví, že ho se svatým grálem do Evropy přivezl Josef z Arimateje. Kopí se pak záhadným způsobem dostalo až k prvnímu novodobému římskému císaři Karlu Velikému, který ho měl v držení jako talisman a prošel s ním sedmačtyřiceti vítěznými taženími. Údajně mu také dalo schopnost jasnozřivosti. Když ho jednou nešťastnou náhodou upustil, zemřel. Později kopí vlastnil velký vojevůdce a německý císař Fridrich Barbarossa. Stejně jako Karel Veliký učinil osudovou chybu a kopí odložil, když se chtěl vykoupat v řece. Během několika minut utonul.

Řízením osudu se toto kopí dostalo do majetku Habsburků, posledních novodobých římských císařů. S výjimkou dvou evropských diktátorů však posledních 600 let nikdo nevěnoval legendám o kopí příliš mnoho pozornosti; jedním z těchto autokratů byl Hitler, druhým Napoleon Bonaparte, který se po vítězné bitvě u Slavkova v roce 1805 údajně dožadoval této svaté relikvie. Kopí však prý bylo ukryto, aby nepadlo do nepovolaných rukou.

Hitler byl kopím i mocí, kterou reprezentovalo, zcela fascinován. Zprávu o tom nám zanechal dr. Walter Johannes Stein (1891—1957), rakouský Žid, který v roce 1933 emigroval z Německa do Anglie. Podle vlastního vyprávění se s Hitlerem osobně znal ještě v dobách, kdy budoucí vůdce nuzoval ve Vídni. Knižně příběh zpracoval Steinův přítel Trevor Ravenscroft v roce 1972 pod názvem *Kopí osudu*. Pravdivost příběhu však nikdo jiný nepotvrdil.

Trevor Ravenscroft, autor knihy Kopí osudu.

Luitpold Arena v Norimberku byla svědkem monumentálních předválečných setkání nacistů. V dubnu 1945 tudy prošli vítězni američtí vojáci.

MAGICKÁ POMŮCKA

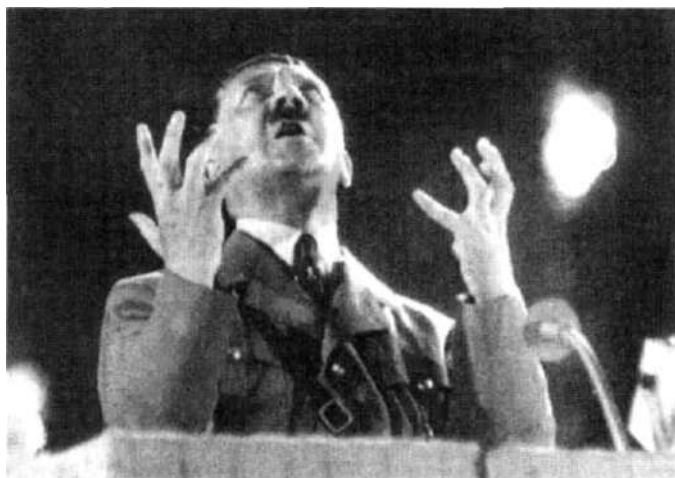
Co mohlo znamenat svaté kopí, křesťanský symbol, pro silně protikřesťanského bývalého římského katolíka Adolfa Hitlera? Jeho protižidovské citění bylo zřejmé a jako horlivý čtenář Nietzscheho *Antikrista* souhlasil s jeho odsouzením křesťanství jako neživé židovské víry.

Část odpovědi leží v již popsané Hitlerově identifikaci se záporným hrdinou příběhu Wolframova Parsifala. Další část nacházíme ve středověké okultní tradici, jež tento objekt vnímala jako zdroj nadpřirozené síly. Pro okultistu má takový předmět nevyjádřitelnou hodnotu. Velice výstižně to napsal Richard Cavendish v knize *Král Artuš a grál*:

Předmět není posvátný proto, že slouží dobru. Je posvátný, protože v sobě skrývá záhadnou mocnou sílu. Lze ho použít k dobru nebo ke zlu jako ohromný náboj energie. Jestliže s ním někdo zachází neopatrně, bez ohledu na závažný či pochopitelný motiv, následky mohou být katastrofické i pro nevinné osoby.

Hitler vyprávěl Steinovi o smyslu, který pro něj svaté kopí mělo:

Pomalou jsem začal chápat mocnou přítomnost čehosi v něm, stejný velkolepý pocit, jaký jsem měl ve výjimečných momentech, kdy jsem si uvědomoval velkou budoucnost, která mě čeká... Okno do budoucnosti se mi otevřelo a skrze něj jsem

Hitler vzývá nebesa při jednom ze svých projevů.

viděl v jednom jasném momentu budoucnost, kdy se krev v mých žilách nepochybně stane nádobou ducha mého národa.

V březnu roku 1938 oznámil Adolf Hitler, tehdy již vůdce německého národa, připojení Rakouska k německé říši. Zároveň dal příkaz odvézt svaté kopí z Vídně do Norimberku, duchovního centra nacistického hnutí.

Měsíc před svou smrtí vyznamenává Hitler čtrnáctiletého hoča Železným křížem.

ANTIKRISTŮV PÁD

Po těžkém spojeneckém bombardování Norimberku v říjnu 1944 bylo kopí sv. Longina spolu se zbytkem habsburského pokladu uschováno do speciálně postavené podzemní místnosti. O šest měsíců později obklíčila město americká Sedmá armáda. Norimberk padl 20. dubna 1945, přesně v den Hitlerových 55. narozenin. Americký poručík Horn se svými muži poklad nalezl a oficiálně převzal v zastoupení své vlády. Bylo to odpoledne 30. dubna 1945. Několik set kilometrů od Norimberku se v berlínském podzemním bunkru odehrával ve stejný čas jiný příběh.

Charlemagne, francký hrál Karel Veliký se stal novodobým římským císařem v roce 800. Jedna z legend, kterými je opředen, tvrdí, že jeho válečné úspěchy byly způsobeny magickou silou kopí sv. Longina.

Tento proces inkarnace je v Hitlerově případě zvláště drastický. Jako běžná osoba je Hitler stydlivým a přátelským člověkem s uměleckým vkusem a nadáním, je neútočný, skromný, má krásné oči. Ale pochází z Braunau, z městečka, jež už zplodilo známá média — bratry Schneiderovy. Hitler je asi třetí a nejvýkonnější médium z Braunau. Když skrze něj mluví duch Státu, vysílá hlas bouře a jeho slovo je tak mocné, že smetá milionové davy jako spadané podzimní listí.

C. G. Jung, 1936

Když se na jaře 1945 blížil konec druhé světové války, bylo jasné, že je osud Hitlerovy třetí říše zpečetěn. Jak se zdálo, Hitlerovi to příliš nevadilo. Do poslední chvíle odmítal kapitulaci a vydával rozkazy k dalším bojům. Byl skálopevně přesvědčen o svém výjimečném poslání. Není vyloučeno, že chtěl, aby jeho smrt doprovázelo co nejvíce dalších lidských obětí — vždyť tvrdil, že ztráty nejsou nikdy dost velké, zasévají-li semena velké budoucnosti.

S jeho smrtí zemřel podivný sen o tisícileté říši i představa, že Němci jsou vyvolenou rasou. Ve válce, kterou rozpoutal, však zahynuly především miliony mužů, žen a dětí. Jako umělec ve službách nejtemnějších sil Hitler vlastně zinscenoval to, co na počátku roku 1945 nejspíše považoval za poslední dějství své verze »Soumraku bohů«, dějství plné ohně, krve a vyvražďování bez slitování. Jeho inscenace se však neodehrávala na prknech, která znamenají svět, nýbrž na válečném jevišti evropského kontinentu a před zraky diváků, z nichž někteří byli fascinováni a inspirováni, jiní vyděšeni a naplněni odporem; všichni však byli nuceni přímo se jeho krvelačného díla zúčastnit.

Až do 30. dubna 1945 čekal Hitler v berlínském bunkru na svatbu s Evou Braunovou a na následnou společnou sebevraždu. Führer skousl kapsli s cyankáli a současně se střelil do pravého spánku. Eva Braunová se otráвила. Toto datum se shoduje nejen se ztrátou svatého kopí, ale i s jedním pohanským svátkem. Duben totiž končí takzvanou Valpuržinou nocí, svátkem čarodějnic a temných sil.

Hitler rozpoutal temné síly, které nakonec pohltily i jeho samého.

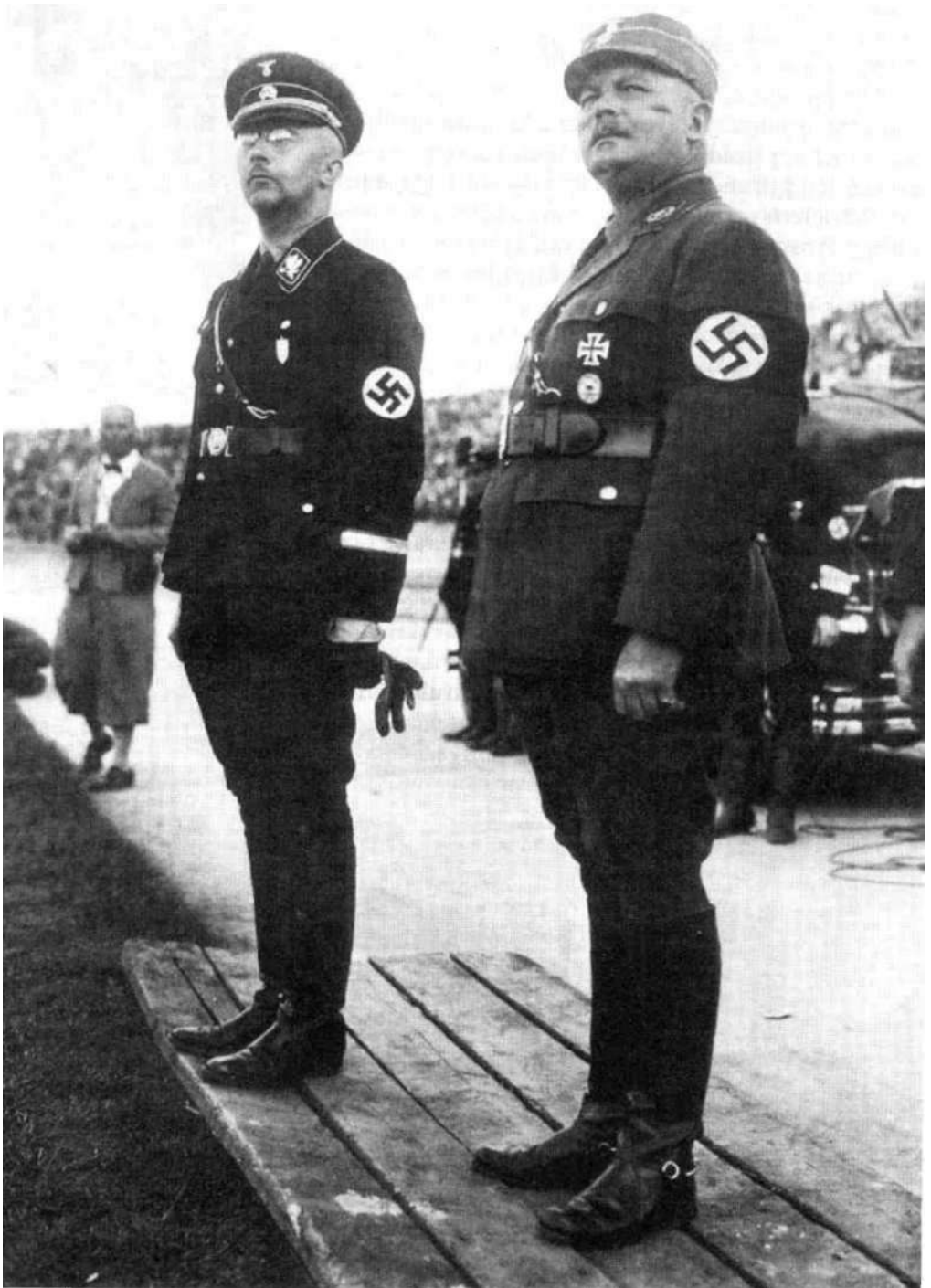
TEMNÉ SÍLY DNES

Pohled na druhou světovou válku z hlediska okultismu nás nezbytně přivádí k nepříjemnému závěru. Hluboko skryté příčiny druhé světové války se neobjevily náhle ve třicátých letech našeho století, ale ani s jejím koncem nezmizely. Prostupují celou naší historií a jsou s námi i dnes. V malém je můžeme vidět v příbězích teroristů, vrahů a násilníků každý den v televizním zpravodajství. Svým rozsahem a organizovaností nebyla třetí říše ničím výjimečným. Vždyť jako Hitler i Stalin ve třicátých a Mao v padesátých a šedesátých letech našeho století zničili miliony lidských životů.

Smutný závěr. Hitler a nacisté se od nás liší ve stupni zla, ne v samé podstatě. Kořeny zla se mohou nacházet v každém z nás. Mají svůj původ v sobecké touze po moci a hmotném bohatství, v uzavřené mysli, která se brání světlu, v tuhé ortodoxnosti, nesnášenlivosti a nespravedlnostech, které si předáváme z pokolení na pokolení. Stejně jako ve svatém grálu a svatém kopí je v nás skryta síla, která může léčit i ničit, sloužit silám světla i temnot. Dokud si tohle neuvědomíme, nebude bludný kruh přerušen a rány se nezačnou hojit.

Oltář temné indické bohyně Káli se symboly svastiky.

Vůdce SS Heinrich Himmler s velitelem SA Ernstem Röhmem, kterého odstranil při moci dlouhých nožů.

KAPITOLA XVIII.

HIMMLER & SPOL.

A co ostatní nacisté, jeho nejbližší následovníci, kteří vykonávali jeho vůli?
Byli snad výsledkem psychické úchyvky?
Anebo byly jejich činy ovlivněny okultními naukami a magickými rituály,
v kterých si údajně liboval vůdce SS Heinrich Himmler,
tajným učením, které si zcela podmanilo Hitlerova zástupce Rudolfa Hesse, nebo
vírou ministra propagandy Goebbelse v osud a převtělování?
Goebbels tvrdil, že v každém z předešlých Hitlerových životů
byl vždy i on znovuzrozen po Hitlerově boku.

Ken Anderson, Hitler and Occult

*Pro Himmlera byla uniforma
»nejmilějším oděvem«.*

Hitlerovi nejbližší muži nebyli žádní supermani. Nedělali dojem příslušníků vyvolené rasy, a přestože někteří z nich byli inteligentní a schopní, těžko bychom je nazvali génii. K zasvěcenectví, tedy k hlubší znalosti skrytých sil, měli kromě Hitlera zjevně nejbliže Hess a Speer. Ostatní byli spíše průměrní. A někteří — jako Himmler — by bez vůdce nulami zůstali celý život.

Tím, co je oddělilo od ostatních a co je vyneslo na piedestal historie, byla skutečnost, že odevzdali svůj život zlu, že odložili svědomí a přísahali věrnost pánu temnot, s nímž se společně snažili zavést lidstvo do zkázy. Skupina víceméně průměrných či podprůměrných Faustů vyměnila své duše za privilegia a moc nad životy ostatních. To je historie, která se v různých formách opakuje v každém režimu, ty takzvané demokratické nevyjímaje.

VĚRNÝ HEINRICH

Himmler, Hitlerem nazývaný »věrný Heinrich«, byl nejpokornějším vůdcovým služebníkem. Himmlerovy ambice překračovaly v mnohém jeho schopnosti, jeho ctižádost ho nicméně dovedla až do řad nacistické elity. Jako by si ho Hitler vybral právě pro jeho bezbarvost a bezobsažnost — aby do něho mohl promítat svou vůli a plně ho ovládat. Měl ostatně z Hitlera velký strach; schůzkám s vůdcem prý předcházely Himmlerovy děsivé pocity úzkosti.

Vraždění ovšem nařizoval zcela bez vzrušení a Hitlerovu zabijačku mašinérii zásoboval mechanicky, systematicky a důkladně. Britský historik Hugh Trevor-Roper o něm napsal:

V Himmlerově charakteru nebylo nic strašného ani démonického. Jeho chlad nebyl železný, ale bezkrevný. Neliboval si v krutostech, byl vůči nim lhostejný. Na skrupule ostatních nepohlížel s pohrdáním, ale pokládal je za hloupé.

Heinrich Himmler, student zemědělství, budil svým vzezřením dojem pedantického učitele a v roce 1923, kdy vstoupil do řad nacistů, byl svými kolegy považován za nevýznamného a beztvareho školometa. Jeho hlavní devizou byla oddanost. Projevilo se to i v charakteru jím vedené SS, jejíž mottem bylo *Meine Ehre ist Treue* (Mou ctí je věrnost).

Díky Hitlerovi se tuctový člověk Himmler stal jedním z nejobávanějších mužů své doby.

V roce 1929 získal jako jeden ze služebně nejstarších nacistů hodnost šéfa tehdy malé organizace zvané Schutzstaffel (Elitní bezpečnostní jednotka) neboli SS. Himmlerova věrnost došla svého ocenění. V roce 1934 byl jmenován do čela tajné policie, gestapa, a o dva roky později se stal šéfem policie v celé říši. V roce 1943 ho Hitler jmenoval říšským ministrem vnitra.

DÉMON ZVRÁCENOSTI

Tři týdny po sebevraždě Hitlera a Goebbelse v berlínském bunkru byl 21. května 1945 generál Černého řádu SS zajat britskou armádou. Měl na sobě šedý plášť uniformy obyčejné polní policie a doklady znějící na jméno desátníka Heinricha Hitzingera, který byl před časem odsouzen k trestu smrti. Při předběžném výslechu však přiznal svou skutečnou identitu a dožadoval se audience u maršála Montgomeryho. Před oficiálním výslechem byl prohlédnut lékařem, který měl zjistit, zda někde neskrývá jed. Do té doby povolný a apatický Himmler mírným tlakem vykml svou hlavu z lékařových rukou a skouzl skleněnou ampulku, naplněnou rychle účinkujícím cyankáli, kterou měl ukrytu v ústech. Osobnost Heinricha Himmlera zůstává záhadou. Mnozí mu pro jeho nevýraznost a naprostou oddanost nacismu říkají antičlověk. Jde o jakýsi protipól člověka, který Goethe nazýval *Doppelgänger*. Taková druhá osobnost prý existuje v každém z nás a okultisté ji jed-

Himmler těsně po své sebevraždě.

noduše nazývají »dvojník«. Se svým dvojníkem se lze setkat v okamžiku smrti a v nejrůznějších okultních zasvěcovacích praktikách. Dvojníka nazval výstižně E. A. Poe ve své stejnojmenné povídce *The Imp of Perverse* (Démon zvrácenosti). Stejně jako Goethův Mefistofeles, i dvojník má na světě své místo. Pouze odoláváním tomuto dvojníkovi nacházíme správnou morální cestu životem. Neustálé napětí mezi naší duší a dvojníkem poskytuje skrytý stimul k naslouchání hlasu svědomí. Dvojník existuje na mnoha úrovních — od osobní po světovou. Anti-duch lidstva je silou, která je protikladem správného vývoje lidského vědomí a kterou C. G. Jung nazýval »kolektivním stínem«. Není pouhou chimérou, ale skutečnou, zhmotňující se silou temnot. Dost možná, že právě taková síla naplnila jinak bezvýraznou Himmlerovu osobnost a že v ní generál Černého řádu SS našel své poslání. A možná to byl sám Hitler, kdo do něj tuto sílu promítl. Ať je tomu jakkoli, Himmler byl jedním z temných vůdců třetí říše zodpovědných za nejhroznější a nejkrvavější události dosavadní historie Evropy.

V roce 1943 se v Kursku odehrála největší tanková bitva v dějinách. Do bitvy, v níž Rusové způsobili nacistům rekordní ztráty, se zapojilo téměř 7000 tanků a samohybných děl.

VELKÝ SVŮDCE

Hitlerův ministr propagandy, promováný filozof Paul Joseph Goebbels, byl neúnavným svůdcem v měřítku velkém i malém. V tom velkém promyšlenou propagandou sváděl německé masy a manipuloval jimi, v malém pronásledoval ženy, jež ho podle jeho slov „dráždily až do morku kostí“. Ne náhodou se černá magie projevuje především ve dvou oblastech: v ovládání osudů druhých prostřednictvím vlastní vůle a ve zneužívání sexuální energie.

Více než jako černý mág se však Goebbels jeví jako přízemní a nafoukaný pragmatik. Byl bezesporu inteligentní a schopný. Hitlerův architekt Albert Speer o něm řekl:

Bezpochyby byl ze všech nejinteligentnější. Byl akademicky vzdělaný, což viditelně poznamenalo jeho slovní zásobu a způsob řeči. Na rozdíl od Göringa, Himmlera a Bormana měl schopnost uchovat si určitý odstup od každodenního dění. Taky to nebyl žádný egocentrik či zbabělec. Hitlerovi říkal, co si myslí, a to i když měl za to, že válka končí — a Hitler mu vždy naslouchal. Pro mě byl Goebbels géniem propagandy, a myslím si, že se dá říci, že udělal Hitlera, stejně jako Hitler jeho. Byl velice složitou osobností — naprosto chladnou. Tam, kde byl nacionální socialismus nejhorší, ve svých opatřeních vůči Židům v Německu, tam byl Goebbels hnací silou.

„Nejméně lidský projev nalezly jeho fixní představy o »přestování lidí« v takzvané Akci studna života (Aktion Lebensborn). Každé ženě měla být podle Himmlera dopřána možnost vychutnat mateřské štěstí, pokud se ovšem mohla vykázat rasově bezvadnou krví. Svobodným ženám dal Himmler k dispozici »rozplodzovací poradce«. " (Guido Knopp, Hitlerovi pomocníci)

Ve svých nesčetných erotických dobrodružstvích byl Goebbels většinou diskrétní. Když se setkal s tehdy dvaadvacetiletou českou herečkou Lídou Baarovou a jejich vztah přerostl hranice krátkodobé aférky, došlo ke kolizi se samotným Hitlerem. Rozvodový skandál a poměr s Češkou v době, kdy führer plánoval okupaci její vlasti, byl neúnosný. Hitler nařídil Goebbelsovi, aby se dal opět dohromady se svou manželkou, a striktně mu zakázal jakékoli styky s herečkou. Povinnost k říši zvítězila a Goebbels si zapsal do deníku: „Zůstávám tvrdý, i když se zdá, že mi pukne srdce. Nyní mi začíná nový život. Tvrdý, krutý, zasvěcený povinností. Mláď je definitivně pryč.“

Stejně jako Hitler, Himmler, Hess a Goebbels, skončil suicidalně svůj život i Hermann Göring (1893-1946).

Poslední obětí Goebbelsova zaslepeného fanatismu byly jeho vlastní děti, které otrávil 30. dubna 1945 v podzemním bunkru pod Říšským kancléřstvím přes naléhání personálu, aby je ušetřil a nechal odvést pryč. Jeho žena je oblékla do bílých šatiček a nechala jim podat otrávenou limonádu. Ona i Goebbels spáchali sebevraždu vzápětí po Hitlerovi a Evě Braunové. Svoji sebevraždou fakticky odmítl Goebbles poslušnost vůdci, který ho ve své závěti ustanovil členem budoucí nové vlády. Těsně předtím o tom napsal:

V deliriu zrady, jež v těchto kritických dnech vůdce obklopuje, musí být alespoň pár lidí, kteří za ním půjdou bezpodminečně a budou ho následovat třeba až k smrti, i když je to v rozporu s formálním příkazem, věcně ještě zdůvodnitelným, jak jej vyjádřil ve své politické závěti. Poprvé v životě musím kategoricky odmítnout splnění rozkazu vůdce. Moje žena a moje děti mě v tomto odmítnutí následují.

GÖRING

Nemám svědomí! Mým svědomím je Adolf Hitler.

To jsou slova muže, který byl téměř až do konce války pokládán za druhého muže třetí říše. Hermann Göring nebyl školomet jako Himmler, ani bezduchý žoldněř jako Röhm, ani chladný dobrodruh jako Goebbels. Naopak, měl něco, co většina jeho kolegů postrádala. Pocházel z dobré rodiny, měl uhlazené mravy a talent získávat si lidi. Byl ovšem také marnivý a nádherymilovný.

Ze stíhače v první světové válce se stal vrchním velitelem Luftwaffe a vůdčí osobností třetí říše. Říká se o něm, že sbíral úřady, řády a umělecká díla, jako jiní sbírají známky. Byl to oblíbený, nesmírně tlustý, brutální a chladný muž s tváří lidumila. Uznal-li to za účelné, dovedl tento přátelský a přitažlivý člověk zradit i své blízké. Částečné vysvětlení rozporuplného charakteru leží pravděpodobně v Göringově silném morfinismu.

Tato drogová závislost započala po nezdařeném mnichovském převratu v roce 1923. Bavorská policie tehdy střílela do pochodujícího průvodu, v jehož čele šli Hitler, generál Ludendorff a Göring. Raněného Göringa, kterého trefily střely do kyčle, převezli jeho kumpáni do Rakouska, kde mu v innsbrucké nemocnici lékaři morfium vstříkli poprvé. Aby netrpěl, nechal si téměř denně dávat další injekce. Kdysi štíhlý a dobře vypadající muž byl brzy odulý, trpěl poruchami paměti a bez drogy již nemohl žít.

Ke konci války ztrácel původně mocný a oslavovaný maršál Göring postupně pozice. Luftwaffe byla zničena a on se stával letargickým. V posledním měsíci války se vypjal k zoufalému činu: Poslal Hitlerovi telegram, v němž napůl žádal a napůl oznamoval převzetí vedení říše. Když se to Hitler dozvěděl, byl nepřítel. Pro „tajné jednání s nepřítelem bez mého vědomí a proti mé vůli“ Göringa v politické závěti zbavil všech úřadů a vyloučil ze strany.

Norimberský soud ho odsoudil k trestu smrti oběšením. Göring reagoval takto:

Kdybyste mě chtěli zastřelit, neprotestoval bych. Není však možné říšského maršála pověsit! To nelze připustit už kvůli Německu. Vyberu si proto smrt, jakou zemřel velký Hannibal.

Dne 15. října 1946 požil Hermann Göring ve své cele cyankáli a ihned zemřel. Dodnes není jasné, jak jed získal.

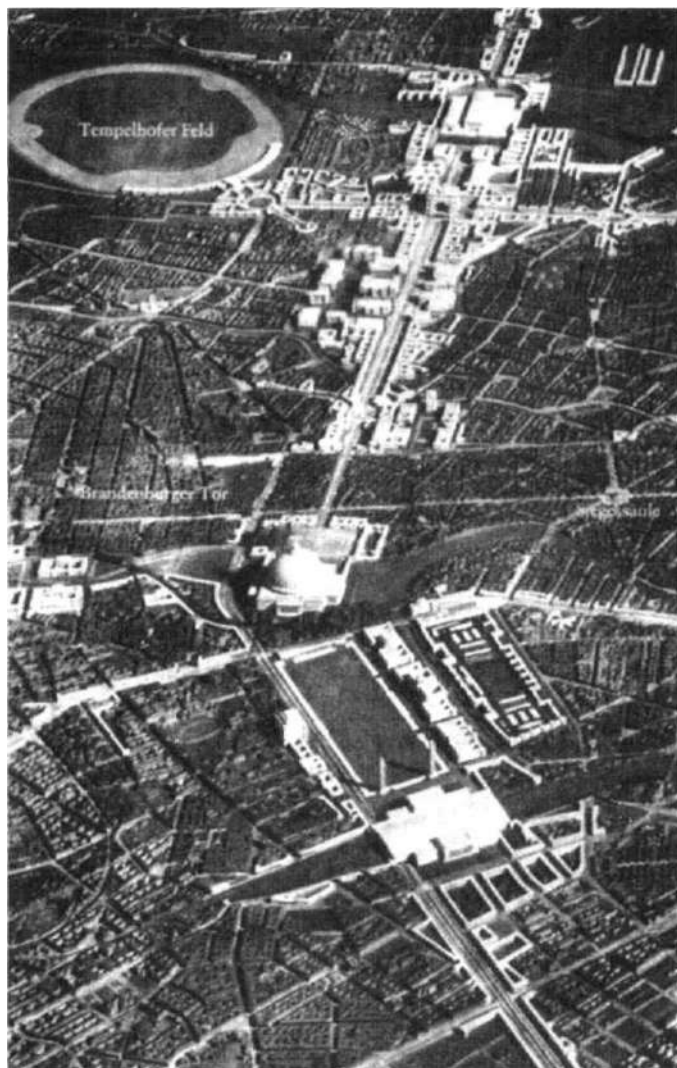

Hermann Göring s Adolfem Hitlerem.

Vzpomínám si, jak se Göringa ptali na loupeže uměleckých pokladů. Bylo mu trapné, že si na to vzpomněli. Rád by tu stál jako vojevůdce, a ne jako zloděj obrazů a člověk, který se obohacoval.

*Susanne von Paczensky,
pozorovatelka
norimberského procesu*

Model Berlína s plánovanými kolosálními stavbami, které měly být symbolem síly třetí říše.

ARCHITEKT TŘETÍ ŘÍŠE

Za svého života Albert Speer popíral, že by věděl o systematickém vyvražďování Židů. Podle všech indicií to však byla lež. S Hitlerem ho pojil velice osobní vztah. Oba byli jako párek milenců, které spojovala vášeň pro monumentální posvátné stavby. Speer hrál roli realizátora vůdcových vizí. Měl přenášet do projektů a staveb to, co si Hitler vysnil. Po válce se o tom vyjádřil následujícím způsobem:

Za velkou stavbu jsem —jako Faust — prodal duši. Tak jsem našel svého Mefistu.

Speer se také stal velmi schopným a produktivním říšským ministrem výzbroje a munice. Jeho neustálý boj o efektivnost a vyšší produktivitu prodloužil válku o měsíce, ne-li o celý rok. Sám na sebe ovšem nahlížel jako na umělce, kterému bylo jedno, jakým účelům slouží; hlavně, že může realizovat své tvůrčí schopnosti.

Na přelomu roku 1944 a 1945 čtyřicetiletý Speer pochopil, že »tisíciletá říše« brzy skončí. Tehdy se rozhodl zmařit Hitlerův šílený plán »spálené země« — prý proto, aby se situace obyvatelstva ještě více nezhoršovala. Daleko pravděpodobnějším vysvětlením ale je, že potřeboval západním spojencům po skončení války nabídnout alespoň něco a že se již v duchu viděl »ministrem pro obnovu« poválečného Německa.

Těsně před Hitlerovou smrtí se vydal na riskantní cestu přímo do vůdcova bunkru pod Říšským sněmem. Jeho odvážný let do obleženého Berlína se vyplatil. V soukromém rozhovoru přemluvil Hitlera, aby ho nejmenoval ani svým nástupcem ani členem nové vlády. To mu přinejmenším ušetřilo dvacet let vězení.

O rok později převzal Speer — jako jediný z hlavních obžalovaných před norimberským tribunálem — celkovou zodpovědnost za činy muže, jemuž prodal duši. Přesto však tvrdil, že o skutečných zločinech třetí říše nevěděl. Byl odsouzen ke dvaceti letům vězení. V roce 1966 byl propuštěn na svobodu a zemřel v Londýně o patnáct let později.

„V posledním roce války byl Speer (vpravo) po Hitlerovi nejmocnějším člověkem třetí říše. Protože řídil veškerou válečnou výrobu, byl si své moci vědom a velice dbal na to, aby bylo jeho výjimečné postavení respektováno. Povahou byl zdvořilý a přátelský, ale jakmile šlo o moc, dovedl být velice tvrdý.“ (Willy Schelkes, architekt u Speera)

Rudolf Hess v říjnu 1936 při setkání Hitlera s Mussolinim.

KAPITOLA XIX.

RUDOLF HESS

Hess vždy velice dbal na to, co jí.

Celá rodina byla vegetariánská a víno pili jen vzácně.

Když jsem k němu nastoupila, byl svátek a víno se nalévalo.

Göring, kterého také pozvali, k tomu poznamenal:

„Kdo by si byl pomyslel, že Hess má tak dobré víno. “

Hildegard Fant, Hessova soukromá sekretářka

Vůdce a jeho stranický zástupce Rudolf Hess.

ČARODĚJŮV UČEŇ

Rudolf Hess byl stoupencem okultních věd a patřil do Hitlerova nejužšího kruhu. Byl poněkud komplikovanou a rozporuplnou osobností. Vášnivý letec, astrolog, abstinent, nekuřák a vegetarián se stal posledním vězňem druhé světové války a ve vězení také nakonec zemřel. Tato komplikovaná postava je dodnes jednou z největších záhad nedávné minulosti.

Jednoho květnového večera roku 1920 vyslechl Hess v mnichovské pivnici Sterneckerbräu projev řečníka Německé dělnické strany (DAP), který ho očaroval. Muž byl o pár let starší než Hess, měl tmavé vlasy rozčísnuté pěšinkou, nosil téměř pravoúhle zastřížený knírek a v rubrice povolání měl uvedeno »umělecký malíř«.

Hitlerovi, ve kterém viděl spasitele německého národa a kterého v soukromí nazýval »mistrem«, byl zcela oddán. Hitler v mladém pomocníkovi, který se k němu přidal jako učedník, nalezl rovněž zalíbení. Hess znal řadu vlivných lidí a měl okultní znalosti, které budoucí vůdce dokázal ocenit i využít. Hess se stal Hitlerovým osobním tajemníkem.

Po neúspěšném mnichovském puči v roce 1923 se mu, na rozdíl od Hitlera, podařilo uprchnout. Přesto se však později přihlásil úřadům a byl internován v Landsbergu, aby mohl být po boku svého vůdce a pomohl mu naplnit jeho osud.

Rudolf Hess (druhý zprava) s Hitlerem a dalšími třemi kumpány ve vězení v landsbergské pevnosti v roce 1924.

VÝJIMEČNÁ OSOBNOST

Rudolf Hess se narodil roku 1894 v Egyptě, v zámožné německé rodině žijící v Alexandrii. Ve dvanácti začal navštěvovat internátní školu v Německu a každé letní prázdniny trávil s rodinou na bavorském statku, který vybudoval jeho otec. Během 1. světové války se dobrovolně přihlásil k pěchotě. Po trojnásobném zranění podstoupil výcvik jako letecký důstojník. Válka však skončila dříve, než se do ní mohl jako letec zapojit.

Po válce se vrhl do politiky. Obával se rozmachu podvratné činnosti podporované sovětským Ruskem, a proto se stal členem Svobodného sboru, skupiny pravicových mladíků odhodlaných potlačit levicová hnutí silou. Později se zapsal jako šestnáctý člen politické skupiny, kterou svět poznal pod jménem nacistická strana. Jeho mentorem a učitelem byl již v souvislosti s Hitlerovým okultismem zmíněný Karl Haushofer. Spisovatel Ravenscroft dokonce tvrdí, že Haushofer Hitlera naučil tomu, jak rozpoutat síly apokalyptické příšery proti lidstvu za účelem ovládnutí celého světa. Haushofer žil několik let v Japonsku, kde měl být údajně zasvěcen do ezoterické buddhistické organizace Zelený drak, jejímž prostřednictvím údajně získal své okultní znalosti. Haushoferovo přátelství s Hitlerem však netrvalo dlouho. Během války byl dokonce vězněn a jeho syn Albrecht byl v roce 1944 popraven za účast na spiknutí s cílem zavraždit Hitlera. Haushofer a jeho žena spáchali sebevraždu rok po válce.

Byl to Hess, kdo v landsbergském vězení Hitlera s Haushoferem seznámil. Zde také führer napsal nechvalně známé dílo *Mein Kampf*, ve kterém někteří historikové nacházejí právě Haushoferův vliv. Knihu podle Hitlerova diktátu přepisoval na stroji ve vězení Hess, který ho začal oslovovat *der Führer* a vytvořil kolem něj téměř náboženský kult.

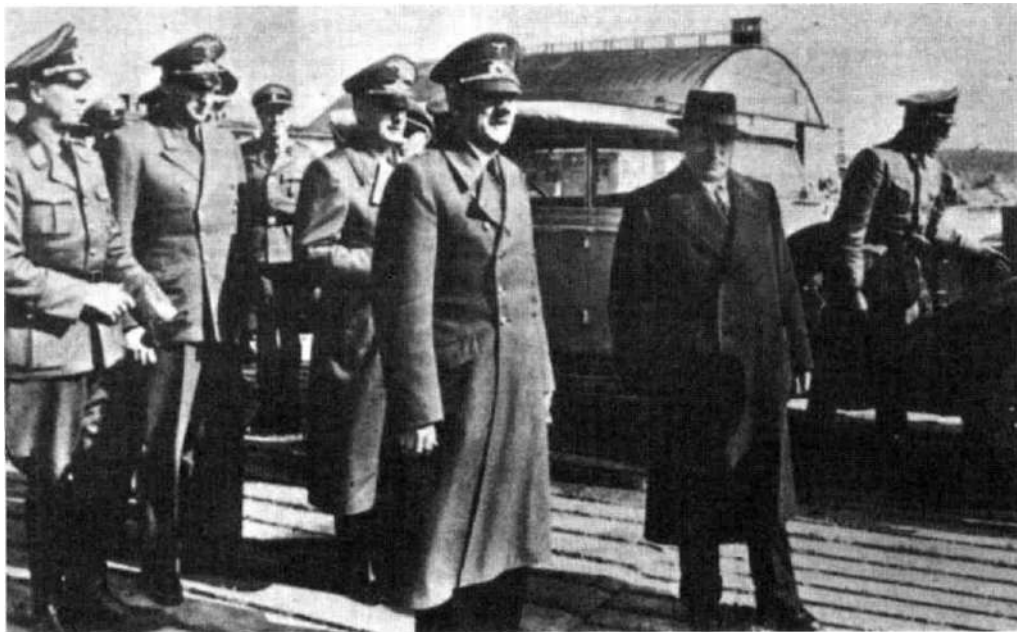
Když se o deset let později chopil Hitler v Německu moci, věrný přítel Hess se stal členem užšího vedení a Hitlerovým zástupcem. Oficiální nacistická propaganda vychvalovala Hesse jako svědomí strany. Zdá se, že asketický Hess nebyl mezi ostatními členy strany příliš oblíben. Kurt Ludecke o něm dokonce říkal, že byl notorickým homosexuálem známým jako »slečna Anna«. Hess se nicméně na Hitlerův popud oženil a měl syna. Byl v na-

Hess sedí vzpřímeně a disciplinovaně vedle vůdce nacistické mládeže Baldura von Schirach.

Hess byl sympaticky střelený. Všichni jsme věděli, že má určité libůstky, jako třeba věřit bylinkářům. Byl nadšeným Hitlerovým přívržencem a vždy mu projevoval maximální vroucnost. Přisahal mu věčnou věrnost, a dodržel ji. Hess byl nacionálním socialistou téměř nábožensky založeným, fantastou a idealistou, a byl také mužem s vysokými morálními zásadami.

*Reinhard Spitzzy,
referent u Ribbentropa*

Když roku 1943 navštívil v Německu Hitlera italský diktátor Mussolini, byl v depresi a mentálně zcela vyčerpaný. Podle Goebbelse se během návštěvy jeho stav zcela změnil -führerova magická energie mu dodala nové síly.

cistické straně po Hitlerovi druhým mužem, Göringova moc byla fakticky mnohem větší, a Hessův vliv oklešťoval dokonce i jeho ctižádostivý podřízený Martin Bormann.

LET DO ANGLIE

Přes Hitlerův zákaz se Hess tajně věnoval své vášni — létání. Pravděpodobně pod vlivem svého učitele Haushofera se rozhodl pro dodnes nevysvětlený čin. V roce 1941 po třech, vinou špatného počasí neúspěšných pokusech odletěl dvoumotorovou stíhačkou do Velké Británie. Dopis, který Hess nechal doručit Hitlerovi po svém startu, začínal těmito slovy:

Můj vůdce, až obdržíte tento dopis, budu v Anglii. Můžete si představit, že rozhodnutí k tomuto kroku pro mne nebylo lehké, neboť čtyřicátníkje v životě spojen jinými závazky než dvacetiletý mladík.

Podle Goebbelsova deníku byl vůdce událostí naprosto zničen. Hess doletěl do skotského vnitrozemí, kde žil vévoda z Hamiltonu. Toho Hess považoval za svého přítele. Ve výšce dvou kilometrů se katapultoval a messerschmitt

nechal spadnout do skalnatých kopců. Pro osmačtyřicetiletého pilota skončil noční seskok zlomeným kotníkem a naštípnutým obratlem. Jeho mise, ať už byla jakákoli, však skončila nezdarem. Hess byl zatčen, předán armádě a vězněn až do konce války. Členové britského kabinetu nikdy neprozradili detaily případu. Víme jen to, že se Hess svým věznitelům snažil vysvětlit údajný Hitlerův plán na spojenectví — prvořadou Hitlerovou podmínkou takového spojenectví však prý je uzavření dohody, podle níž by spolu obě země již neválčily a Británie by se vzdala tradiční opozice vůči nejmocnější zemi v Evropě.

Nacistický vůdce zjevně o Hessových plánech nevěděl. Hess však věděl o přípravách napadení Sovětského svazu. Vydal se tedy do Anglie, aby se s Brity dohodl a zabránil nebezpečí na dvou frontách, čímž očividně prokázal katastrofální neznalost britské mentality. Snad snil o tom, že Hitlerovi položí k nohám mír s Anglií jako důkaz své oddanosti. Byl patrně pevně přesvědčen, že se mu dodatečně dostane Hitlerova požehnání. Místo toho vůdce veřejně prohlásil, že jeho zástupce trpěl duševními poruchami a že jeho let je výsledkem halucinací. Sovětský vůdce Stalin byl však jiného názoru. Ten věřil, že se Churchill chtěl tajně s Hitlerem dohodnout. Jak ukazují pozdější události ve Spandau, Stalin a jeho následovníci nedopustili, aby se na Hessův pokus přemluvit Británii ke spojenectví proti Sovětskému svazu někdy zapomnělo.

SOD A VEZENÍ

Po porážce Německa se Hess ocitl s dalšími nacisty před norimberským tribunálem, kde o Hitlerovi řekl:

Bylo mi dáno po mnoho let mého života žít a pracovat s největším synem, který kdy vzešel z mého národa za jeho tisíciletou historii... Ničeho nelituji... Ať lidé učiní cokoli, já budu jednoho dne stát před soudnou stolicí Všemohoucího. Jemu se budu zodpovídat a vím, že mne osvobodí.

Norimberský soud jednal jinak než »Hessův Všemohoucí« a odsoudil ho k doživotnímu vězení. Od roku 1947 byl vězněm číslo 7 v berlínské věznici Spandau, kde denně praktikoval jógová cvičení a udržoval se v dobrém tělesném i psychickém stavu. Během několika desítek let po-

Rudolf Hess ve stranické uniformě.

Pro Rudolfa Hesse se čas zastavil v roce 1941. Jeho vztah ke spoluvězňům byl nicméně vždy dobrý. Speer a Schirach dávali na starého muže vždycky trochu pozor, Speer mu dokonce stlal postel. Nakonec je přežil všechny.

*Eugene Bird,
velitel věznice Spandau*

Při norimberském procesu na konci roku 1945 sedí Rudolf Hess v lavici obžalovaných se založenýma rukama.

bytu ve věznicí se s nikým nestýkal. Hessova žena však tvrdila, že jsou spolu v telepatickém kontaktu. Jako zastánce netradičních způsobů léčení nikdy nedůvěřoval vězeňským lékařům. Dokonce tvrdil, že se snaží otrávit ho či ovlivnit jeho mysl halucinogeny. Teprve po osmadvaceti letech souhlasil s půlhodinovou návštěvou manželky a syna. Sovětští vojáci starého vězně trápili, mimo jiné i tím, že mu osekali maliní, které vypěstoval. Jejich velitel nekompromisně bojkotoval každý pokus spojenců zmírnit přísný vězeňský režim. Až do Hessovy smrti Sověti jako jediní odmítali propustit vězně na svobodu.

Přes veškerá bezpečnostní opatření spáchal Hess ve vězení sebevraždu. Učinil tak 17. srpna 1987 v pokročilém věku devadesáti tří let. Ačkoli dnes Hessovu sebevraždu nikdo nezpochybňuje, prohlásil Hessův syn:

Jsem přesvědčen, že můj otec byl zabit, a to Angličany. Jaký motiv mohli mít? Můj otec věděl příliš mnoho! A bylo nebezpečí, že nakonec vyjde najevo, že Anglie měla na válce spoluvinu.

Záhady okolo Rudolfa Hesse a zájem o jeho osobu přetrvávají. Mnohé archivy, včetně těch, jež se týkají jeho letu do Anglie, však zůstávají uzavřeny a pro stoupence nacistických myšlenek se Hess stal mučedníkem.

OKULTISTÉ A VÁLKA

Zajímavý pohled na události spojené s Hessem nabízí kniha *Okultní konspirace*. Michael Howard v ní uvádí, že v boji proti Hitlerovi a nacistům sehrálo významnou úlohu několik známých okultistů. Mezi nimi měl být i nechvalně známý Aleister Crowley, který projevil za 1. světové války silný nedostatek patriotizmu. Během svého pobytu ve Spojených státech napsal Crowley několik proněmeckých článků. Později tvrdil, že tak učinil z pověření britské tajné služby MI6. Ta se ovšem od jeho prohlášení distancovala a označila ho za bezvýznamného zrádce. Po 1. světové válce měl Crowley údajně nabídnout své služby MI6 poté, co Angličanům dodal informace týkající se německé organizace O. T. O., které byl od roku 1912 členem. Její tehdejší vůdce Karl Germer měl být německým agentem. Nakonec však byla O. T. O. zakázána samotnými nacisty

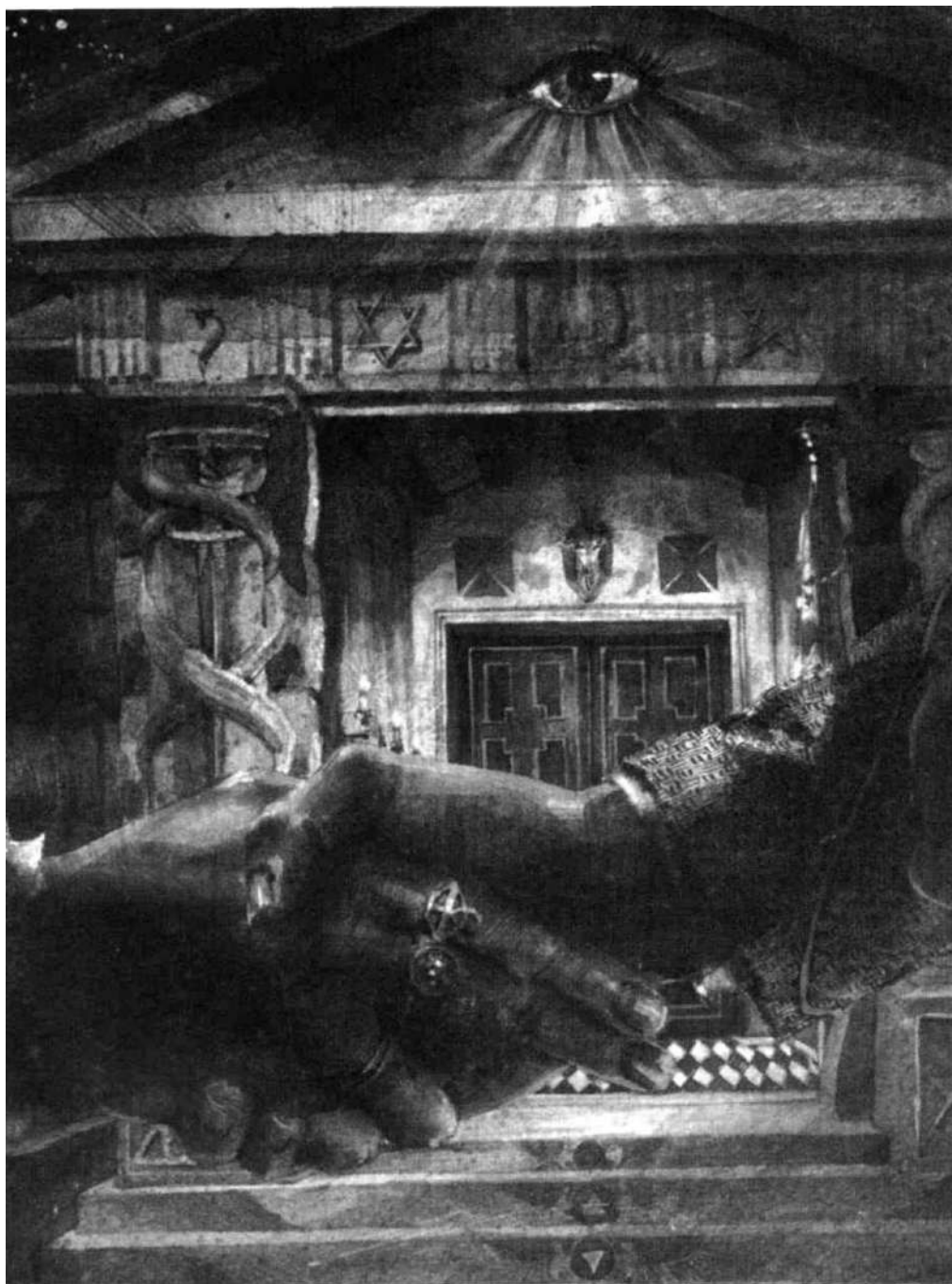

a Germer byl pro kontakty se zednáři uvězněn. Z koncentračního tábora byl však po deseti měsících záhadně propuštěn a po spletitých životních cestách se nakonec dostal do Spojených států, kde také roku 1962 zemřel. Ve dvacátých a třicátých letech dodával údajně Crowley britské rozvědce informace o nacionalistických skupinách a okultních organizacích. V Berlíně se prý Roku 1938 dokonce svěřil slavnému spisovateli Aldousi Huxleyovi, že je Hitler praktikujícím okultistou a že mu O. T. O. pomohla k moci. Když byl v roce 1941 Hess zajat ve Skotsku, měl údajně tehdejší pracovník námořní rozvědky a autor románů o Jamesi Bondovi Ian Fleming navrhnout svému šéfovi, admirálu Godfreyovi, aby Crowley vyslechl Hesse a zjistil, jakou roli skutečně hrál okultismus v nacistických aktivitách. Vedení MI5 a MI6 však Flemingův nápad zavrhl. Víme však, že anglická tajná služba s jinými okultisty a psychicky nadanými jedinci často spolupracovala.

V Německu bylo mezitím zatčeno několik stovek astrologů, okultistů a členů tajných společností. Gestapo chtělo vědět, zda neměli kontakty s Hessem nebo s jinými osobnostmi říše. Krátce nato bylo v Německu zakázáno veškeré provozování okultních věd včetně astrologie, předvídaní budoucnosti a používání skrytých psychických sil. Winston Churchill údajně veškerá fakta o nacistických okultních aktivitách utajoval. Nedopustil, aby se na veřejnost dostaly informace tohoto druhu. Ať už to pravda je, nebo není, v záznamech z norimberského procesu se o prokazatelné okultní činnosti Rudolfa Hesse a jeho kumpánů nedočtete nic.

Titulní stránka švýcarského vydání rituálů takzvané Gnostické katolické církve, jejíž hlavou byl Aleister Crowley. V roce 1947 byly části mše čteny při Crowleyho pohřbu.

Alegorie tajné společnosti namalovaná současným americkým malířem Tennessee Dixonem.

KAPITOLA XX.

SVOBODNÍ ZEDNÁŘI VE 20. STOLETÍ

Za tři staletí svého trvání prošlo zednářství velkým vývojem — od cechovních korporací přes osvícenecké chrámy rozumu, tolerance a svobodomyšlnosti, ale také kanceláře na věčné pravdy, jakousi iluminátskou církev naruby, až po současné instituce, v nichž se veškeré dění odehrává v bizarně staromódních kulisách. Nikdy nebylo jednotným organizmem.

Jiří Beránek, Tajemství lóží

Zdá se, že ani Hitler nechtěl, aby svobodné zednářství bylo pokládáno za podezřelé. Jak jednou řekl Hermannu Rauschningovi, nevěřil „v propastné zlo a škodlivost tohoto ochromeného a v Německu stále bezstarostného spolku pro vzájemnou podporu vlastních zájmů“.

*Kischke, Andicz, Haubelt
Svobodní zednáři*

NEJEDNOTNÁ ORGANIZACE

Organizaci svobodných zednářů nelze chápat jako jednotnou. Existuje několik základních, navzájem odlišných zednářských center, kupříkladu francouzský Velký orient či švýcarská velkolóže Alpina, ve kterých je sdruženo velké množství lóží. Existují i nezávislé lóže organizace, které nejsou zednářské, ale buď ze zednářských lóží vznikly, či se jim velice podobají, nebo byly zednáři založeny, například rosenkruciánský A. M. O. R. C. či Rotariáni. Proto také nelze jednoznačně říci, zda jsou dnešní zednáři ve své podstatě ušlechtilí, nebo zda mají skryté a sobecké úmysly.

Aféra s italskou zednářskou skupinou *Propaganda Due*, známou pod zkratkou P2, jistě jejich pověsti nepomohla. Mnozí také spojují náhlou smrt předposledního papeže s jeho snahou očistit Vatikán od zednářského vlivu. Na druhé straně jsou zednáři obecně známí svou charitativní činností.

DNEŠNÍ VELKOLÓŽE

Aby kterákoli nově vzniklá zednářská lóže patřila k řádnému či oficiálnímu zednářství, musí být uznána některou z existujících velkolóží. Nejstarší známá velkolóže vznik-

*Plakát na protizednářský film
Okultní síly.*

Vyvrcholení zednářského rituálu při udělování mistrovského stupně.

la v roce 1717 v Londýně; díky tomu je Anglie všeobecně považována za kolébkku zednářství. Kořeny zednářství však sahají do předešlých století a především do jiných oblastí — Moravy, Skotska či do templářské Francie. Dnešní anglické zednářství je od roku 1813 sjednoceno v *United Lodge of England* (Spojená velkolóže Anglie) a vedle zednářství amerického pravděpodobně sdružuje největší počet členů. Oficiální odhady hovoří o jednom milionu.

V další tradiční zednářské zemi, Francii, existují vedle sebe tři na sobě nezávislé velkolóže. Největší z nich je *Grand Orient de France* (Velký Orient Francie) založený v roce 1772. *La Grande Loge de France* (Francouzská velkolóže) se na rozdíl od Velkého Orientu filozoficky opírá o Bibli, nicméně její kořeny také sahají do období před Velkou francouzskou revolucí. Spojená velkolóže Anglie uznala jedinou a nejmenší z francouzských velkolóží — *La Grande Loge Nationale Française* (Francouzská národní velkolóže), kterou v roce 1913 založili právě Angličané.

Dne 17. listopadu 1990 se v Martinickém paláci v Praze na Hradčanech konalo slavnostní znovuustavení Velké lóže Československa, kterého se zúčastnilo 86 zástupců ze 13 zahraničních obediencí. O rok později byla po americkém vzoru ustavena Nejvyšší rada Skotského ritu v Praze, která uznává 33 stupně zednářského zasvěcení.

Úhloměr si můžeme představit jako palec a ukazováček. Právý úhel, který vzniká rozepřením ukazováčku a palce, je základem každého vytváření tvaru, každého stavebnictví, které zajišťuje bezpečnost konstrukce, stavby. Jako symbol vyjadřuje pravý úhel pozemský řád, jenž spočívá na mravnosti a právu.

Agrippa z Nettesheimu, Lidská ruka a planety, De occulta philosophia, 1510.

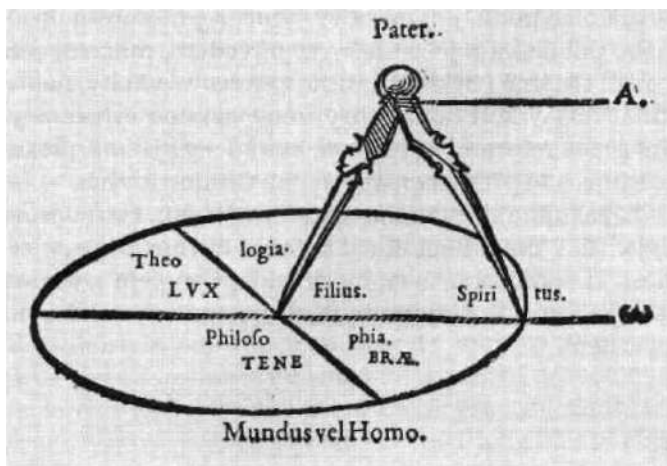
Angličané založili v roce 1733 také první italskou lóži. S Napoleonovým vstupem do Itálie se v italském zednářství projevily silné francouzské vlivy. Za druhé světové války bylo italské zednářství pod tlakem fašismu rozpuštěno, aby bylo po válce opět obnoveno. V roce 1960 se spojily dvě velkolóže ve velkolóži *Grande Oriente d'Italia* (Velký Orient Itálie).

Obdobnému, ba ještě tvrdšímu pronásledování než v Itálii za Mussoliniho bylo vystaveno během své existence zednářství španělské. Naposledy bylo zakázáno za vlády generála Franca. Obnovené zednářské lóže ve Španělsku jsou nyní sdruženy pod *Grand Logia de España* (Velká španělská lóže).

K založení první zednářské lóže v Německu došlo v roce 1737 v Hamburku. O 296 let později byli němečtí zednáři nacisty donuceni ukončit svou oficiální činnost, ale po skončení války se do veřejného zednářského života opět zapojili. Spojení v jednu velkolóži se podařilo až v roce 1970, kdy se zrodila Spojená velkolóže v Německu se sídlem v Berlíně.

P. Lambert, Zednáři konají své dílo, Londýn, 1789.

Z dalších evropských zednářských center jmenujeme alespoň švýcarskou velkolóži Alpina sídlící v Lausanne a rakouskou Velkolóži starých svobodných a přijatých zednářů v Rakousku se sídlem ve Vídni.

KDO JSOU DNES SKUTEČNÍ ZEDNÁŘI?

Jak už bylo řečeno, existují vedle sebe zednářské organizace různého zaměření a různého stáří, které navazují na různé tradice. Podle nejstarší anglické velkolóže mohou být považovány za skutečně zednářské jen ty organizace, které dodržují takzvané Základní principy, novelizované v roce 1989. Nejdůležitějšími z nich jsou: členství omezené výlučně na muže; víra v »nejvyšší bytí«; morálka odvozená z Bible či jiné svaté knihy; uznání základních zednářských symbolů, takzvaných Tři velkých světél (svaté knihy, úhelník a kružidlo); zákaz diskuse o náboženství a politice.

Podle těchto pravidel by například slavný francouzský Velký Orient nebyl zednářskou organizací. Ta totiž ze svých rituálů vypustila »Velkého Stavitele Všech Světů« neboli »Nejvyšší Bytí« a nevystavuje žádnou svatou, jen takzvanou Bílou knihu.

Za zmínku stojí i striktní odmítnutí ženského členství. Nejčastějším důvodem pro nepochybnost žen do zednářských lóží je údajná neschopnost žen udržet tajemství. Je také možné, že některé rituály vyžadují celkový útlum

Kružítka je symbolem stavitele světů. Při kresbě kruhu spočívá jedno rameno kružítka v jednom bodě, zatímco druhé se pohybuje tak, že vytváří kruh. Jedině spolupůsobením obou ramen může vzniknout kruh. Středový bod představuje vnitřní řád, střed. Čára, která vzniká, poukazuje na povinnosti vůči světovému řádu a lidem, vůči společnosti, jejíž hranice nesmí naše předsudky a vášně překračovat. Kružítka tak symbolizuje také krásu a bratrství.

V. Weigel, Introductio hominis in Philosophia Mystica, 1618.

Obálka katalogu muzea francouzského Velkého Orientu.

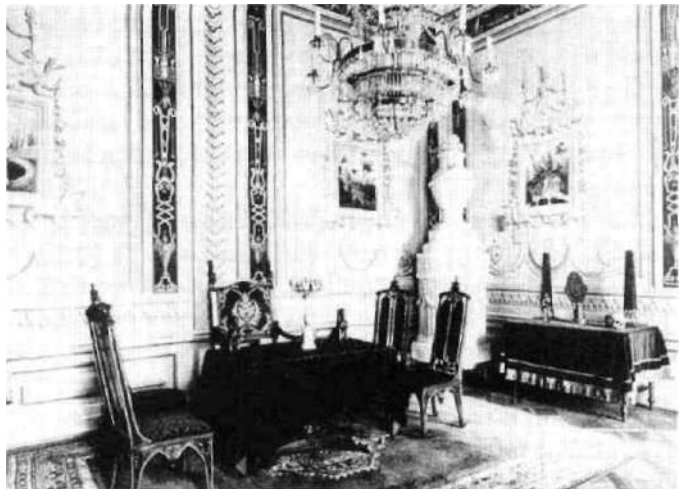
sexuálních pudů, jinými slovy vylučují přítomnost opačného pohlaví. Co je skutečným důvodem, můžeme jen hádat. Ostatně i některé antické zasvěcovací kultury, například římský kult boha Mitry, ženy striktně vylučovaly. Takzvané reformní zednářství, které ženy přijímá, přesto existuje, a to přinejmenším od dob Cagliostrových.

Zopakujme si v této souvislosti myšlenku, kterou jsme vyjádřili v předešlém díle: Skutečná duchovnost společnosti či organizace se dá měřit také přístupem k ženám jako ke zcela plnohodnotným a rovnoprávným lidským bytostem.

ZEDNÁŘSTVÍ VE 3. TISÍCILETÍ

Podle informací z knihy autorů Kischkeho, Andicze a Haubelta *Svobodní zednáři* formulovali v roce 1980 dva frankfurtští zednáři *Teze 2000*. Jedná se o jedenadvacet tezí, které by se mohly stát základem pro modernizaci zednářství. Přes veškerou diskusi, kterou vyvolaly, však nebyly sněmu velkolóží dokonce ani předloženy k hlasování. To poukazuje na charakter typický pro všechny větší instituce, jejichž základním rysem je setrvačnost a odolávání změnám. Zákony hierarchie a byrokracie zjevně působí stejně, ať se jedná o státní instituci, či o polotajný spolek.

Přestože se zednáři od svého počátku snažili — a mnozí se stále snaží — být pokrokovým duchovním proudem,

Zednářský salon ve Vranově nad Dyjí.

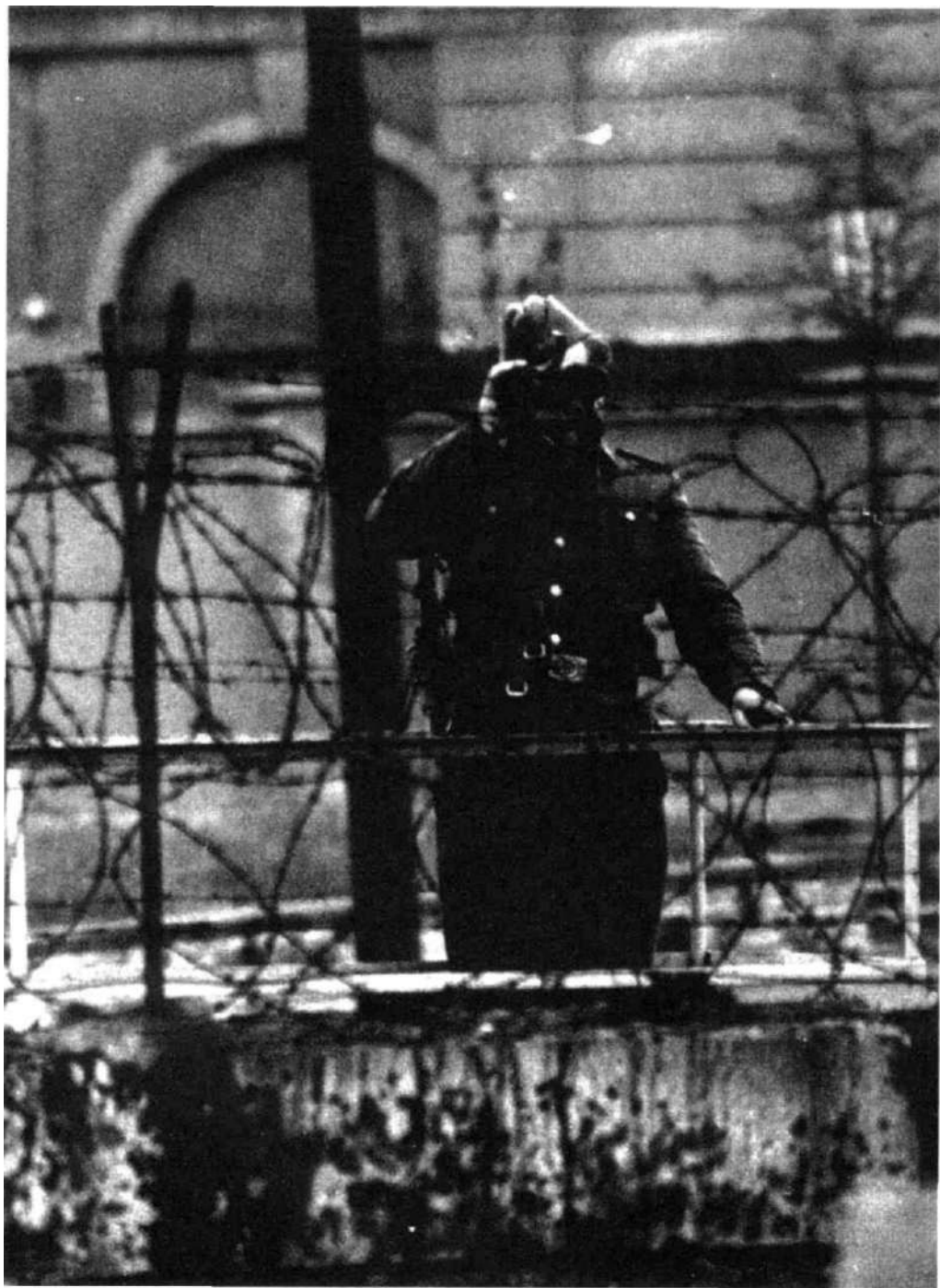
najdeme i zde konzervativní přístup a dogmatismus. Někdy je na ně nahlíženo spíše jako na alternativní náboženství či sektu. Navenek často působí jako maloměšťácký spolek používající velká slova o ušlechtilém lidství, přičemž jeho členové mohou ve sdružení hledat spíše sobecký prospěch. Abychom ovšem byli k zednářům spravedliví, musíme uznat, že jejich charitativní činnost je zřejmá. Nelze však nepřipomenout, že by podle vlastních zásad měli být především duchovní inspirací ostatním.

Jaká budoucnost asi čeká zednáře ve třetím tisíciletí? Pro toho, kdo stojí vně organizace, to není snadné posoudit — třeba i proto, že v zednářství je mnohé zahaleno tajemstvím. Nečlen se nemůže zúčastňovat zednářských rituálů, členové jsou vázáni mlčenlivostí, jen občas se objeví možnost nahlédnout do zednářské lóže, buď přímo, nebo prostřednictvím nějakého dokumentárního filmu. Mnozí dnešní zednáři se veřejně ke svému členství hlásí. Existují i zednářská muzea, například v Paříži, v dolnorakouském zámku Rosenau a ve vranovském zámku na Moravě. O zednářích sice vychází hodně knih, informace jsou však často rozporuplné a bratrstvo stále zůstává zahaleno rouškou tajemství.

Zdá se však, že jeho existence ohrožena není. Pro mnoho lidí, kteří touží proniknout do tajemství světa a obohatit svůj život, bude zednářství vždy lákavou možností. A charakter tajného spolku přitažlivost ještě zvyšuje.

Frontispis katalogu muzea rakouského svobodného zednářství v zámku Rosenau u Zwettlu.

Východoněmecký pohraničník, chráněn ostnatým drátem a betonem, sleduje z berlínské zdi, co se děje v západním Berlíně

KAPITOLA XXI.

ZA ŽELEZNOU OPONOU

Všichni kritici výzkumu telepatie používají marxismus-leninismus
pouze k podpoře svého vědeckého konzervatismu.
Všichni ti, kteří házejí vědeckému vývoji klacky přes cestu,
by měli být potrestáni.

V. Tugarinov, vedoucí filozofické katedry Leningradské univerzity

Během Stalinova režimu jsme uskutečnili široký a dosud zcela nezveřejněný výzkum ESP. Dnes americké námořnictvo testuje telepatii na svých atomových ponorkách, ale sovětská věda prováděla velké množství telepatických zkoušek během posledního čtvrtstoletí. Je důležité, abychom odhodili své předsudky. Musíme se znovu vrhnout do zkoumání tohoto životně důležitého pole.

*Leonid L. Vasiljev
duben 1960*

Zadrátovaný přístup k Brandenburské bráně, jak jej mohli vidět obyvatelé východního Berlína.

ŠEDESÁTÁ LÉTA

Šedesátá léta 20. století přinesla nejen »květinovou revoluci« hippies a rozšíření drog pro »rekreační« účely, ale také bouřlivý rozvoj parapsychologického či psychotronického výzkumu. V té době se někteří vážení vědci přestali bát veřejného spojení s takovými »nevědeckými« jevy, jako jsou telepatie (přenos myšlenek na dálku), telekineze (pohyb předmětů silou myšlenky), předtucha a lidským tělem vyzařovaná energie zvaná aura. To, co bylo dříve kacířstvím či pseudovědou, se dostalo na stránky vědeckých časopisů a do vědeckých pojednání. Období šedesátých let bylo jakýmsi dočasným uvolněním na obou stranách Evropy rozdělené »železnou oponou«, která kopírovala západní hranice tehdejšího východního Německa, Československa, Madarska, Rumunska a Bulharska. Jmenované, takzvané socialistické státy — spolu s Polskem, Albánií, Mon-

Krátce po nezdaru Amerikou podporované invaze na Kubu v Zátocě svini se J. F. Kennedy v červnu 1961 setkal ve Vídni s Nikitou Chruščovem. Na sovětského vůdce neudělal mladý americký prezident velký dojem - považoval ho za slabocha a v následujícím roce přikročil k rozmístování sovětských raket na Kubě. Rakety byly odvezeny zpět, teprve když Washington Moskvu varoval, že je „připraven proměnit během třiceti minut Sovětský svaz v hromadu radioaktivních trosků“.

golskem, Severní Koreou a liberálnější Jugoslávií — se v takzvané studené válce, tedy v souboji dvou rozdílných a nesmiřitelných ideologií, ocitly ve sféře vlivu Sovětského svazu, samozvaného ochránce nižších vrstev společnosti a přísně materialistického pohledu na svět. A právě uvnitř této tvrdě materialistické části Evropy probíhaly již od Stalinových dob experimenty okultního charakteru. Jejich důvodem nebyla skrytá touha nalézt Boha, ale spíše praktická využitelnost k ovládnutí světa.

RENESSANCE PSYCHOTRONIKY

V roce 1967 putovaly neviditelné a zakódované telepatické vlny z Moskvy do Leningradu. Mozky dvou lidských subjektů, vysílajícího i přijímajícího, byly bedlivě monitorovány citlivými přístroji zaznamenávajícími mozkové aktivity. Sovětská vědci tehdy tvrdili, že jsou s pomocí těchto přístrojů schopni zaznamenat a rozluštit telepatické vzkazy a že jejich senzibilové jsou schopni si mezi sebou posílat telepatické vzkazy na vzdálenost několika set kilometrů.

Sovětské vědecké časopisy nabízely ještě zajímavější podívanou. Na fotografiích v nich mohl čtenář spatřit nádherné barvy zářící okolo lidského těla. Jinými slovy, každý mohl spatřit to, co bylo dříve výlučnou doménou jas-

Dr. Vilen Garbuzov u lůžek sovětských dětí, které byly v rámci parapsychologických experimentů hypnotizovány.

Svatý oheň, levé křídlo triptychu amerického malíře Alexe Greye, ukazuje skryté energie lidského těla.

novidců — lidskému oku skrytou bioenergii těla, auru. Podobné výzkumy byly prováděny i v ostatních zemích sovětského impéria, dělo se tak nicméně ve stínu »velkého bratra« a s jeho laskavým svolením. I mnoho českých, bulharských a polských senzibilů bylo v Moskvě prověřováno. To, co probíhalo v politickém životě veřejně, se skrytě odehrávalo i v oblastech, která je dodnes považována převážně za šarlatánskou.

FOTOGRAFIE AURY

V šedesátých letech se svět dozvěděl o takzvané Kirlianově fotografii. Semjon Kirlian a jeho žena Valentina objevili ve své laboratoři způsob, jak fotografovat lidskou bioenergii, psychotroniky považovanou za nezničitelnou životní energii a zdroj nesmrtnosti.

Manželé prožili většinu života v malém bytě na rohu krasnodarských ulic Gorkého a Kirovovy. Semjon byl mechanikem a Valentina učitelkou. On byl praktickým, technicky nadaným členem týmu, ona vnášela do společné práce intelektuální nadhled. Jejich práce na zvláštní fotografické technice, umožňující zaznamenat zvláštní

Kirlianova fotografie aury listu pelargonie.

světelné a barevné efekty, navazovala na dřívější experimenty evropských fotografů.

Kirlianovu fotografii lze definovat jako fotografování předmětů v přítomnosti vysokonapěťového nízkoproudého elektrického pole o vysoké frekvenci. Podle některých badatelů dokáže zmíněná technika zobrazit fyzickou podobu psychické energie, jiní vzniklý světelný efekt identifikují jako takzvané éterické tělo, jednu z vrstev aury (záření vycházející ze všech živých organismů). Skeptici ale tvrdí, že jde pouze o efekt »světélkování«, který za určitých podmínek může vzniknout a nemá na životní či duchovní energie subjektu žádnou vazbu.

ESP A PSI

Velkým podnětem pro sovětský výzkum přenosu myšlenek na dálku byly údajné experimenty, které se měly odehrávat kdesi pod hladinou oceánu na palubě americké jaderné ponorky Nautilus. V roce 1959 se ve francouzských novinách objevil senzační titulok: „Námornictvo Spojených států používá ESP v atomové ponorce!“ Telepatický přenos myšlenek z hlubin moře na pevninu by se zajisté stal převratnou »tajnou zbraní«, srovnatelnou s radarem za 2. světové války.

Myšlenka, že by Američané mohli objevit tajemství skrytých schopností mozku, sovětské vojenské strategie značně znepokojila. V dubnu 1960, na shromáždění konaném jako připomínka objevení rádia, ale osmašedesátiletý akademik a nositel Leninovy ceny dr. Leonid Vasiljev zcela překvapil své kolegy. Nejen, že hovořil o »mentálním rádiu«, ale také prozradil, že během Stalinovy vlády byly tajně zkoumány skryté schopnosti lidského mozku, včetně telepatie. A nakonec vyzval přítomné, aby odložili své předsudky a tento neortodoxní výzkum podpořili. Během roku se Vasiljev stal vedoucím zvláštní parapsychologické laboratoře na Leningradské univerzitě.

V roce 1967 se odhadovalo, že roční náklady na sovětský výzkum ESP (*extrasensory perception*, mimosmyslové vnímání) přesahují 13 milionů dolarů. Možná bychom měli správně říci: na výzkum PSI.

Výraz PSI je odvozen z dvacátého třetího písmene řecké abecedy — *psi* (Ψ). V oblasti parapsychologie se ho uží-

Ruská »mystická duše« si našla svou cestu i do oficiální sovětské vědy. Dokonce i zakladatel slavné moskevské univerzity Michail Lomonosov měl s telepatii své zkušenosti. Při návratu domů z Německa měl jednou živý sen o svém otci rybáři. Ve snu viděl otce na moři v prudké bouři. Loď byla hozena vlnami na skaliska.

Po návratu domů zjistil, že je jeho otec nezvěstný. Se zlou předtuchou popsal rybářům z vesnice místo, které viděl ve snu. Zde bylo otcovo mrtvé tělo skutečně nalezeno.

Semjon Kirlian.

*Róza Kulešová dokázala »číst«
svými prsty.*

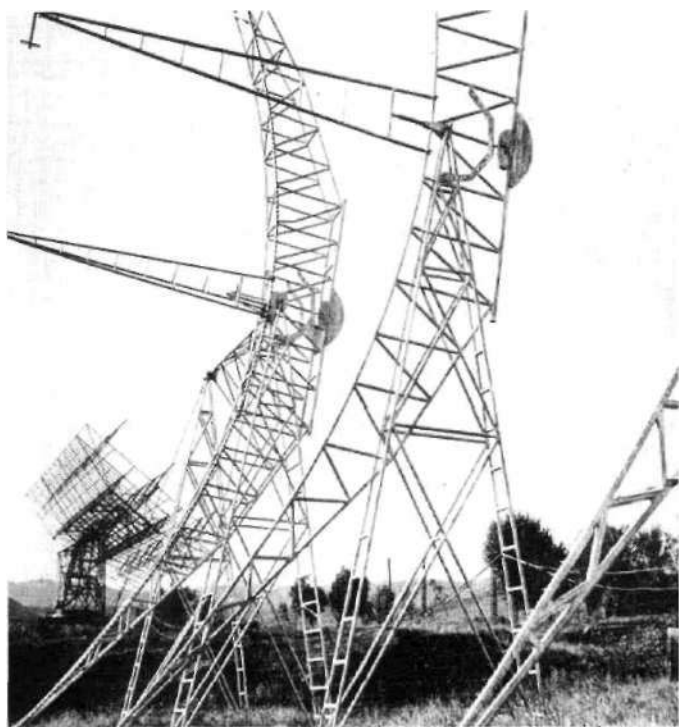
vá k označení jevů zahrnujících mimosmyslové vnímání (ESP) a pohyb předmětů myšlenkou (telekinezi, psychokinezi — PK). Obecně bývají zkratkou PSI označovány všechny neobvyklé a nevysvětlitelné úkazy.

UFO

Dr. Felix U. Ziegel z Moskevského leteckého institutu napsal v dubnu 1967 v časopise Směna:

Po pravdě řečeno, sovětské radary zaznamenávají neidentifikovatelné létající předměty již dvacet let.

Další překvapivé informace následovaly v časopisech Bajkal, Mladí technici, Sovětský život. Ziegel dostal povolení k publikování snad i proto, aby byl uvolněn dlouholetý tlak vzniklý na základě mnoha pozorování neobvyklých jevů. Podivné létající předměty, většinou lesknoucí se disky, byly zaznamenány jak obyčejnými pasažéry komerčních letů, tak vojenskými piloty.

*Část anténního systému pro
odposlech signálů ze vzdálenosti
mnoha světelných let,
instalovaného ve stanici Gor-
ký.*

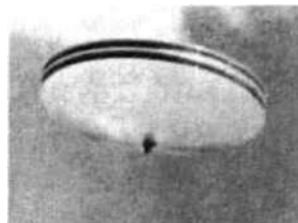

Alexandr Kazancev (vlevo) ve své moskevské pracovně ukazuje 8500 let starou japonskou sošku, o které byl přesvědčen, že reprezentuje kosmonauta ze zničené planety Faeton, jež podle něho kdysi obíhala na orbitě mezi Marsem a Jupiterem.

Dr. Vjačeslav Zajcev byl jedním z průkopníků sovětských teorií o návštěvách z vesmíru. »Bohové z nebes«, jak nazývá návštěvníky z jiných světů, podle něho na naší planetě zanechali mnoho stop, například popis „dvoupatrových nebeských kočárů s mnoha okny, které řvou jako lvi, hoří rudými plameny a uhánějí k obloze, až vypadají jako komety“ z posvátných indických knih. Zajcev věřil, že v dávné minulosti lidé stavěli své chrámy a jiné posvátné stavby po vzoru mimozemských kosmických korábů a že sestoupení Ježíše Krista na zem není pouhým náboženským obrazem, nýbrž záznamem o kosmonautovi.

V období studené války se v Sovětském svazu objevila i teorie o kolosální explozi zničené planety Faeton, jejíž oběžná dráha se nacházela mezi Marsem a Jupiterem. Zastánce faetonové teorie prof. Alexandr Kazancev tvrdil, že zkázu planety přežily pouze posádky značně vzdálených meziplanetárních lodí, které pak našly útočiště na planetě s velmi podobnými podmínkami pro život — na Zemi. Podle Kazanceva se to stalo v období, kdy na Zemi žili Neandrtálci, těsně před objevením moderního člověka kromaňonského typu.

Než opustíme téma UFO, zmiňme, byť krátce, nejproslulejší nevysvětlenou explozi 20. století. Dne 30. června 1908 vybuchlo na Sibíři cosi, co dnes nazýváme *tunguzským meteoritem*. Rozsáhlé území u řeky Tunguzky bylo tehdy na-

Jedna z mnoha fotografií UFO byla pořízena v americkém Oregonu roku 1954.

Tunguzka, podle které byl nazván slavný »meteorit«, se nachází v geometrickém středu Sibíře na stejné zeměpisné šířce jako Petrohrad, Stockholm nebo Oslo. Leží uprostřed oblasti mezi Uralem a Pacifikem, Arktidou a pouští Gobi. Sibiřské město Irkutsk leží jižně od Tunguzky vzdáleno 650 kilometrů. Pokud skutečně došlo ke katastrofě řízeného objektu, jak tvrdí někteří badatelé, pak se místo jeví jako ideální, neboť možnost ublížit pozemské populaci zde byla minimální.

prosto zdevastováno, byly zničeny miliony staletých stromů, exploze byla slyšitelná ve vzdálenosti jednoho tisíce kilometrů a chvění zemského povrchu bylo zaznamenatelné v téměř stejné vzdálenosti.

Profesor Ziegel tvrdil, že se jednalo o výbuch vesmírné lodi ve výšce 5 až 7 kilometrů nad povrchem Země, jehož síla odpovídala čtyřiceti megatunám trinitrotoluenu. Výbuch měl podle něho všechny charakteristické rysy termonukleární exploze: geomagnetický efekt, záblesk v atmosféře, zvýšený růst vegetace, mutační a další změny v rostlinách, včetně zvýšené radioaktivity místních stromů v letokruzích vztahujících se k roku 1908.

Dnes se v zemích bývalého Sovětského svazu o UFO příliš nehovoří — každodenní starosti možná podobným věcem nepřejí nebo už tamní populace, podobně jako západoevropská a severoamerická, považuje téma za všední.

JASNOVIDCI A LÉČITELÉ

Na jaře roku 1968 se v mezinárodním tisku objevila zpráva o neuvěřitelných schopnostech Rusky Michajlovové. Tato baculatá žena v domácnosti byla očividně schopna pohybovat předměty, ať už to byly zápalky, jablka či skleničky, pouze za pomoci myšlenek. Kontrolované experimenty, kterým se na půdě sovětské akademie podrobila, byly dokonce zaznamenány na film.

Její skutečné jméno bylo Ninel Sergejevna Kulaginová a pseudonym měl chránit její soukromí, což se ovšem vždy nedařilo. S věhlasem Kulaginové rostla i nevraživost vůči jejím schopnostem. Komunistický tisk ji obviňoval z podvodu — prý používá skrytých magnetů. Jak by však mohl magnet působit například na sklo, vysvětleno nebylo.

Pouhou myšlenkou byla v experimentech schopna zastavit srdeční tep žáby, na rukou se jí občas objevovaly podivné spáleniny a někteří vědci byli prý i svědky toho, jak se jí tu a tam spontánně vzňaly šaty.

Kulaginová své schopnosti ani nechápala, ani nehodnotila. Brala je prostě jako nadání, které využívá. Ve jménu vědy se trpělivě podrobovala nesčetným testům, které mnohdy způsobovaly bolest, závratě, hypertenzi nebo hubnutí. Nakonec dostala vinou psychotronických experimentů téměř smrtelný srdeční záchvat.

Alla Vinogradova, nástupkyně Ninel Kaluginové, demonstruje své schopnosti pohybovat předměty pouhou vůlí.

Ninel Kaluginová hýbe krabičkou od sirek pouze pomocí své vůle.

Další ženou s telekinetickým nadáním byla Alla Vinogradova. K aktivnímu rozvoji svých schopností ji inspiroval dokumentární film o Kulaginové. V roce 1977 se dokonce stala hrdinkou podobného filmu, v němž vystupovala společně s Kulaginovou. V tomtéž roce Kulaginová oznámila, že již ve výzkumu svých schopností pokračovat nechce, a jako důvod uvedla nejen zhoršující se zdraví, ale i neosobní a často skeptický přístup sovětských vědců.

V šedesátých letech samozřejmě existovalo za železnou oponou více osob, které byly ochotny své výjimečné schopnosti otevřeně předvádět na veřejnosti. Dokumentární filmy o telekinezi a telepatii, které vznikaly v tehdejší Československu i v jiných zemích socialistického tábora, jsou toho svědkem. Mezi psychotronicky nadanými jedinci té doby nalezneme i hvězdu světového věhlasu. Nejslavnějším sovětským jasnovidcem byl senzibil polského původu Wolf G. Messing.

Wolf Messing při vystoupení.

KAPITOLA XXII.

WOLF. G. MESSING

Samozřejmě, že existuje svobodná vůle.
Ale také existují určité modelové situace či struktury.
Budoucnost je utvářena z minulosti a přítomnosti.
A tyto struktury je navzájem spojují.
»Mechanismus« takového spojení je pro většinu lidí neznámý,
ale já jasně vím, že existuje.

Wolf G. Messing

Wolf Messing kreslí obrázek, který mu byl poslán telepaticky.

SOVĚTSKÝ NOSTRADAMUS

Wolf Grigorijevič Messing (1899—1972) byl malý elegantní muž s uhrančivýma očima. Svými nadpřirozenými schopnostmi ohromil jak Stalina, tak diváky po celém Sovětském svazu, a přesně předpověděl konec 2. světové války. Ještě před jejím vypuknutím se dokonce odvážil prorokovat Hitlerův konec.

Tento výjimečný muž se nikdy neoženil; údělem nejslavnějšího sovětského jasnovidce byl život v odloučení a samotě.

JASNOVIDECKÁ KARIÉRA

Messing se narodil 10. září 1899 poblíž Varšavy v malém židovském městě Góra Kalwaria. Své jasnovidcké schopnosti odhalil záhy, a již jako chlapec je veřejně předváděl. Po přestěhování do Berlína pozval Messinga během jeho turné v roce 1915 do svého bytu velký fyzik Albert Einstein a seznámil ho se Sigmundem Freudem, který chtěl jeho

Slavný mág a mistr úniků Harry Houdini vedl kampaň za odhalení podvodných praktik jasnovidců a spiritistů. Tvrdil, že je možné učinit totéž pomocí triků. Na tomto snímku se nechal »vyfotografovat« s duchem Abrahama Lincolna. Sám Houdini byl však obvinován, že některé důkazy falešných praktik zfalšoval.

zvláštní dar otestovat. Messing na Freuda učinil velký dojem. Od té doby byl považován za významnou osobu, slavil vskutku světové úspěchy a publikum udivoval nejen v Evropě, ale také v Japonsku, Brazílii, Argentíně, Austrálii a v Indii, kde se roku 1927 osobně setkal i s Gándhím.

Když v roce 1937 Messing předpověděl, že vůdce německého národa zemře, pokud se „obrátil směrem na východ k Rusku“, přivodil si nepřítel Adolfa Hitlera. Ten na Messingovu hlavu promptně vypsál odměnu 200 000 německých marek. Messing nechtěl následovat osud jasnovidce Erica Hanussena, kterého nacisté zavraždili, učinil osudové rozhodnutí a o dva roky později uprchl do sovětského Ruska, terorizovaného Stalinovou vládou. Sovětský režim nechoval k okultnímu nadání výjimečných jedinců příliš velké sympatie, v Messingově případě to však bylo jinak. Zatímco většina ruských jasnovidců byla nucena svou činnost pozastavit, Messingovi se podařilo udělat příznivý dojem na samotného Stalina.

Aby si jasnovidce vyzkoušel, dal mu Stalin za úkol vyloupit banku. Messing vzal tašku a odešel do jedné moskevské banky. Zde předal úředníkovi prázdný kus papíru a mentálně mu poručil naplnit tašku 100 000 rubly. Úředník poslechl. Když byla zkouška úspěšně dokončena, Messing mu peníze vrátil. Poté, co si úředník uvědomil, co udělal, dostal srdeční záchvat. Jasnovidce dokonce tvrdil, že podobným způsobem ošálil mnoho institucí, včetně německého gestapa a sovětské tajné policie.

Úspěšně vykonaná zkouška Stalina pobavila a Messingovi bylo povoleno pořádat vystoupení po celé zemi. V roce 1944 v Novosibirsku předpověděl Hitlerovu smrt a přesné datum kapitulace Německa.

ESTRÁDNÍ UMĚLEC

Výjimečně nadaný jasnovidce byl v Sovětském svazu vhozen do jednoho pytle s tisíci hudebníků, tanečníků a cirkusových umělců. Sovětská agentura Goskoncert ho oficiálně vedla jako »koncertního umělce«. Odměnou za svůj úspěch a značnou popularitu získal třípokojový byt v Moskvě, kam se uchyloval k odpočinku, a za své veřejné úspěchy získal dokonce titul »zasloužilý umělec Sovětského svazu«.

Jasnovidce Eric Hanussen byl v roce 1933 nacisty zavražděn, protože věděl příliš mnoho o jejich plánech. Když předpověděl Hitlerův nástup k moci, získal si na čas jejich přízeň.

Nechceme žádné věštce a čaroděje v této zemi.
A telepatie neexistuje!

*Odpověď pracovníka
ministerstva kultury
Sovětského svazu,
když přišel Wolf Messing
poprvé požádat o práci*

Jeden z úkolů, kterým chtěl Stalin vyzkoušet neobyčejné schopnosti Wolfa Messinga, zněl: dostat se bez povolení na Stalinovu soukromou chatu. Chata byla přirozeně jedním z nejbližších hlídaných objektů Sovětského svazu. Přestože strážci, vojáci i tajná policie učinili z chaty nedobytnou pevnost, Messing vkrácel jednoho dne přímo ke Stalinovi. Strážní ustoupili a služebnictvo ho pozorovalo s respektem.

Překvapenému Stalinovi pak vysvětlil: „Použil jsem mentální sugesci. Strážným a služebnictvu jsem vnutil myšlenku, že jsem Berja.“ Očividně se mu to podařilo — strážní ho za obávaného šéfa tajné policie považovali.

S přibývajícím věkem se Messingovy schopnosti zhoršovaly, ale pro jeho ohromnou popularitu mu vedení Goskoncertu nepovolilo odejít do důchodu. Až do smrti v roce 1972 nebylo komunistickým režimem Messingovi povoleno vycestovat do západních zemí — snad ze strachu, že by jasnovidce emigroval.

Přes veškeré schopnosti, které nabourávaly materialistické pojetí světa, Messing jako ateista věřil, že vše má vědecké vysvětlení, a přestože mu na počátku kariéry pomohla doladit jeho schopnosti aktivní účast na spiritistických seancích, neváhal později citovat Bedřicha Engelse:

Ze všech pověr je spiritismus tou nejdivočejší.

Byl přesvědčen, že vyvolávání mrtvých je šarlatánstvím.

ZVLÁŠTNÍ SCHOPNOSTI

Messing popisoval schopnost nahlížet do myslí svých spoluobčanů. Myšlenky ostatních se v jeho vlastní mysli stávaly barevnými symboly; Messing neslyšel slova, ale vnímal obrazy, a fyzický dotek pokusné osoby mu pomáhal lépe se soustředit na její myšlenky. Popíral, že by odezíral z mimiky obličejových svalů, a tvrdil, že myšlenky čte raději se zavázanýma očima a že čtení myšlenek hluchých a němých lidí je podstatně snazší.

Přestože Messing nebyl léčitелеm, dokázal poměrně přesně stanovit diagnózu nejrůznějších nemocí a občas někoho zbavil bolení hlavy tím, že mu lehce přiložil konce prstů na spánky.

Sovětská vědci přirozeně chtěli jeho neobvyklé schopnosti prozkoumat. Messing však k testům svoloval jen výjimečně. Neurologická vyšetření sice prokázala, že části Messingovy hlavy a Messingova hrudníku vykazovaly vyšší teploty než jiné části jasnovidcova těla, ale vědci nikdy nedospěli k vysvětlení, proč tomu tak je. Někteří z vědců věřili, že když vzal Messing zkoušenou osobu za ruku, přijímal podvědomě signály pohybujících se svalů a s nimi i myšlenku.

Messing tvrdil, že za celý svůj dlouhý život nebyl nemocen, a nemoci se neobával. Čeho se však opravdu bál, byly blesky. Bouře nesnášel, a když byla některá blízko, nemohl se soustředit a uplatnit své výjimečné schopnosti.

Když se jeden sovětský novinář zeptal, jak je možné předpovídat události, Messing odpověděl:

Když zapnu sílu své vůle, uvidím náhle vrchol řetězu událostí. Říkám tomu »přímé poznání«. Nevidím v tom nic mystického. Budoucnost se utváří z minulosti a současnosti a mezi nimi jsou určité modely a spojení. Mechanismu tohoto přímého poznání zatím nerozumíme, protože naše představy o podstatě času, o jeho souvislosti s prostorem, s minulostí, současností a budoucností, jsou stále ještě mlhavé.

NÁSTUPCE

Jako divák se v roce 1966 Messingova jediného kyjevského vystoupení zúčastnil také devatenáctiletý mladík Tofik Dadašev. Po představení sebevědomě prohlásil, že dokáže totéž co Messing. O šest let později přicestoval Dadašev do Moskvy, aby převzal žezlo vrchního jasnovidce Sovětského svazu. Slavný Messing zemřel následkem silného srdečního záchvatu a Dadašev byl považován za jedinice nadaného výjimečnými mentálními schopnostmi.

Stejně jako Messing předváděl Dadašev své schopnosti pod hlavičkou Goskoncertu v nejrůznějších částech Sovětského svazu. Při svých vystoupeních vyzval například někoho z publika, aby za Dadaševovy nepřítomnosti vybral jeden z mnoha časopisů a označil libovolnou větu libovolného článku. Po návratu na scénu pak jasnovidce bez obtíží určil časopis, článek i větu. Vše, co k tomu potřeboval, bylo soustředění.

Tofik Dadašev se narodil na břehu Kaspického moře v hlavním městě Ázerbajdžánu, v Baku. Jeho zvláštní nadání se začalo projevovat již v útlém věku. Dokázal číst myšlenky svých příbuzných a jeho rodiče měli obdobný dar. Na základní škole byl schopen myšlenkami uvést učitelku ruské literatury do takového zmatku, že musela opustit třídu, aniž pochopila, proč tak činí a co se stalo. Pod vlivem Messingova úspěchu začal Dadašev plně rozvíjet své schopnosti až po devatenáctém roce svého života. Svě schopnosti také demonstroval na I. mezinárodní psychotronické konferenci v Praze roku 1973, kde četl myšlenky lidí, jejichž řeč neznal. Myšlenky mají očividně svou vlastní řeč.

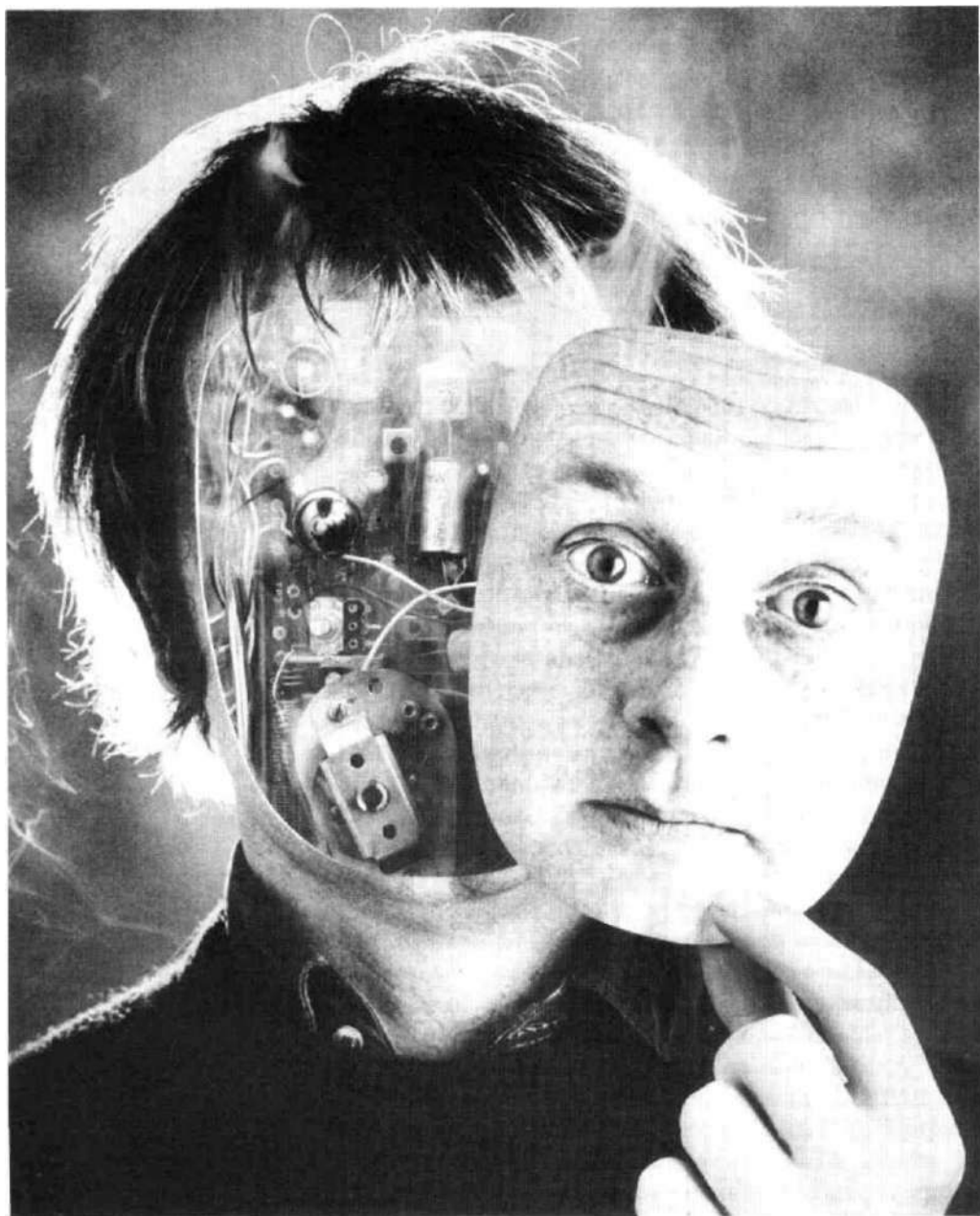

Messingův nástupce Dadašev demonstruje, že nepoužívá očního kontaktu. Jeho ruce pravděpodobně slouží jako anténa pro mentální kontakt s publikem.

„Myšlenky lidí ke mně přicházejí jako obrazy. Obvykle vidím vizuální formu myšlenek jako určitou činnost nebo místo,“ řekl Wolf Messing o čtení myšlenek.

Tofik Dadašev.

Vývoj umělé inteligence, fotomontáž.

KAPITOLA XXIII.

KONSPIRAČNÍ TEORIE

Jakmile vybočíte z prošlapané cesty,
po které kráčí konvenční historikové,
a přezkoumáte skutečné motivy klíčových situací vývoje Evropy
v posledních 2000 letech, vniknete do oblasti »tajné historie«;
alternativní historie, která je málokdy zaznamenávána.

Tato tajná historie se může jevit vnějšimu světu, který ji jen tuší,
jako melodramatická...

To je pozadí, na kterém hrají účastníci okultní (skryté) konspirace své hry
s životy milionů obyčejných mužů a žen.

Michael Howard, Okultní konspirace

Zavraždění amerického prezidenta Johna F. Kennedyho dne 22. listopadu 1963 bylo výsledkem konspirace. Její organizátoři nebyli dosud odhaleni.

ÚKLADNÉ VRAŽDY

Bezesporu nejslavnější i nejzáhadnější úkladnou vraždou 20. století je atentát na prezidenta Spojených států amerických Johna Fitzgeralda Kennedyho. Konspirační teorie zahrnují bohatou škálu možných spiklenců, od mafie přes FBI až po kubánského vůdce Fidela Castra. Vražda je stále neobjasněna a některé archivní materiály nejsou do dnes přístupné. Ovšem i Evropa má své slavné a záhadné úkladné vraždy a nevyjasněná úmrtí.

VATIKÁNSKÁ TAJEMSTVÍ

Zmíněná vražda prezidenta Kennedyho má i svou »vatikánskou variantu«. Podle ní byla důvodem k odstranění hlavy státu Kennedyho liberální a slabá politika vůči Sovětskému svazu a připravované ukončení války ve Vietnamu, který byl po dlouhá staletí pod silným katolickým vlivem. Připomeňme jen, že po Francii převzali ve Vietnamu roli ochránců protikomunistického a prokatolického jihu Američané a že jihovietnamský prezident Diem byl úkladně zavražděn 20 dní před Kennedym.

Katolická církev je ojedinělou organizací svého druhu, vždyť vstoupila již do druhého tisíciletí své existence, a tak dlouhou, nepřerušenou tradicí se může pochlubit jen málokterá organizace. Co vše skrývají vatikánské archivy, včetně legendami opředené Vatikánské knihovny, lze jen hádat.

Z hlediska alternativního pohledu na historii byl pro Evropu vždy velmi důležitým vztah papeže a velmistra tajných organizací. Nezapomínejme ani na fakt, že vinou krutého pronásledování ze strany pohanského Říma byli ve svých počátcích určitým druhem tajné organizace také křesťané. Památkem oněch dob jsou katakomby věčného města Říma. Zlom nastal až ve čtvrtém století našeho letopočtu, kdy císař Konstantin křesťanství upřednostnil. Pohanský Řím, symbol křesťanského útlaku, se poté stal centrem křesťanství a okázalá pompéznost římských císařů se transformovala do rituálů a hábitů křesťanských hodnostářů.

Památkem zvláštní symbiózy a spřízněnosti katolického křesťanství s pohanskými kulty je bazilika sv. Klementa v Římě, jejíž fasádu přestavěl v roce 1715 architekt Carlo Stefano Fontana. V nižších podlažích se skrývá nejen hrob velkomoravského věrozvěsta sv. Cyrila a část slavných římských katakomb, ale i svatyně bohu Apollona a chrám perského boha Mitry, jehož vyznavače můžeme označit za antické předchůdce svobodných zednářů.

Předehrou budoucích vztahů mezi katolickou církví a tajnými organizacemi byly středověké kontakty papeže a templářským řádem. Templáři — jako velmi neobvyklá katolická instituce — byli odpovědní pouze papeži, a byli tudíž i pod jeho přímou ochranou. Jejich vzájemný vztah se rychle a dramaticky změnil koncem třináctého století, kdy papež učinil dohodu s francouzským králem Filipem. Hlava katolické církve tak umožnila násilný zánik řádu, včetně upálení posledního templářského velmistra De Molaye, k jehož odkazu se hlásí někteří dnešní zednáři. Nezapomínejme, že svobodní zednáři odvozují svůj původ od středověkých stavebních hutí, které byly úzce propojeny s katolickou církví, pro kterou katedrály stavěly.

Pavel VI. a jeho budoucí nástupce Albino Luciani na náměstí sv. Marka v Benátkách.

Rosenkruciáni a zednáři, kteří obviňovali katolickou církev z potlačování původního Kristova učení, byli v očích církve kacíři, odpadlíky či dokonce spojenci Satanovými. Počátky rosenkruciánského hnutí jsou spojovány s reformací šestnáctého století, exkomunikací Martina Luthera, na jehož osobním znaku můžeme nalézt symbol růže a kříže, a vznikem protestantské církve. Připomeňme ještě, že Luther měl předchůdce v církvi upáleném Janu Husovi a protestantská církev v Jednotě bratrské. Období reformace je klíčovým momentem nejen v evropské historii obecně, ale i specificky — ve vývoji evropských tajných organizací. Zrušení katolického monopolu a vznik protestantské církve mohly být v pozadí ovlivňovány tajnými spolky. Snaha o církevní reformy dala zrod alternativní církvi, která přímo ohrožovala duchovní autoritu papeže, zásadní vliv církve na politický vývoj Evropy a nakonec i její rozsáhlý majetek.

Jedna z oblíbených konspiračních teorií hovoří o tom, že vrcholným cílem tajných organizací je proniknutí do Vatikánu a dosazení »svého muže« na papežský trůn. O podobných snahách jsme se zmínili ve druhém díle Tajných dějin, v kapitole o Iluminátech. V této souvislosti poukazuje bývalý redaktor katolických novin Piers Compton ve své knize *Zlomený kříž* na užití zednářsko-iluminátského symbolu oka v trojúhelníku předními představiteli církve.

Symbol byl v minulosti použit jezuity, objevil se jako pečeť na filadelfském eucharistickém kongresu v roce 1976 a také na příležitostné vatikánské známce z roku 1978. Compton dokonce tvrdí, že papež Jan XXIII. (původně biskup Angelo Roncalli), který zemřel ve stejném roce jako John F. Kennedy, použil tento symbol na svém osobním kříži. Podle něj byl papež členem tajné společnosti, jež měla ve znaku růži a kříž. Údajně se s ní seznámil jako diplomat v Turecku.

Pravdou je, že Roncalli v letech 1958 až 1963, kdy byl papežem, uskutečnil první významné reformy katolické církve od dob středověku. Neví se však, zda byly tyto reformy ovlivněny nějakou tajnou organizací.

Po jeho smrti se katolická církev dostala do víru událostí, které vyvrcholily neblaze proslulým finančním skandálem a spojením s tajnou zednářskou lóží, mafií a pravico-vými extremisty. Když byl v roce 1963 arcibiskup Giovanni Montini zvolen papežem Pavlem VI., jeho kritici zaznamenali určitou změnu v předchozí tvrdé opozici vůči svobodným zednářům. Dříve by byl každý katolík, u něhož byla zjištěna příslušnost k zednářské lóži, vyloučen z řad církve; za předpokladu, že nevyvíjí proticírkevní činnost, byl nyní tolerován.

V roce 1978 začaly kolovat mylné zvěsti, podle nichž se papež Pavel natolik obával komunistického zvratu v Itálii a některých evropských státech, že uvažoval o dobrovolné abdikaci a o volbě nového papeže. Tentokrát to měl být někdo neitalského původu, kdo by se dokázal dohodnout s východním blokem, tedy tehdejšími socialistickými stá-

Usměvavý papež Jan Pavel I.

Paul Marcinkus (druhý zleva) byl tlumočnickem při setkání Kennedyho viceprezidenta a nástupce Lyndona Johnsona s papežem Pavlem VI.

Licio Gelli.

ty, o přetrvání církve i v nové socialistické Evropě. Papež měl prý také přesunout 5 miliard dolarů církevního jmění do Spojených států na budoucí financování církve. Apokalyptické zvěsti se však nenaplnily. Naopak — východoevropské socialistické režimy v čele se Sovětským svazem o deset let později zkolabovaly, byť má dnes leckterý evropský stát vládu skutečně tíhnoucí doleva.

I když se údajný papežův strach ze socialistické Evropy nepotvrdil, rozhodně jím trpěla řada členů tajných společností, což se projevilo v jednom z největších evropských skandálů dvacátého století. Určitá část pravicově smýšlejících italských zednářů byla zapojena do finančních a politických intrik, jež otřásly Vatikánem a jež podle některých dokonce vedly k vraždě jednoho z papežů.

ZEDNÁŘI VE VATIKÁNU

Ve zmíněném skandálu figurovalo v roce 1978 i náhlé úmrtí papeže Jana Pavla I., pro jeho humor a neformálnost přezdívaného »usměvavý papež«. Albino Luciani působil před svým zvolením jako benátský patriarcha. Byl znám svými liberálními postoji k umělé kontrole početí, potratům, rozvodu a homosexualitě. Spekulanti se dohadovali,

Když byl v červenci roku 1976 zavražděn policejní soudce Vittorio Occorsio, znamenalo to zastavení vyšetřování, které mělo vnést jasno do vztahu neofašistického hnutí a italské zednářské organizace P2.

kterého ze svých předchůdců bude názorově následovat, zda Jana, či Pavla; přijetím obou jmen jim však papež situaci nikterak neulehčil.

Italská zednářská skupina Propaganda Due (P2) byla elitářskou organizací, založenou roku 1960 bohatým obchodníkem Licio Gellim. Pravicově zaměřený Gelli měl v nejrůznějších místech světa úzké styky s různými skupinami, od neofašistických skupin Jižní Ameriky přes CIA až po mafii. V roce 1976 učinil údajně následující prohlášení:

Zednářství nenávidí komunismus, protože je protikladem myšlenky vznešenosti osobního individualismu, ničitelem základních práv, které jsou božským dědictvím všech lidí, a nepřítelem zednářského principu víry v Boha.

Není divu, že díky svým antikomunistickým postojům našel spojence i v řadách CIA. Někteří vedoucí členové P2 měli od CIA dokonce obdržet finanční podporu pro boj s italským komunismem. Politickým cílem P2 bylo vytvoření stínové vlády, která by v Itálii převzala moc v případě komunistické revoluce či volebního vítězství komunistů. Dva a půl tisíce členů skupiny patřilo většinou k vyšším společenským, politickým a vojenským třídám. Do skupiny patřili i tři ministři, hlava italské tajné služby, náčelníci vojenského a námořního štábu, zaměstnanci ministerstva obrany, osmnáct členů parlamentu, jedenadvacet soudců, přední obchodníci, novináři a političtí komentátoři.

Skandál s organizací P2 se provalil krachem peněžního ústavu Banco Ambrosiano. Ředitelem banky byl další vlivný člen P2 Robert Calvi. Ten byl v roce 1971 představen jiným členem organizace, finančním poradcem papeže Pavla IV., řediteli Vatikánské banky biskupu Marcinkovi. Zanedlouho se biskup Marcinkus stal jedním z ředitelů Banco Ambrosiano. Různé firmy vytvořené touto bankou se mimo jiné zabývaly i praním peněz pro mafii. Krach Banco Ambrosiano odhalil její vzájemné vztahy s Vatikánskou bankou, a zatáhl tak katolickou církev do skandálu, který ji spojoval se zednáři, pravicovými extremisty a organizovaným zločinem. Krátce po vypuknutí skandálu, dříve než mohl vypovídat, spáchal Calvi sebevraždu. Byl nalezen oběšený pod londýnským Dominikánským mostem. Zavadlo to přirozeně příčinu ke spekulacím, že byl úkladně zavražděn, aby nemohl odhalit tajemství spojující mezinárodní zednářstvo s Vatikánem. Tomu by nasvědčoval i fakt, že Calviho taška s dokumenty, jež tento vztah odhalovaly, prostě zmizela.

Finanční investice učiněné papežem Pavlem VI. v amerických bankách v sedmdesátých letech, kdy se obával komunistického převratu v Itálii, byly podle vatikánských zdrojů přesunuty v roce 1981 po pokusu tureckého atentátníka o vraždu Jana Pavla II. Krycí příběh rozšířený západními tajnými službami svaloval vinu na KGB, která údajně použila bulharskou tajnou službu k umlčení papežovy podpory hnutí Solidarity v papežově rodném Polsku. Informované zdroje nicméně poukazují na to, že atentátník neměl žádné spojení s komunistickými zeměmi a že byl členem Šedých vlků, pravicové teroristické skupiny financované CIA a italskými neofašisty.

*Michael Howard
Okultní honspirace*

Roberto Calvi po londýnské »sebevraždě« v noci 17. 6. 1982.

Vyšetřovatelé rozhodli, že arcibiskup (Marcinkus) by měl být obviněn, ale papež reagoval tím, že poskytl Marcinkovi ochranu ve Vatikánu, samostatném státu nezávislém na Itálii, kde zatykač neměl platnost. Tento čin může být spíše interpretován jako pokus minimalizovat škodu, kterou církev utrpěla díky aféře s Banco Ambrosiano, a jako příklad věrného přátelství než jako konspirace týkající se tajných organizací.

Michael Howard
Okultní konspirace

33 DNÍ PAPEŽEM

Skandál s bankou Ambrosiano vypukl v létě 1978, tedy ve stejné době, kdy zemřel papež Pavel VI. a na papežský stolec usedl jeho nástupce Jan Pavel I. Nový papež stál před úkolem očistit církev od diskreditujícího skandálu. Plánoval reformu vatikánského bankovního systému a chtěl prodat podíly Vatikánu v některých finančních institucích. Celkově působil dojemem aktivního člověka, který chtěl církev nejen očistit, ale i zmodernizovat.

Krátce po svém zvolení dostal papež do rukou seznam významných zednářů začleněných v hierarchii katolické církve, mezi nimiž přirozeně dominovali aktivní členové P2. Veškeré reformní plány však skončily papežovou smrtí 28. září téhož roku, tedy pouhých 33 dní poté, co byl zvolen. Byl nalezen jednoho rána mrtev ve své posteli a příčina smrti nebyla zcela objasněna. Podivné okolnosti ban-

Jan Pavel I.

kovního skandálu a papežův liberalismus zavedly podnět k mnoha konspiračním teoriím o úkladné vraždě. Detailně se případem zabývá kniha Davida A. Yallopa *Ve jménu Božím*.

Novým papežem byl zvolen polský kardinál Wojtyła. Vatikánským hlasováním mu byla dána přednost před kardinálem Giovanni Benellim, o kterém se předpokládalo, že by pokračoval ve změnách chystaných Janem Pavlem I. Po svém zvolení přijal Wojtyła jméno svého předchůdce a stal se Janem Pavlem II. Volba mladšího, neitalského papeže byla vnímána jako určitá modernizace církve a jako příslib reformy. Brzy se však ukázalo, že nový papež vyznává spíše tradiční učení církve.

Přes papežův konzervatismus se objevují hlasy, jež spekulují o možném vlivu tajných organizací na Jana Pavla II., a to zvláště v souvislosti s papežovou snahou o sblížení katolické církve s ostatními křesťanskými, ale i nekřesťanskými církvemi. Součástí takového sblížení má být i diskuse o středověkých a renesančních reformačních snahách uvnitř církve. Nakonec i český, církví upálený ultrakacíř Jan Hus byl — po téměř šesti stech letech — pod papežovým patronátem označen za reformátora.

Jako příklad možného ideového souladu s cíli tajných společností uvádí autor knihy *Okultní konspirace* Michael Howard papežovu účast na modlitbě za světový mír. Dává ji do souvislosti se mší na počest sv. Františka z Assisi v roce 1986, která vyzdvihla jednotu všech světových náboženství. Zastánci tradičních doktrín byli zajisté překvapeni, když viděli papeže na jednom pódiu s tibetským lamou, hinduistickým swámím, americkým medicinmanem, židovským rabínem a maorským veleknězem. Vždyť jednotu všech světových náboženství a přiznání, že všechna pocházejí ze stejného pradávného zdroje, je filozofickým základem učení většiny tajných společností.

UFO A SUPERMANI

Jeden z nejpobulárnějších televizních seriálů konce dvacátého století *Akta X* se zajisté zasloužil o masové rozšíření oblíbené konspirační teorie, podle které mimozemské civilizace nejen tajně navštěvují naši planetu a mají s ní vlastní plány, ale snaží se dokonce vytvořit jakéhosi hyb-

Vystavené tělo mrtvého papeže Jana Pavla I.

Paul Marcinkus se současným papežem.

UFO nad francouzskou vesnicí v roce 1974.

ridního člověka, známého jako nadčlověka neboli supermana, a to vše za tajné pomoci části vlád světových velmocí. Teorie je přitažlivá o to více, že skutečně existují určitá nevysvětlená fakta, jež se týkají neobvyklých schopností některých jedinců či oficiálně utajovaných skutečností. Přidáme-li k tomu podivné kruhy v obilí a osobní svědectví takzvaných kontaktérů, tedy těch, kteří údajně s mimozemšťany přímo komunikují, máme živnou půdu pro vznik obzvláště silného mýtu.

Velký psycholog Carl Gustav Jung tematice UFO věnoval dokonce několik studií. Zajímal se především o vliv tohoto fenoménu na lidskou duši. Při psychologickém zaměření studií nebylo třeba ani to, aby Jung věřil, že Zemi skutečně navštívili mimozemšťané, ani to, aby taková tvrzení odmítal. Jungovi stačilo, že lidé věřili tomu, co viděli na obloze. Ať už tedy létající talíře existují, nebo ne, trval na tom, že takové věci, i kdyby ve skutečnosti neexistovaly, jsou nicméně psychickými fakty, která jsou přístupná psychologickému symbolickému zkoumání.

Jak jsme už ukázali, kořeny »mimozemské teorie« můžeme nalézt v dávné minulosti. Víra v nadřazené bytosti z jiného světa provází lidstvo v celé jeho historii a ani nástup racionální vědy, jež dokonce v mnohém takovou víru posiluje, ji neodvál do říše pohádek. Některé vědecké objevy, například takzvané neviditelné technologie, uplatňované na válečných letounech i jinde, jsou často považovány za přímý důsledek kontaktu s mimozemskou technologií. Neustále rostoucí možnosti manipulace genetickým materiálem obavy, které mají mnoho společného s dokonalými nadlidmi a dramatickou změnou charakteru naše-

ho světa, ještě posilují. Co se vlastně odehrává ve vědě na přelomu 2. a 3. tisíciletí? Slavíme úspěchy lidského génia, nebo získáváme informace ze zcela neortodoxního zdroje? Kráčíme po cestě k dokonalejší společnosti, nebo nás vede tajemství černé magie rovnou do pekla? Vybíráme si vlastní cestu, nebo jsme obětí tajných konspirací, manipulací a rozhodnutí jedinců s výjimečnými schopnostmi? Takové otázky a pochybnosti nás zajisté budou provázet i dále, přinejmenším ještě na počátku nového milénia.

SVĚTOVÁ VLÁDA

Teorie o nadlidech, výjimečných jedincích, jsou úzce spjaty s konspiračními teoriemi o tajné světové vládě, která řídí chod světa. Mlhou nejrůznějších informací tu a tam v masových sdělovacích prostředcích problesknou zprávy o tom, že ten či onen kandidát na významný světový úřad dostal požehnání od nějaké víceméně skryté, zato však vlivné skupiny. Může být takové požehnání rozhodnutím tajné světové vlády o příštím vývoji světa? Skládají snad nejvyšší politici účty někomu jinému než veřejnosti? A je snad tato veřejnost manipulována, aniž by si to uvědomovala?

V polovině 20. století byla vydána kniha *Jitro kouzelníků* z pera vědce Jacquese Bergiera a novináře Louise Pauwelse. Dílo nepřineslo žádné převratné ani nové informace, v podstatě jen čerpalo z již zveřejněných informa-

Onoda, poslední voják 2. světové války, se vzdal v roce 1945.

Společnost Aetherius nabízí »modlicí baterii« ve snaze pomoci »meziplanetární vládě« v boji proti duchovnímu nebezpečí

Mezinárodní měna je totéž jako mezinárodní vláda.

*americký bankéř
Marriner Eccles*

ci. Jeho dopad byl však doslova revoluční. Autoři podali zjednodušujícím způsobem přehled paralelního způsobu myšlení, který v šedesátých letech ostře kontrastoval s rychle se rozšiřujícím blahobytným, konzumním a materialistickým životním stylem Evropy. Zdálo se tehdy, že druhá světová válka je definitivně uzavřenou kapitolou a že ve světě, stabilně rozděleném studenou válkou, lze žít.

Pauwels a Bergier umožnili široké vrstvě lidí nahlédnout nejen do tajů materialistickou vědou vysmívaných disciplín, například alchymie, ale i do tajného okultního zázemí Hitlerovy třetí říše. Ukázali, že to, co je často považováno za fantastické či směšné, může mít velice konkrétní a dramatický dopad na naše každodenní životy.

Mimo jiné byla v knize připomenuta teorie známá jako *Legenda o Devíti Neznámých*, která se údajně traduje již od dob indického vladaře Ašóky, jenž vládl v Indii od roku 273 př. n. l. Je to tentýž vladař, o kterém píše H. G. Wells ve svém nástinu světové historie:

Mezi desetitisíci jmen vladařů, která se kupí ve sloupcích dějin, září jako hvězda Ašókovy jméno téměř jediné.

V legendě se říká, že Ašóka — jenž rozšířil buddhismus po celé své říši, od Indie po Malajsko, následkem čehož ovládl tento nenásilný náboženský směr Nepál, Tibet, Čínu a Mongolsko — poučen hrůzami války zakázal zneužívání inteligence a založil nejmocnější tajnou společnost

Druhá polovina dvacátého století zaznamenala dramatický nárůst spotřeby ropy. Mnozí vnímají nadnárodní olejářské koncerny jako formu světové vlády. Fotografie zachycuje jednu z olejářských konferencí v 70. letech, kdy svět poprvé pořádně pocítil naftovou krizi a vliv olejářských společností.

planety: Společnost Devíti Neznámých, v jejichž rukou byly soustředěny veškeré vědecké poznatky a značné prostředky a jejichž úkolem bylo, a údajně stále ještě je, řídit běh světa a nenechat padnout do nepovolaných rukou nejzázračnější lidské vynálezy.

Pauwels a Bergier uvádějí i několik svědectví podporujících myšlenku, že se legenda zakládá na pravdě. Citují i Jacolliota, francouzského spisovatele vědeckofantastických románů 19. století a konzula v indické Kalkatě, který věřil v existenci této tajné společnosti ovládající tehdy neexistující technologie: uvolnění energie, sterilizaci ozarováním, psychickou válku...

ALTRUISMUS, PENÍZE, ČI TOUHA OVLÁDAT?

Nicholas Roerich, jemuž jsme věnovali jednu z předešlých kapitol, strávil léta putováním po Nepálu a Tibetu a hledáním bájného města Šambaly, kde podle pověstí sídlí bratrstvo adeptů tajných nauk, kteří skrytě ovlivňují světové události. Tato tajná organizace má různá jména: Tajní náčelníci, Skrytí mistři, Velké bílé bratrstvo. V okultních kruzích se obecně věří, že tyto »šedé eminence« stojí za všemi důležitými tajnými bratrstvy, jako byli a jsou templáři, súfisté, rosenkruciáni, zednáři, Zlatý úsvit či Teozofická společnost.

Dodejme jen, že Roerich nebyl v tomto ohledu pouhým snílkem. Podporoval celosvětovou Ligu národů, založenou po 1. světové válce s cílem vytvořit jednu světovou vládu, a v roce 1935 byl jedním z tvůrců smlouvy o neničení kulturních pokladů ani v případě války, podepsané dvaceti dvěma zeměmi.

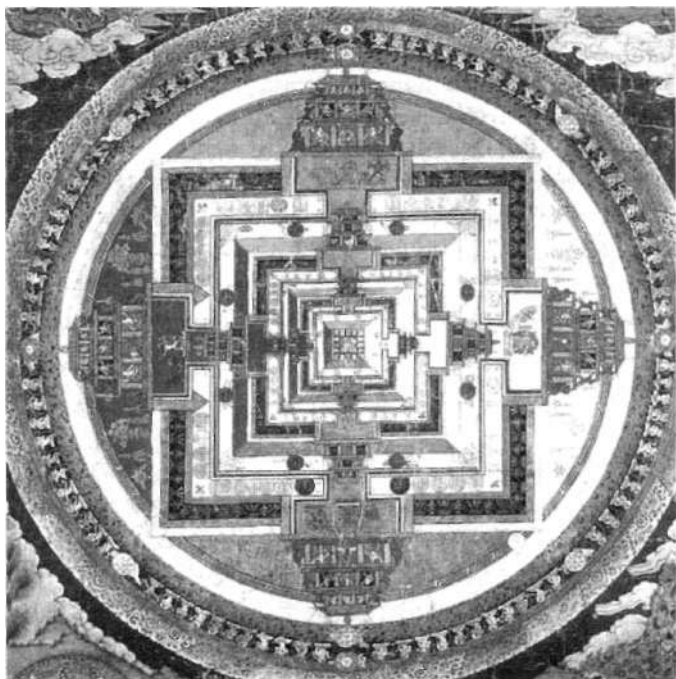
Myšlenka jedné světové vlády je však dvojsečná. Na jedné straně může jít o ušlechtilý úmysl vést lidstvo jako celek do budoucnosti bez vražedných náboženských, národnostních a politických konfliktů, na straně druhé se však může jednat o sobecké zájmy úzké skupiny či skupin lidí, kteří ve svých rukou soustřeďují moc a rozhodují o osudu celého světa. Situaci nijak nezjednodušuje fakt, že teorie o světových vládách se pohybují na hranici skutečnosti a fantazie.

Při příležitosti vydání bestselleru *His Holiness* (Jeho svatost), který napsal spolu s italským expertem na otázky Vatikánu Marco Politim, prohlásil slavný reportér aféry Watergate Carl Bernstein v interview, že bývalý ředitel CIA William Casey připravil spolu s papežem Janem Pavlem II. svržení komunistického panství ve východní Evropě. Jen v Polsku prý podle Bernsteina investovaly Spojené státy kolem padesáti milionů dolarů do Solidarity, přičemž proudy peněz prý tekly výlučně přes Vatikán a církev dala k dispozici svůj aparát. Jako protislužbu údajně USA zastavily svou podporu kontroly porodnosti ve třetím světě.

Podle Bernsteina přivítal Svätý otec umístění nových raket v Evropě jako výraz díky za americkou intervenci. Jak se zdá, zodpověděla historie jednoznačně Stalinovu otázku: Ten papež, kolik má divizí?

*Viktor Farhas
Kdo ovládá svět?*

Tibetská mandala z 18. století. Symbolem, ilustrujícím Nicholasem Roerichem navrženou smlouvu o neničení kulturního bohatství (viz kapitola IX.), byly tři rudé koule symbolizující lásku, sílu a moudrost (podle některých i náboženství, umění a vědu) v rudém kruhu symbolizujícím svět. Bílé pozadí je vykládáno jako duchovní podstata světa, někdy také jako Velké bílé bratrstvo, údajná tajná vláda světa. Tento univerzální symbol můžeme nalézt na prehistorických kamenných hrobkách v Mongolsku, na obraze nizozemského malíře Memlinga Adorace Ježíška, na templářském štítě či v symbolech vládců legendárního tibetského města Šambaly.

Dobrym příkladem vykonstruované konspirace, která je některými lidmi považována za skutečnou, jsou takzvané *Protokoly starších ze Sionu*. Tento dokument, který byl v roce 1921 odhalen jako padělek, měl být záznamem tajného Světového židovského kongresu ve švýcarské Basileji v roce 1897. Na tomto setkání mělo mezinárodní židovské hnutí spojit své síly se svobodnými zednáři při přípravě plánů na ovládnutí světa. Tajné protokoly měly být údajně ze Švýcarska propašovány ruským novinářem, který pořídil několik kopií záznamů.

Protokoly, které ovlivnily Hitlerův vztah k Židům, byly citovány německými nacionalisty jako důkaz toho, že byl pád Německa v 1. světové válce zapříčiněn světovou židovskou konspirací. Vinou Protokolů též vznikla teorie, že byla ruská revoluce v roce 1917 financována židovskými magnáty světa. Někteří badatelé soudí, že byly Protokoly, které vznikly před 1. světovou válkou, dílem určité skupiny v carské tajné službě a že měly neutralizovat vliv svobodných zednářů na cara Mikuláše II., a zabránit tak ruským liberálním reformám.

Obdobným způsobem poukazovala na možné mezinárodní židovské spiknutí ve 20. letech dvacátého století Angličanka Nesta Websterová, která tvrdila, že tajná židovská organizace stojí za všemi tajnými společnostmi, za

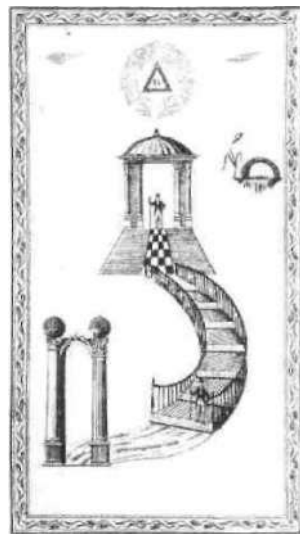

mezinárodním bankovním systémem i v pozadí revolučních hnutí předcházejících dvou století. Nacistická sympatizantka Websterová dávala do souvislosti fakt, že templářští rytíři měli své hlavní sídlo v jeruzalémském Šalamounově chrámu a byli mezinárodními bankéři středověku. Bankéře Rothschildy obviňovala mimo jiné z financování Iluminátů a věřila také tomu, že sama je převtělením hraběnky popravené ve Francii během buržoazní revoluce a že je její povinností odhalit tajné společnosti, které tuto revoluci zosnovaly.

SPOJENÉ LIDSTVO

Dnešní Organizace spojených národů, založená 26. června 1945 v San Francisku, má předchůdce v Lize národů (*The League of Nations*), jež vznikla po 1. světové válce. V roce 1920 otevřela Liga národů své hlavní sídlo v Ženevě, mimochodem v místě dlouho považovaném různými tajnými společnostmi za jedno z posvátných energetických center. Cílem Ligy národů bylo zachování světového míru a bezpečnosti. Americký kongres bohužel nepotvrdil členství Spojených států, což organizaci notně oslabilo. Neschopnost Ligy národů zabránit ve třicátých letech čínsko-japonské válce, italské invazi do Etiopie a Hitlerovu obsazení Polska vedla jak ke 2. světové válce, tak k zániku Ligy v roce 1939.

Přestože se americkému prezidentu Wilsonovi nepodařilo prosadit členství Spojených států v Lize národů, ne-

Zednářská symbolika vážící se ke 2. stupni zasvěcení zahrnuje i dva sloupky Šalamounova chrámu v Jeruzalémě: Jakín a Boaz.

Hlavy Marxe a Lenina stržené po nezdařeném moskevském puči v srpnu 1991.

V emblému Teozofické společnosti nalezneme alchymického hada Urobora, svastiku, Davidu hvězdu i egyptský kříž.

vzdal se myšlenky nadnárodní světové vlády. Prostřednictvím vlivné britské skupiny Kulatý stůl, mezi jejíž členy patřil i diamantový a zlatý magnát Cecil Rhodes (dal jméno Rhodesii, nynížšímu Zimbabwe), vznikly dvě organizace. V Británii to byl *The Institute for International Affairs* (Institut pro mezinárodní věci) a ve Spojených státech *The Council for Foreign Relations* (Rada pro mezinárodní vztahy — CFR). Obě skupiny byly v minulosti podezřívány, ovšem bez jakýchkoli důkazů, z finanční podpory Hitlera a z propagace socialismu prostřednictvím současné Organizace spojených národů.

Kritici obviňují CFR z vytvoření nové světové situace, v níž nerozhodují kapitalistické či komunistické ideologie, ale pouze moc představovaná ekonomickými silami. Michael Howard ve své knize *Okultní konspirace* uvádí mezi členy CFR i bratry Kennedyovy (Roberta a Edwarda), Henryho Kissingera, Nelsona Rockefellera a prezidenty Eisenhowera, Kennedyho, Nixona a Cartera.

Obdobným podezřením se nevyhnula ani takzvaná Bilderbergská skupina založená v roce 1954. Byla nazvána podle hotelu Bilderberg v holandském Osterbecku, kde se poprvé sešla pod patronací nizozemského prince Bernharda. V sedmdesátých letech převzal předsednictví bývalý britský ministerský předseda Sir Alec Douglas-Home. Sku-

Smaragdová deska Hermetica Trismegista má obsahovat tajemství umožňující vládu nad světem.

Heinrich Khunrath, Amphitheatrum sapientiae aeternae, 1606.

pina nemá žádné pevné členství a schází se nepravidelně v počtu asi jednoho sta lidí.

Je jisté, že tyto a jim podobné skupiny mají prostřednictvím svých výjimečných členů vliv na světové dění. Do jaké míry je však můžeme nazvat »stínovými vládami světa« zůstává otázkou, stejně jako kvalifikace jejich úmyslů. Ohlédneme-li se do evropské historie, nalezneme mnohé tajné organizace a v jejich čele významné osobnosti, které zasvětily svůj život vývoji lidstva, a to jak po stránce hmotné, tak duchovní.

Takové skupiny i jednotlivci stáli na straně společenských reforem, jež vedly ke vzdělávání širokých vrstev obyvatelstva a k občanské svobodě. Věřili, že vědecké objevy a tvůrčí schopnosti člověka by neměly být zneužívány k manipulaci, nýbrž k osvobození lidských duší. Zjednodušeně řečeno, jde o vývoj od člena stáda ke svobodnému individuu, které spolurozhoduje o osudu lidstva, za který je spoluzodpovědné.

Je představa budoucího lidstva jako společnosti vzdělaných a svobodných jedinců, kteří jsou schopni dát své osobní zájmy do souladu se zájmy celku, příliš naivní? Pokud ano, pak stáli v čele mnoha skupin a organizací evropské historie — mysterijních škol antického světa, gnostiků, templářů, rosenkruciánů, zednářů a dalších, o kterých jsme ve třech dílech naší knihy psali — nepraktičtí snilkové, kteří se s potěšením ztráceli v hlubinách své vlastní duše.

Zednářsko-rosenkruciánská symbolika z 18. století.

Průkopník hlubinné psychologie Carl Gustav Jung (1875-1961).

KAPITOLA XXIV.

C. G. JUNG

Jungův zájem o okultní fenomény, stejně jako o létající talíře, alchymii a synchronicitu, bývá často nepochopen a mylně vykládán jako naivní, nevědecký a bezvýznamný. Nelze popřít, že Jung věnoval pozornost tomu, co sám nazýval »takzvanými okultními fenomény«, jako jsou duchové, zjevení, tajemné vize, mediální nebo spiritistické demonstrace, tj. trans, klepání stolku, levitace, automatické psaní a to, čemu se dnes říká channeling netělesných duchů nebo zmizelých osob... Tyto psychické jevy, které zdánlivě kanalizují a kontaktují duchy ze zásvětí, jsou podle Jungova názoru nevědomé obsahy odštěpených a autonomních komplexů, mimořádně mocných a životných.

Robert H. Hopcke, Průvodce po sebraných spisech C. G. Junga

Pohádkový vývoj vědy, vysoký standard veřejného vzdělání ve většině evropských zemí a veřejné mínění organizované jako nikdy dříve umožnily Evropanům, aby věřili v lidské vědomé výkony, v rozum, inteligenci a sílu vůle. Téměř to vypadalo, jako by se člověk se svými ideály měl zmocnit země a vládnout jí moudře ve prospěch všech národů.

I. světová válka snem otřásla a většinu ideálů předchozí éry rozdrtila... Benevolentní Bůh vědy, jenž ve prospěch člověka udělal tolik báječných věcí, odhalil temnou tvář. Vytvořil nejděbelštější masinérii, včetně ohavnosti válečných otravných plynů, a lidský rozum se stále více zatemňoval podivnými, absurdními idejemi. Mezinárodní vztahy se zvrhly do nejvyhraněnějšího nacionalismu a skutečný Bůh země, *ultima ratio* všech věcí na světě — peníze — nabýval stále více fiktivního charakteru, o němž se dříve ani nesnilo... Téměř všechny větší pokusy o redukci výzbroje a stabilizaci mezinárodních financí skončily špatně. Lidstvu se pomalu rozbřeslo, že se zřítilo do jedné z nejhorších morálních krizí, jakou kdy poznalo.

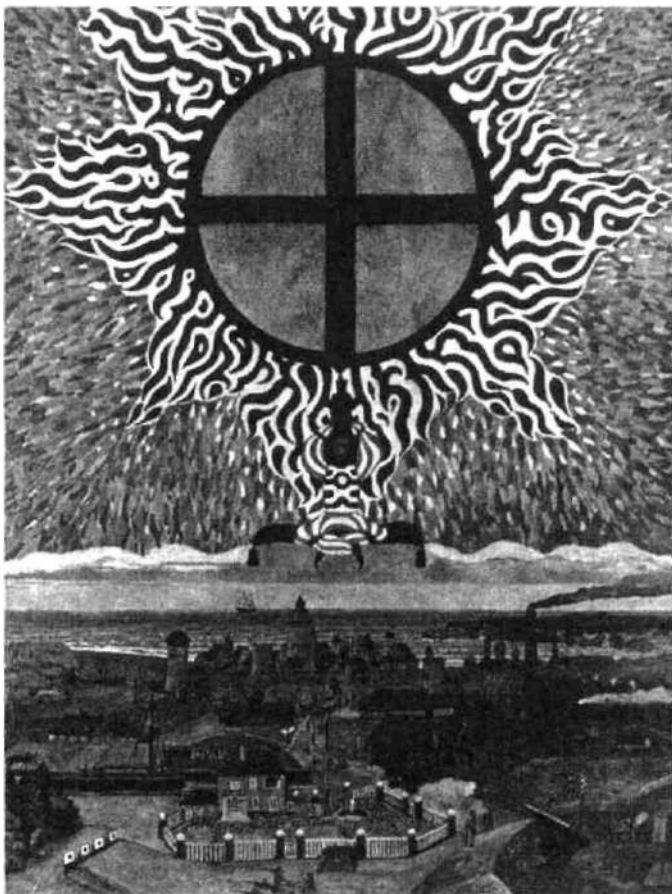
C. G. Jung v roce 1936

GNOSTIK 20. STOLETÍ

Jeden z průkopníků hlubinné psychologie Carl Gustav Jung (1875—1961) patří mezi nevlivnější osobnosti dvacátého století. Škála jeho zájmů sahala od vykládání budoucnosti pomocí čínské knihy I-ťing až po alchymii. Na jedné straně to byl člověk kontroverzní, velký individualista a excentrik, na straně druhé ho bez ostychu můžeme nazvat renesančním mužem, živým vtělením univerzálního člověka. Žil podle svého hesla: Být normální je vytouženým cílem neúspěšných lidí. A Jung rozhodně úspěšný byl.

ŽIVOT PLNÝ POZNÁNÍ

Velký psycholog se narodil 26. července 1875 v Kesswilu u Bodamského jezera jako jediný syn vesnického pastora. Jeho dědeček byl rektorem Basilejské univerzity, velmistrem švýcarské lóže svobodných zednářů a údajně byl nelegitimním synem J. W. Goetha. Jung se narodil až jedenáct let po jeho smrti a dostal po něm křestní jméno. Dědeček z matčiny strany studoval hebrejštinu, měl vize a komunikoval s mrtvými. Od roku 1895 studoval Jung na Basilejské univerzitě přírodní vědy a medicínu. Ve věku pětadvaceti let se stal lékařem v nemocnici pro duševní choroby v Burghözli. V roce 1907 se ve Vídni poprvé setkal se Sigmundem Freudem. Tenkrát spolu nepřetržitě hovořili celých třináct hodin. Toto okamžité přátelství trvalo téměř šest let. V té době si již Jung získal určitý věhlas svou knihou *Studie ke slovním asociacím*. Freud, tehdy již obecně uznávaná osobnost, označil Junga za dosud nejschopnějšího pomocníka. Jung se stal Freudovým korunním princem. Přestože se v některých názorech rozcházel, vyhověl Jung Freudovu přání stát se prvním prezidentem Mezinárodní psychoanalytické společnosti a šéfredaktorem prvního psychoanalytického časopisu *Jahrbuch*. Když se v roce 1913 s Freudem názorově i lidsky rozešel, obou funkcí se vzdal. Mezitím se oženil s Emmou Rauschenbachovou, dcerou bohatého průmyslníka, se kterou měl čtyři dcery a syna. Spolu se přestěhovali v roce 1908 do Küsnachtu, kde strávili zbytek života.

Symbol posvátnosti se vznáší nad světem válek a technologie.

Carl Gustav Jung, 1920.

OSAMĚLÁ CESTA

Svůj život zasvětil Jung záhadám lidské existence. Přestože se považoval za racionálního vědce, nevyhýbal se iracionálním či ezoterickým oblastem a nijak ho nevyvádělo z míry, když ho jeho zájmy dovedly k věcem vědecky nepřijatelným. Ve svém díle jednoduše zaznamenal svá poznání a je na nás, abychom posoudili jejich význam pro náš život. Sám se cítil povinován se o své závěry podělit. Řečeno jeho vlastními slovy:

Cítím, že ten, kdo jde vlastní cestou poznání, je povinen informovat společnost o tom, co na své objevitelské cestě nachází... O správnosti či nesprávnosti těchto jevů nebude rozhodovat kritika jednotlivých současníků, ale budoucí generace. Exis-

Helena Preiswerková.

tují věci, které doposud pravdivé nejsou, snad se neodvažujeme jejich pravdivost odhalit, ale zítra pravdivé být mohou. A proto každý, jehož osudem je jít svou vlastní cestou, musí postupovat s nadějí a obezřetně a být si stále vědom své osamělosti a jejich nebezpečí.

ZENY A OKULTISMUS

Je příznačné, že první přednáška, kterou Jung přednesl ve spolku švýcarských studentů pod názvem *O mezích exaktních věd*, útočila na strnulý materialismus vědců. O něco později prohlásil, že duše, ačkoli je nehmotná, existuje mimo prostor a čas. Za důkaz tohoto tvrzení považoval výsledky výzkumu hypnózy, náměsíčnosti a komunikace s pomocí médií. Své myšlenky si ověřoval v praxi. Médium, které při svých spiritistických pokusech používal, byla jeho vlastní sestřenice Helena Preiswerková. Ta se jako médium osvědčila díky své schopnosti komunikovat s neviditelnými inteligencemi. V transu se projevovala jako zcela jiná osoba a předávala nejrůznější vzkazy z neviditelného světa. Duchové Heleně připadali nesmírně skuteční. Jungovi říkala:

Vidím je před sebou, mohu se jich dotknout a mluvím s nimi o čemkoli stejně přirozeně, jako teď mluvím s tebou.

Dva roky trvající, pečlivá a podrobná pozorování se stala základem Jungovy disertační práce *O psychologii a patologii takzvaných okultních jevů*. Další žena, díky níž odhaloval tajemství neviditelného světa, měla na Junga daleko větší vliv. Stala se totiž jeho milenkou. Již v době přátelství s Freudem mu v dopisech přiznal, že v sobě objevil polygamní prvky a že předpokladem dobrého manželství je zřejmě výsada být nevěrný. Přestože byl s Emmou jako manželkou spokojen, jeho *anima* (Jungův termín pro obraz ideální ženy v nitru muže) vyžadovala přítomnost milujícího společníka a důvěrné přítelkyně. Tato *femme inspiratrice* (inspirující žena) se zhmotnila v osobě jeho pacientky Antonie Wolffové, která se mu stala celoživotní přítelkyní a spolupracovnicí. Emma se s tímto vztahem smířila, a tak žili svým způsobem všichni tři pohromadě. Toni hrála v Jungových výzkumech důležitou roli, jsouc jeho osobní průvodkyní skrytými oblastmi podvědomí.

S ní podstupoval meditace, ve kterých sestupoval do nejhlubších vrstev své duše. Ona také seznámila Junga s východní mystikou a filozofií.

VIZE A NEVĚDOMÍ

Jungova konfrontace s nejhlubší vrstvou duše, kterou nazýval nevědomím, začala hrůznou vizí severní Evropy zalité mořem krve a posléze zamrzlé v arktické zimě. Díky těmto vizím a jiným jevům, například vnitřním hlasům,

Temný vládce podsvětí Pluto, jenž unesl krásnou Persefonu, představuje nevědomí a unesená bohyně vědomí. Pluto a Persefona, Tennessee Dixon, 1988

Starý muž s křídly, jehož Jung namaloval podle vlastního snu, zosobňuje vrcholné poznání.

si Jung uvědomil, že existují věci vyšší než vůle já a že je třeba se před nimi sklonit. Jung vyvinul i způsob, jak se do těchto oblastí ponořit. Nazýval je aktivní představivostí. Určitou obdobu Jungova sestupu do nevědomí lze nalézt v zasvěcovacích školách antického světa. Jung sestupoval do podsvětí podobně jako Orfeus a zůstával přitom při plném vědomí. Téma sestupu do podsvětí a návratu zpět se vyskytuje mimo jiné i v *Eposu o Gilgamešovi*, ve Vergiliově *Aeneidě* a Dantově *Božské komedii*. Jungova zkušenost byla podobná tomu, co podstupují šamani, mystikové a někteří umělci a filozofové, jako třeba Nietzsche či teozof Rudolf Steiner. Na svých výletech se pravidelně setkával se dvěma postavami: s překrásnou dívkou jménem Salome a bělovousým starcem Filemonem. Jung je dešifroval jako ztělesnění dvou archetypů — věčného ženství a moudrého stáří. Archetyp je pro Junga nezávislým jevem, který se nachází kdesi v nevědomí. Je to jakýsi prázdný vzor, výsledek paměti lidstva, který je schopen hrát v lidském životě aktivní roli. Tyto archetypy často promítáme ze svého nitra do svého okolí. A tak kupříkladu, když muž potká ženu, která se svou vnější podobou blíží jeho již zmíněné animě (archetypu ideální ženy), bláznivě se zamiluje. Totéž platí u žen v případě archetypu zvaného *animus* (archetypu ideálního muže).

Filemon, fiktivní osoba, s níž Jung ve svém nitru rozmlouval.

Detail Jungova obrazu z jeho Červené knihy.

Carl Gustav Jung na sklonku svého života.

Jung popsal celou škálu těchto archetypů: Stín, Persona, Anima, Animus, Vnitřní já, Matka, Otec, Panna/Kora, Božské dítě, Hrdina, Moudrý stařec, Kejklíč atd. Jungovy archetypy se do určité míry podobají Platonovým idejím. Pro Platona jsou ideje čistě duchovními tvary, existujícími v mysli bohů už před vznikem lidského života, a jsou tedy nad a za běžným světem jevů, ve kterém žijeme a který běžně vnímáme. Jung rozšířil Freudovu koncepci podvědomí (toho v nás, čeho si nejsme vědomi), které nazval nevědomím a rozdělil je na osobní a kolektivní. Osobní nevědomí obsahuje zapomenuté či potlačené vzpomínky na vše, co jedinec prožil, co si myslel, co cítil nebo věděl. Kolektivní nevědomí je hlubší a důležitější vrstvou duše. Obsahuje právě archetypy a je psychickým zdrojem moci, celistvosti a vnitřní proměny.

INDIVIDUACE

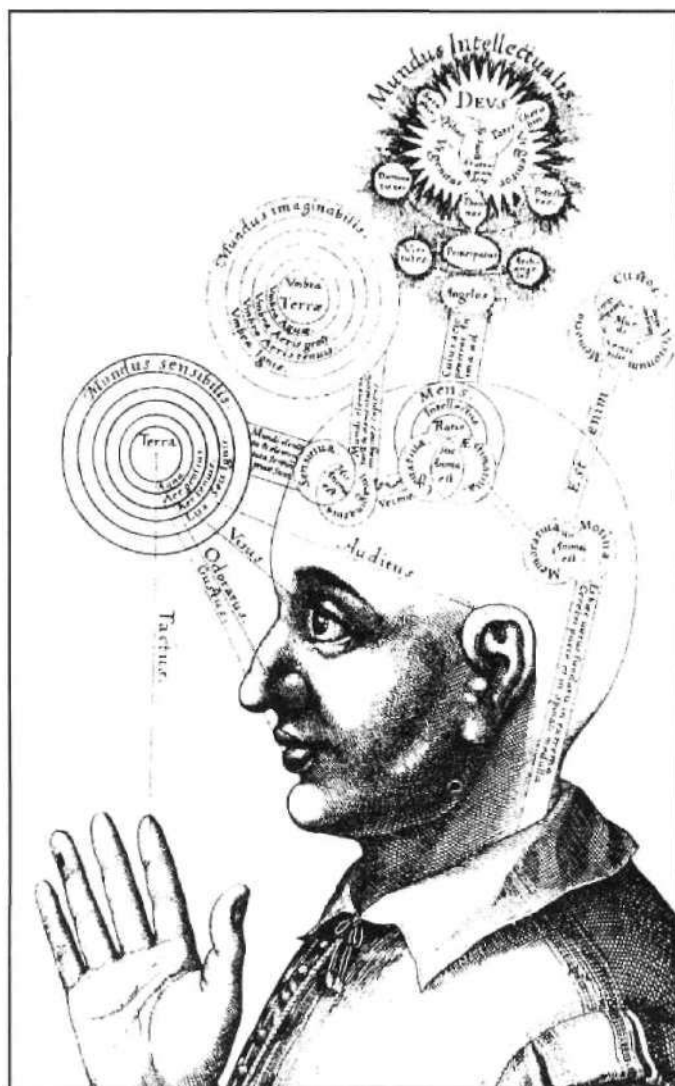
Kolektivní nevědomí bylo pro Junga především zdrojem psychického růstu člověka. Pro zasvětitelské, okultní a tajné organizace je kolektivní nevědomí zdrojem přímých

Ruka mystérií. J. I. Hollandus,
Chymische Schriften, 1773.

informací o záhadách lidského života. Zde můžeme hledat to, co je nazýváno *univerzálním informačním polem* nebo *akašickou kronikou lidstva*.

Individuace, zjednodušeně »stávání se sám sebou« či poznávání sebe sama, je vlastně to, co se odehrává při zasvěcování. Vědecky laděný Jung definoval individuaci jako proces, při němž dochází k psychologické rovnováze mezi vědomou a nevědomou úrovní existence. Jinými slovy — začleňování nevědomých částí duše do vědomí či uskutečnění vlastního bytostného já. Toto skutečné já bychom však neměli zaměňovat s egem.

Robert Fludd, *Utriusque cosmi*,
1619.

Často totiž míváme pocit, že naše vědomá část se svým centrem v egu je naší kompletní osobností. To však není pravda, neboť ve svém nitru skrýváme i něco, čeho si většinou nejsme vědomi. Středem naší celé osobnosti není ego, nýbrž to, co Jung nazývá *ipse* či vnitřní já, které je napojeno i na nevědomí; mohli bychom ho také nazvat duchovním srdcem. Proces harmonizace a propojování vědomí a nevědomí umožňuje prožít život skutečně tvořivým, symbolickým a individuálním způsobem. Individuace je založena na Jungově názoru, že lidský život sestává z protikladů, které potřebují být v lidské duši sjednoceny.

SYNCHRONICITA

Proces individuace se podle Junga začne většinou odehrávat až ve druhé polovině lidského života, kdy vnější a povrchní projevy mládí začínají ztrácet svůj význam a kdy člověk začíná tušit a chápat skutečný smysl života. Obdobný názor zastával i Rudolf Steiner — tvrdil, že nikdo není před čtyřicátým rokem života plně připraven na roli duchovního učitele.

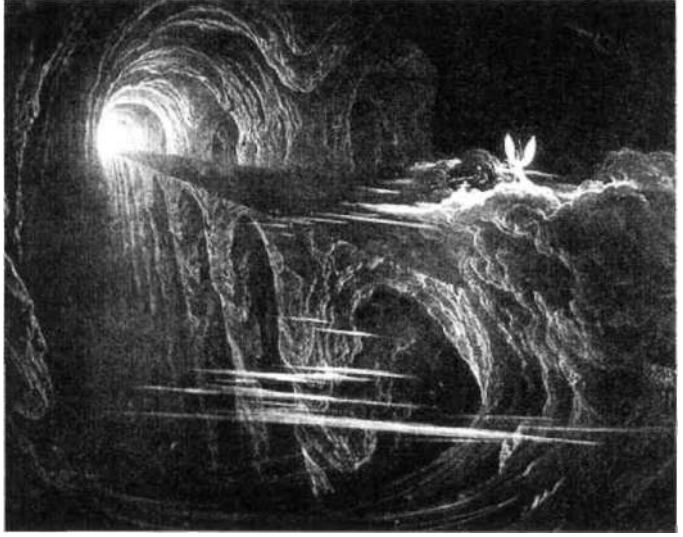
S individuací souvisí i *synchronicita*, jeden z Jungových neoriginálnějších a nekontroverznějších konceptů. S projevy synchronicity se setkáváme tím více, čím více postupíme na cestě individuace. Smysluplné náhody, významné náhody či souvislost bez příčiny jsou alternativními výrazy pro synchronicitu. Jung nazval svou práci na dané téma *Synchronicita: princip akauzální souvislosti*. Akauzální souvislosti míní souvislost bez zjevné příčiny.

Způsob myšlení, který chápání synchronicity vyžaduje, je našemu racionálnímu myšlení poněkud vzdálen. Můžeme říci, že na tomto principu jsou založeny všechny věštecké metody, například astrologie, kyvadélko, čtení z ruky a tarot. Dva jevy, které nejsou propojeny příčinou a následkem, se odehrají současně a mají jakousi skrytou souvislost. Někdo kupříkladu zemře a hodiny v místnosti se samy zastaví, nebo potkáme určitou osobu, právě když na ni myslíme. Je ovšem nutné oddělit tyto smysluplné náhody od bezvýznamných náhodných spojení. Pochopení synchronicity vyžaduje, aby člověk považoval svět za sjednocené pole, v němž celek i jeho každá součást, subjekt i objekt, jsou jedním a tímtéž. Je to návrat k alchymickému

Kosmický smysl vědomí se mi tu stal nade vše jasný. *Co příroda ponechává nedokonalé, to umění zdokonaluje*, praví alchymisté. Teprve člověk v neviditelném aktu stvoření dal svým já světu punc dokonalosti tím, že jej obdařil objektivní existencí... Člověk je pro završení stvoření nepostradatelný; on sám je druhým tvůrcem světa a sám mu dává objektivní existenci, bez níž by svět — nezaslechnut, nespátný, němě se krmící, rodící, umírající a miliony let přikyvující — procházel nejhlubší nocí nebytí až do neznáma jejího dna. Lidské vědomí stvořilo objektivní existenci a mysl, a člověk tím zaujal své nepostradatelné místo ve velkém procesu bytí.

*Carl Gustav Jung
během pobytu v Africe*

J. Martin, *Na okraji chaosu*,
1825.

chápaní světa v podobě *unu mundu* (jednoho světa), jediného vzájemně přímo propojeného živého organismu. Tento pohled na svět bychom mohli nazvat i ekologickým viděním světa.

TAJNÁ ŘEČ MYSLI

Metoscopia studuje čáry na čele v souvislosti se sedmi planetami.

C. Spontoni La Metoscopia, 1651.

Jung zasvětil velkou část svého života studiu gnosticizmu. Již v roce 1912 píše v dopise Freudovi o prastaré gnostické moudrosti, jejímž osudem je znovu vstoupit do evropské kultury prostřednictvím hlubinné psychologie. Za velký klad gnostických nauk považoval vyzdvižení ženského aspektu symbolizovaného Sofií. O svém setkání s gnostickou filozofií Jung prohlásil:

Cítil jsem se, jako bych našel kruh přátel, kteří mi rozumějí.

Při studiu gnoze trápila Junga myšlenka, že neexistuje žádná tradice, která by nás spojovala s gnostiky z počátku našeho letopočtu. Jeho úsilí však bylo odměněno. Jung toto spojení našel. Velký význam měla pro Junga myšlenka, jejímž původcem byl řecký antický filozof Herakleitos, který popsal tendenci jím zvanou *enantiodromia* (běžet proti). Podstata myšlenky spočívá v tom, že všechno má tendenci obracet se ve svůj opak. Jung viděl život jako dynamický systém založený na hře protikladů. A právě

takový systém nachází svůj koncentrovaný výraz v alchymii — a ona je tou duchovní tradicí, která nás spojuje s gnostickými naukami. V alchymických postupech zvaných *Opus magnum* (Velké dílo) viděl Jung paralelu své individuace. V alchymických obrazech a symbolech objevil jazyk, způsob myšlení a metodu, které odrážely jeho vlastní zkušenosti s vnitřním vývojem člověka. Odmítal však tvrzení alchymistů, že skutečně mění olovo ve zlato. Zabýval se tím, co nazýval filozofickou alchymii, tedy duchovním vývojem jedince. Ve fyzikálně chemických pokusech alchymistů viděl vnější projekce psychických procesů, které se ve skutečnosti neodehrávají v laboratorních nádobách, ale v duši. Jung našel v alchymii duchovní proud neortodoxní podzemní kultury evropské civilizace. Duchovní tradice alchymie není kontaminována tím, co Jung pokládal za psychologické zkomolení křesťanských dogmat. Alchymické spisy mu umožnily napojit se na čistý pramen kolektivního nevědomí v časoprostoru evropského historického vědomí, zcela mimo ortodoxní křesťanské myšlení.

Psychologie mas je vždy inferiorní, dokonce i ve svých nejidealističtějších podnicích. Celý národ nikdy nereaguje jako normální moderní jedinec, ale vždy jako primitivní skupinová bytost. Proto nejsou masy přizpůsobitelné, a když, tak jedinečně na velmi primitivní úrovni.

C. G. Jung

TAJNÉ ORGANIZACE

Jungův pohled na tajnou organizaci rosenkruciánů, potažmo i svobodných zednářů, z hlediska psychologie je velmi zajímavý:

Daniel Stolcius, Viridarium chymicum, 1624.

William Blake, *Dveře smrti*,
1806-7.

Nakonec, jediné události mého života, které stojí za zmínku, jsou ty, kdy nepomíjivý svět probleskl do světa pomíjivého...

Všechny ostatní vzpomínky na cestování, lidi i na mé okolí vedle těchto vnitřních událostí vybledly...

Ale mé střetávání s »jinou« skutečností, mé zápasy s nevědomím se mi nesmazatelně vryly do paměti. Ona říše vždy překypovala hojností a všechno ostatní ztratilo v porovnání s ní význam.

C. G. Jung ve věku 82 let

Neexistuje lepší způsob, jak vystupňovat pocit výjimečnosti jedince, než opatrování tajemství, které je jedinec zavázán ochraňovat. Samotný začátek společenských struktur ukazuje touhu po tajných organizacích. Tam, kde žádné skutečné tajemství neexistuje, jsou mystéria, do kterých jsou privilegovaní zasvěceni, vykonstruována nebo vymyšlena. Tak to bylo s rosenkruciány a mnoha dalšími společnostmi.

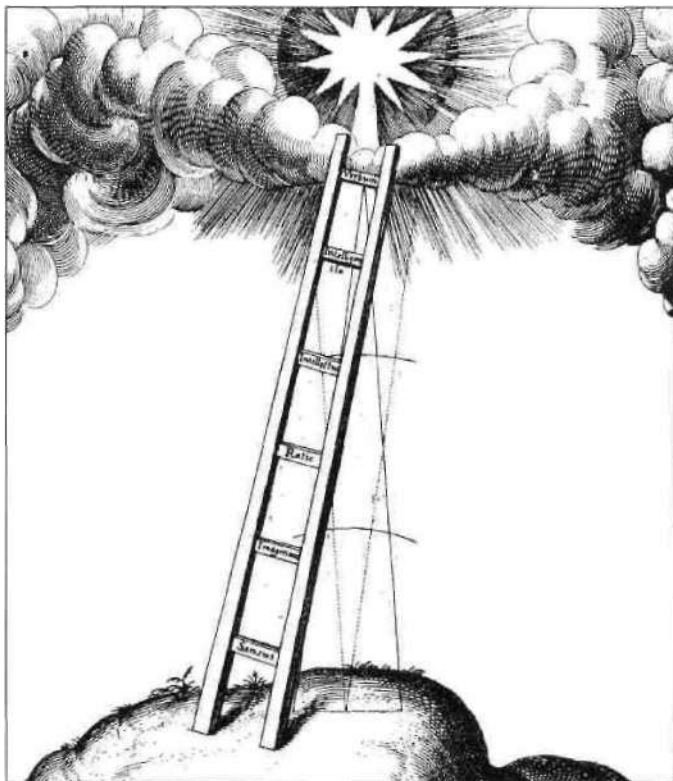
Mezi jejich pseudotajemstvími se nacházejí — ironicky — skutečná tajemství, kterých si zasvěcenci nejsou vědomi — jako například v těch společnostech, které si jistá tajemství »vypůjčily« z alchymické tradice...

Tajná společnost je mezistupněm na cestě k individuaci. Jednotlivec se stále spoléhá na to, že kolektivní organizace pod-

poří jeho diferenciaci (vyčlenění); on tedy ještě nepochopil, že je opravdu úkolem jednotlivce, aby se diferencoval ode všech ostatních a postavil se na vlastní nohy. Všechny kolektivní identity, jako členství v organizaci, začlenění se do »ismů« apod., v naplnění jeho úkolu překážejí. Takové kolektivní identity jsou berlemi pro kulhavé, štíty pro nesmělé, postelemi pro líné, mateřskými školkami pro nezodpovědné; ale jsou i útulky pro chudé a slabé, přístavy pro ztroskotance, teplem domova pro sirotky, zaslíbenou zemí pro zklamané tuláky a unavené poutníky, stádem a bezpečnou skrýší pro ztracenou ovci a matkou poskytující potravu a možnost růstu. Bylo by tedy chybné považovat tento mezistupeň za past; naopak, na dlouhou dobu bude pro jednotlivce, který se v naší době zdá být víc než kdy jindy ohrožen anonymitou, reprezentovat jedinou možnou formu existence.

Kolektivní organizace je dnes stále tak zásadní, že ji mnozí, s určitým opodstatněním, považují za konečný cíl, zatímco jiným se požadavek dalších kroků na cestě k samostatnosti jeví jako arogance, přílišné sebevědomí, fantazírování nebo prostě pošestilost.

Jungův kladný postoj k astrologii podnítil vědecký zájem o tuto oblast, chápanou jako systém analýzy charakteru. Z velké části právě Jungovi vděčíme za to, že alchymie neskončila na smetišti jako pavěda, nýbrž že byla uznána za duchovní techniku. Jungův cíl »individuace«, tedy vytvoření souhrnné integrované osobnosti sladěním navzájem si odporujících psychologických faktorů, má přímou souvislost s magickým pojetím pravého já a principem harmonické syntézy protikladů. Jungův hlavní význam nespočívá ve vlivu na kouzelníky, ale na spoustu lidí, kteří kouzelníky nejsou, nebyli a nikdy nebudou. Jung postavil další most mezi racionalitou a vědeckostí na straně jedné a duchovnem a magičnem na straně druhé. Díky tomuto mostu mohli zvidaví příslušníci prvního tábora bez rozpaků navštívit tábor druhý.

*Richard Cavendish
Dějiny magie*

*Robert Fludd, Utriusque Cosmi,
1619.*

Na obraze Ticho z roku 1911 ukazuje Odilon Redon boha »mystického ticha« jménem Harpokrates s jeho charakteristickým gestem prstů na rtech. Nejvyšší mystéria nemohou být vyslovena, jsou mimo dosah intelektu.

Jung zde skvěle popsal dvě fáze zasvěcení, které se mohou odehrávat ve skutečné či častěji v pseudomysterijní organizaci, nebo dokonce i v organizaci, jejímž cílem zasvěcení ani není. V první z nich se necháme vést po osvědčené cestě vůdcem a ve druhé prohlédneme a pochopíme, že to byla pouze příprava na skutečné zasvěcení, které je zcela individuální záležitostí bez podání pomocné ruky. Jung pokračuje:

Stejně jako zasvěcenec tajné společnosti, který se odloučil od nediferenciované (nerozdělené, nerozlišené) kolektivnosti, i jednotlivec na své osamělé pouti potřebuje tajemství, které z různých důvodů nesmí nebo nemůže vyjevit. Velké množství jednotlivců však neuneso takovou izolaci... Pouze tajemství, které nelze ztratit, může předejít jinak nevyhnutelné retrogresi. Jedinec je pak motivován *dira necessitas* (děsivou, naléhavou nezbytností), které často sám vůbec nerozumí a která mu, možná poprvé v jeho životě, ukáže existenci něčeho cizího a silnějšího, než je on sám, v jeho vlastním nitru, kde si myslel, že je pánem.

Jasným příkladem toho je příběh Jáкова, který zápasil s andělem a vyklobil si v zápase kyčel, nicméně tento zápas zabránil vraždě.

Biblický příběh Jákoba, který viděl anděly sestupovat a vystupovat po žebříku a pustil se do boje s nadřazenou silou, je příběhem zasvěcení a tajemství života a smrti, jež musí nakonec každý odhalit sám. Jedinec vstupuje za hranice bezpečného území a mnohdy se neodváží pokračovat. Jako by ho neviditelný či někdy až příliš viditelný strážce prahu opravdového poznání nepustil dál. Ne proto, že by neměl svaté právo na odhalení tajemství, ale proto, že není pro takovou situaci dostatečně vybaven.

Ten, kdo vstoupí na vlastní nebezpečí, se izoluje od ostatních. Je v konfliktu, ale současně má před sebou skutečné tajemství. Takový konflikt předpokládá vyšší smysl pro zodpovědnost, který dotyčnému zabrání v automatickém přijímání kolektivních rozhodnutí. Jeho soudce se teď nachází v jeho vnitřním světě za zavřenými dveřmi.

Když se tohle stane, získá podle Junga duše jednotlivce zvýšenou důležitost. Nejen, že je místem známého a společensky definovaného ega, ale také nástrojem pro vážení hodnot jako takových.

ZASVĚCENÍ

Vnitřní konfrontace protikladů významně podporuje přirozené rozšíření vědomí. V takové situaci se objevují dosud neznámé argumenty. Ego je rozkolísané a nejednoznačné, jako by bylo chyceno mezi kladivo a kovadlinu. Stává se vědomím polaritu jemu nadřazené.

To nemusí znamenat, že člověk ve svém životě vše vyřeší a že odhalí veškerá tajemství. Tento proces může trvat až do soudného dne. Nicméně jedinec je takto doslova vystrčen na cestu individuace a začíná chápat pozitivní a negativní aspekty lidské přirozenosti.

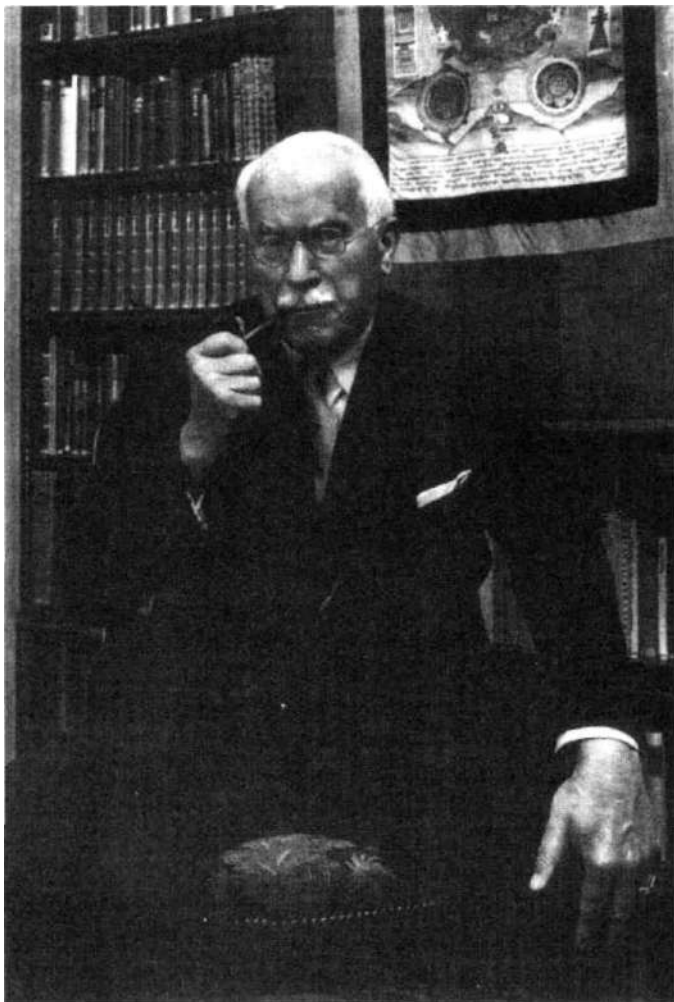
Stává se z něj poutník, který se poté, co kdysi jako »mar-notratný syn« opustil »dům svého otce«, opět vrací domů. Cestou rozpoznává něco, co mu kdysi dávno bylo blízké. Poznává sám sebe.

Jung zasvětil svůj život záhadám lidské duše. Touha po poznání, po gnozi, Junga zavedla do nejhlubších vrstev *psyché*, tedy tam, kam byli a dodnes jsou vedeni jedinci, kteří podstupují zasvěcení do mystérií lidského života a tajemství vesmíru. Je to místo uprostřed lidského srdce, jehož »obvod je nikde a střed všude«. Je to brána vedoucí do posmrtného života.

Hermafrodit z alchymického rukopisu z roku 1572 představuje podle Junga archetyp spojení protikladů.

„Národy jako největší organizované skupiny jsou z psychologického hlediska nešikovné, hloupé a amorální obludy, podobné obrovským ještěřům s neuvěřitelně malým mozkiem. Jsou nepřístupné rozumným argumentům, jsou sugestibilní jako hysteričtí pacienti, jsou dětinské a náladové, bezmocné oběti svých emocí. Naleťi na každý švindl, kterému se říká slogan, jsou v ohromující míře hloupé, žravé, bezohledné a slepě násilnické jako náhle probuzený nosorožec. Trvají na každém nesmyslu, na každé emoci a křivdě, na každém předsudku, vzpírají se každé psychologické úvaze, chytí se na nejlevnější a nejprůhlednější trik. Většinu času tráví ve snech a primitivních iluzích, což jsou obvyklé ohlávky různých -ismů. Pokud se nerušeně popásají na otevřeném prostranství, jsou ospalé a neškodné. Jakmile jim ale dochází potrava a začínají migrovat a stahovat se k sousednímu území, uchylují se k násilí. Nelze je přesvědčit, že lidské bytosti v průběhu tisíciletí vyvinuly lepší metody a že jednotliví lidé věří v rozum a inteligenci,“ napsal C. G. Jung.

BŮH A LÁSKA

Vnitřní síly a energie, jež se mohou projevovat jako *mana*, démoni, bohové apod., jsou zdrojem energie, kterou se jednotlivec snaží ovládat, ale současně je jí ovládán. Sokratovský koncept *daimon* je zde zcela na místě. I koncept Boha se zde projevuje jako skutečná součást naší duše. A zde se dostáváme zpět ke gnostickému pojetí božského původu duše a možnosti zakusit Boha a postavit se mu na roveň.

Duše není nepopsanou tabulí, má svou historii a obsah, stejně jako stvoření člověka v šestém dni předcházely jiné

stupně vývoje. Takovým poznáním se blížíme zdroji života. Skryté síly v duši, stejně jako jejich symboly, se nedají plně vyjádřit. Přesto je však můžeme poznávat a s jejich pomocí obohacovat svůj život. To je tím, co si Jung plně uvědomoval, a my můžeme ve shodě s ním konstatovat, že pouze celek a jednota jsou smysluplné.

Protože jsme nástrojem kosmické »lásky«, vztahu držícího vše pohromadě, můžeme si též připomenout slova Nového zákona (1 Kor., 13: 7):

Láska všechno snáší a všeho trpělivě čeká.

Člověk je součástí velkého celku, který většinou plně nechápe. Má na vybranou, zda se s tímto celkem ztotožní, či zda se proti němu vzbouří. Láska je světlem i temnotou bez konce.

Během naší životní pouti můžeme jen pojmenovat »neznámé ještě více neznámým« — *ignotum per ignotius*, jak říkali alchymisté — s pomocí výrazů jako Láska nebo Bůh. Tím přiznáváme svoji nedokonalost a závislost, ale zároveň i svoji svobodu výběru mezi pravdou a nepravdou, mezi světlem a tmou.

K záhadám Lásky a Boha, stejně jako k záhadám historie, se nemůžeme nakonec postavit jinak, než jak to učinil egyptský bůh Harpokrates — namísto složitého vysvětlování pouze položil ruku na ústa.

FINIS .

POUŽITÁ LITERATURA

Anderson, Ken: Hitler and the Occult	Prometheus Books	1995
Beránek, Jiří: Tajemství lóží	Mladá Fronta	1994
Bergier, J., Pauwels, L.: Jitro kouzelníků	Svoboda	1969
Bible Svátá, kralické vydání z roku 1613	Česká biblická společnost	1991
Blanchard, J.: Freemasonry Illustrated	E. A. Cook	1994
Cavendish, Richard: Dějiny magie	Odeon	1994
Daraul, Arkon: A History of Secret Societies	Citadel Press	1990
De Rosa, Peter: Vicars of Christ	Bantam Press	1988
Duffack, J. J., Jensen M.: Démon z jiného světa	Naše vojsko	1997
Giles, Cynthia: The Tarot	Paragon House	1992
Godwin, Josecelyn: Mystery Religions	Thames & Hudson	1981
Godwin, Josecelyn: Arktos — The Polar Myth	Phanes Press	1993
Goodrich-Clarke, Nicholas: The Occult Roots of Nazism	I. B. Tauris	1992
Gris H., Dick W.: The New Soviet Psychic Discoveries	Souvenir Press	1979
Guiley, Rosemary E.: Encyclopedia of Mystical	Grange Books	1993
Hall, M. P.: The Secret Teaching of All Ages	The Philosophical research society	1977
Hamšík, Dušan: Heinrich Himmler	Univers	1994
Henck, Herbert: Gurdjieff — život, učení, hudba	Konzerva/Na Hudbu 8	1993
Hieronymus, Robert: Tajné posláni Spojených států	Alternativa	1999
Holroyd, S., Powel, N.: Mysteries of Magic	Bloomsbury Books	1991
Hopcke, R. H.: Průvodce po sebraných spisech C. G. Junga	Nakladatelství T. Janečka	1993
Howard, Michael: The Occult Conspiracy	Destiny Books	1989
Hoeller, Stephan: Esoteric Russia	Gnosis 31	1994
Hayman, Ronald: Hitler and Geli	Bloomsbury	1997
Jung, C. G.: Memories, Dreams, Reflections	Vintage Books	1989
Kinney, Jay: Who's Afraid of the Bogeyman?	Gnosis14	1990
Kischke H., Andicz H, Haubelt J.: Svobodní zednáři	ETC Publishing	1997
kolektiv autorů: Civilizations of the World	Harper and Row	1990
kolektiv autorů: Dějiny evropské civilizace II.	Paseka	1995
kolektiv autorů: Ilustrované dějiny světa	Gemini	1994
kolektiv autorů: Nový biblický slovník	Návrat domů	1996
kolektiv autorů: Velké záhady minulosti	Výběr	1995
Knopp, Guido: Hitlerovi pomocníci	Pragma	1998
Mann, A. T.: Sacred Architecture	Element Books	1993
Marková, Tamara: František Kupka	Baraka 1	1997
McIntosh, Christopher: Rosenkruciáni	Trigon	1997
Meyrink, Gustav: Anděl západního okna	Argo	1992
Meyrink, Gustav: Dům alchymistův	Argo	1996
Meyrink, Gustav: Golem	Argo	1993
Meyrink, Gustav: Neviditelná Praha	Argo	1993
Meyrink, Gustav: Valpuržina noc/Bílý dominikán	Odeon	1992
Moynahan, Brian: Rusko 20. století	Svoboda	1995
Nakonečný, Milan: Lexikon magie	Ivo Železný	1993

Ochoa G., Corey M.: Umění — dějiny v datech	Eminent	1995
Ostrander S., Schroeder L.: Psychic Discoveries Behind the Iron Curtain	Prentice-Hall	1970
Paris, Edmond: The Secret History of the Jesuits	Chick Publication	1975
Ravenscroft, Trevor: The Spear of Destiny	Samuel Weiser	1982
Smoley, Richard: Meetings with a Remarkable Paradox	Gnosis 20	1991
Randolph, P. B.: Sborník	Vodnář	1992
Robinson, John: Zrozeni v krvi	Votobia	1996
Roček, František: Gustav Meyrink — mystik	AOS	1994
Sklar, Dusty: The Nazis and the Occult	Dorset Press	1977
Stevens, Anthony: Jung	Argo	1996
Störing, H. J.: Malé dějiny filozofie	Zvon	1993
Váňa, Zdeněk: Rudolf Steiner a Praha	Gemma 7	1994
Veselý, Josef: Aleister Crowley	Svět magie 2	1999
Walker, Charles: Atlas of Secret Europe	Dorset Press	1990
Wasserman James: Art and Symbols of the Occult	Destiny Books	1993
Waterfield, Robin: Baron Julius Evola	Gnosis14	1990
Yallop, David A.: In God's Name	Bantam Books	1984
Yates, Frances: The Rosicrucian Enlightenment	Shambhala	1978

ABECEDNÍ REJSTŘÍK

VĚCNÝ A JMENNÝ

Římská číslice označuje svazek knihy, arabská číslo stránky.

- Abiff, Chiram II 167-170, 177
 Abraxas I 192, 193, 196
 Adam a Eva I 190-192, 208, 285
   II 21
 Adamité I 229, 302-307
   II 27
   III 93
 Afrodita II 17
 Agrippa, Bruno II 92
 Agrippa, H. C. I 328-329
 Akašická kronika I 40, 61
   II 198, 297
   III 244
 Aken, Jeroen v. — viz *Bosch, Hieronymus*
 Akkadové I 14
 Akvinský, Tomáš — viz *Tomáš Akvinský*
 Albert Veliký I 266-267
 Albi I 284
 alegorie I 147
 Alexandr VI., vlastním jménem Rodrigo de Borgia, papež I 324
 Alexandr, ruský car III 16
 Alexandr Veliký I 15, 156-161
 Alexandr z Hales I 267
 Alexandrie I 209
 Alleau, René III 158
 alchymie I 18, 72, 80-81, 132, 150, 209, 232, 242, 266, 267, 311, 318, 320,
   II 13, 40-47, 50-53, 55, 71, 118, 138, 141, 157, 162, 190, 212, 276
   III 137
   Materia Prima II 41
   Splendor Solis II 46-47
 Alighieri, Dante — viz *Dante Alighieri*
 Alžběta I. II 93, 139
 Alžběta, císařovna III 23
 Amerika III 32-33, 35, 42, 59
 anarchie III 23
 andělé II 95, 99, 154, 197, 224, 227
 Andreae, Johann Valentin II 126-127, 130, 132, 143
 Anglie I 311
   II 87, 92, 147, 249
   III 14, 34, 191
 antika II 20
   III 97
 Antonín Egypťský I 215-218, 220
 antropozofie II 298, 301-303
   III 67, 83
 apokalypsa I 202-203
 Apollon I 95
 apoštolové I 200-202, 207
 Aragon II 249
 Arcimboldo, Giuseppe II 102
 archetypy III 242-243
 arianismus I 287-288
 Árijci III 69, 127, 130-131, 140, 143, 148
 Aristoteles I 122, 132, 142, 156
   II 14, 61, 162
 Armanenschafft III 67
 Arouet, Francois-Marie — viz *Voltaire*
 Ars Magna I 273
 Artuš, král I 233-235
   III 157
 Asasíni I 255-257
   II 80
   III 143
 Ashmole, Elias II 47, 140-141, 161, 171
 astrál II 199, 289
   astrální cestování I 217
   II 51, 95, 197, 289
   III 34, 105, 139
 astrologie I 72, 79, 242, 268
   II 13, 92, 270
   III 69, 144, 193, 245, 249
 astronomie II 92
   III 129
 Ašóka, vladař III 230
 Atlantida I 17, 35-41, 47, 60, 63
   II 114, 219, 303
   III 124-128, 143
 sv. Augustin I 106
 aura I 50, 72
   II 296
   III 97, 204, 206
 Australopithecus I 26
 Auvergne II 249
 Avicenna II 52

- Bacon, Francis II 63, 219
 Bacon, Roger I 266-269
   II 150, 219
 Baigent Michael II 266
 Bailly Jean-Sylvain III 129
 Bakchanálie I 108-109, 331
 Bakunin, Michail III 23-24
 Balbín, Bohuslav II 76
 Balkán I 227
   III 24-25
 Basire, James II 224
 Bavorský, Ernst, arcibiskup II 52
 Benátky II 33-34, 240
 Beneš, Edvard II 178
   III 118, 121
 Bennet, John G. III 43
 Bergier, Jacques I 247
   III 162, 167, 229-231
 berlínská zeď III 17
 Bernard z Clairvaux I 263
 Besantová, Annie W. II 291, 298
   III 100, 112
 bible I 13, 33, 8, 85, 106, 117, 182, 189, 203,
   288,
   II 198, 208
   III 128-129, 143, 199
 Bílá hora II 130-131, 139
 Bismarck, Otto von III 17
 Blake, William II 196, 224-227
 Blavatská, Helena Petrovna I 40
   II 157, 221, 288-293, 298
   III 32, 66, 69, 83, 91, 112, 126-128, 137,
   139, 143, 150
 bogomilové I 224-229, 288
 Böhme, Jakob II 151, 154-157, 190, 205
 Bojové I 174
 bolševici III 77, 79, 82, 84, 86-87
 Borges, S. Luis II 201
 Boris I. I 224
 Born, Ignác II 236
 Bosch, Hieronymus II 24—37
   III 99, 116
 Bosna III 25
 Botticelli, Sandro II 18-19, 37
 Boyle, Robert II 162
 Brahe Tycho II 92, 102, 110
 Bráhmani II 51
 Braque, Georges III 98
 Bratrstvo Panny Marie II 27—28
 Braun, Bernard II 187
 Braunova, Eva III 166, 174
 Bres, Ninian I 321
 Brod, Max III 112
 Brook, Peter III 43
 Bruno, Giordano II 84-89, 95, 109
 Buddha I 84
   II 114
   III 91
     buddhismus II 289
       III 100, 108, 130, 167, 230
 Bulharsko I 224
 Butler, Samuel III 96
 Cagliostro, Alessandro II 212-218, 221, 232
 Camillo, Guilio II 62-63
 Casanova, Giacomo II 240—243
 Cayce, Edgar I 39, 50, 61
 Celsus II 50
 Cicero II 59, 62
 církev I 201
   Jednota bratrská II 132
   katolická I 287, 294
     II 76, 156
     III 17, 220-221, 223
   Nového Jeruzaléma II 200
   protestantská II 142, 156
   středověká I 288, 326
 Clark, J. F. I 177
 Clymer, R. S. I 40
 Cofton, Georg II 216
 Constant, Alphons L. — viz *Levi Elifas*
 Crowley, Aleister I 40
   II 208, 284
   III 35, 52-61, 66, 137, 165-166, 192-193
 Čabrinovič, Nedeljko III 24-26
 čakry I 61
 čarodějnictví I 324—331
   Kladivo na čarodějnice I 324

- Čechy II 99, 102, 138, 141, 147, 205, 249
 III 35
 čtverec I 69
- Da Ponte II 240-243
 Dadašev, Tofik III 217
 Dante, Alighieri I 256, 280-282
 II 225
 III 242
 Daraul, Arkon II 80
 Darwin, Charles III 127, 131
 Dawkins, Peter I 60
 Dee, John I 269, 328
 II 12, 43, 92-99, 109, 123, 140-141, 147, 151
 De Bry, Johan T. II 144, 147, 150
 dech: súfijské techniky III 44
 Delaude, Jean II 270
 Delfy I 94, 97, 99, 112, 124, 134, 184
 démoni I 325
 II 224
 Descartes, René I 148, 272
 II 85, 114, 131-132
 III 12, 21
 Dionýsos I 101-107, 109, 112, 166-167
 Disraeli, Benjamin III 14
 divadlo II 62-63, 122, 126
 dolmeny I 30
 Dominik z Guzmánu I 294
 Donnell, Ignatius I 41
 Dostojevskij, Fjodor Michajlovič III 96
 drogy III 55, 168, 183
 Drtikol, František II 296
 III 101-102
 druidové I 177-178
 Duch svatý I 260-261, 288
 II 87, 156, 193
 duchovno (cesta) I 26, 129, 133, 146, 148, 207,
 217, 233, 261, 277, 294
 II 13, 55, 63, 85-86, 110, 119, 131, 154,
 156, 166, 183, 198, 205, 277, 288, 297-298,
 300-303
 III 30, 39, 90-92, 100, 104, 253
 Mistr II 293, 296
- Dumas, Alexandre II 212
 duše I 114-117, 126-127, 132, 146-147,
 149-153, 158, 161, 170, 235
 II 87, 156, 198
 III 30, 240, 243, 251-253
 Dürer, Albrecht I 327, 329-331
 dynastie
 Habsburská II 103, 140
 III 15, 21-22, 26-27, 85, 171
 Hohenzollernové III 15, 27, 85
 Romanovci III 15, 27, 85
- Eckart, Dietrich III 137-138, 167
 Eckhart, Mistr I 294-299
 II 151
 Eckartshausen, Karl von II 218
 Edvard III., král I 311
 Egypt I 15, 44, 50, 58, 72-81, 106, 159, 208
 II 40, 114, 175-176, 204, 218, 230, 254
 III 59
 Einstein, Albert III 91, 112
 El Escorial II 105
 Eleusina I 87, 91, 94
 Emanuel z Lešehradu II 143
 Empedokles I 117, 132-139
 Encausse, Gérard — viz *Papus*
 Endura I 228
 energie
 duchovní (lčivá) I 30, 44, 50-51, 76, 178
 II 103, 197
 přírodní I 175
 vesmírná III 12
 Engels, Bedřich III 85
 enneagram III 49
 Erasmus Rotterdamský I 329
 II 27
 Eros I 307
 II 13-16
 Eschenbach, Wolfram von I 235-237
 III 168
 esoterika
 křesťanská II 151
 vědy II 198-199, 208

- ESP III 207-208
 eurytmie — viz *Steiner Rudolf*
 Excalibur I 233
 exkomunikace I 263, 295
 exorcismus II 206
 evangelium I 200, 232, 260
 Evola, Julius III 131-133
- Faber, Petr II 79
 Faidon, Platonův dialog I 148—153
 Faust I 326-327
 Ferdinand, aragonský král II 76
 Ficino, Marsiglio II 16-18, 63, 84, 86, 92, 151, 175
 Ficht, Johan G. II 297
 Filip II. II 105
 Filip IV., král I 275
 Filip Dobrý I 313
 Filip Makedonský I 156
 filozofie
  - duchovní III 97, 133
  - materialistická III 84
  - okultní II 95
  - orientální III 141
  - východní III 101-102, 130
- Flamel, Nicholas I 247, 318-321
 Florencie II 16
 Fludd, Robert II 43, 92, 147, 150-151
 Francie II 208, 249
  - III 14-15, 66, 83, 85
- Franklin, Benjamin II 178, 212
 František Ferdinand d'Este III 24-26, 76
 František Josef I., rakouský císař III 17, 21, 24, 26
 františkáni I 295
  - II 68
- Freud, Sigmund II 61
  - III 238
- Fridrich Falcký, český král II 140-141, 146, 148, 155
 Fridrich Vilém, král II 191
 Fulcanelli I 245, 247
 Fulconi, Guidon I 267
- Gaia I 23
 Galén II 52
 Galilei, Galileo II 82
 Ganga III 127
 Gassner, Johann II 206
 Gébelin, Court de II 204-205, 208, 230
  - III 129
- Gérard, bratr II 247
 Gichtel, Georg II 157
 Gíza I 62
 Glauer, Adam R. III 139-145
 gnose I 183-184, 190-192, 198
  - II 71
    - řecká I 206
    - židovská I 206
- gnosticismus I 117, 147, 183-184, 188, 196-209, 224, 311
  - II 205, 208, 238, 246-247
- Goebbels, Paul Joseph III 179, 181-182, 190
 Goethe Johan Wolfgang I 189
  - II 81, 196, 239-240, 296, 298
  - III 130, 180, 238
- Goetheanum II 298-300
 Golem II 43
  - III 108-109
- Göring, Hermann III 183
 gotika I 242, 286
 Goya, y Lucientes Francisco de III 99
 grál svatý I 175, 232-236, 250, 290-291
 Grashof, Max — viz *Heindel Max*
 Grien, Baldung H. I 327
 Grimani, kardinál II 34
 Guaita, de II 208
 Guénon, René III 127-128, 131
 Guillaume, trubadúr I 282
 Gurdjieff, Georges Ivanovič III 42-49, 137
- Hájek, Tadeáš z Hájku II 110
 Harisová, Lynda II 33
 harmonie I 127, 149
 Harrer, Karl III 138, 145
 Harrisová, Ladyfrieda III 58
 Hartmann, Franz III 64—65

- Hartmann, Thomas de III 43, 66
Hauhaus, Walter III 140
Haushofer, Karl III 167, 189
Hawkins, George I 33
Heindel, Max III 34
Helmont, J. B. van II 206
Herakleitos III 246
heraldika III 15
Hercegovina III 25
Hermes Trismegistos I 44-47, 72, 79-80, 149
    II 40, 92, 150-151, 172, 175, 205, 257
hermetismus I 209
    II 43, 141, 148, 257, 282-285, 297
    III 151
        řád Zlatého úsvitu II 282-285
            III 31, 35, 52-53, 55-59, 61
Hesiodos I 16
Hess, Rudolf III 138, 144-145, 167, 188-193
hieroglyfy II 93, 204, 231
Hildegarda z Bingenu I 106, 260-263
    II 151
Himálaj II 221
Himmler, Heinrich II 80
    III 154-155, 157, 178-181
hinduismus III 100, 108, 128
Hitler, Adolf II 77, 80, 296
    III 27, 67-68, 136, 141, 144-145, 150, 154-155,
    159, 162-169, 171-175, 180, 184-191, 215
homeopatie II 50
Homér I 85, 87
    II 208
Homunkulus II 114, 122
Howard, Michael III 192
Hus, Jan III 222, 227
Hyperborea III 127-129, 132-133
hypnóza II 206
    III 43, 45, 164, 240
- Chartres I 242-244
    III 104
Chelčický, Petr II 143
Chotková, Žofie, hraběnka III 24
Churchill, Winston III 193
- Ignác z Loyoly II 76—79
    III 158
Ilias I 105
Ilumináti II 81, 260-261
    III 222-223
        zasvěcení II 260-261
Indie I 158-159, 174, 290, 293
    III 148-149
inkvizice I 197, 287, 294-295, 304
    II 13, 84, 216, 218
Inocenc III., papež I 285-286, 295
Inocenc VII., papež I 324
Institorius, Heinrich I 324
Internacionála I. III 24
intuice I 126, 183
Irák I 208
Irán I 208
Ireneus I 199, 207
Irsko I 71
- Jakub I., král II 97, 139, 147, 150
Jakub II., král I 311
Jamblichos I 45
James, E. O. I 28
James, Henry II 201
Jan XXII., papež I 295-296
Jan Křtitel I 200, 208
    III 14
jasnovidectví II 289
    III 72, 214-217
Jáson I 314
Jeruzalém I 250, 253
    II 246, 248
jezuíté II 76-81, 143
Jindřich II., král II 69
Jindřich VIII., král II 93
Jiří svatý I 311
jóga I 115
    III 45, 52, 102-103
        Agni jóga III 91
Josef z Arimateje I 232, 234
Josef II., císař II 236
Jung, Carl Gustav I 12, 21, 185, 197, 227, 233

- II 41, 61, 200-201, 227, 275
 III 180, 228, 238-253
 Justián, císař I 122
 Jusupov, Felix III 72, 76, 78
- kabala I 319-320
   II 43, 73, 85, 92, 95, 147, 169, 198, 209, 212,
   255-256, 282, 289
   III 108
- kacířství I 196-197, 201, 275, 281, 283-285,
 295-297, 304-307, 324
   II 26-27, 79, 84
     albigenští I 283-284, 295
     kataři I 227-239, 288-291, 295, 302
- kaduceus I 45
- Kafka, Franz III 112
- Kain I 236
- kalendář
   gregoriánský II 93
- Kant, Immanuel II 201, 296
   III 129
- kaple Sixtinská II 20-21
- karbonáři II 262-263
   III 16, 21
     zasvěcení II 262
- Karel II. II 161
- Karel IV. I 291
   II 103
- Karel V. II 249
- Karel VI. II 183
- karma II 291
- Kassel II 14
- kastrace I 169
- katedrály I 242-246
   II 174
   III 142
- Kateřina Veliká II 221
- Kavkaz III 42, 44
- Kelley, Edward II 93-94, 97-99
- Kellner, Karl III 54, 64
- Kelly, Gerald II 282
- Keltové I 174-179, 260
   symboly I 178-179
- Kennedy, Edward III 234
- Kennedy, John Fitzgerald III 220
- Kennedy, Robert III 234
- Kepler, Johannes I 147
   II 92, 110
- Kerenský, Alexandr F. III 78, 86
- Kipling, Rudyard I 159
   III 150
- Kircher, Athanasius I 55
- Kirlian, Semjon D. I 50
   III 206
- Kissinger, Henry III 234
- Klemens Alexandrijský I 18
- Klement IV., papež I 267
- Klement XIV., papež II 80
- Kleopatra VII., královna I 78
- Kniha žida Abrahama I 318—319
- knihovna Alexandrijská I 160
- knihtisk II 12
- Koguzkim, Felix II 296
- Kohout, Petr II 206
- koloseum I 166
- Kolumbus, Kryštof II 219
- Komenský, Jan Amos II 111, 114, 130-135,
   143, 171
   III 31, 39
- koncil Bezirský I 290
- Koperník, Mikuláš II 86
- kopí sv. Longina III 169-173
- korán I 85
   II 308
- kosmologie I 137-138, 183
- Kovalevskij, Maxim III 85
- Kristus I 106, 114, 145-146, 183-186, 196,
   198-201, 206-207, 216, 221, 227, 232, 243
   II 16, 197, 225, 298, 303
   III 168, 170, 253
- Krohn, Friedrich III 150
- Kromaňonci I 27
- kruh I 69
- Krupská, Naděžda K. III 85
- křesť I 208
- křesťanství I 91, 106, 114, 147, 182-189, 198,
   201, 224, 276, 284, 286
   II 16
- kříž I 221

- Kuks II 184-187
 Kulaginová, Ninel Sergejevna III 210
 kulty: mysterijní I 102, 242
     těla II 301
 Kupka, František III 103-105
 Kusácký, Mikuláš II 73
 Kvapil, Jaroslav III 118
- Lanz, Adolf III 68-69, 139, 144
 Lao-c' II 114
 Leade, Jane II 157
 léčba přírodní II 50, 53-54, 204, 207
 Leigh, Richard II 266
 Lemurie III 69, 126
 Lenin, Vladimír Iljič III 69, 78-79, 82, 84-87
 Leonardo II 12, 20-21, 34, 37, 114
 Leonhardi, Adolf II 205-206
 Le Roye, Louise I 22
 Levi, Elifas II 208, 256-257
     III 57
 Levitov, Leo I 228-229
 Lewis, Spencer III 34—35
 Liebenfels, Jörg Lanz von — viz *Lanz Adolf*
 Liga národů III 231, 233
 Lincoln, Henry II 266
     III 32
 List, Guido von III 67-69, 139, 144, 148-149
 López, Inigo — viz *Ignác z Loyoly*
 Löw, rabín II 94
 Lull, Raymond I 272-277
     II 15, 59, 88, 93, 208
 Luther, Martin I 329
     II 18
     III 222
- magie I 74-81, 269
     II 13, 105, 109, 147, 208, 212, 232
     III 52, 59
     černá I 39-40, 73, 75, 78, 269, 328
     II 71
     III 35, 61, 136-137, 164, 181
     Heka I 72-73
     Hekaté I 73-74
     přírodní I 81, 135, 269
     II 50, 53, 84
     rituály I 72, 74-79, 112-113, 254
     II 232-233
     III 93, 136
     runová III 67, 148-151, 157
     sexuální III 166, 181
     Stella Matutina III 57
 magnetismus animální II 206—207
 Mahábhárata III 91
 Mahen, Arthur II 282
 Maier, Michael II 109, 143, 146-151
     Arcana Arcanissima II 149
     Atalanta Fugiens II 149-150
 Malevič, Kazimír III 101
 Malory, Thomas I 233
 Malta I 32
     II 249, 251
 Maltézští rytíři — viz *rytíři Maltézští*
 Mandala III 232
 Manet, Edvard III 96
 Mansfieldová, Katherine III 43
 Marco Polo I 256
 Marie Antoinette, královna II 214, 221
 Marie Medicejská, královna II 140
 Marie Terezie, císařovna II 191
 Markion I 206
 martinismus II 205-206, 208
 Marx, Karel III 24, 85
 Máří Magdalena I 189, 201
 Masaryk, Tomáš Garrigue II 178
     III 119
 materialismus II 13
     III 12-13, 97
     filozofie III 84
 Mathers, Samuel L. II 282-285
 Maugham, Somerset II 232
 Mead, Richard II 206
 meditace I 124
     II 54, 78, 141, 156, 193, 209, 232, 297
     III 43, 102-103, 141, 241
 megalit I 29-32
     III 104
     menhir I 30
 Mekka III 43

- Merlin I 233, 237-239
 II 219
- Měsíc II 274
- Mesmer, Franz Anton II 204
- mesmerismus II 206
- messaliánci I 227
- Messing, Wolf G. III 214-217
- Mettemich, Klement, kníže II 236
- Meyrink, Gustav III 32, 38, 108-113
- Mezopotámie I 14
- Michelangelo II 12
- Mikuláš II., III 72, 76-77, 79, 83, 85-86, 232
- Milosz, Czeslaw II 201
- Mirandola, P. della II 92
- místa posvátná I 30-31, 33, 242-243
 II 246-247
 III 43, 104, 110
- Mithra I 170
- modlitba II 122, 141
- Molay, Robert de II 161, 171
- Mojžíš II 114, 151, 169, 175
- Monad I 127
- monáda III 149
- Mondrian, Piet III 100-101
- Mongolsko II 293
- Montségur, hrad I 288-291
- Moskva III 206
- Mozart, Wolfgang Amadeus II 171, 236, 243
- Mšecké Žehrovice I 179
- Mucha, Alfons II 178
 III 116-121
- muzikoterapie I 127, 260
- mysl II 58-63
 vesmírná II 59
- mystika I 183, 286, 294, 296. II 31, 114, 196, 200
 III 44, 57, 84, 102
- myšlení pozitivní I 129, 139, 233
 II 166, 197, 301-303
 III 175, 252-253
- mytologie II 32—33
- mýtus I 12-23
 božstvo: Apsu I 15
 Atum I 16
 Dagda I 31
- Ea I 14-15
- egyptský I 44—45
- Enki I 14-15
- Fánes I 112
- Gé I 17, 94-95
- Geb I 16
- Héra I 17
- Chons I 16
- Isida I 52, 54
- Isis I 53-54, 79
 III 56, 101
- Kingu I 15
- Kronos I 17, 52, 95, 112
- Marduk I 15
- Nefthys I 16
- Ninmach I 14
- Noc I 112
- Nút I 16
- Osiris I 52-53, 114
 II 170
- Poseidon I 37-38, 95
- Ptah I 16
- Ré I 16
- řecký I 164-166
- římský I 164-166
- Seth I 16
- Uranos I 17, 112
- Naarden II 143
- náboženství
- buddhistické II 290
- hinduistické II 290
- ideový soulad III 227
- islám I 189
- keltské I 174, 177
- perské I 170, 184
- pohanské III 67
- řecké I 84-87
- židovské I 184, 189
- nacionalismus III 17, 25, 69, 76, 131, 232
 Černá ruka III 25-26, 76
- nacismus II 301
 III 17, 68, 108, 136-137, 144
 ideologie III 136, 140

- Nag Hammádí I 201
 Napoleon Bonaparte I 312
   II 178, 251
   III 13
 nauky
   čtvrtá cesta III 42-46
   ezoterní I 150, 188-189, 196, 228
     II 218
     III 84, 93
   tajné II 230
     III 43
 Neárijci III 69
 Německo II 249, 290
   III 17, 66, 136, 162, 165, 168, 185, 193
 nevědomí II 200
   III 241-242, 245
 New Age II 196
 Newgrange I 31
 New York II 289
   III 59, 87
 Newton, Isaac II 85
 Nietzsche, Friedrich III 13, 44, 130, 136, 163,
   242
 Nižinskij, Václav T. III 93
 Noe I 15, 100
   III 128
 Norimberk III 173, 191
 novoplatonství I 147—148
 Nový Zákon I 199-200
   III 253
 NSDAP III 144-145
 numerologie I 117, 126-127, 188, 193, 242,
   331
   II 138, 226-227, 255
 odpustky I 284
 okultismus I 39-40, 79
   II 31, 92, 95, 117, 204, 208, 214, 288, 292-
   293, 296
   III 38, 43, 52-53, 83, 136-137, 143, 148,
   162-163, 189, 193
   Kniha M. II 117
   obrození II 230
   O. T. O. III 20, 34, 52, 64-67, 192-193
   Tajní náčelníci III 231
 Olcott, Henry Steel II 288-291
 Opočno
   sbírky II 34-36
 Opus Magnum II 40—41
 Orfeus I 112-115, 117-119, 167
 organizace teroristické III 25—26
 Origen II 151
 OSN III 233
 osvícení mystické II 154
 Ouspenský, Petr D. III 42, 44, 101
 Ovidius I 19, 314-315
 Oxford I 266
   II 47, 84, 161
 paměť II 58-63, 88
   III 43, 163
 Panna Marie I 244
 Paoli, Mattieu II 269, 270
 Papyrus II 205, 208, 257
   III 57, 73-74, 83
 papyrus I 78, 81
 Paracelsus I 118, 327
   II 50-55, 92, 114, 147, 154, 190, 206
 paranormální jevy II 289
   III 204-207, 210-211
 parapsychologie III 204—211
 Parmenides I 138
 Parvulesco, Jean III 159
 Paříž III 117
 Pauwels, Louis III 162, 167, 229-231
 sv. Pavel I 196
 Pavel III., papež II 79
 Pavel VI., papež III 223
 Pecorelli, Mino II 179
 Péladan, Joséphin II 192-193, 208-209
 pentagram II 232
 Petrarca, Francesco I 280
 Petrohrad III 83, 86
 Picasso, Pablo III 98
 Píseň o perle I 208-209
 písmo
   automatické II 197
   vznik I 29

- planeta Země III 125
 Platon I 36, 61, 63, 81, 115-116, 122, 134,
     142-153, 183, 189, 242, 307
     II 14-16, 60, 151, 175
     III 124-125
 Plutarchos I 158
 Poe, Edgar Allan II 274
     III 180
 pohřebiště I 26-27
 Portugalsko II 79
 potopa I 18
     III 143
 Praha II 84, 94, 103-111, 147, 242, 247
     III 108-109, 112
 Princip, Gavrilo III 24-26
 procesy církevní I 296
 promiskuita I 303
 Protagor I 86
 protireformace II 30
 protiklady I 136, 188, 196, 250, 283
     II 55, 156
     III 251
 Provence II 249
 převtělování I 115-117, 139, 170, 177, 208
     II 160, 218-219, 292-293
     III 44, 108, 168
 PSI III 207-208
 psychotronika III 204-205
 Puškin, Alexander Sergejevič III 77
 Puy, Raymond de II 247
 pyramidy I 31, 50, 58, 60-63
 Pythagoras I 123-129, 134
     II 114, 126
     myšlení I 126-129, 133
     II 61, 296
 Pythia I 98-99, 124

 Rabelais, Francois I 310
     II 66-73, 255
     III 54
 Rada pro mezinárodní vztahy — CFR III 234
 Rafael II 20, 37
 Rahner, Hugo II 77

 Rakousko-Uhersko III 20-21
 Randolph, Paschal B. III 32-33
 rasismus III 130—131
     Řád nových templářů III 68-69
 Rasputin, Grigorij Jefimovič III 72—79, 83
 Raubalová, Angela III 165
 reforma církevní I 261
 Reghini, Arturo III 131
 reinkarnace I 39, 51, 81, 104, 116-117, 124,
     139, 149-153, 167, 207, 232, 288
     II 32-33, 160, 218-219, 291-293
     III 52
     hrabě Saint Germain II 218-219
 renesance I 81, 85
     II 12, 18, 37, 59, 61, 72, 93, 102
     III 96
 Rennes-Le-Chateau II 166, 267, 269, 271
 Reusse, Theodor III 34-35, 54, 64, 137
 réva vinná I 106—107
 Rhodes, Cecil III 234
 Richard Lví srdce, král I 282
 Richter, Samuel II 190
 Rimbaud, Jean Arthur III 97
 Ripley, George II 44
 rituály I 72, 74-79, 105, 164, 167, 178
     Consolamentum I 288
 Roerich, Nicholas III 90-93, 231
 Romanovci III 16, 26-27, 83
 romantismus
     malířství II 224-227
 Roosevelt III 91
 Rosenkreutz, Christian II 160
     III 37
 Rosenkruziáni I 244
     II 27, 50, 114-119, 123, 131-136, 140-151,
     160-163, 208, 219, 275, 282, 289, 302
     III 13, 30-39, 57, 66, 68, 92, 222
     A. M. O. R. C. III 34-35
     Confessio II 138, 146, 160-161
     Fáma II 123, 127, 133, 138, 146, 160-161
     III 39
     filozofie III 30-31, 39
     Chymická svatba Ch. Rosenkreutze
     II 122-127, 138-139
     III 39

- Labyrint světa II 132, 138
     III 39
 Lectorium Rosenkrucianum III 36—37
 manifesty II 96, 133, 138-143, 155
 Naometria II 138-140
 pravidla II 162-163
 řád Zlatého a Růžového kříže II 190,
     192
     III 30, 34
     symboly II 40
 Rudolf II., císař I 331
     II 94-95, 102-111, 138, 143, 146-147
 Rudolf, princ III 22-24
 rukopisy
     arabské I 81
     Voynichův I 227-228, 269
 Rusko III 72-73, 77, 79, 82-83, 86
 růže mystická I 243—245
 rytíři
     Maltézští I 253
     II 45, 213, 246-251
     středověk I 310
 řád dominikánský I 284, 294-296, 324
     II 84
 řády
     čestná legie I 311
     lovecký řád sv. Huberta II 183
     podvazkový řád I 311
     rytířské I 310-315
     řád Bílého lva I 312
     řád Bodláku I 311
     řád Slona I 311
     řád Zlatého rouna I 313
         II 182
 Řecko I 16, 84, 96, 112, 122
     filozofie I 122-123
 Řím I 166
     II 216, 251

 Saint-Germain, hrabě II 218-221
 Saint-Martin, L. C. de II 205-206
 Samuel, prorok II 219
 Sarajevo III 24, 85

 satan I 225-226
     II 226
     III 24, 168
 sebezpoznaní I 200, 209
     II 41, 50, 198
 Seemann, Tobiáš II 185
 sekty náboženské I 302
 Semiramis I 64
 sfingy I 61-62
 Shakespeare, William II 63, 92, 114
 Shaw, George Bernard III 91
 Shiel, M. P. III 154
 Schoch, Robert I 62
 Schopenhauer, Arthur III 130, 163
 Sibiř III 209
 Sibyla I 165
 Simonides II 28-59
 Skandinávie III 66
 Sklarová, Dusty II 80
 Skotsko II 173
 slovo Boží I 243
 slunovrat I 178
 Smithová, Pamela C. III 57
 Sofie, bohyně moudrosti I 189-192, 202, 206
 sochařství barokní II 187
 Sokrates I 142, 145, 150-153
     II 66-67
 soustava sluneční II 86
     III 125
 Spare, Augustin Osman III 61
 Speer, Albert III 184-185
 spiritismus II 198, 201, 288
     III 103
 spojení mystické II 169
 Společnost Thule III 20, 132-133, 137-140,
     143-145, 148, 159, 167
 Spolek tří císařů III 16
 Sprenger, Jakob I 324
 Srbsko I 227
     III 25, 76
 SS III 131, 136, 150, 154-159, 178-179
     černý řád III 159
 Stalin, Josef Vissarjonovič III 84, 166, 175,
     191, 215
 Stará říše (2715-2192 př. n. l.) I 58

- Starý Zákon I 189, 196
 Steiner, Rudolf I 40, 186, 291, 327
     II 151, 160, 198, 296-303
 III 37, 83, 100, 112, 242
     Antropozofická společnost II 298
         III 37, 67, 112
     eurytmie II 300-302
         III 44
 Stoker, Bram II 282
 Stole, Daniel II 148
 Stonehenge I 32-33, 177-178
 Stravinskij, Igor III 92-93, 97
 Strindberg, August III 68
 Sumer I 14
 Suworov, generál III 77
 svastika III 145, 148-151
 Svatá Země II 79, 266
 Svatý Hrob I 250
 svět: sedm divů I 63—68
     stvoření I 190-192, 196
 Swedenborg, Emanuel II 196-201, 205
 Swift J. II 114
 Šalamoun I 65-69
     II 167, 169, 171
 Šambala III 91, 231-232
 Šimon I 188
 Španělsko II 13, 79, 80
 Špitálníci — viz *rytíři Maltézští*
 Špork, František Antonín II 182-187
 Špork, Jan II 182-184
 Štefánik, Milan Rastislav III 117

 tantra III 64, 66, 112
 tarot I 47
     II 47, 204-205, 208, 226-227, 230-232,
     239, 254-257, 282
     III 54, 56-58, 245
         Velká a Malá arkána II 254-257
             III 55, 58-59
 telepatie II 289
     III 32, 204-205, 207
 templáři I 243, 250-257, 275
     II 79-80, 119, 208, 249
     III 31, 68, 221

 teologie I 260, 262
 teozofie II 288-293, 302
     III 83, 99-100, 102
         tajné symboly II 289
         Teozofická spol. II 291-293, 298, 301
 III 32, 100, 111
 Tertullianus I 196, 202
 Thalet z Milétu I 122
 The Royal Society II 161-162
 Théby I 20
 Theodoret I 303
 Theogonie I 16
 Tibera I 165
 Tibet II 289, 293
     III 43, 126, 130, 139, 149, 150, 231-232
 Tizian II 34, 37
 Tomáš Akvinský I 18
 Tovaryšstvo Ježíšovo II 78—79
 Trockij, Lev Davidovič III 86-87
 trubadúři I 250, 280-283
     poezie I 280-283
 Tula III 127
 Tunguzka III 210

 UFO III 208-209, 228
 umění II 105
     III 163
         abstraktní III 98, 100-101, 103
         impresionismus III 97—98
         kubismus III 98, 100
         mystické III 101, 116, 119, 120
         paměti— viz *pamět*
         Rudolfinské sbírky II 106
         secese III 98, 116
         socialistický realismus III 101
         suprematismus III 101
         surrealismus III 99
         symbolismus III 98
 Urban, papež I 250
 uzel gordický I 159

 Václav svatý I 291
 Valdo, Pierre I 288

- Valentin Alexandrijský I 189
 Valentinus I 206
 války: studená III 205, 209
     světová první III 20-21, 24, 26-27,
     85-86, 232
     světová druhá III 162-163, 173-175, 233
     třicetiletá II 13, 30, 130-131, 160, 182, 255
     III 13, 39
 Vasiljev, Leonid III 207
 Vatikán II 84, 168, 178, 260
     III 12, 22, 222, 224-227
 vegetariánství I 117, 126, 168
     II 232
     III 69, 103
 Velká francouzská revoluce II 204, 212, 230
 Vergilius III 242
 Verne, Jules I 268-269
     II 271, 274-279
     III 96
 vesmír I 126-127, 137, 188
     II 14, 63, 85, 302
     III 12
 vestálky I 164-165
 Vídeň II 111, 296
     III 103, 168
 Vietnam III 220
 Viktorie, britská královna III 17
 Vilém z Rožmberka II 94, 99
 Villa Mystérii I 167
 Villiers, Jean de II 249
 Vinogradova, Alla III 210-211
 víra I 84-85, 185, 200, 227
 vize I 260-261, 268, 273
     II 30-32, 77, 86, 98, 198,
     224, 231, 274-275
 Vok, Petr z Rožmberka II 140
 Voltaire I 197
     II 114, 212 III 21, 129
 Vranický, Pavel II 240
 výpravy
     křížácké I 233, 275, 283, 286
     II 254
     křížové I 242, 250-253, 263, 266, 282,
     284, 286-287, 310, 313
     Albigenská I 286
     Wagner, Richard III 97, 168
     Waite, Arthur E. II 282
     III 57-58
     Waldorfská škola II 296, 299
     Wallace, Henry III 91-92
     Washington, George II 178, 212
     Webster, John II 155
     Weinfurter, Karel II 114
     III 111
     Weishaupt, Adam II 80, 260-262
     Wels, H. G. III 91, 230
     Westcott, W. W. II 282-283
     Wewelsberg III 156-158
     Wilde, Oscar III 78
     Wiligut, Karl III 156-157
     Wilson, Harold II 233, 270
     Wolffová, Antonie III 240
     Woodford, A. F. A. II 282
     Woodman, W. Robert II 282-283
     Wright, Frank L. III 43

 Yatesová, Frances II 62, 67
     III 31
 Yeats, William Butler II 282, 284-285
     III 57

 Zajcev, Vjačeslav III 209
 zákony vesmírné II 196
     III 46-47
 Zarathuštra I 126, 284
     III 43
 zasvěcení I 91, 102, 105, 112-115, 117, 128,
     147, 150-151, 159, 170-171, 207, 225, 243
     II 31-37, 119, 122, 144, 166-170, 208-209
     III 30, 56
 zednářství svobodné I 159, 221, 254, 312
     II 47, 80, 118, 142, 160-163, 166-187, 204,
     208, 212, 216, 219, 236, 270, 289
     III 12-17, 23, 27, 31, 33, 64, 77, 85-86, 91,
     117, 141, 149, 196-197, 200-201, 222, 238
     Československo III 117-119, 197
     historie II 172-175
     Kouzelná flétna II 236-239

- Mizraim II 218
Propaganda Due III 196, 225-226
stupně II 178-179
symboly II 166, 171, 176-177
velkolóže III 196-199
základní principy III 199-200
zasvěcení II 168, 216-217
III 201, 233
Zenón I 160
Zeus I 17, 20, 86, 89, 95, 104, 112
Zeyer, Julius III 111
Ziegel, F. U. III 208, 210
Zjevení sv. Jana I 202-203
Zlatý věk lidstva I 17-18, 112
II 102-103, 131, 204
III 125-126
Zosimus z Panopolisu I 80
zvěrokruh I 79
Ženeva III 233
židé III 141, 184, 232
život: asketický II 197
posmrtný I 27, 116-117
II 196, 198, 224
III 251

BOHUMIL VURM

TAJNÉ / 3 DĚJINY EVROPY

Návrh a zpracování obálky Zbyněk Janáček

Obrázky a fotografie archiv autora

Rejstřík Marie Dopitová

Grafická úprava a typy Adam Friedrich

Litografie Typo JP Praha

Tisk Tiskárny Vimperk a. s.

Vydalo nakladatelství

EMINENT

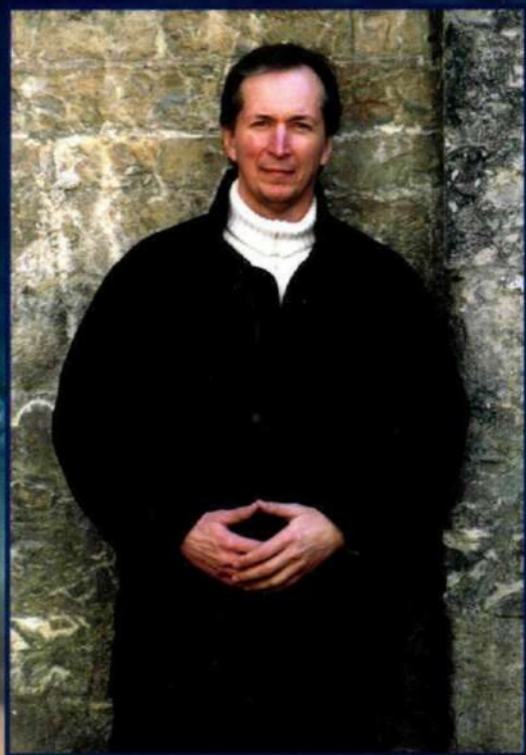
P. O. Box 298

111 21 Praha 1

www.eminent.cz

ve spolupráci s Knižním klubem, k. s., Praha

00/11/12

BOHUMIL VURM (1952)

působí jako předseda Nadace Hieronymus, která se zabývá dílem nizozemského malíře Bosche. Je výkonným ředitelem Společnosti Praga Mystica, která připravila pro rok 2000 úspěšnou výstavu Praga Mystica v podzemních prostorách Staroměstské radnice v Praze. V době tisku této knihy byla výstava prodloužena na dobu neurčitou.

Mezi jeho dlouhodobé zájmy patří studium záhad evropské historie, což prezentoval již v několika publikacích, a problematika karetního systému tarot v nejširších souvislostech. Je také spoluautorem Encyklopedie českého a moravského vína.

V současné době pracuje na čtyřdílné knize TAJNÉ DĚJINY ČECH, MORAVY A SLEZSKA a rozšířené verzi jeho první knihy ENCYKLOPEDIE TAROTU.

BOHUMIL
VURM
XX. STOLETÍ

TAJNÉ / 3 DĚJINY EVROPY

V této řadě dosud vyšlo
TAJNÉ DĚJINY EVROPY 1
OD ATLANTIDY
PO VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK

TAJNÉ DĚJINY EVROPY 2
OD RENESANCE PO XIX STOLETÍ

TAJNÉ DĚJINY PRAHY
MYSTÉRIA KARLA IV.
A RUDOLFA II.

Připravujeme
TAJNÉ DĚJINY ČECH,
MORAVY A SLEZSKA 1-4